

Observatori
Municipal de la Igualtat

LES PERSONES AMB DISCAPACITAT EN EL MUNICIPI DE PALMA: una diagnosi de situació

**Català
Castellano**

(Pressioni l'idioma que desitgi visualitzar)

Observatori
Municipal de la Igualtat

LES PERSONES AMB DISCAPACITAT EN EL MUNICIPI DE PALMA: una diagnosi de situació

Juny de 2008

Ajuntament de Palma

Àrea d'Educació,
Igualtat i Drets Cívics

CADA DIA

*No conquerim cap mot de bades.
Tot
s'inscriu en l'ordre clar d'aquell projecte
que va creixent a poc a poc dins nostre
si sabem tenaçment perfer-lo sempre.*

*Així el gran risc de viure se'ns proposa
com un repte constant, com una fita
que allunyem amb el gest i la mirada
tan bon punt l'assolim, no per refús
del que hem aconseguit, sinó pel goig
de posar-nos a prova cada dia.*

Miquel Martí i Pol, Els bells camins

Índex

1. Introducció.....	4
2. Objectius i Metodologia	5
2.1. Objectius	5
2.2. Metodologia	5
3. Marc Conceptual.....	7
3.1. Evolució històrica del concepte de discapacitat	7
3.2. Conceptes Bàsics.....	8
3.2.1. Enquesta sobre Discapacitats, Deficiències i Estat de Salut, 1999.....	8
3.2.2. La classificació de la discapacitat segons l'OMS.....	9
4. Marc Normatiu	13
4.1. Normativa internacional	13
4.2. Normativa Comunitària	13
4.3. Normativa Estatal	15
4.4. Normativa Autonòmica.....	16
4.5. Normativa Municipal	17
4.6. Situació actual a Palma de la Llei per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de les barreres arquitectòniques	19
5. Percepció social de la discapacitat.....	20
5.1. Percepció de la població.....	20
5.2. El paper dels mitjans de comunicació en la imatge social de la discapacitat	22
6. Diagnòstic de les persones amb discapacitat	25
6.1. La població amb discapacitat de Palma.....	25
6.2. Educació de l'alumnat amb necessitats educatives especials.....	41
6.2.1. Educació Infantil, Primària i Secundària	41
6.2.2. L'alumnat amb discapacitat a la Universitat de les Illes Balears	47
6.3 Les persones amb discapacitat en el mercat laboral.....	49
6.3.1. Persones demandants d'ocupació.....	50
6.3.2. Contractació.....	56
6.3.3. Persones en atur registrades.....	62
6.3.4. La integració laboral de persones amb discapacitat a empreses ordinàries i centres especials d'ocupació a les Illes Balears.....	70
6.3.5. Estudi sobre la integració laboral a empreses ordinàries a diferents comunitats autònomes.....	75
7. Salut mental.....	77
7.1. Concepte de salut mental.....	77
7.2. Salut mental a Espanya i Illes Balears.....	78
7.3. El perfil de les persones amb malaltia mental a Palma	80
8. Recursos.....	83
8.1. Processos i persones amb discapacitat. Ajuntament de Palma.	83
8.1.1. Objectius del programa i grau de consecució dels objectius	83
8.1.2. Actuacions de la Regidoria Delegada de Serveis Socials de l'Ajuntament de Palma durant l'any 2007.	84
8.2. Persones amb discapacitat ateses per IMAS. Consell de Mallorca	95
8.3. Avantatges del reconeixement del Grau de minusvalidesa	100
8.4. Relació de Recursos per població amb discapacitat	102
Annex	112

1. Introducció

El coneixement de les característiques que defineixen la situació d'un sector determinat de la població, en aquest cas les persones amb discapacitat, és una acció clau i estratègica per a la definició de les mesures que ens permetin la intervenció planificada en una realitat social determinada i concreta.

Si bé existeixen gran quantitat de publicacions i treballs que analitzen la situació de les persones amb discapacitat a nivell nacional i autonòmic, la manca d'estudis a nivell municipal, confereix un valor afegit al treball que aquí presentem.

Aquest informe facilita una visió global de la situació de les persones amb discapacitat a Palma, analitzant aspectes tals com el perfil sociodemogràfic (distribució per sexe i edat; grau i tipus de discapacitat), el nivell d'integració en l'àmbit educatiu, dades sobre la inserció laboral, entre d'altres.

Així mateix, s'ha elaborat un apartat específic sobre la situació de la població amb malaltia mental, col·lectiu fins a ara que conta amb uns nivells de suport i recursos relativament escassos i per tant definit com col·lectiu d'atenció prioritària. De la mateixa forma incorporem un breu resum sobre l'evolució del concepte de discapacitat i una revisió del marc normatiu actual.

Així doncs, aquest treball pretén posar a l'abast de tots i totes una visió real sobre la situació actual de les persones amb discapacitat en el municipi i que es situï com el punt de partida per a la planificació i disseny d'actuacions adreçades al foment de la igualtat i l'eradicació de qualsevol tipus de discriminació.

2. Objectius i Metodologia

2.1. Objectius

L'estudi ha tingut com a **OBJECTIU GENERAL** conèixer la situació de les persones amb discapacitat en el municipi de Palma de Mallorca, analitzant la seva situació de partida així com els recursos municipals existents.

Els **OBJECTIUS ESPECÍFICS** són:

- Obtenir una descripció detallada del volum, perfils soci-demogràfics de persones amb discapacitat i tipus de discapacitat (física, sensorial, orgànica, psíquica, múltiple).
- Conèixer i analitzar el total de l'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzats tant en centres educatius ordinaris (públics i concertats) com en centres d'educació especial i la seva distribució al llarg de totes les etapes educatives
- Analitzar la situació laboral de les persones amb discapacitat.
- Compilar i actualitzar la normativa i legislació relativa a les persones amb discapacitat a nivell internacional, comunitari, estatal, autonòmic i municipal.
- Determinar la existència de recursos municipals per a persones amb discapacitat, així com definir el perfil de persones usuàries d'aquests serveis a nivell general i, particularment, del programa Palma Segle XXI (Ajuntament de Palma).
- Disposar d'unes recomanacions d'intervenció municipal a partir de les conclusions de l'estudi.

2.2. Metodologia

Per a la consecució dels objectius establerts en el present estudi, s'ha optat per la utilització d'una estratègia clarament d'investigació documental, la qual ha permès anar recollint informació vàlida, amb la finalitat d'aconseguir dades objectives i enriquidores per a l'estudi.

Durant tot el procés d'investigació ha prevalgut conèixer les fonts estadístiques existents en aquesta matèria i analitzar de forma exhaustiva la informació recollida.

D'aquesta forma, s'ha optat per consultar totes les fonts d'informació estadístiques disponibles i s'ha realitzat un estudi detallat de la població a la qual es dirigeixen i les variables que analitzen.

A més de saber quantes són les persones amb discapacitat, es volia conèixer de forma exhaustiva totes les dades sobre les persones amb discapacitat, el seu nivell educatiu i la seva relació amb l'ocupació. Una de les dificultats trobades ha estat la no existència d'una única font que aportí dades quantitatives sobre el col·lectiu, sinó que són diverses i molt variades.

Cadascuna d'aquestes fonts per separat recull dades parcials, tenint-se que consultar gairebé totes elles per a poder tenir la informació necessària per a l'estudi.

Les principals fonts d'informació estadístiques utilitzades han estat:

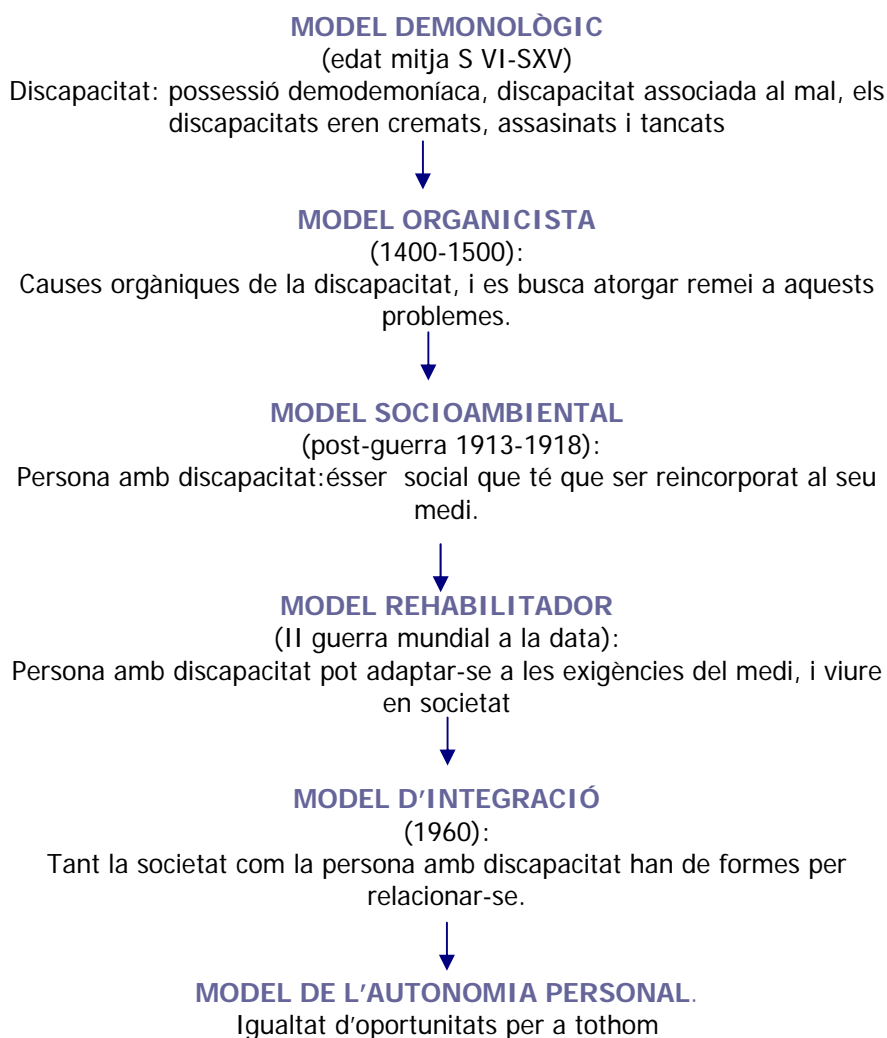
- Estudi de "Situación actual del entorno empresarial respecto a la inserción laboral de las personas con discapacidad. Conceptos, percepciones y actitudes". Fundación ONCE i la Fundación Manpower. 2007.
- Article "Evolución histórica de la discapacidad, concepto de discapacidad y nuevo enfoque CIF". Claudia Muñoz Masini. 2003
- "Observatorio para la mejora de la equiparación laboral de las personas con discapacidad". Any 2008. Fundación Equipara.
- Alumnat amb discapacitat matriculat a la Universitat de les Illes Balears. Dades proporcionades per l'Oficina Universitària de Suport a Persones amb Necessitats Especials.
- Alumnat amb Necessitats Educatives Especials (NEE) matriculats en centres educatius ordinaris (públics i concertats) i centres d'educació especial en dades relatives al curs 2007/08, dades facilitades per la Direcció General de Innovació de la Conselleria de Educació i Cultura del Govern Balear.
- Article del diariomédico.com. Web de los profesionales de la salud.
- Articles varis seleccionats de la premsa local. 2008
- Base de dades dels expedients el Centre Base de Minusvalies (IBAS), Illes Balears. 2008.
- Base de dades de l'IMAS. Consell de Mallorca. 2008
- Dades de mercat de treball proporcionades per la Conselleria de Treball i Formació. 2008.
- Article "Discapacitat: terminología actualizada de la OMS"
- Article "El papel de los medios de comunicación en la imagen social de la discapacidad". Inma Martín Herrera. Revista. Comunicación y Ciudadanía, 2006
- Enquesta "Discapacidades, deficiencias y Estado de Salud". Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. 1999
- Enquesta "Discriminación y su percepción" Centro de Investigaciones Sociológicas. Año 2007.
- Enquesta de Morbilitat Hospitalària, 2006. INE
- Enquesta de Salut, 2006. INE
- Guia de Recursos Socials del Consell de Mallorca.
- Informe "Igualdad de trato en el empleo" Red2red Consultores. 2007.
- Invertir en Salud Mental, Organización mundial de la Salud (OMS), 2004
- Presentació "La Discapacitat y sus tipologías". Antonio Jiménez Lara. 2005
- Memòria Avaluació 2007. Persones amb discapacitat, Regidoria de Benestar Social. Ajuntament de Palma de Mallorca

3. Marc Conceptual

En les pàgines següents es realitzarà una aproximació al concepte de discapacitat i la seva evolució fins a arribar al concepte proposat en l'actualitat per l'Organització Mundial de la Salut (OMS) mitjançant la Classificació Internacional del Funcionament, la Discapacitat i la Salut (CIF).

3.1. Evolució històrica del concepte de discapacitat¹

En l'informe "Evolución histórica de la discapacidad, concepto de discapacidad y nuevo enfoque" Claudia Muñoz Masini (2003) presenta de manera esquemàtica l'evolució de la consideració social del concepte de discapacitat, quedant així reflectida en el gràfic següent:

¹ Evolución histórica de la discapacidad, concepto de discapacidad y nuevo enfoque CIF. Claudia Muñoz Masini. 2003

Un punt d'inflexió en l'evolució de la concepció social de la discapacitat va ser l'aparició del **principi de normalització** impulsat pel danès Bank-Mikkelsen i desenvolupat per Nirje² durant els anys seixanta. Es tracta d'un principi que si bé, primerament va ser aplicat a les persones amb retard mental, en anys posteriors va ser evolucionant i aplicat a totes les persones amb discapacitat en general.

Des d'aquesta perspectiva es postula la necessitat que "les persones puguin dur una vida el més normalitzada possible". Així, doncs estariem parlant dels primers passos cap a la integració social de les persones amb discapacitat.

Anys més tard apareix **el principi d'integració**, impulsat gràcies a l'Informe Warnock, principi aplicat en un primer moment a la integració escolar de l'alumnat amb discapacitat i defensant el seu ple dret a una escolarització ordinària i no específica. A partir d'aquest moment es comencen a desenvolupar teories i pràctiques pedagògiques sobre integració escolar que promouen l'Atenció a la Diversitat, entesa com la necessitat que l'escola pugui donar resposta a tot el seu alumnat independentment de les seves característiques individuals, es tracta del desenvolupament d'una Escola per a Tots.

No triga a arribar l'aplicació del principi d'integració a totes les esferes de la vida de la persona amb discapacitat, fins a arribar al model actual, el model social o del foment de l'autonomia personal.

Així, una a visió social de la discapacitat implica:

- *Crítica a la noció de diferència:* diferència implica discriminació, per tant el centre d'atenció deixa de ser la discapacitat en favor de la persona. Tots som diferents (independentment de presentar discapacitat o no) vivim en una societat diversa que ha de promoure pràctiques no discriminatòries i promoure la igualtat de drets de tots i totes. La diferència ens enriqueix i no ha de considerar-se com una font de "problemes", la no estandardització és un procés positiu.
- *La defensa d'un entorn favorable:* tal com s'ha explicat en el punt anterior, tots/as som diferents, tenim unes característiques individuals que ens defineixen. En la majoria de casos, si ens desenvolupem en un entorn favorable (una societat que respecta i valora la diferència) que dona resposta a tota la ciutadania, les conseqüències de la discapacitat desapareixen o es dissipen. La intervenció, no ha d'anar únicament centrada en la discapacitat sinó també en el context. Un exemple molt clar és l'eliminació de les barreres arquitectòniques, si construïm una ciutat per a tots/as accessible, les conseqüències de la discapacitat física desapareixen i, per tant, la persona pot recuperar la seva llibertat i autonomia personal.

3.2. Conceptes Bàsics

3.2.1. Enquesta sobre Discapacitats, Deficiències i Estat de Salut, 1999³.

Defineix la **discapacitat** com tota limitació greu o important que afecti o s'espera que vagi a afectar durant més d'un any a l'activitat de la persona que la pateix i tenguin el seu origen en una deficiència. Es considera que una persona pateix una discapacitat encara que la tenguin superada amb l'ús d'ajudes tècniques externes.

La **Deficiència** es defineix com a qualsevol pèrdua o anomalia d'un òrgan o de la funció pròpia d'aquest òrgan.

---

² Normalización, integración e inclusión. <http://usuarios.discapnet.es/disweb2000/Portadas/24may2004.htm>

³ Encuesta sobre discapacidades, deficiencias y Estado de Salud. 1999. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.

3.2.2. La classificació de la discapacitat segons l'OMS

CIDDM (Classificació Internacional de deficiències, discapacitats i minusvalues)⁴

En l'any 1980 l'Organització Mundial de la Salut va proposar una classificació general i comprensiva de la discapacitat que va des d'una visió dels seus orígens mèdics i de salut fins a les seves manifestacions en els diversos aspectes de la vida de la persona.

Aquesta classificació, coneguda en català com **CIDDM** (Clasificació Internacional de deficiències, discapacitats i minusvalues) i amb anglès com **ICIDH** (International Classification of Impairments, Disabilities & Handicaps), ha estat de gran valor i s'ha utilitzat àmpliament en esferes tals com la rehabilitació, l'educació, la política, la legislació, la demografia, la sociologia, l'economia i l'antropologia.

Un aspecte important de la CIDDM és que, amb aquesta classificació, per primer cop es va donar importància a l'entorn físic i social com a factor fonamental de la discapacitat.

La CIDDM distingeix, al afrontar el fenomen de la discapacitat, tres nivells clarament diferenciats:

- Les **deficiències**, enteses com a conseqüències permanents de les enfermetats i accidents en el nivell corporal, fisiològic o orgànic.
- Les **discapacitats**, enteses com les restriccions en l'activitat d'un individu degudes a qualsevol deficiència.
- I les **minusvalues**, enteses com les situacions de desavantatge derivades de deficiències o discapacitats, que limiten o impedeixen participar o desenvolupar rols socials en nivells considerats com a normals.

La nova classificació de l'OMS: Clasificació Internacional del funcionament, la discapacitat i la salut (CIF). 2001

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) en l'any 2001 va revisar la classificació de 1980 i amplià el concepte de discapacitat. La nova versió es denomina "Clasificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i la Salut", més coneguda amb les sigles CIF. És l'hereva de la Classificació Internacional de Deficiències, Discapacitats i Minusvalues (CIDDM, 1980).

El principi universal de la discapacitat recollit per la CIF, presenta un nou model internacional de descripció i medició de la salut i la discapacitat, suposa, tal i com manifesta José Luís Vázquez-Baquero "un nou model de comprensió de la discapacitat, que és presa com un fet multifactorial en el que hi juguen un paper important no sols el dèficit de l'individu, sinó la interacció amb la societat i l'ambient"⁵

La CIF ha passat de ser una Classificació de les Conseqüències de les Enfermetats (versió 1980) a ser una Classificació dels Components de la Salut.

La CIF, a diferència del seu precedent (la **CIDDM**) té com a objectiu principal oferir un llenguatge unificat i estandaritzat i un marc conceptual per a la descripció de la salut i els estats relacionats amb la salut.

La classificació és vàlida per a qualsevol persona, encara quan no presenti discapacitats, pel que té una aplicació universal.

La CIF es fonamenta en el funcionament humà, no tan sols en la discapacitat, és un model universal, no un model per a una minoria, es tracta d'un model integrador, no únicament mèdic o social, sinó que és

---

⁴ La Discapacidad y sus tipologías. Antonio Jiménez Lara. <http://usuarios.discapnet.es/ajimenez>

⁵ Director de la Unidad de Investigación en Psiquiatría Clínica y Social del Hospital Universitario Marqués de Valdecilla en Santander. Artículo diariomedico.com. Web de los profesionales de la salud.

interactiu, no lineal, és inclusiu, no té en compte a la persona aïllada, sinó el seu context. Es tracta també d'un model intercultural i extrapolable a totes les cultures.

Amb el canvi de denominació s'ha intentat reflectir el desig de substituir la perspectiva negativa de les deficiències, discapacitats i minusvalues per una visió més neutral de l'estructura i de la funció, considerant les perspectives positives de les activitats i de la participació. Un altre aspecte novedós ha estat la inclusió d'una secció de factors ambientals, com el reconeixement a la seva importància, ja que interactuant amb l'estat de salut poden arribar a generalr una discapacitat o, en l'altre extrem, a reestablir el funcionament.

La terminologia actualitzada de l'OMS és la següent⁶:

Activitat: és la realització d'una tasca o acció per una persona.

Deficiència: són problemes en les funcions fisiològiques o en les estructures corporals d'una persona. Poden consistir en una pèrdua, defecte, anomalia o qualsevol altre desviació significativa respecte a la norma estadísticament establerta.

Dèficit en el funcionament: (substitueix el terme "deficiència", tal com s'utilitzava en la CIDDM) són problemes en les funcions o estructures corporals, tals com una desviació significativa o una pèrdua.

Discapacitat: indica els aspectes negatius de la interacció entre un individu amb una condició de salut determinada i els factors contextuais (ambientals i personals). És el terme genèric que engloba tots els components: deficiències, limitacions de l'activitat i restriccions en la participació. Expressa els aspectes negatius de la interacció entre l'individu amb problemes de salut i el seu entorn físic i social.

Estructures corporals: són les parts anatòmiques del cos, tals com els òrgans, les extremitats i els seus components.

Funcions corporals: són les funcions fisiològiques dels sistemes corporals (incloent les funcions psicològiques).

Factors ambientals: constitueixen l'ambient físic, social i actitudinal en el que una persona viu i condueix la seva vida.

Factors contextuales: són els factors que constitueixen conjuntament el context complert de la vida d'un individu.

Factores personales: són els factors contextuales que tenen a veure amb l'individu com el sexe i l'edat.

Funcionament: indica els aspectes positius de la interacció d'un individu amb una "condició de salut" donada i els factors contextuales (ambientals i personals). És un terme genèric que inclou funcions corporals, estructures corporals, activitats i participació.

Limitacions d'activitat (substitueix el terme "discapacitat", tal com s'utilitzava a la CIDDM) : són les dificultats que un individu pot tenir per realitzar activitats. Aquestes dificultats poden aparèixer com una alteració qualitativa o quantitativa en la forma que la persona desenvolupa l'activitat en comparació amb altres que no presenten un problema de salut similar.

Participació: és l'acte d'involucrar-se en una situació vital.

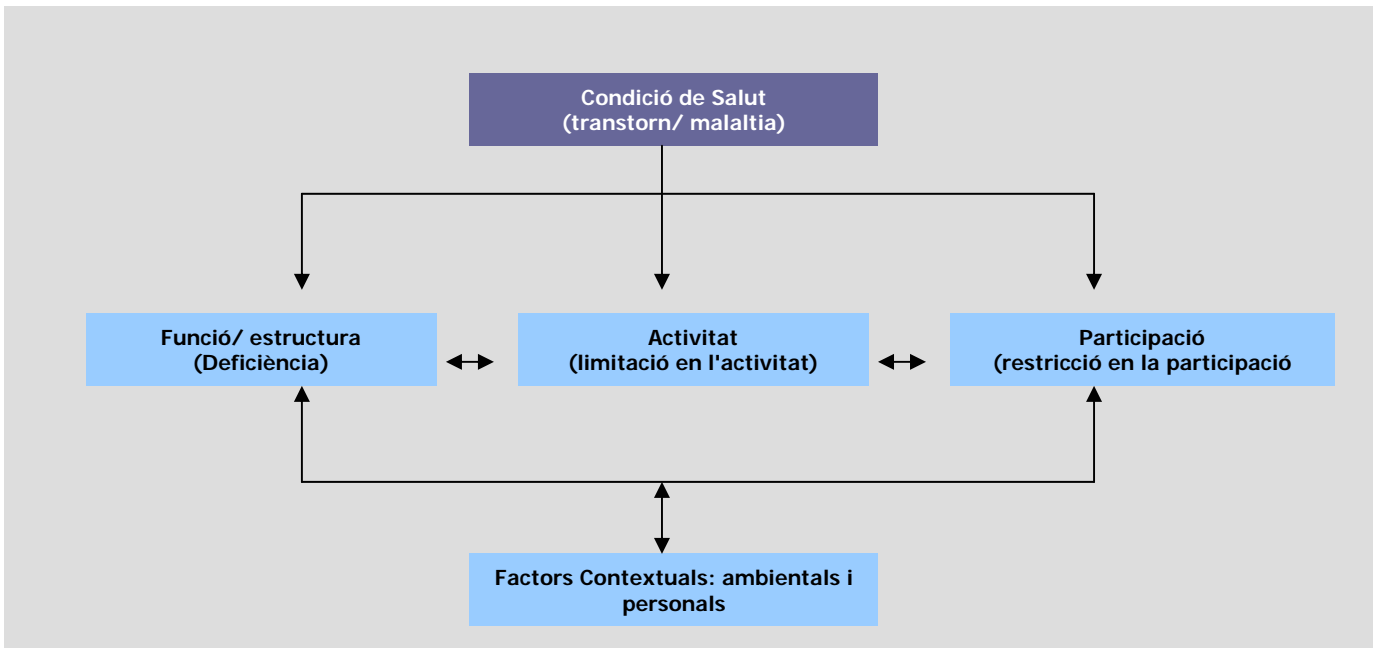
Restriccions en la participació (substitueix el terme "minusvalua", tal com s'utilitzava a la CIDDM): són problemes que una persona pot experimentar quan s'involucra en situacions vitals tals com les relacions interpersonals, l'ocupació, entre d'altres en el context real en el que viuen.

---

⁶ Discapacidad: terminología actualizada de la OMS

En el quadre adjunt s'observa la interacció entre els diferents components.

Model en el que es sustenta la CIF⁷

DIMENSIONS	FUNCIONS I ESTRUCTURES CORPORALS	ACTIVITATS	PARCIPACIÓ	FACTORS CONTEXTUALS
Nivell de funcionament	Cos (parts del cos)	Individual (persona como un tot)	Social (situacions vitals)	Factors de l'entorn (influència externa sobre el funcionament) + Factors personals (influència interna sobre el funcionament)
Característiques	Funcions corporals Estructures corporals	Realització d'activitats	Implicació en situacions vitals	Característiques del món físic, social i actitudinal + Atributs de la persona
Aspectes positius (Funcionament)	Integritat funcional i estructural	Activitats	Participació	Facilitadors
Aspectes negatius (Discapacitat)	Deficiència	Limitació en l'activitat	Restricció en la participació	Barreres /obstacles

Com queda reflectit en el model de l'OMS, la discapacitat és el resultat d'un conjunt de condicions que es poden classificar mitjançant tres nivells:

1. El primer nivell correspon a les deficiències relacionades amb les funcions i estructures corporals.
2. El segon nivell fa referència a les limitacions o restriccions que produeixen les deficiències a l'hora de realitzar les activitats de la vida diària i participar en situacions normals, dins l'entorn en el que viu cada persona.
3. En el tercer nivell de la discapacitat s'inclouen els factors ambientals del context en el que es desenvolupa la persona.

A continuació presentam una taula de classificació de la discapacitat atenent al seus orígens, tipus i grau de discapacitat, entre d'altres.

⁷ La Discapacidad y sus tipologías. Antonio Jiménez Lara. <http://usuarios.discapnet.es/ajimenez>

Orígens⁸

NEONATALITAT

- Transmissió congènita
- Sofriment fetal
- Problemes en el part

ENFERMETAT

- Natura endògena (produïda per causes internes)
- Natura exògena (produïda per causes externes)

ACCIDENT

- Domèstic
- Vial
- Laboral
- Altres causes

GERIATRIA

- Envel·liment natural
- Agreujament de l'envel·liment

Tipus de discapacitat i codis oficials corresponents

DISCAPACITAT FÍSICA: codis 1101-1229

DISCAPACITAT PSÍQUICA: 2100-2109/ 2300

DISCAPACITAT SENSORIAL: 3101-4107

DISCAPACITAT ORGÀNICA: 6001-6011/8002-8003

DISCAPACITAT MULTIPLE: 5200/8001

ALTRES DISCAPACITATS: 7000-8000-8004-8005/9000

Graus de discapacitat

Grau 1: Discapacitat nul·la

Els símptomes, signes o seqüeles, d'existir, són mínims i no justifiquen la disminució de la capacitat de la persona per realitzar les activitats de la vida (AVD).

Grau 2: discapacitat lleu

Els símptomes, signes o seqüeles existeixen i justifiquen alguna dificultat per a dur a terme les activitats de la vida diària, però són compatibles amb la pràctica totalitat de les mateixes

Grau 3: discapacitat moderada

Els símptomes, signes o seqüeles causen una disminució important o impossibilitat de la capacitat de la persona per realitzar alguna de les activitats de la vida diària, sent independent en les activitats d'autocura.

Grau 4: discapacitat greu

Els símptomes, signes o seqüeles causen una disminució important o impossibilitat de la persona per realitzar la majoria de les A.V.D., podent estar afectada alguna de les activitats d'autocura.

Grau 5: discapacitat molt greu

Els símptomes, signes o seqüeles impossibiliten la realització de les A.V.D.

⁸ Concemfecyl.es

4. Marc Normatiu

4.1. Normativa internacional

A l'àmbit internacional, existeix una gran sensibilitat al voltant de la igualtat d'oportunitats i la no discriminació per a qualsevol tipus de condició o circumstància personal o social. El reconeixement dels drets de les persones amb discapacitat ha sigut objecte d'atenció per part dels diferents Organismes internacionals. En aquest apartat es pretén fer referència a algunes de les principals normes que incideixen en aquests temes.

L'interès de les Nacions Unides per el benestar i els drets de les persones amb discapacitat té els seus orígens en els seus principis fundacionals, que estan basats en els drets humans, les llibertats fonamentals i la igualtat de tots els éssers humans. Les persones amb discapacitat han de poder exercir els seus drets civils, polítics, socials i culturals en igualtat de condicions que la resta de persones. A tal efecte cal accentuar la importància de la següent normativa:

- Declaració Universal dels Drets Humans, 1948.
- Conveni sobre discriminació (treball i ocupació), 1958.
- Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics, 1966.
- Pacte Internacional dels Drets Econòmics, Socials i Culturals, 1966.
- Declaració dels Drets del Retardat Mental, 1971.
- Declaració dels Drets dels Impedits, 1975.
- Convenció sobre la eliminació de totes les formes de discriminació sobre la dona, 1981.
- Convenció sobre els Drets del Nin, 1989.
- Normes uniformes sobre Igualtat d'Oportunitats per a les Persones amb discapacitat, 1993. Aquestes normes han estat definides com un instrument que permet vigilar el respecte als drets humans de les persones amb discapacitat.
- Convenció sobre el dret de les persones amb discapacitat, 2008. Preveu mesures que engloben tant la no discriminació com l'acció positiva, que els estats hauran d'implantar per garantir que les persones amb discapacitat puguin gaudir dels seus drets en igualtat de condicions que la resta de persones.

4.2. Normativa Comunitària

Els individus no són iguals davant la discapacitat i l'envelliment en termes de condicions de vida i treball. A l'àmbit comunitari, s'enfronten canvis demogràfics sense precedents que tendran importants repercussions en el conjunt de la societat. Les institucions contribueixen a l'establiment per part dels Estats membres d'una societat accessible per a tots, reforçant la cooperació amb ells i entre ells i promovent la recopilació, l'intercanvi i elaboració de dades comparables, estadístiques i bones pràctiques.

Tots els Estats membres de la Unió Europea reconeixen els drets de les persones amb discapacitat (incloent el dret a no patir cap tipus de discriminació).

La Unió Europea reconeix la necessitat de prestar una atenció especial a la problemàtica diversa que afecta a les persones amb discapacitat. L'objectiu principal que es segueix és permetre que assumeixin les funcions i responsabilitats que lli corresponen com a ciutadans i aconseguir que posseixin la mateixa capacitat d'elecció i de control de les seves pròpies vides al igual que la resta de la població.

Centrant-nos en les normatives elaborades per part de de la Comunitat Europea, s'han de prendre en consideració:

- Tractat de Roma 1957. Constitutiu de la Comunitat Europea (versió consolidada després de les modificacions dels Tractats d'Àmsterdam i de Niza). L'article 13 del Tractat habilita al Consell per "adoptar accions adients per a la lluita contra la discriminació per motius de sexe, origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual".
- Carta Social Europea, 1961. En la segona part de la Carta, en els preceptes 9,10 i 15, es fa referència a la inclusió de las persones amb discapacitat tant a l'àmbit de l'orientació laboral com a l'àmbit de la formació professional. El preàmbul del Tractat CEE situa entre els seus objectius "el progrés econòmic i social" dels Estats membres i la millora constant de les condicions de vida i l'ocupació dels seus pobles.
- Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, 2000. L'article 21 prohibeix la discriminació de les persones amb discapacitat i a l'article 26 es reconeix el dret de les persones discapacitades a beneficiar-se de mesures que garanteixin la seva autonomia.

Reglaments:

- Reglament 2204/2002 de la Comissió relatiu a ajudes estatals pel Treball.
- Reglament 1784/1999 del Parlament Europeu i del Consell relatiu al Fons Social Europeu.
- Reglament 1107/2006, del Consell relatiu als Drets de les persones amb discapacitat o mobilitat reduïda en el transport aeri.
- Reglament 1566/2001, de la Comissió relatiu a l'organització d'una enquesta mostral sobre la població activa en la Comunitat en quant a l'especificació del mòdul "ad hoc" de 2002 sobre el treball de les persones amb discapacitat.

Directives

- Directiva 2000/78/CE, del Consell relativa a l'establiment d'un marc general per a la igualtat de tracte en el treball i l'ocupació.
- Directiva 2000/43/CE, del Consell relativa a l'aplicació del principi d'igualtat de tracte de les persones independentment del seu origen racial o ètnic.
- Directiva 76/207/CEE del Consell relativa a l'aplicació del principi d'igualtat de tracte entre homes i dones en els que es refereix a l'ocupació, a la formació i a la promoció professional i a les condicions de treball.
- Directiva 2002/73/CE sobre la aplicació del principio de igualdad de trato entre hombres y mujeres.

Decisions

- Decisió 2003/578/CE del Consell relativa a les Directrius per polítiques d'ocupació en els Estats membres.
- Decisió 2001/903/CE del Consell sobre l'Any Europeu de les Persones amb Discapacitat.

Recomanacions

- Recomanació del Consell sobre el treball dels minusvàlids de la Comunitat, 1986.
- Recomanació relativa a una política coherent en favor de les persones minusvàlides, 1992.
- Recomanació als Estats membres sobre la Dependència, 1998.
- Recomanació sobre la creació d'una targeta d'estacionament per a les persones amb discapacitat, 1998.
- Recomanació sobre l'aplicació de les polítiques de treball dels Estats membres i la Comunitat, 2003.

De la mateixa forma es van elaborant tot un conjunt d'accions transversals com a eines per a combatre aquest tipus de discriminació, així cal destacar:

- Pla d'acció europea per a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat (2004-2010).
- Pla d'acció del Consell d' Europa per a la promoció dels drets i de la plena participació de les persones discapacitades en la societat; millorar la qualitat de vida de les persones discapacitades a Europa (2006-2015).

4.3. Normativa Estatal

Les àrees que abarca la legislació estatal sobre discapacitat són moltes, una d'elles és l'accés als mitjans de transport públic, a centres comercials, a teatres, a organismes públics...és a dir, l'accés a bens i serveis ofertats al públic. De la mateixa forma, trobam legislació relativa a la igualtat d'oportunitats en àmbits tals com l'educació i l'ocupació que pretenen fomentar l'augment de la qualitat de vida i erradicació de qualsevol tipus de discriminació.

Les persones amb discapacitat constitueixen un sector de la població heterogeni, però totes tenen en comú, que , en major o menor mesura, precisen de garanties suplementàries per a viure amb plenitud de drets o per participar en igualtat de condicions que la resta de la ciutadania en la vida econòmica, social o cultural del país.

La Constitució Espanyola, en els seu article 14, reconeix la igualtat davant la llei, sense que pugui prevaler cap tipus de discriminació. De la mateixa forma, l'article 9.2 de la llei fonamental estableix que correspon als poders públics promoure les condicions per a que la llibertat i la igualtat de les persones siguin reals i efectives, eliminant obstacles que impedeixin o dificultin la seva plenitud i facilitant la seva participació en la vida política, cultural i social. L'article 10 de la Constitució , dels drets i deures fonamentals, estableix la dignitat de la persona com a dret fonamental, que estableix la dignitat de la persona com a fonament d'ordre polític i de pau social. En relació a aquests preceptes de la Carta Magna, en el seu article 49, fent referència a les persones amb discapacitat, ordena als poders públics que facilitin una atenció especialitzada a les persones que ho requereixin i l'amparament especial per a poder gaudir dels seus drets.

La Carta Magna va ser el punt de partida a partir del qual es va anar adequant la normativa i per a l'aprovament de successives mesures, a modus enunciatiu podem destacar:

- Codi Civil, aprovat per Real Decret de 24 de juny de 1889.
- La LLEI 13/1982, de 7 d'abril, d'Integració Social dels Minusvàlids (LISMI), tracta de forma global l'atenció i la integració de les persones amb discapacitat en la vida econòmica i social i inclou mesures preventives, socials, econòmiques, rehabilitadores i educatives. La implementació de la LISMI va suposar canvis importants en la realitat de les persones amb discapacitat.
- LLEI 7/1985, de 2 d'abril, de Bases de Règim Local.
- LLEI 1/1995, de 24 de març, d' aprovament del text refós de l'Estatut dels Treballadors, amb les modificacions de les lleis 62/2003,12/2001, entre d'altres.
- LLEI 15/1995, de 30 de maig, de límits de domini d'immobles per eliminar les barreres arquitectòniques a les persones amb discapacitat.
- LLEI ORGÀNICA 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal.
- LLEI 1/2000,de 7 de gener, d'Enjotjament Civil.
- LLEI 41/2003, de 18 de novembre, de protecció patrimonial de persones amb discapacitat.
- LLEI 51/2003, de 2 de desembre, d'Igualtat d'Oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de persones amb discapacitat, que defineix les mesures contra la discriminació, les d'acció positiva, les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació i les mesures per a promoure i defensar la igualtat d'oportunitats.
- LLEI 53/2003, de 10 de desembre, sobre l'ocupació pública de discapacitats.
- LLEI 39/2006, de 14 de desembre, de Promoció de l'Autonomia personal i Atenció a les persones en situació de dependència. Té per objecte regular les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat en l'exercici del dret subjectiu de la ciutadania a la promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència és a dir, a les persones que es troben en un estat que per raons

l·ligades a la manca o pèrdua de l'autonomia física, psíquica o intel·lectual, tenen la necessitat d'assistència per a poder realitzar els actes corrents de la vida diària, en els termes establerts en les lleis. tienen

- LLEI ORGÁNICA 3/2007, de 22 de març, per a la Igualtat Efectiva de dones i homes.
- LLEI 49/2007, de 26 de desembre, per la que s'estableix el règim d'infraccions i sancions en matèria d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat.

Reials Decrets

- RD 620/1981, règim unificat d'ajudes públiques a disminuïts.
- RD 2273/1985, aprovació del reglament de centres especials de ocupació.
- RD 2274/1985, regulació dels centres ocupació per persones amb discapacitats.
- RD Legislatiu 1/1995, de 24 de març, de modificació del text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, per l'establiment del dret a l'excedència per la cura d'un familiar que no pot valer-se per si mateix i no realitzi activitat remunerada, entre d'altres, per motius de discapacitat.
- RD 1539/2003, se estableixen coeficients reductors de edat de jubilació a favor de treballadors que acreditin un grau important de discapacitat
- RD 170/2004, de regulació del treball selectiu i les mesures de foment de la ocupació dels treballadors amb discapacitat.
- RD 290/2004, regulador dels enclavaments laborals com a mesures de foment de l'ocupació de les persones amb discapacitat.
- RD 1865/2004, regula el Consell Nacional de Discapacitat.
- RD 1414/2006, per el que es determina la consideració de persones amb discapacitat als efectes de la LLEI 51/2003 d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat per raó de discapacitat.
- RD 314/2006, de 17 de març, per el que s'aprova el Codi Tècnic de l'Edificació.
- RD 505/2007 de 20 d'abril, per el que s'aproven les condicions bàsiques de accessibilitat i no discriminació de les persones amb discapacitat per l'accés i utilització dels espais públics i edificacions.
- RD 366/2007, de 16 de març, por el que se estableixen les condicions de accessibilitat y no discriminació de las personas con discapacidad en les seves relacions amb l'Administració General de l'Estat.
- RD 1612/2007, de 7 de desembre, regulador d'un procediment de vot accessible que facilita a les persones amb discapacitat visual l'exercici del dret de sufragi.
- RD 1544/2007, de 23 de novembre, per el que es regula les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació per l'accés i utilització de les formes de transport per les persones amb discapacitat.

El marc jurídic espanyol es completa amb la planificació d'accions i estratègies per tal de augmentar el grau d'efectivitat del compliment en el dret de les persones amb discapacitat:

- I Plan Nacional de Accesibilidad (2004-2012)
- II Pla de acción para personas con discapacidad (2003-2007)
- Pla de acción para las mujeres con discapacidad (2007)

4.4. Normativa Autonòmica

La delimitació competencial sobre serveis socials correspon a les Comunitats Autònomes amb la participació en l'execució de les Entitats Locals, i així ho especifica l'article 149 de la Constitució Espanyola.

La LLEI ORGÁNICA 1/2007, de 28 de febrer de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears fa menció a les persones amb discapacitat, establint mesures tant en l'accés a l'educació com en el referent a la comunicació social i a les noves tecnologies.

La LLEI 9/1987, d'11 de febrer d'Acció Social, en la seva exposició de motius, determina la necessitat de posar ordre a la situació de desajustament entre els recursos que es disposen i les necessitats que s'han d'atendre per part de les persones amb discapacitat.

A continuació feiem menció a algunes de les normes autonòmiques que fan referència a la discapacitat des dels diferents àmbits d'actuació al respecte:

- LLEI 3/1993, de 4 de maig per a la millora de l'accessibilitat i de la supressió de les barreres arquitectòniques.
- LLEI 3/1998, de 18 de març, de voluntariat social.
- LLEI 5/1999 de 31 de març, de cans guies.
- LLEI 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona.
- LLEI 14/2006, de 17 d'octubre, de l'esport de les Illes Balears.
- LLEI 17/2006, integral de la atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.
- LLEI 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat de Palma de Mallorca.
- LLEI 20/2006 de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears.
- LLEI ORGÀNICA 1/2007 de 28 de febrer de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
- LLEI 3/2007 de la Funció Pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Decrets

- Decret 96/94 de 27 de juliol, de la Conselleria d'Obres Públiques i ordenació del Territori per el que s'aprova el Reglament per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de barreres arquitectòniques
- Decret 64/95, de 15 de juny, per el que s'estableixen la obligatorietat d'instal·lar portes en les cabines dels ascensors
- Decret 52/1999, de 30 d'abril, regulador de l'accés a la Administració de persones con discapacitat
- Decreto 32/2001, de 23 de febrer, de modificació del Decret 52/1999, de 30 de abril, per el que es regula l'accés a la Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de persones con discapacitat
- Decreto 20/2003, de 28 febrer, que aprova el reglament de Supressió de Barreres Arquitectòniques
- Decret 36/2004, de 16 abril regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones con discapacitat en la funció pública de la Administració de la Comunitat Autònoma de las Illes Balears.
- Decret 136/2005, de 28 de desembre, de modificació del Decreto 36/2004, de 16 de abril, per el que se regula l'accés, la promoció interna i la provisió de llocs de treball de persones con discapacitat en la funció pública de la Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i del Decret 68/2005, de 24 de juny, per el que s'aprova el procediment de selecció de funcionaris interins al servei de l'Administració de la Comunitat Autònoma de las Illes Balears.

A més, podem trobar més disposicions normatives que també fan esmena a discapacitat:

- Ordre de la Conselleria de Benestar Social, de 24 de maig 2000, per la que s'estableix el procediment a seguir por l' Institut Balear de Afers Socials en la tramitació dels expedients per el reconeixement, declaració i qualificació del grau de discapacitat
- Decret 141/00 per el que s'atribueix a l'Institut Balear d'Afers Socials, la gestió dels programes inclosos en el Pla Gerontològic i en el Pla de Acció Integral per a les Persones amb Discapacitat
- Resolució de 13/5/02 de la Conselleria de Benestar Social per la que es crea la targeta acreditativa del grau de minusvalidesa .

4.5. Normativa Municipal

Les competències que atorga la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases de règim local, permet al municipi poder gestionar i promoure tota classe d'activitats i prestar serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats i les aspiracions de la comunitat veïnal.

La Llei 7/1985, 11 de Febrer, d'acció social, té com a finalitat, aconseguir el major benestar possible en el territori de tota la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de forma progressiva i en tots els seus aspectes,

mitjançant un sistema d'acció social integrat pels Serveis Socials i mesures d'assistència social, tendent a afavorir el ple desenvolupament de la persona dins de la societat, a superar i prevenir les causes determinants de la seva marginació i a promoure la seva plena integració social.

La Llei 23/2006, estableix que l'autonomia municipal ha d'estar reconeguda a la Constitució i a la legislació interna de cada estat. Igualment, les Entitats Locals tenen llibertat plena en tota matèria que no estigui exclosa de la seva competència o atribuïda a una altra autoritat. Així segons l'article 99, dins l'àmbit territorial del municipi, s'estableixen diferents funcions, com per exemple, la creació d'un Servei d'atenció a les persones amb discapacitat, la seva inserció formativa i la seva tutela.

La Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears, a l'article 118 parla del drets fonamentals de la ciutadania " Els ajuntaments han de vetllar perquè en el respectiu municipi no es produeixin conductes discriminatòries per raó d'ètnia, religió, ascendència, edat, gènere, discapacitat o lloc de naixement"

La regulació per part de les Ordenances municipals respecte a les persones amb discapacitat també es veu evidenciada, "Ordenança per la inserció de animals de companyia en la societat urbana (BOIB núm 73, 22 maig de 2004)

4.6. Situació actual a Palma de la Llei per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de les barreres arquitectòniques

---

L'aplicació de la Llei 3/1993 de 4 de maig (per a la millora de l'accessibilitat i de la supressió de les barreres arquitectòniques), i el Decret 96/1994, de 27 de juliol (per a la millora de l'accessibilitat i la supressió de les barreres arquitectòniques per a tota la població, i específicament de les persones amb mobilitat reduïda o qualsevol altra limitació) té per objectiu garantir l'accessibilitat a l'entorn urbà, als edificis i als mitjans de transport, a les persones amb mobilitat reduïda o que pateixin qualsevol altra limitació, va entrar en vigor fa 15 anys i el 21 de maig del 2008 va finalitzar el termini establert per solucionar els problemes o dificultats derivats de l'urbanisme i arquitectura i la seva repercussió en la vida de les persones amb discapacitat.

La situació actual d'acord a aquesta llei a Palma de Mallorca ens porta a pensar que queda encara una llarg camí a recórrer pel que fa referència a la supressió de barreres arquitectòniques, tal com ho manifesta la regidora d'Urbanisme de l'Ajuntament, Yolanda Garví, afirmant que "al voltant del 60% dels edificis de la capital no compleix amb la Llei d'Accessibilitat", durant les jornades d'accessibilitat "Obrim Portes", que va organitzar l'Ajuntament de Palma el maig del 2008⁹. I d'altra banda, les associacions de persones amb discapacitat de les Illes xifren en un 70% els locals, hotels, carrers, restaurants i transport públic inadaptats a Palma¹⁰.

De la mateixa opinió és el regidor d'infraestructures de l'Ajuntament de Palma, Francisco Donate, que va admetre que la situació de Palma en matèria d'accessibilitat "no és correcta"¹¹.

Per aquest motiu, des de la Conselleria d'Obres Públiques del Govern, a principis d'any, es va convocar una línia de subvencions dirigida als ajuntaments de les Balears que presentessin un projecte d'eliminació de barreres arquitectòniques. Així, fins a 25 ajuntaments de Mallorca (inclosa Palma), han presentant la seva sol·licitud a la Conselleria amb l'objectiu de fer els carrers i els edificis dels municipis més accessibles. La data de sol·licitud i el pressupost per a l'Ajuntament de Palma és¹²:

Data de sol·licitud	26/02/08
Pressupost	85.920,67 €

---

⁹ El Mundo/Diari de Balears, 14 de maig de 2008

¹⁰ Diari de Balears, 20 de maig de 2008

¹¹ El Mundo / Diari de Balears, 24 de mayo de 2008.

¹² Diari de Balears, 30 de mayo de 2008

5. Percepció social de la discapacitat.

A continuació presentem alguns estudis elaborats per diferents institucions i entitats que ens ajuden a aproximar-nos a la percepció social de la discapacitat a Espanya i a Europa.

5.1. Percepció de la població

L'enquesta "Discriminació i la seva percepció"¹³ del CIS analitza la percepció social que existeix sobre la discriminació, així com la valoració de l'abast d'algunes de les últimes lleis aprovades en matèria desigualtat i protecció de col·lectius desfavorits d'Espanya.

A continuació mostrem els resultats més significatius i plasmats a l'informe preliminar, respecte al col·lectiu de població amb discapacitat.

Segons l'enquesta del CIS, el col·lectiu de població amb discapacitat registra un cert nivell de rebuig social (sent un 2% de les persones enquestades que manifesten tenir poca o cap simpatia vers el col·lectiu).

% Simpatia cap a col·lectius, segons model de societat preferent. Any 2007. CIS.			
	Total	Model de societat preferent	
		Heterogènia	Homogènia
Gitanos	59,0%	47,0%	72,0%
Persones de religió musulmana	55,0%	39,0%	72,0%
Immigrants	35,0%	17,0%	53,0%
Homosexuals	30,0%	15,0%	45,0%
Persones sense llar	12,0%	9,0%	16,0%
Joves	8,0%	5,0%	11,0%
Persones majors	3,0%	2,0%	3,0%
Discapacitats	2,0%	2,0%	3,0%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas). Enquesta "Discriminación y su percepción". Any 2007.

A la taula següent queden reflectides diverses situacions de discriminació, unes de caràcter social i altres d'institucionals, respecte a les persones amb discapacitat:

% d'entrevistats que afirma estar molt o bastant d'acord amb cada una de les afirmacions. Any 2007. CIS.	
L'Adm. no fa suficients esforços per adaptar l'accés dels discapacitats a espais públics	71,0%
La majoria de la gent evita relacionar-se amb gent discapacitada	28,0%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas). Enquesta "Discriminación y su percepción". Any 2007.

¹³ Es reproduïx literalment la terminologia utilitzada pel CIS.

Referent a la discriminació institucional, existeix un consens molt ampli (71%), respecte a l'opinió "L'Administració no fa suficients esforços per adaptar l'accés dels discapacitats a espais públics".

De fet, l'aplicació dels principis de la Llei 3/1993 per a la millora de l'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, després de 15 anys de la seva entrada en vigor, no s'ha implementat en la seva totalitat. Quedant encara un llarg camí per recórrer referent a la creació d'una Ciutat accessible per a tots i totes.

La percepció de situacions de discriminació social és menys elevada que la institucional, mesurada mitjançant la frase "La majoria de la gent evita relacionar-se amb gent discapacitada", sent un 28% de les persones entrevistades les que es mostren d'acord o bastant d'acord amb l'afirmació.

Quant a la protecció de les persones amb discapacitat, el 69% de les persones entrevistades manifesten que existeix insuficient protecció pública.

% Avaluació de la protecció pública de col·lectius potencialment discriminats. Any 2007. CIS.			
	Excesiva	Suficiente	Escasa
Gitanos	17,0%	39,0%	33,0%
Persones de religió musulmana	14,0%	40,0%	28,0%
Immigrants	19,0%	39,0%	34,0%
Homosexuals	10,0%	45,0%	32,0%
Persones sense llar	1,0%	16,0%	76,0%
Joves	5,0%	36,0%	52,0%
Persones majors	2,0%	30,0%	64,0%
Discapacitats	1,0%	24,0%	69,0%
Dones	3,0%	44,0%	47,0%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas). Enquesta "Discriminación y su percepción". Any 2007.

La Llei aprovada en els últims anys a Espanya en matèria de protecció a persones amb discapacitat, la Llei de Dependència, és àmpliament coneguda (75%) entre la població, i el 58% de les persones entrevistades que coneixen l'esmentada llei, la consideren escassa, per la qual cosa es pot afirmar que existeix un consens respecte a la necessitat de continuar avançant en la protecció i foment de l'autonomia de les persones amb discapacitat.

% Nivell de coneixement (ha sentit parlar ...) i valoració de l'abast de la Llei de Dependència? . Any 2007. CIS.	
% d'entrevistats que contesten SI	75,0%
Valoració	
Excessiva	1,0%
Suficient	32,0%
Escassa	58,0%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas). Enquesta "Discriminación y su percepción". Any 2007.

Un altra dada sobre la percepció de la discapacitat, apareix a l'estudi "Igualdad de trato en el empleo" editat per Red2red Consultores on es recullen les dades generades per l'*Eurobaròmetre especial sobre la discriminació*, impulsat per la Direcció General de Treball, Afers Socials i Igualtat d'Oportunitats de la Unió Europea i publicat el mes de gener de 2007. Els principals resultats d'opinió de la ciutadania europea són els que segueixen:

- la discapacitat és majoritàriament percebuda com una causa de discriminació potencial sent la segona causa percebuda de discriminació (per darrera de l'aspecte físic).
- un de cada dos ciutadans europeus considera que la discapacitat està molt extesa en el contexte de la UE.
- la gran majoria de la ciutadania (89%) es mostra favorable a l'adopció de mesures orientades a fomentar la igualtat d'oportunitats i la lluita contra la discriminació a l'àmbit laboral.

% Com és la discriminació existent a la UE-25 per causa de la discapacitat? Any 2007.	
Rara	42,0%
Molt estesa	53,0%
NS/Nc	5,0%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'Eurobaròmetre especial sobre discriminació. Comissió Europea, 2007.

% Quines característiques poden suposar una desavantatge per a un candidat a una ocupació front un competidor amb les mateixes habilitats i qualificacions?. Any 2007.	
Aspecte físic	51,0%
Discapacitat	49,0%
Edat	49,0%
Nacionalitat	45,0%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'Eurobaròmetre especial sobre discriminació. Comissió Europea, 2007..

% És vostè favorable a l'adopció de mesures per afavorir la igualtat de tracte de persones amb discapacitat en el seu accés al mercat laboral? Any 2007.	
No	10,0%
Si	87,0%
NS/Nc	3,0%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'Eurobaròmetre especial sobre discriminació. Comissió Europea, 2007.

5.2. El paper dels mitjans de comunicació en la imatge social de la discapacitat

Inma Martín Herrera, en el seu article "El papel de los medios de comunicación en la imagen social de la discapacidad"¹⁴, manifesta que els mitjans de comunicació desenvolupen tres funcions útils per a la societat: informar, formar i entretenir. Respecte a la segona funció, formar, sobra dir que els mitjans són grans formadors de l'opinió pública i la seva actuació (sempre que segueixi un protocol ètic) pot influir enormement en la sensibilització de la ciutadania.

Al llarg de la història, han estat utilitzats com una eina per influenciar a la societat, són creadors de tendències, modes, llenguatges i estereotips i per altra banda, configuradors de la imatge pública de les persones, objectes, circumstàncies, etc. En aquest sentit, els mass-media tenen una influència definitiva en el concepte i la imatge social que avui en dia es percep de la discapacitat i, per tant, de les persones amb discapacitat.

Per altra banda, s'aprecia una evolució i un canvi en la imatge que els mitjans han transmès al voltant de les persones amb alguna discapacitat en els darrers cent anys:

- Des de finals del segle XIX i fins, aproximadament, la Segona Guerra Mundial (1939), la discapacitat inspirava llàstima, compassió i marginació, perquè aquesta circumstància es relacionava amb una tragèdia. D'aquesta forma les persones amb discapacitat eren protagonistes de relats dramàtics, on, segons el cas, ocupaven el paper de víctima o botxí.

¹⁴ Comunicación y Ciudadanía, 2006

- Posteriorment, des de la dècada dels cinquanta fins als anys setanta, va canviar el concepte de discapacitat, i els mitjans van començar a mostrar una nova etapa: la rehabilitació. Aquesta percepció de la discapacitat, més esperançadora, tenia molt a veure amb les polítiques d'acció social que van començar a desenvolupar-se en l'incipient estat del benestar amb l'objectiu de millorar les condicions de vida dels ciutadans i promocionar la igualtat d'oportunitats.
- Des dels anys 80 i fins al moment actual, en el tractament informatiu de la discapacitat impera el to positiu perquè està demostrat que una notícia feliç interessa més el lector, li enganxa més. La imatge que avui dia projecten els mitjans sobre les persones amb discapacitat està enfocada a la integració social i professional d'aquestes persones.

La consecució d'una integració social comença per millorar la imatge de la discapacitat que es difon des dels mitjans, i per a això es recomana complir unes pautes d'estil proposades pel Real Patronat sobre Discapacitat:

- Mostrar a las persones amb discapacitat en situacions socials quotidianes, la normalització.
- Admetre la curiositat i la incomoditat ocasional que les persones sense discapacitat experimenten a l'interactuar amb persones amb discapacitat.
- Evitar la imatge commovedora i desamparada de la discapacitat.
- Ser equànimes i mostrar, amb naturalitat, els èxits i les dificultats de les persones amb discapacitat.
- Informar sobre els serveis públics que existeixen a la disposició de les persones amb una discapacitat.
- Que la discapacitat sigui protagonista de qualsevol tipus de publicacions, programes o portals digitals, i no només d'espais i suports especialitzats en aquest tema.
- Que els mitjans de comunicació contractin a persones amb discapacitat.

Es notòria l'actual sensibilització que els mitjans de comunicació han desenvolupat davant la discapacitat; pel que cal apostar per una informació òptima, que és aquella que:

- No omet detalls i presenta a la discapacitat en la seva totalitat: al subjecte com persona, i com part activa de la societat.
- Té un to optimista, però realista, és a dir, sense ometre ni emascarar les dificultats i els problemes que impliquen una discapacitat.
- No centra la informació en la minusvalidesa i només indica que una persona presenta una discapacitat quan aquesta dada és pertinent per a contar la notícia.
- Garanteix el respecte cap a aquestes persones i la defensa dels seus drets.
- Evita, en el cas dels mitjans visuals, l'enfocament innecessari sobre determinats aparells vinculats amb la discapacitat: cadira de rodes, bastó, croses, etc.
- És una informació que cedeix la paraula a la persona amb discapacitat per a donar-li l'oportunitat d'informar en primera persona a la societat sobre les necessitats, preocupacions i assumptes que pertocuen a aquest col·lectiu.
- Fa visible davant la resta de la societat al col·lectiu de persones amb discapacitat.
- Comunica els avanços científics amb rigurosidad per a no crear falses expectatives en les persones afectades.
- No emprà un llenguatge pejoratiu i utilitza les expressions, els conceptes i els termes tècnics adequats, explicant el seu significat quan sigui necessari.

Per altra banda, Catalina Amer en la seva tesi doctoral "Opinió pública i discapacitat. Anàlisi històrica de la premsa de Mallorca (1983-2007)" analitza el tractament que ha donat la premsa escrita editada en Palma a les notícies relatives a les persones amb discapacitat¹⁵. Una de les crítiques que realitza Amer a la premsa és la de no haver utilitzat tot el seu poder per a promoure avanços en les polítiques socials. Encara que l'autora reconeix que si bé en els anys 80 la premsa va jugar un paper important com a dinamitzadora del debat suscitat per l'escolarització en centres ordinaris de nins amb discapacitat, aquest esperit i constància no s'ha mantingut en altres àmbits com és el cas de la inserció laboral.

¹⁵ Diario de Mallorca, 22 de febrer de 2008

Igualment, destaca el paper del moviment associatiu que ha anat realitzant un gran treball de conscienciació i reconeix, l'autora, que la premsa local ha impulsat el coneixement de totes aquestes entitats per a donar-lis més força i protagonisme.

L'autora es lamenta que moltes de les notícies sobre aquestes associacions es centrin en els actes lúdics que organitzen ja que, en la seva opinió, haurien de donar-se a conèixer també les necessitats dels col·lectiu i les possibles solucions i propostes de millora.

Així mateix consideram de gran importància, la utilització d'un llenguatge no discriminatori en els mitjans, un llenguatge centrat en les persones i no en la seva discapacitat.

Per últim, es fa necessària la visibilització de les dones amb discapacitat, col·lectiu prioritari d'intervenció atenent a la seva situació de doble discriminació. Tots els estudis i informes sobre persones amb discapacitats (seguint la normativa existent) han d'anar desagregats per sexe, ja que la no visibilització implica discriminació i pressuposar la no existència de situacions diferenciades.

6. Diagnòstic de les persones amb discapacitat

La informació recollida i analitzada en aquest apartat ha estat estreta mitjançant el buidatge i explotació de la Base de Dades del Centre Base de Minusvalues (IBAS), que conté dades de les persones que, voluntàriament, han sol·licitat la valoració de la seva discapacitat i han estat valorades com a tals obtenent el consegüent certificat de minusvalua.

Es tracta doncs d'un apropament al col·lectiu de persones amb discapacitat de Palma, però no significa necessàriament la quantificació del nombre total de persones ja que tan sols hi apareixen recollides aquelles que han sol·licitat la seva valoració en el centre.

Els objectius del present apartat són:

- Quantificar la població amb discapacitat de Palma a abril de 2008 i comparar-la amb la població total del municipi.
- Analitzar la població amb discapacitat en relació a diferents variables sociodemogràfiques.
- Analitzar aquest població tenent en compte les següents variables: sexe, grau de minusvalua i tipus de discapacitat principal, necessitat de tercera persona i dificultat de mobilitat.

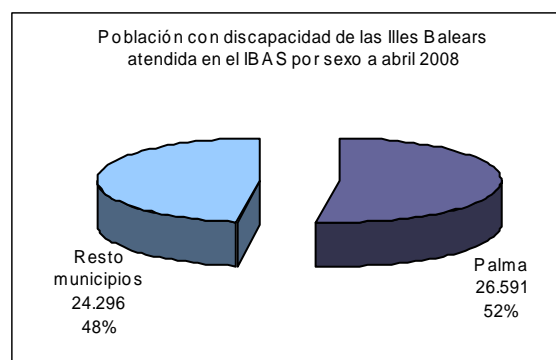
6.1. La població amb discapacitat de Palma

A Palma hi resideixen un total de 26.591 persones amb discapacitat valorades per l'IBAS, el que representa el 52,3% de la població amb discapacitat de les Illes Balears.

La incidència de la discapacitat és major entre les dones que entre els homes, trobant la diferència més important en el conjunt de la població balear, on el 51,4% de les persones amb discapacitat són dones.

Población amb discapacitat de les Illes Balears i Palma atesa al'IBAS per sexe a abril 2008			
	Illes Balears	Palma	Resta municipis
Total	50.887	26.591	24.296
Homes	24.635	13.015	11.620
Dones	26.170	13.542	12.628
Sense especificar	82	34	48

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Tal com s'ha especificat anteriorment, la xifra de persones amb discapacitat valorada des de l'IBAS (abril de 2008) és de 26.591 persones, xifra que representa el 6,4% de la població general de Palma, estipulada en 413.781 persones a 1/1/2008, segons dades provisionals del Padró Municipal.

Del total de població reconeguda per l'IBAS, 13.015 són homes, suposant el 6,4% de tota la població masculina, i 13.542 són dones, que corresponen al 6,5% de la població total femenina de ciutat.

Per tant analitzant les dades en la seva generalitat, observem una major prevalència de dones (50,9%) front a un 49,1% de homes amb discapacitat. En el total poblacional, la proporció per sexes és similar, un 49,3% són homes i un 50,7% dones.

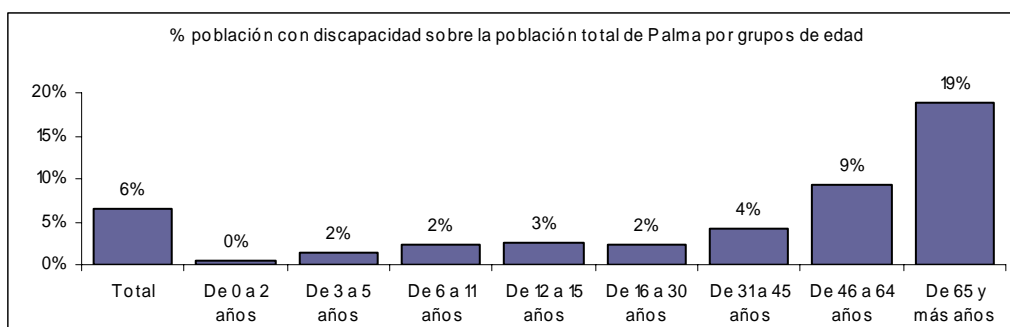
Població de Palma per sexe i grups d'edat. Padró municipal a 1-1-2008			
	Total	Homes	Dones
Total	413.781	204.104	209.677
De 0 a 2 anys	12.155	6.234	5.921
De 3 a 5 anys	12.592	6.404	6.188
De 6 a 11 anys	22.595	11.523	11.072
De 12 a 15 anys	15.117	7.650	7.467
De 16 a 30 anys	93.726	47.425	46.301
De 31 a 45 anys	112.906	58.870	54.036
De 46 a 64 anys	90.237	43.910	46.327
De 65 i més anys	54.453	22.088	32.365

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del Padró municipal de l'Ajuntament de Palma

% població amb discapacitat sobre la població total de Palma per grups d'edat			
	Pobl. total	Pobl. amb discapacitat	% pobl. disc. / total
Total	413.781	26.591	6%
De 0 a 2 anys	12.155	46	0%
De 3 a 5 anys	12.592	190	2%
De 6 a 11 anys	22.595	536	2%
De 12 a 15 anys	15.117	388	3%
De 16 a 30 anys	93.726	2.120	2%
De 31 a 45 anys	112.906	4.603	4%
De 46 a 64 anys	90.237	8.445	9%
De 65 i més anys	54.453	10.240	19%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del Padró municipal de l'Ajuntament de Palma i de l'IBAS

Nota: el total inclou les persones amb discapacitat sense especificar l'edat

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del Padró municipal de l'Ajuntament de Palma i de l'IBAS

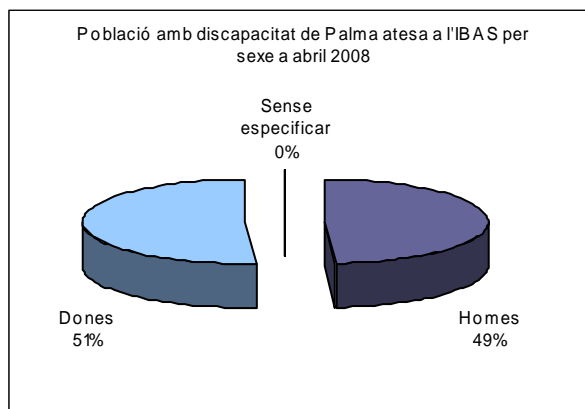
Els menors i joven amb minusvalua reconeguda de 0 a 15 anys representen el 4,3% del total de població amb discapacitat reconeguda i el 1,9% del total poblacional d'aquest grup d'edat (62.459 persones).

La població adulta amb minusvalua de 16 a 64 anys suposa el 57,0% del total de població amb discapacitat i el 5,1% del total poblacional d'aquest grup d'edat (296.869 persones). Les persones majoras amb discapacitat reconeguda de 65 i més anys són el 38,5% del total de població amb discapacitat reconeguda i el 18,8% del total de majors de Palma (54.453 persones majors).

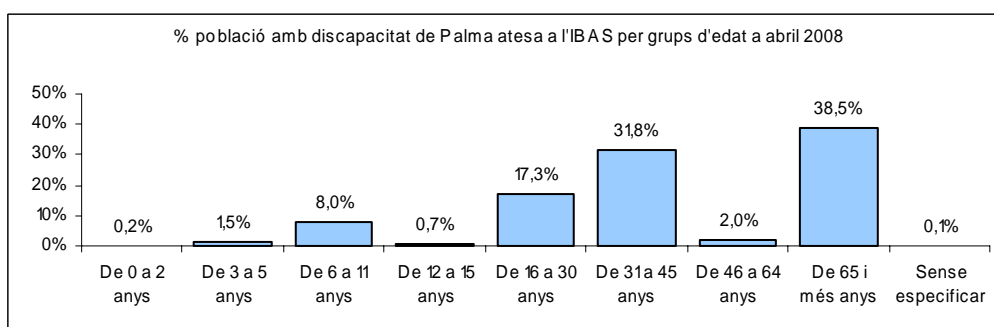
Si bé en nombres absoluts la població femenina amb discapacitat és superior a la masculina, analitzat els diferents trams d'edat observam que la incidència de la discapacitat és major en tre els homes que entre les dones, excepte a partir dels 65 anys d'edat, on el 59,5% de les persones amb discapacitat són dones, trobant en aquest grup d'edat les diferències més importants entre sexes.

Població amb discapacitat de Palma atesa a l' IBAS per sexe i grups de edat a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
De 0 a 2 anys	46	22	24	0
De 3 a 5 anys	190	124	66	0
De 6 a 11 anys	536	335	200	1
De 12 a 15 anys	388	241	147	0
De 16 a 30 anys	2.120	1.290	828	2
De 31 a 45 anys	4.603	2.564	2.038	1
De 46 a 64 anys	8.445	4.304	4.130	11
De 65 i més anys	10.240	4.130	6.096	14
Sense especificar	23	5	13	5

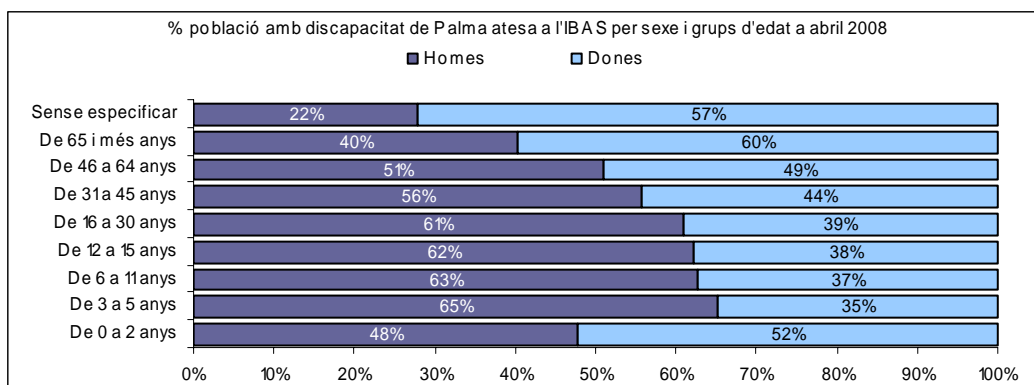
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

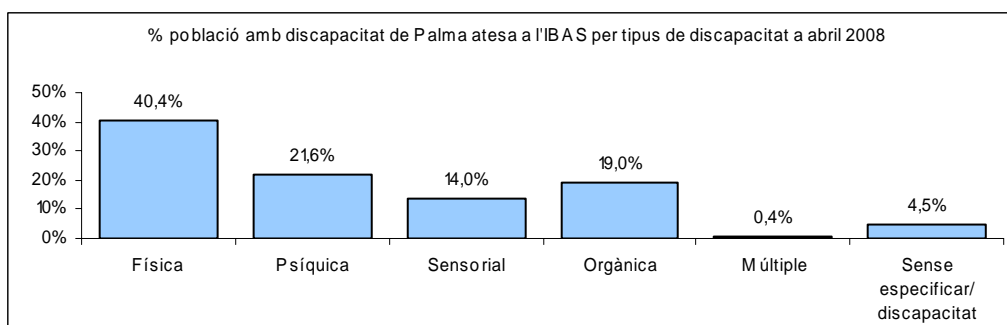
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

La distribució en percentatges de la població amb discapacitat reconeguda segons el tipus de discapacitat principal és la que es mostra en la taula i el gràfic següent i reflecteixen que

- La discapacitat física és la que presenta una major incidència entre la població analitzada (40,4%). La discapacitat psíquica ocupa el segon lloc amb el 21,6%, mentre que la discapacitat orgànica representa el 19,0%. Per altra banda, la discapacitat sensorial (visual, auditiva,...) suposa un 13,9% i les discapacitats mixtes i altres (sense especificar) representen el 4,9% del total de població valorada per l'IBAS.
- Tenent en compte la variable sexe, destacar una incidència molt major de la discapacitat física entre les dones (43,6%) que entre els homes (37,2%). Pel contrari, les persones amb discapacitat de tipus psíquica són més nombroses entre la població masculina, que assoleix el 22,5% en els homes i el 20,8% en les dones.
- De la mateixa forma, la discapacitat de tipus sensorial té més incidència entre els homes (14,1% front al 13,9% de les dones), d'igual forma que succeeix amb la discapacitat de tipus orgànic (que alcanza al 19,8% de los hombres, frente al 18,2% de las mujeres).

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i tipus de discapacitat a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
Física	10.756	4.838	5.901	17
Psíquica	5.755	2.932	2.818	5
Sensorial	3.715	1.835	1.879	1
Orgànica	5.058	2.580	2.469	9
Múltiple	99	43	56	0
Sense especificar/discapacitat	1.208	787	419	2

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Creuant el tipus de discapacitat i els diferents grups d'edat, s'aprecia que a partir dels 45 anys hi ha un clar predomini de les discapacitats de tipus físic. Com es pot observar en la taula adjunta, la preponderància que adquireixen les discapacitats físiques a mesura que augmenta l'edat de les persones, generalment originades per accidents, com conseqüències de malalties adquirides, processos de deterioració de la salut, etc.

Durant la infància i adolescència predomina la discapacitat psíquica com a principal causa de discapacitat.

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat i grups d'edat a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
De 0 a 2 anys	46	12	19	5	8	0	2
De 3 a 5 anys	190	41	81	23	34	3	8
De 6 a 11 anys	536	102	276	57	57	7	37
De 12 a 15 anys	388	54	234	41	25	3	31
De 16 a 30 anys	2.120	493	996	293	157	17	164
De 31 a 45 anys	4.603	1.607	1.441	719	626	14	196
De 46 a 64 anys	8.445	3.733	1.574	1.125	1.609	18	386
De 65 y más años	10.240	4.704	1.131	1.447	2.537	37	384
Sense especificar	23	10	3	5	5	0	0

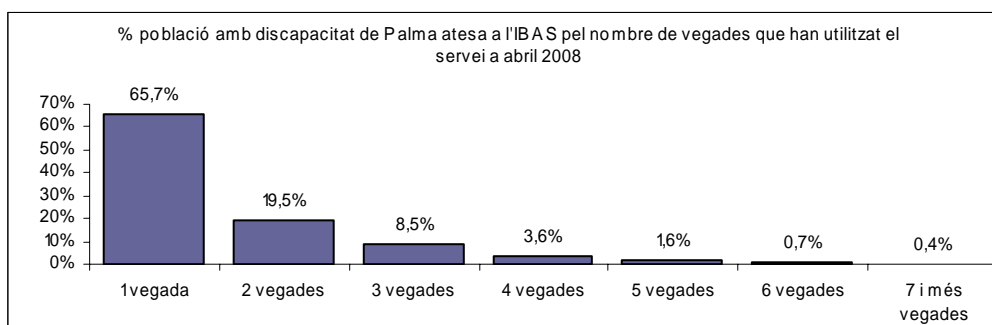
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

En general, les persones amb discapacitat que han estat ateses per l'IBAS utilitzen el servei només una vegada (65,7%), no existint diferències importants pel que fa al sexe.

Comparant les dades per tipus de discapacitat és interessant destacar que són les persones amb discapacitat psíquica les que utilitzen amb més freqüència el servei de valoració de l'IBAS, un 49,3% de la població amb discapacitat psíquica utilitza el servei en més d'una ocasió.

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i nombre de vegades que ha utilitzat el servei a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
1 vegada	17.471	8.352	9.092	27
2 vegades	5.197	2.628	2.563	6
3 vegades	2.271	1.123	1.147	1
4 vegades	951	540	411	0
5 vegades	420	227	193	0
6 vegades	179	101	78	0
7 i més vegades	102	44	58	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat i nombre de vegades que ha utilitzat el servei a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
1 vegada	17.471	7.288	2.916	2.697	3.606	51	913
2 vegades	5.197	2.099	1.372	654	859	21	192
3 vegades	2.271	849	796	222	327	15	62
4 vegades	951	304	398	77	141	5	26
5 vegades	420	132	175	42	58	5	8
6 vegades	179	50	71	13	40	2	3
7 i més vegades	102	34	27	10	27	0	4

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

La qualificació del grau de minusvalua respon a criteris tècnics unificats, fixats mitjançant barem en el RD 1971/1999 de 23 de desembre de "reconeixement, declaració i qualificació del grau de minusvalua". I seran objecte de valoració tant les discapacitats que presenti la persona, com en el seu cas, els factors socials complementaris relatius, entre d'altres, al seu entorn familiar i situació laboral, educativa i culturals, que puguin dificultar la seva integració social.

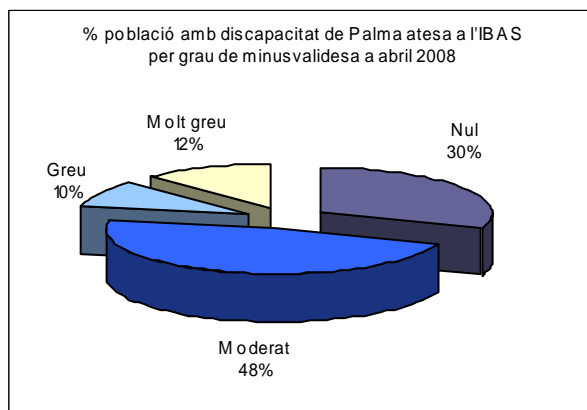
El **grau de minusvalua** se expressa mitjançant un percentatge.

En relació a la severitat de la discapacitat, quasi la meitat de la població valorada (el 47,5%) presenta una discapacitat moderada, mentre que el 22,1% presenta una discapacitat greu o molt greu.

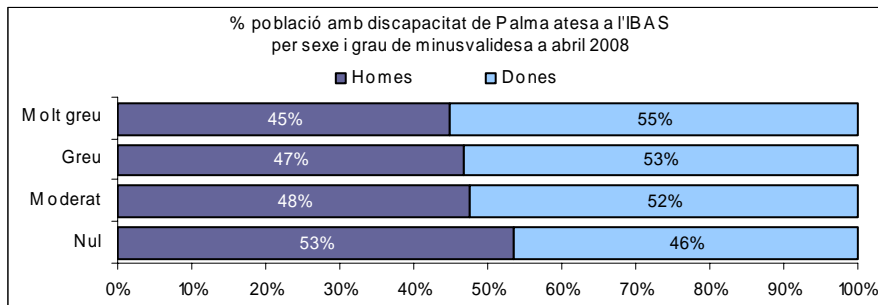
Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i grau de minusvalua a abril de 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
Nul	8.098	4.324	3.755	19
Moderat	12.627	6.013	6.607	7
Greu	2.551	1.190	1.357	4
Molt greu	3.315	1.488	1.823	4

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

El grau de minusvalua segons el sexe reflecteix una major incidència de la discapacitat nul·la en homes que en dones (53,4% davant 46,6%), mentre que en la discapacitat greu i molt greu és a la inversa (45,8% d'homes davant 54,20% de dones). El grau de minusvalua "moderat" es troba relativament igualat, amb diferències entre sexes de 4 punts percentuals.

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Un grup important de població amb discapacitat el componen les persones menors de 65 anys amb un grau de minusvalua molt greu, que suposen un 9,3% del total de persones amb discapacitat menors de 65 anys (16.328). S'ha de tenir en compte que les seves característiques són molt específiques i les seves necessitats de suport elevades, estant molt d'ells en situació de dependència.

Població amb discapacitat de Palma atesa a per grau de discapacitat i trams d'edat a abril de 2008					
	Total	Nul	Moderat	Greu	Molt greu
Total	26.591	8.098	12.627	2.551	3.315
De 0 a 2 anys	46	18	23	3	2
De 3 a 5 anys	190	91	79	16	4
De 6 a 11 anys	536	297	206	19	14
De 12 a 15 anys	388	223	127	14	24
De 16 a 30 anys	2.120	917	803	162	238
De 31 a 45 anys	4.603	1.708	2.004	397	494
De 46 a 64 anys	8.445	2.941	4.180	588	736
De 65 i més anys	10.240	1.895	5.196	1.351	1.798
Sense especificar	23	8	9	1	5

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

A la taula següent, s'observa que les persones amb un grau de discapacitat molt greu presenten en la major part dels casos, una discapacitat de tipus física (33,9%), seguida per la discapacitat psíquica (29,6), orgànica (20,1%) i sensorial (8,7%).

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat grau de minusvalua a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
Nul	8.098	4.020	1.113	1.152	1.458	3	352
Moderat	12.627	4.880	3.023	1.427	2.656	26	615
Greu	3.315	991	865	913	432	54	60
Molt greu	2.551	865	754	223	512	16	181

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

La valoració dels **Factors socials** es concretarà identificant els valors més predominants (en una escala que va de l'1 al 5):

En la valoració de factors familiars i econòmics, les persones amb discapacitat del municipi de Palma, és on presenten les puntuacions més altes, i com també es pot observar, són els factors on les puntuacions presenten una dispersió més àmplia.

El factor familiar és en l'únic factor on s'adquireix la puntuació màxima de 5 punts, i només 364 persones adquireixen l'esmentada puntuació.

En el factor laboral i en el factor cultural és on, en major percentatge, prevalen els valors mitjos.

I, finalment és en el factor edat i en el factor entorn, on les persones valorades presenten nivells inferiors (el 75,6% i 65,8% respectivament de les persones presenten la puntuació "0").

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per les puntuacions dels factors valorables a abril 2008						
	Factor Familiar	Factor Econòmic	Factor Laboral	Factor Cultural	Factor Entorn	Factor Edat
Total	26.591	26.591	26.591	26.591	26.591	26.591
0 punts	6.379	8.562	16.049	7.603	17.502	20.107
0,5 punts	514	438	370	2.499	1.463	11
1 punts	4.497	2.256	1.228	2.748	3.582	1.063
1,5 punts	2.302	1.495	609	596	931	30
2 punts	5.765	5.978	2.958	6.771	2.340	1.179
2,5 punto	2.007	4.285	5.219	3.797	93	4.201
3 punts	3.933	1.027	158	1.642	478	0
3,5 punts	170	42	0	18	20	0
4 punts	648	2.508	0	917	182	0
4,5 punts	12	0	0	0	0	0
5 punts	364	0	0	0	0	0

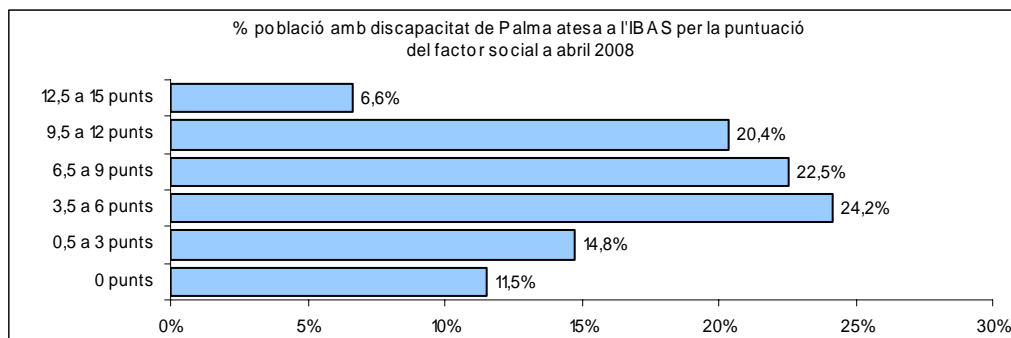
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

A continuació s'identificarà el perfil predominant, de les puntuacions més altes de l'escala, en cada un del factors:

El perfil predominant, de la puntuació més alta obtinguda (12,5 a 15,0 punts) del factor social correspon a: dona (68,7%) amb discapacitat física (41,1%):

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i puntuacions del factor social a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 punts	3.068	1.901	1.164	3
0,5 a 3 punts	3.929	2.250	1.671	8
3,5 a 6 punts	6.431	3.473	2.945	13
6,5 a 9 punts	5.991	2.879	3.103	9
9,5 a 12 punts	5.414	1.961	3.452	1
12,5 a 15 punts	1.758	551	1.207	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

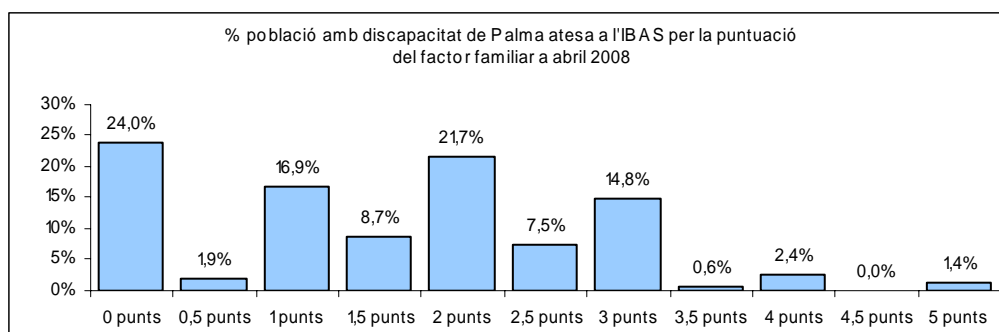
Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat i puntuacions del factor social a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 punts	3.068	1.327	206	358	436	11	730
0,5 a 3 punts	3.929	1.585	786	678	745	23	112
3,5 a 6 punts	6.431	2.590	1.567	982	1.090	22	180
6,5 a 9 punts	5.991	2.333	1.543	834	1.137	25	119
9,5 a 12 punts	5.414	2.198	1.327	649	1.180	14	46
12,5 a 15 punts	1.758	723	326	214	470	4	21

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

En relació al **Factor familiar**, el perfil de la valoració més alta accedida (5 punts) correspon a: home (56,8%) i majoritàriament amb discapacitat psíquica (41,2%):

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i puntuacions del factor familiar a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 punts	6.379	3.725	2.644	10
0,5 punts	514	273	241	0
1 punts	4.497	2.332	2.159	6
1,5 punts	2.302	1.085	1.214	3
2 punts	5.765	2.527	3.229	9
2,5 punts	2.007	769	1.236	2
3 punts	3.933	1.736	2.194	3
3,5 punts	170	70	100	0
4 punts	648	285	362	1
4,5 punts	12	6	6	0
5 punts	364	207	157	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

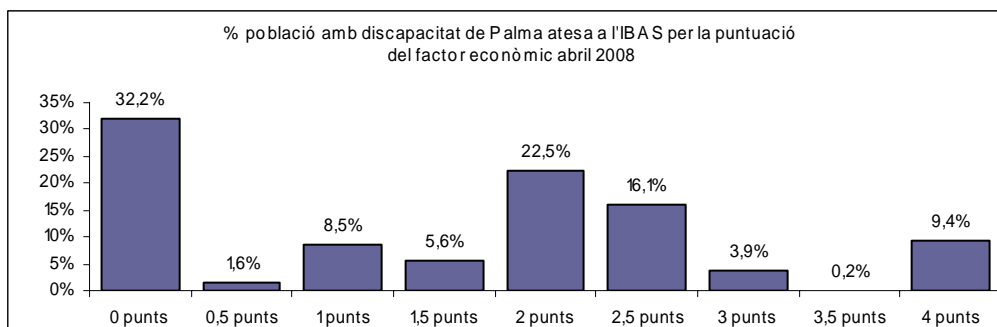
Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat i puntuacions del factor familiar a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 punts	6.379	2.782	842	863	1.053	27	812
0,5 punts	514	202	68	126	108	2	8
1 punts	4.497	1.869	958	688	852	21	109
1,5 punts	2.302	1.051	382	365	453	6	45
2 punts	5.765	2.313	1.328	838	1.155	14	117
2,5 punts	2.007	821	476	282	398	6	24
3 punts	3.933	1.345	1.255	475	778	14	66
3,5 punts	170	73	48	13	32	1	3
4 punts	648	204	245	42	141	4	12
4,5 punts	12	3	3	2	2	0	2
5 punts	364	93	150	21	86	4	10

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

El perfil predominant, de la puntuació més alta atorgada (4 punts) del **Factor econòmic** correspon a: dona (52,6%) i en la seva majoria amb discapacitat física (35,9%):

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i puntuacions del factor econòmic a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 punts	8.562	4.811	3.740	11
0,5 punts	438	207	231	0
1 punts	2.256	1.163	1.088	5
1,5 punts	1.495	675	820	0
2 punts	5.978	2.801	3.165	12
2,5 punts	4.285	1.626	2.658	1
3 punts	1.027	525	498	4
3,5 punts	42	20	22	0
4 punts	2.508	1.187	1.320	1

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

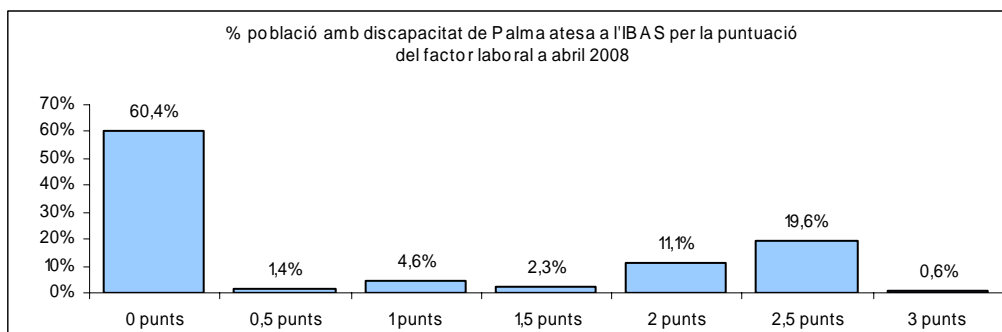
Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat i puntuacions del factor econòmic a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 punts	8.562	3.645	1.333	1.224	1.501	42	817
0,5 punts	438	199	67	83	77	1	11
1 punts	2.256	887	559	355	389	7	59
1,5 punts	1.495	661	297	258	246	3	30
2 punts	5.978	2.399	1.474	817	1.128	21	139
2,5 punts	4.285	1.732	887	636	961	4	65
3 punts	1.027	318	363	102	202	7	35
3,5 punts	42	14	10	4	11	0	3
4 punts	2.508	901	765	236	543	14	49

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

El perfil del Factor laboral (puntuació màxima obtinguda 3 punts): dona (54,4%) amb discapacitat física (40,5%):

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i puntuacions del factor laboral a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 punts	16.049	8.654	7.363	32
0,5 punts	370	228	141	1
1 punts	1.228	647	581	0
1,5 punts	609	330	279	0
2 punts	2.958	1.267	1.691	0
2,5 punts	5.219	1.818	3.401	0
3 punts	158	71	86	1

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

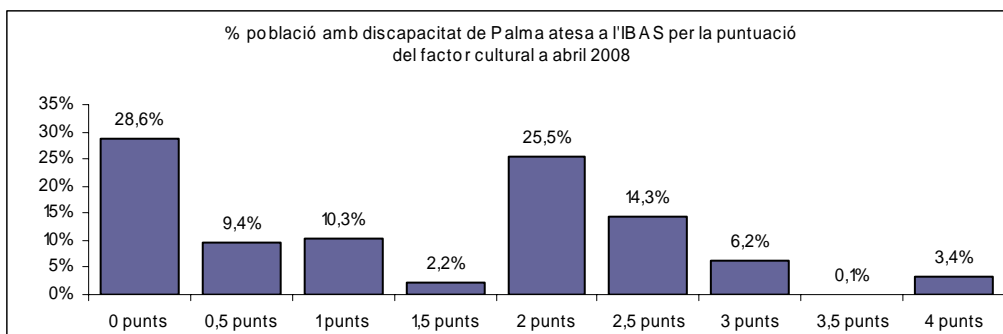
Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat i puntuacions del factor laboral a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 punts	16.049	6.315	3.456	2.199	2.941	80	1.058
0,5 punts	370	122	125	62	47	2	12
1 punts	1.228	550	238	198	211	4	27
1,5 punts	609	305	93	116	85	0	10
2 punts	2.958	1.336	537	425	610	5	45
2,5 punts	5.219	2.064	1.267	703	1.122	8	55
3 punts	158	64	39	12	42	0	1

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Respecte al **Factor cultural**, el perfil de la valoració més alta obtinguda (4 punts) correspon a: dona (59,9%) amb discapacitat física (34,9%) i psíquica (34,6%):

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i puntuacions del factor cultural a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 punts	7.603	4.484	3.111	8
0,5 punts	2.499	1.349	1.147	3
1 punts	2.748	1.476	1.269	3
1,5 punts	596	327	267	2
2 punts	6.771	3.220	3.541	10
2,5 punts	3.797	1.094	2.702	1
3 punts	1.642	691	945	6
3,5 punts	18	7	11	0
4 punts	917	367	549	1

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

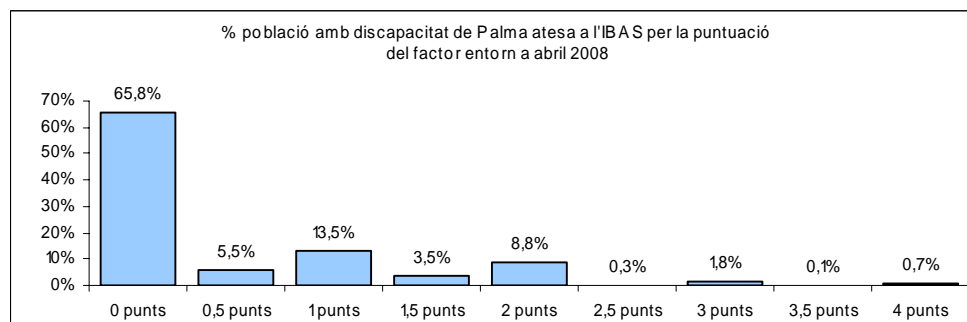
Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat i puntuacions del factor cultural a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 punts	7.603	3.066	1.255	1.063	1.245	35	939
0,5 punts	2.499	1.123	449	418	463	7	39
1 punts	2.748	1.114	602	441	525	12	54
1,5 punts	596	278	91	88	120	1	18
2 punts	6.771	2.639	1.705	945	1.370	20	92
2,5 puntos	3.797	1.493	952	495	809	9	39
3 punts	1.642	715	379	174	351	9	14
3,5 punts	18	8	5	1	3	1	0
4 punts	917	320	317	90	172	5	13

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

En relació a la valoració del **Factor entorn** el perfil predominant és: home (58,2%) amb una discapacitat de tipus física (36,8%):

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i puntuacions del factor entorn a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 punts	17.502	8.770	8.703	29
0,5 punts	1.463	596	867	0
1 punts	3.582	1.653	1.927	2
1,5 punts	931	424	507	0
2 punts	2.340	1.173	1.165	2
2,5 punts	93	42	51	0
3 punts	478	242	235	1
3,5 punts	20	9	11	0
4 punts	182	106	76	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

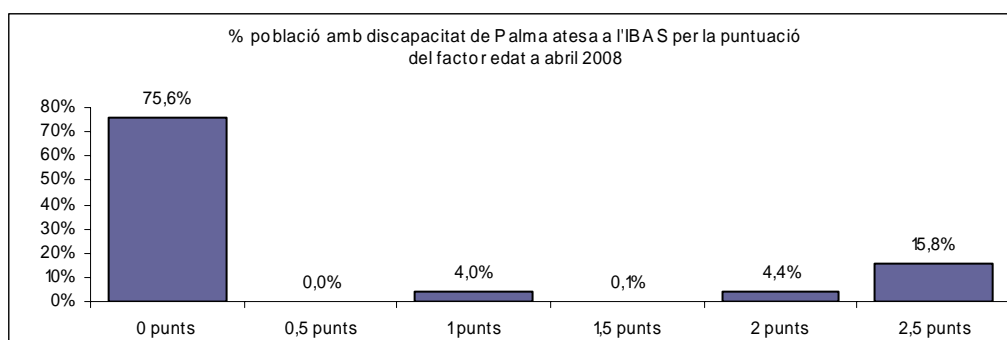
Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat i puntuacions del factor entorn a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 punts	17.502	6.944	3.680	2.555	3.251	59	1.013
0,5 punts	1.463	608	287	252	289	4	23
1 punts	3.582	1.491	797	455	744	7	88
1,5 punts	931	376	229	145	164	2	15
2 punts	2.340	985	586	252	444	15	58
2,5 punts	93	57	13	6	14	0	3
3 punts	478	213	116	38	100	6	5
3,5 punts	20	15	1	2	2	0	0
4 punts	182	67	46	10	50	6	3

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

I, finalment, analitzant les valoracions del **Factor edat** el perfil predominant és: dona (68,8%) amb una discapacitat de tipus física (46,8%):

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i puntuacions del factor edat a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 punts	20.107	10.674	9.399	34
0,5 punts	11	5	6	0
1 punts	1.063	513	550	0
1,5 punts	30	12	18	0
2 punts	1.179	501	678	0
2,5 punts	4.201	1.310	2.891	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat i puntuacions del factor edat a abril 2008

	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 punts	20.107	7.801	5.006	2.623	3.414	93	1.170
0,5 punts	11	4	1	1	4	0	1
1 punts	1.063	431	188	189	239	3	13
1,5 punts	30	13	5	8	3	0	1
2 punts	1.179	539	158	201	275	0	6
2,5 punts	4.201	1.968	397	693	1.123	3	17

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Pel que fa a la dependència d'altres persones, existeix un barem que s'aplica a aquelles persones que sol·liciten el "subsidi d'ajuda de tercera persona"; aquest barem valora la necessitat d'altra persona per a desplaçar-se, cuidar de si mateix, comunicar-se, manejar objectes domèstics, manejar aparells tècnics o prendre precaucions especials pel que fa al seu estat de salut i adaptació al seu entorn, i distingeix tres grups de persones: autònomes, les que necessiten alguna ajuda i aquelles que depenen d'un altra persona.

Es considera la necessitat d'assistència de tercera persona sempre que s'obtingui en el present barem un mínim de 15 punts.

Es pot afirmar que, com a mínim, 3.191 persones, el 12,0% de les registrades depenen d'altra persona per a realitzar les activitats bàsiques de la vida quotidiana.

La proporció de dones (14,0%) que necessiten ajuda d'una tercera persona és major que la d'homes (9,9%).

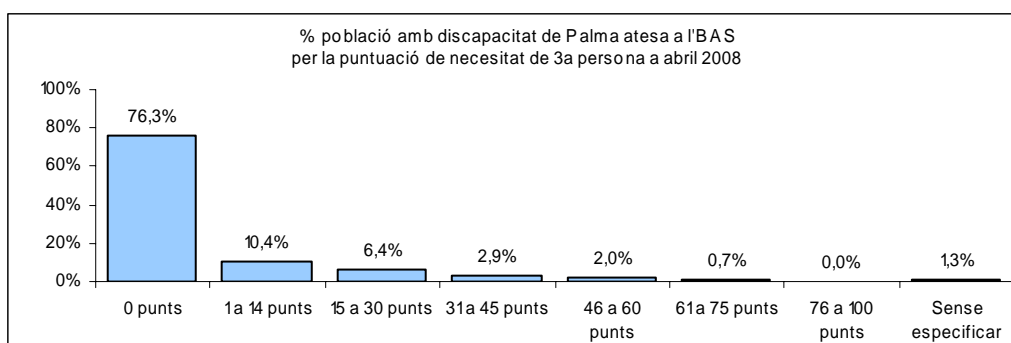
Dintre de cadascuna de les tipologies: s'observa que el 41,4% de les persones amb discapacitat múltiple tenen necessitat de tercera persona, en les altres discapacitats el percentatge és el següent: psíquica (20,7%), física (el 12,5%), orgànica (8,3%) i sensorial (4,1%).

D'aquest grup de persones que necessiten d'una tercera persona:

- El 59,3% corresponen al sexe femení
- Un 42,2% de les persones presenta discapacitat física, sent persones que requereixen de dispositius i suports específics amb la finalitat de potenciar la vida autònoma

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i puntuació de necessitat de 3ª persona a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 punts	20.295	10.391	9.877	27
1 a 14 punts	2.760	1.137	1.622	1
15 a 30 punts	1.715	737	974	4
31 a 45 punts	772	299	472	1
46 a 60 punts	519	185	334	0
61 a 75 punts	182	70	112	0
76 a 100 punts	3	3	0	0
Sense especificar	345	193	151	1

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i puntuació de necessitat de 3ª persona a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 punts	20.295	8.231	3.746	3.039	4.096	49	1.134
1 a 14 punts	2.760	1.069	712	481	461	7	30
15 a 30 punts	1.715	659	667	103	243	13	30
31 a 45 punts	772	372	253	23	109	13	2
46 a 60 punts	519	237	192	21	53	11	5
61 a 75 punts	182	79	76	7	16	3	1
76 a 100 punts	3	0	2	0	0	1	0
Sense especificar	345	109	107	41	80	2	6

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Existeix un altre barem "mobilitat" l'objectiu de la qual és determinar la capacitat de les persones per a utilitzar el transport públic. S'aplica a qui sol·liciten la prestació.

Aquest instrument classifica a les persones en cinc categories diferents:

- A. Usuaris o confinats en cadira de rodes
- B. Persones que depenen absolutament de dos bastons per a passejar
- C. Persones que poden passejar però presenten conductes agressives o molestes de difícil control, a causa de greus deficiències intel·lectuals que dificulten la utilització de mitjans normalitzats de transport.
- D. Persones amb algun problema de mobilitat que dificulta l'ús de transport i no incloses en les categories anteriors
- E. Persones sense dificultat per a la mobilitat.

Per a les persones incloses en la categoria "D", només es considerarà l'existència de dificultats de mobilitat sempre que la presumpta persona beneficiària obtingui en aquesta valoració un mínim de 7 punts.

Hi ha a Palma 3.707 persones amb problemes de mobilitat, representant el 13,9% del total de persones amb discapacitat.

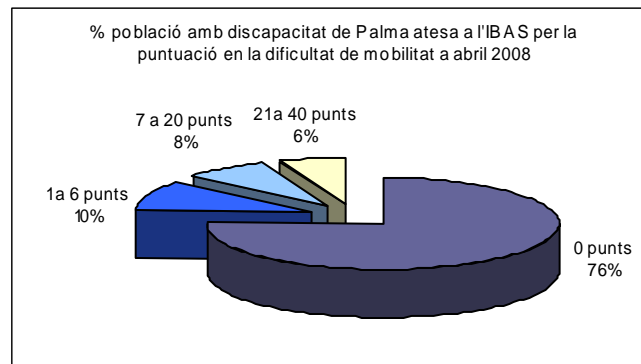
El percentatge de persones que presenten dificultat de mobilitat, dintre de cada grup soci-sanitari és:

- Per sexe: un 14,3% de dones enfront del 13,5% dels homes.
- Per tipus de discapacitat: discapacitat múltiple (63,6%), física (el 20,7%), orgànica (13,2%), psíquica (9,2%) i sensorial (4,5%).

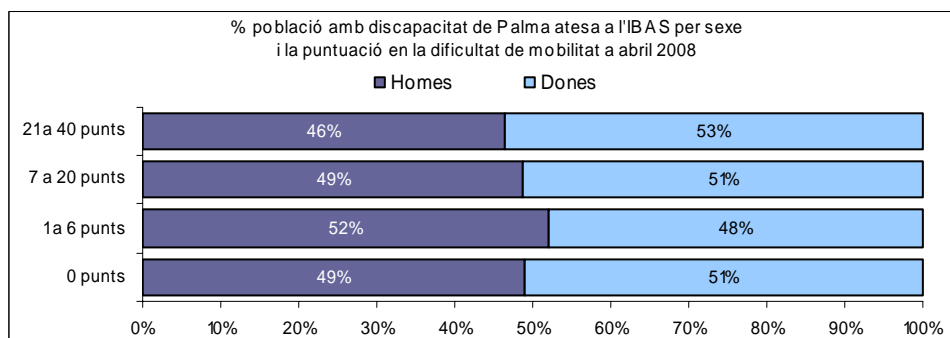
Pel que es pot constatar que de les 3.707 persones que presenten dificultats de mobilitat el 52,2% és de sexe femení. I analitzant la distribució per tipus de discapacitat es constata que el 60% són persones valorades amb discapacitat física.

Població amb discapacitat de Palma atesa a l' IBAS per sexe i puntuació en la dificultat de mobilitat a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 punts	20.199	9.858	10.322	19
1 a 6 punts	2.685	1.394	1.285	6
7 a 20 punts	2.100	1.019	1.075	6
21 a 40 punts	1.606	744	859	3
41 a 60 punts	0	0	0	0
61 a 80 punts	1	0	1	0
81 a 100 punts	0	0	0	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per tipus de discapacitat i puntuació en la dificultat de mobilitat a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 punts	20.199	6.995	5.014	3.310	3.796	36	1.048
1 a 6 punts	2.685	1.534	217	244	601	10	79
7 a 20 punts	2.100	1.177	243	126	484	17	53
21 a 40 punts	1.606	1.050	280	35	177	36	28
41 a 60 punts	0	1	2	3	4	5	6
61 a 80 punts	1	0	1	0	0	0	0
81 a 100 punts	0	1	2	3	4	5	6

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

6.2. Educació de l'alumnat amb necessitats educatives especials

Es presenta en aquest capítol la informació estadística corresponent a l'alumnat amb necessitats educatives especials en el Municipi de Palma, tant aquell que es troba matriculat en unitats o centres específics d'educació especial com l'escolaritzat en centres ordinaris (públics i concertats).

A efectes estadístics es considera alumnat amb necessitats educatives especials, a l'alumnat amb necessitats educatives permanents i que ha estat valorat pels equips psicopedagògics corresponents.

L'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials associades a discapacitat contempla distintes modalitats d'escolarització, en funció de la natura de dites necessitats i dels recursos que es requereixin per a donar-lis resposta. Així doncs, existeixen diverses modalitats d'escolarització que s'agrupen de major a menor grau d'integració:

- escolarització en unitats i centres ordinaris, amb els suports i adaptacions precisos;
- escolarització en unitats d'Educació Especial en centres ordinaris,
- escolarització en centres específics d'Educació Especial.

Per a l'elaboració d'aquest capítol s'han utilitzat dues fonts d'informació principalment: dades d'alumnat amb necessitats educatives especial matriculat en el curs 2007/08 (Direcció General d'Innovació de la Conselleria d'Educació i Cultura) i dades sobre l'alumnat amb discapacitat a la Universitat de les Illes Balears (Servei de Suport a Persones amb Necessitats Especials).

Cal destacar, que les dades facilitades per la Direcció General d'Innovació no venen desagregades per la variable sexe, per tant no s'han pogut crear determinades variables.

6.2.1. Educació Infantil, Primària i Secundària

Segons es reflecteix a la següent taula, en el curs 2007-08, hi havia escolaritzats en els diferents centres educatius de Palma, un total de 2.919 alumnes amb Necessitats Educatives Especials (NEE).

L'**Educació Primària** és l'etapa amb major nombre d'alumnat amb NEE escolaritzat en centres ordinaris tant públics com concertats, amb un total de 1.646 alumnes que representen el 56,4% del total d'alumnat amb NEE escolaritzat.

A la taula següent i analitzant la situació en els centres públics, es pot observar l'itinerari seguit per l'alumnat amb NEE, i es constata una major presència en l'educació infantil i primària que va decreixent en etapes superiors, sent significatiu el pas de l'alumnat un cop finalitzada la ESO als Programes de Garantia Social.

Un total de 50 alumnes formen part durant aquest curs del Programa ISLA, programa específicament adreçat al foment de la integració social i laboral de l'alumnat amb NEE que inclouen pràctiques i formació laboral en el propi centre de treball.

Així mateix es constata que a l'ensenyament públic hi ha una major presència de l'alumnat amb NEE, tant en termes absoluts com relatius, amb 1.694 alumnes que representen el 58,0% del total de l'alumnat.

Alumnat amb NEE en escoles, centres de primària, secundària en centres públics i concertats. Curs 2007-08	
Tipus de centre	Alumnat
Escoles	
Escoles de 0-6 anys	23
Escoles de 0-3 anys	71
Centres Públics	
Educació Infantil	989
Educació Secundària	488
Batxillerat	3
Cicles formatius grau mig	9
Cicles formatius grau superior	3
Programes de Garantia Social	202
Centres Concertats	
Educació Infantil	134
Educació Primària	523
Educació Secundària	424
Programes per a la integració social i laboral	
Programes ISLA	50

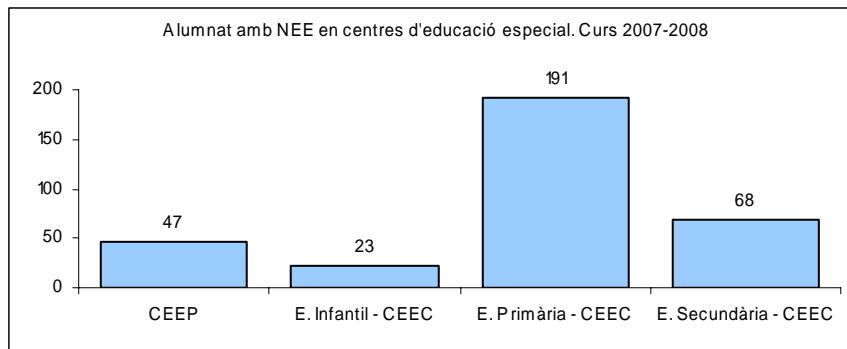
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la D.G. de Innovació

Existeix un gran desequilibri en l'escolarització de l'alumnat amb NEE entre els **centres** públics i els concertats d'**educació especial**. D'un total de 6 centres d'educació especial a Palma només un és de titularitat pública i acull el 14,3% del total de l'alumnat de centres d'educació especial.

Tal com reflecteix la taula següent, el 67,7% de l'alumnat de centres concertats d'educació especial està matriculat en l'educació primària:

Alumnat amb NEE en centres d'educació especial. Curs 2007-08		
	Nº centres	Alumnat
Total	16	329
Centre d'Educació Especial Públic	1	47
Centres concertats d'Educació Especial	15	282
Educació Infantil	5	23
Educació Primària	5	191
Educació Secundària	5	68

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la D.G. de Innovació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la D.G. de Innovació

A Palma hi ha 100 alumnes en **aules substitutòries** de centre específic (**ASCE**), es tracta d'aules d'educació especial ubicades en centres ordinaris i gestionades per una altra entitat (generalment per associacions de persones amb discapacitat). Quasi la meitat d'aquest alumnat present un trastorn generalitzat del desenvolupament, un 30% discapacitat psíquica i un 16% pluridiscapacitat. El 7% restant presenta trastorns de conducta o de personalitat.

D'altra banda, la taula següent mostra quins són els centres amb major proporció d'alumnat escolaritzat en aula substitutòria, i es constata que més del 70% d'aquest alumnat es distribueix bàsicament en aquells centres educatius que pertanyen a la Zona 2-Palma (segons la distribució del mapa d'escolarització).

És interessant destacar que els centres que en el curs 2007-08 mostren un major nombre d'alumnat escolaritzat són el centre concertat Sant Josep Obrer (7%), l'IES Bendinat (7%), juntament amb el centre concertat Pedro Poveda corresponent a la zona Palma 1 (segons distribució del mapa d'escolarització).

Alumnat escolaritzat en aules substitutòries de centre específic (ASCE) a Palma. Curs 2007-08						
	Total	Dèficit psíquic	Trastorn generalitzat del desenvolupament	Trastorn general de conducta	Plurideficiències	Trastorn de la personalitat
Zona Palma 2						
CP Son Quint	5	4	1	0	0	0
CP Son Anglada	4	3	1	0	0	0
CC Sant Vicenç de Paul	5	0	5	0	0	0
CC Sant Agustí	6	3	0	0	0	3
CC Sant Josep Obrer	7	2	5	0	0	0
CC Santa Maria	3	0	3	0	0	0
CC Sagrat Cor-1	5	0	5	0	0	0
CC Sagrat Cor-2	5	2	3	0	0	0
CC Sagrat Cor-3	6	1	5	0	0	0
CC La Salle	4	0	4	0	0	0
CP Es Puig	5	3	0	0	2	0
IES Bendinat	7	2	0	1	1	3
CC Skal Magalluf 1	5	1	4	0	0	0
CC Skal Magalluf 2	5	0	5	0	0	0
Zona Palma 1						
CP Camilo José Cela	5	5	0	0	0	0
CC Corpus Christi	6	0	6	0	0	0
CC Pedro Poveda	8	4	0	0	4	0
CC Sant Francesc d'Assis	5	0	0	0	5	0
EAP Palma						
EEl Son Roca	4	0	0	0	4	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la D.G. de Innovació

La discapacitat psíquica és el diagnòstic que aglutina un major percentatge d'alumnat amb NEE en centres **públics d'educació infantil i primària (CEIP)** amb un 52%.

El diagnòstic de retard maduratiu assoleix un percentatge del 23% i un 9% presenta un trastorn general de conducta, mentre que els diagnòstics de discapacitat motòrica, trastorn generalitzat del desenvolupament, plurideficiències i discapacitats sensorials (tant auditiva com visual) presenten percentatges compresos entre l'1% i el 6% del total de l'alumnat amb NEE.

Alumnat amb NEE a CEIP de Palma. Curs 2007-08		
	Total	%
Total	989	1
Retard maduratiu	223	23%
Dèficit psíquic	513	52%
Dèficit motòric	44	4%
Dèficit sensorial auditiu	29	3%
Dèficit sensorial visual	12	1%
Trastorn generalitzat del desenvolupament	59	6%
Trastorn general de conducta	85	9%
Plurideficiències	6	1%
Altres discapacitats	18	2%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la D.G. de Innovació

Del total d'alumnes amb NEE en **centres concertats** de Palma de Mallorca (CEEI, CCEP, CCS), el 14,0% es troba escolaritzat a educació infantil, un 52,8% a primària i el 33,3% restant en educació secundària.

La meitat de l'alumnat amb NEE escolaritzat en un centre concertat té diagnosticada una discapacitat psíquica, el que suposa el 50,6% del total d'alumnes en centres concertats.

Alumnat amb NEE en CC de Palma. Curs 2007-08		
	Educació	Total
Total		1081
Retard maduratiu	E. Infantil	90
	E. Primària	72
	E. Secundària	0
Dèficit motòric	E. Infantil	4
	E. Primària	13
	E. Secundària	9
Dèficit sensorial auditiu	E. Infantil	11
	E. Primària	27
	E. Secundària	18
Dèficit sensorial visual	E. Infantil	2
	E. Primària	5
	E. Secundària	4
Dèficit psíquic	E. Infantil	11
	E. Primària	292
	E. Secundària	193
Trastorn generalitzat del desenvolupament	E. Infantil	12
	E. Primària	45
	E. Secundària	23
Trastorn emocional	E. Infantil	7
	E. Primària	38
	E. Secundària	68
Plurideficiències	E. Infantil	0
	E. Primària	0
	E. Secundària	0
Altres discapacitats	E. Infantil	0
	E. Primària	25
	E. Secundària	11

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la D.G. de Innovació

Les dades **sobre l'alumnat amb NEE escolaritzat en IES** i entitat que imparteixen els PGS/ISLA de Palma, ens permeten afirmar que:

- Un número reduït d'estudiants amb discapacitat accedeix a ensenyances no obligatòries (352 alumnes en IES de Palma).
- D'aquests 352 alumnes, la major part (el 73,9%) es troben cursant ESO.
- La discapacitat psíquica és el diagnòstic amb major percentatge entre l'alumnat amb NEE en els Instituts de Palma (62,2%) així com en les diferents etapes educatives analitzades en aquest apartat: ESO (74,2%), PGS (100,0%) i CFGM (77,7%).
- Les persones amb discapacitat sensorial auditiva són les que assoleixen nivells educatius superiors i trobam un major nombre d'aquests alumnes escolaritzats en estudis de Formació Professional de Grau Mig i Superior amb aquesta discapacitat.
- A la taula següent es recullen les xifres corresponents al nombre d'alumnat matriculat en cada centre, i cal destacar que l'alumnat amb discapacitat es troba escolaritzat de forma similar entre els diferents centres educatius amb un percentatge mig d'entre un 1 i un 5%, a excepció dels centres de Son Rul-lan i Juníper Serra on hi ha escolaritzat un nombre superior d'alumnes amb NEEs presentant percentatges superiors al 5% (6% i 8% respectivament).

Alumnat amb NEE a IES i entitats de Palma. Curs 2007-08

	Total	ESO							GS			CFGM			CFGS	BTX	ISLA	
		Dèficit psíquic	Trastorn general de conducta	Dèficit motòric	Dèficit sensorial auditiu	Dèficit sensorial al visual	Trastorn generalitzat del desenvolupament	Trastorn emocional	Altres discapacitats	Dèficit psíquic	Dèficit sensorial visual	Trastorn emocional	Dèficit psíquic	Dèficit motòric	Dèficit sensorial auditiu	Dèficit sensorial auditiu		Dèficit sensorial auditiu
Total	352	193	7	14	4	2	12	18	10	19	0	0	7	1	1	2	2	37
Antoni Maura	19	11	1	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arxiduc	18	15	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aurora Picornell	15	13	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Centre Tecnific	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emili Darder	18	11	0	1	0	0	2	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Guillem Sagrera	17	10	1	0	3	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Joan Alcover	13	7	3	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Josep M Llompарт	18	9	0	0	0	0	0	3	0	2	0	0	1	0	1	0	2	0
Joan M ^a Thomas	18	15	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Josep Sureda I Blanes	19	9	0	1	0	0	2	1	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0
Juniper Serra	28	16	0	0	0	0	0	3	0	5	0	0	3	1	0	0	0	0
La Ribera	18	14	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Madina Mayurqa	17	7	0	1	0	0	3	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Politécnic	9	6	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ramon Llull	12	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Ses Estacions	16	13	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Son Pacs	14	8	0	0	0	0	0	1	0	4	0	0	1	0	0	0	0	0
Son Rullan	21	18	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Borja Moll	10	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4	1	0	1	0	0
Aula Cultural	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Amadip	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Creu Roja	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Fundació Ecça	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Naüm	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Pimeco	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Fund. Patronat Obrer	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
La Purissima	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la D.G. de Innovació

6.2.2. L'alumnat amb discapacitat a la Universitat de les Illes Balears

El nombre d'alumnes amb discapacitat matriculats a la UIB durant el curs 2007-08 fou de **93**, dels que un 94,6% han estat matriculats utilitzant la via de matrícula gratuïta per a alumnat amb discapacitat¹⁶, i la resta (5,4%) utilitzant la via de sol·licitud de beca del Ministeri d'Educació i Ciència

Alumnat matriculat a la UIB segons via de matriculació. Curs 2007-08	
Total	93
Via de matrícula gratuïta per a alumnat amb discapacitat	88
Via de sol·licitud de beca del Ministeri d'Educació i Ciència	5

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la U.I.B.

Segons fonts de la UIB (Oficina Universitària de Suport a Persones amb Necessitats Especials), la via de sol·licitud de beca del Ministeri d'Educació i Ciència ha anat decreixent respecte a cursos anteriors (durant el 2005-06 van sol·licitar aquesta beca 8 alumnes i només 6 durant el curs 2006-2007). L'alumnat que no obté beca per matricular-se pel procediment de matrícula gratuïta per a persones amb discapacitat.

Encara que la matriculació de l'alumnat amb discapacitat (via matrícula gratuïta per a alumnat amb discapacitat) és molt diversa, destaquen cinc carreres universitàries com a opció preferent. Així les més sol·licitades tenen altes taxes d'inserció laboral: Ciències empresarials i Treball social amb 11 i 9 matriculats respectivament. Les dues restants són Arquitectura tècnica amb 7 alumnes i Infermeria i Psicologia amb 5 alumnes en el curs 2007-2008.

La particularitat de la resta de carreres es pot veure reflectida en la taula següent:

Si analitzam la variable sexe, el 54,5% de l'alumnat amb discapacitat a la UIB a l'any 2007, segons via de matrícula, és del sexe femení.

L'anterior xifra de 88 alumnes implica un creixement del 72,5% respecte al curs acadèmic 2004-2005.

Evolució d'estudiants matriculats per la via de matrícula per alumnat amb discapacitat a la UIB												
Estudis	2004-2005			2005-2006			2006-2007			2007-2008		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Total	22	24	51	34	39	73	30	43	73	48	40	88
Administració i Direcció d'empreses	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2
Arquitectura Tècnica	1	1	2	1	3	4	2	5	7	2	5	7
Biologia	1	0	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Bioquímica	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	
Ciències Empresarials	3	4	7	1	8	9	1	6	7	7	4	11
Diplomatura de Turisme	0	2	2	0	3	3	0	4	4	0	3	3
Diplomat uni. en Hist. De l'Art	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Diplomat uni. en Història	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Dret	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
Economia	0	2	2	0	1	1	1	2	3	1	1	2
Educació Social	1		1	3	1	4	2	0	2	3	0	3
Ing. Tèc. de Telecomunicació	0	1	1	0	1	1	0	2	2	0	1	1
Ing. Tèc.a en Inf. de Gestió	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	0	1
Ing. Tèc. en Inf. de Sistemes	1	1	2	1		1	1	0	1	1	0	1
Enginyer en Informàtica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
ET Agrícola, esp. En Hortofructicultura	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Filologia Anglesa	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Filologia Hispànica	0	0	0	1	0	1	1	1	2	0	1	1
Filologia Catalana	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Filosofia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3

¹⁶ Aquest tipus de matrícula va adreçada a aquelles persones que presenten un certificat amb una valoració igual o superior al 33% de minusvalua, tal i com estableix la Llei Orgànica d'Universitats 4/2007.

Evolució d'estudiants matriculats per la via de matrícula per alumnat amb discapacitat a la UIB												
Estudis	2004-2005			2005-2006			2006-2007			2007-2008		
	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
Total	22	24	51	34	39	73	30	43	73	48	40	88
Fisioteràpia	0	0	0	0	1	1	0	2	2	0	2	2
Geografia		2	2		2	2	0	3	3	0	3	3
Graduat en seguretat i cc. policials	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Història	0	2	2		2	2	0	2	2	0	1	1
Història de l'Art	3	2	5	3	2	5	5	1	6	2	0	2
Infermeria	3	1	4	6	1	7	3	1	4	4	1	5
Matemàtiques	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
Mestre Educació Especial	1	1	2	0	1	1	0	1	1	1	3	4
Mestre Educació Primària	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
Mestre Educació Infantil	0	0	0	1	1	2	0	0	0	3	0	3
Mestre Llengua Estrangera	1	0	1	2	0	2	1	0	1	1	0	1
Pedagogia	0	2	2	1	2	3	1	0	1	4	0	4
Psicologia	0	1	1		1	1	1	3	4	1	4	5
Química	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1
Relacions Laborals	1	1	2	1	1	2	1	2	3	2	0	2
Treball Social	2	1	3	5	4	9	4	4	4	6	3	9

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la U.I.B.

Analitzant les dades per tipus de discapacitat, es pot constatar un predomini d'alumnat amb discapacitat motriu (dificultats de mobilitat), representant el 27,4% del total d'alumnes atesos per l'Oficina de Suport de la UIB.

En segon lloc apareix la discapacitat emocional, el que suposa un 13,7% de l'alumnat total amb necessitats educatives. A continuació la discapacitat visual (12,3% de l'alumnat). La resta de tipologies es presenten en menor proporció.

Respecte a la incidència dels diferents tipus de discapacitat atenent al sexe de la persona, l'enfermetat crònica presenta una major incidència entre l'alumnat femení (80% front al 20% de l'alumnat masculí), d'igual forma que succeeix amb la discapacitat auditiva, la dislèxia, la discapacitat emocional, les malformacions congènites i la discapacitat motriu (on les dones assoleixen percentatges del 60% en cada una d'elles).

Al contrari, la discapacitat cognitiva, motriu d'escriure i visual hi ha una major incidència de l'alumnat masculí (60,0%, 80,0% i 77,7% respectivament).

Alumnat amb necessitats especials atès a l'Oficina de Suport. Curs 2007-08			
Tipus de discapacitat	Total	Home	Dona
Total	73	37	36
Auditiva	5	2	3
Cognitiva	5	3	2
Dislèxia	5	2	3
Emocional	10	4	6
Enfermetat crònica	5	1	4
Malformacions congènites	5	2	3
Motriu escriure	5	4	1
Motriu mobilitat	20	8	12
Motriu mobilitat i escriure	3	3	0
Visual	9	7	2
Desconeguda	1	1	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la U.I.B.

6.3 Les persones amb discapacitat en el mercat laboral

Seguint un ordre lògic de presentació de dades i habent aprofundit en el coneixement de la població amb discapacitat (volum i característiques) i analitzat el nivell d'integració escolar, és el moment d'aprofundir en la situació de les persones amb discapacitat en el mercat laboral.

Tal com s'ha especificat en apartats anteriors, la integració plena de les persones amb discapacitat significa la seva participació activa en totes les esferes de la vida i al llarg de tot el seu cicle vital.

El dret al treball, cobra gran importància per al col·lectiu, ja que és un dels instruments primordials per a la consecució d'una plena autonomia, independència i per tant qualitat de vida.

En aquest apartat les persones amb discapacitat en edat laboral (de 16 a 64 anys) esdevenen la població marc, d'aquí la importància de conèixer quin és el seu perfil demogràfic:

1. A Palma hi ha un total de 15.168 persones amb discapacitat i en edat de treballar (de 16 a 64 anys), el que suposa el 57,0% del total de la població amb discapacitat reconeguda i el 5,1% del total poblacional d'aquest mateix grup d'edat (296.869 persones).
2. Observam un predomini de la població masculina en edat de treballar (53,8% dels homes front el 46,1% de dones).
3. Per tipus de discapacitat:
  - Les persones amb discapacitat física són les més nombroses a les dues poblacions (persones amb discapacitat i en edat de treballar), però en el cas de les persones en edat laboral el predomini es suavitzava: d'un 40,4% a un 38,5%.
  - En el cas de les persones amb discapacitat psíquica succeeix justament el contrari que amb les persones amb discapacitat física, adquireixen una major presència entre la població en edat laboral passant d'un 26,4% a un 21,6% de la població total.
  - Les persones amb discapacitat orgànica disminueixen lleugerament passant d'un 15,8% al 19% de la població total.
  - Les persones amb discapacitat sensorial compten amb un menor nombre de persones, no trobant diferències significatives, mantenint-se la proporció d'aquest grup en nivells similars en els dos tipus de poblacions (4,0%).

Població de Palma de 16 a 64 anys per sexe i grups d'edat. Padró municipal a 1-1-2008			
	Total	Homes	Dones
Total	413.781	204.104	209.677
De 16 a 64 anys	296.869	150.205	146.664
< 20 anys	16.952	8.668	8.284
20-24 anys	27.876	13.902	13.974
25-29 anys	40.041	20.256	19.785
30-34 anys	43.848	23.127	20.721
35-39 anys	38.658	20.213	18.445
40-44 anys	33.274	17.127	16.147
45-49 anys	28.844	14.339	14.505
50-54 anys	25.023	12.074	12.949
55-59 anys	22.648	11.000	11.648
60 i més anys	19.705	9.499	10.206

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'Ajuntament de Palma.

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i grups d'edat a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
De 16 a 64 anys	15.168	8.158	6.996	14
De 0 a 2 anys	46	22	24	0
De 3 a 5 anys	190	124	66	0
De 6 a 11 anys	536	335	200	1
De 12 a 15 anys	388	241	147	0
De 16 a 30 anys	2.120	1.290	828	2
De 31 a 45 anys	4.603	2.564	2.038	1
De 46 a 64 anys	8.445	4.304	4.130	11
De 65 i més anys	10.240	4.130	6.096	14
Sense especificar	23	5	13	5

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per edat i tipus de discapacitat a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
De 16 a 64 anys	15.168	5.833	4.011	2.137	2.392	49	746
De 0 a 2 anys	46	12	19	5	8	0	2
De 3 a 5 anys	190	41	81	23	34	3	8
De 6 a 11 anys	536	102	276	57	57	7	37
De 12 a 15 anys	388	54	234	41	25	3	31
De 16 a 30 anys	2.120	493	996	293	157	17	164
De 31 a 45 anys	4.603	1.607	1.441	719	626	14	196
De 46 a 64 anys	8.445	3.733	1.574	1.125	1.609	18	386
De 65 i més anys	10.240	4.704	1.131	1.447	2.537	37	384
Sense especificar	23	10	3	5	5	0	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

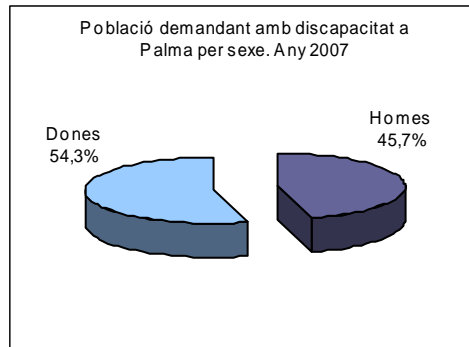
6.3.1. Persones demandants d'ocupació

Segons les dades aportades per la Conselleria de Treball i Formació, a Palma hi ha 21.505 persones demandants de feina en edats compreses entre els 16 i 64 anys. La població demandant amb discapacitat a Palma està composta per 532 persones, fet que representa un 2,47% del total de persones inscrites com a demandants de feina.

Població demandant amb discapacitat a Palma per sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Població demandant total	21.505	9.821	11.684
Població demandant amb discapacitat	532	259	273
% població demandant amb discapacitat	2,47%	2,64%	2,33%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

S'observa a la gràfica següent el predomini femení i concretament les dones representen el 54,3% de les persones amb discapacitat demandants de feina.

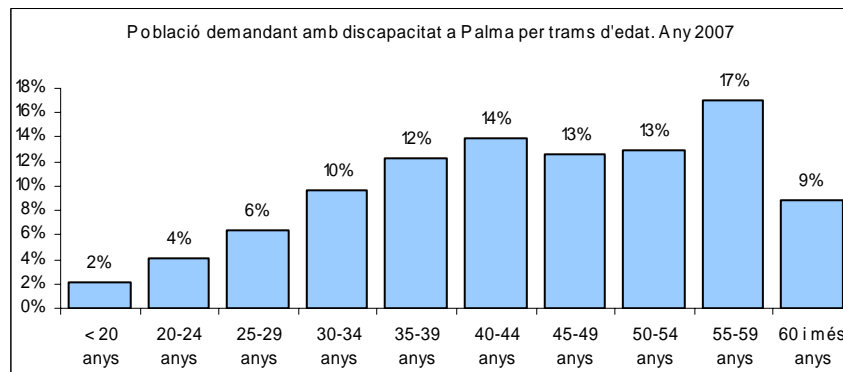

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

A major edat, major és el pes en el conjunt de població amb discapacitat: les persones amb més de 54 anys són les que major percentatge representen, el 26%. Així, tal i com s'observa a la taula i al gràfic següents, aquest percentatge va disminuint progressivament fins arribar als més joves, que suposen un 2% de la població demandant.am

Població demandant amb discapacitat a Palma per edat. Any 2007		
	Total	%
Total	532	100%
< 20 anys	11	2%
20-24 anys	22	4%
25-29 anys	34	6%
30-34 anys	52	10%
35-39 anys	66	12%
40-44 anys	74	14%
45-49 anys	67	13%
50-54 anys	69	13%
55-59 anys	91	17%
60 i més anys	47	9%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

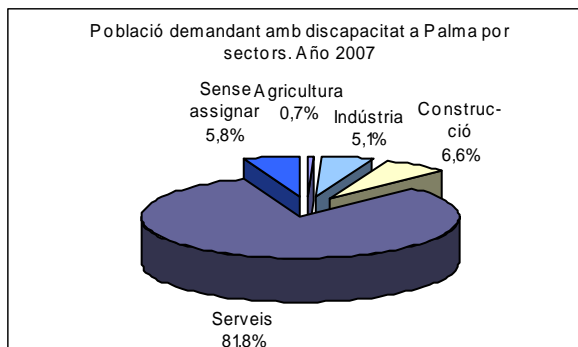
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Si analitzem persones demandants i sector econòmic, observem una forta concentració de demandes referents al sector serveis (81,8%).

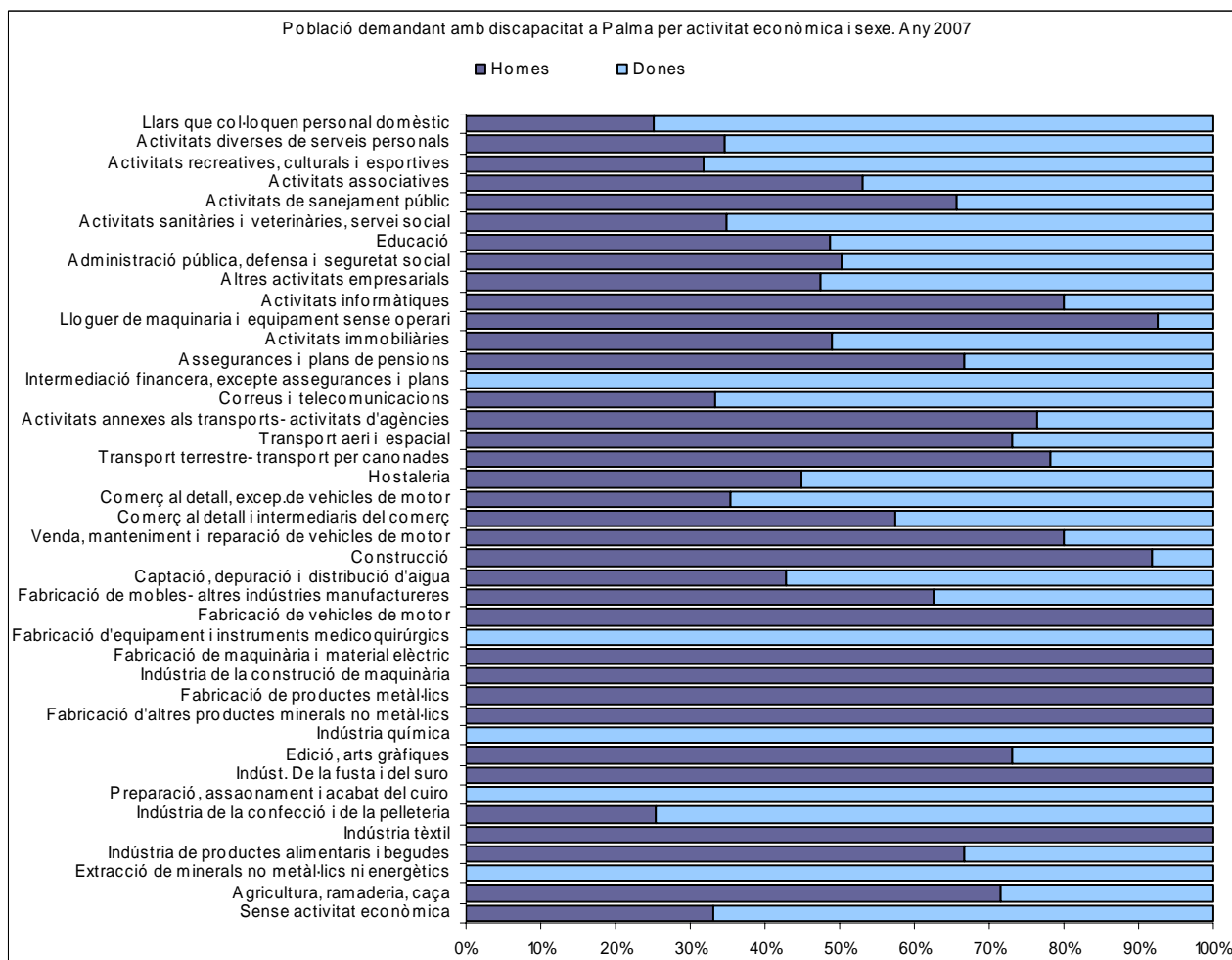
Les dones amb discapacitat mostren un segregació sectorial similar a la població total de Palma: el 86,0% de les demandes femenines correspon al sector serveis. Destacant especialment a les demandes de: intermediació financera, correus-telecomunicacions, activitats culturals-esportives-recreatives, personal domèstic, educatiu, comerç, recreatives-culturals, sanitari i social (veure gràfic d' activitats econòmiques).

Població demandant amb discapacitat a Palma per sector i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	532	259	273
Agricultura	4	3	1
Indústria	27	14	13
Construcció	35	32	3
Serveis	435	201	235
Sense assignar	31	10	21

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Analitzant les persones demandants per tipus de discapacitat, observem que la majoria (67,9%) presenten una discapacitat física. El segon lloc és ocupat per persones amb discapacitat psíquica (22,1%) seguides de persones amb discapacitat sensorial (9,6%). El 0,6% restant està constituït per persones amb dificultats relacionades amb el llenguatge.

La major presència de població amb discapacitat física i psíquica, podria trobar una explicació en que la societat i, concretament, el món empresarial mostra una major sensibilitat cap a aquests col·lectius, en gran mesura gràcies a la tasca realitzada durant anys des d'associacions i entitats.

A Palma, la majoria de les demandes d'ocupació de les persones amb discapacitat han estat registrades en el sector serveis, tònica similar a la de la població en general.

Població demandant amb discapacitat a Palma per sector i tipus de discapacitat. Any 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del llenguatge
Total	532	361	118	51	3
Agricultura	4	2	1	0	0
Indústria	27	21	4	2	1
Construcció	35	26	7	2	1
Serveis	435	289	100	44	2
Sense assignar	31	23	6	2	0

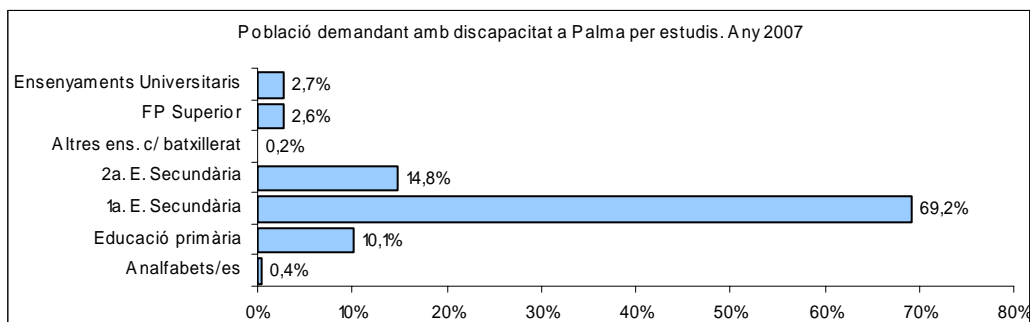
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

El nivell formatiu de les persones amb discapacitat demandants d'ocupació es caracteritza per presentar nivells baixos de qualificació: pràcticament un 10% té educació primària; un 69,2% tenen estudis d'educació secundària (primer cicle), i només un 20% ha superat aquest nivell, dels quals un 2,7% té una titulació universitària.

Les diferències entre sexes són poc rellevants.

Població demandant amb discapacitat a Palma per estudis i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	532	259	273
Analfabets/es	2	1	1
Educació primària	54	29	25
1a. E. Secundària	369	184	184
2a. E. Secundària	79	34	45
Altres ens. c/ batxiller	1	0	1
FP Superior	14	6	9
Ensenyances Universitàries	15	6	8

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Si analitzem el nivell formatiu i el tipus de discapacitat podem comprovar a nivell general, que la majoria de persones demandants amb discapacitat compten amb estudis secundaris (Primer cicle), però són les persones amb discapacitat sensorial les que tenen un nivell formatiu superior especialment en allò referent a l'ensenyança universitària.

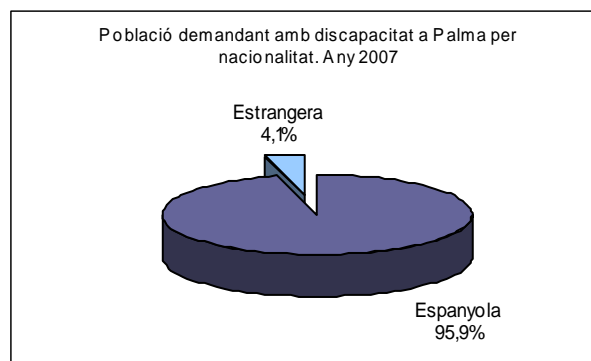
Població demandant amb discapacitat a Palma per estudis i tipus de discapacitat. Any 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del llenguatge
Total	532	361	118	51	3
Analfabets/es	2	2	0	0	0
E. Primària	54	37	11	6	0
E. Secundària (primer cicle)	369	252	81	33	2
E. Secundària (segon cicle)	79	50	23	6	0
Altres ens. c/ batxiller	1	0	0	1	0
CFGS	14	11	2	2	0
Ensenyances Universitàries	15	10	2	3	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Per nacionalitat, trobem un total de 22 persones de nacionalitat estrangera i d'aquestes un 77,3% d'origen extracomunitari, que representen un 4,1% del total de persones demandants d'ocupació amb discapacitat (59,1% homes i un 40,9% dones).

Població demandant amb discapacitat a Palma per nacionalitat i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	532	259	273
Espanyola	510	246	264
Estrangera	22	13	9
UE-27	5	4	1
Extracomunitària	17	9	8

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Ocupacions més demandades

Tal i com s'ha especificat a apartats anteriors, la població demandant amb discapacitat presenta baixos nivells de formació, i observem una correlació amb la demanda efectuada de llocs de feina, generalment, aquells que exigeixen nivell de qualificació professional inferior. Així doncs, les cinc ocupacions més demandades són: empleat/da, administratiu/va, ordenança, informació i recepció a oficines, neteja i vigilant.

En relació a la distribució per sexe, de les cinc primeres ocupacions 4 van ser demandades majoritàriament per dones, en nivells que es situen en un 61,8% en empleat/da administratiu/va, 82,8% en recepció d'oficines, 72,4% en dona de neteja i el 61% en l'ocupació d'ordenança.

Les ocupacions en les que la presència d'homes supera el 90% són les de jardiner (100%), conductor de furgonetes fins a 3,5 tones (100%), vigilant (96%) i conserge (90%).

Rànquing de les ocupacions més demandades de les persones amb discapacitat a Palma per sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	532	259	273
Empleat/da administratiu/va, en gral.	68	26	42
Ordenança	41	17	25
Empleats/as inform./recepció a oficines	29	6	24
Dona/mosso neteja/netejador, en gral.	29	8	21
Vigilant, en gral.	28	27	1
Dependent de comerç, en gral.	21	2	20
Operador/a de central telefònica	20	2	18
Dama de companyia	14	1	13
Empleat/da finques urb.-porter vivendes-	11	6	5
Conserge, en gral.	10	9	1
Conductor de furgoneta fins a 3,5 t.	9	9	0
Peó de la ind. Manufacturera, en gral.	9	5	4
Pinxe de cuina	9	4	5
Taquiller d'espectacles	9	1	8
Mosso càrrega/descàrrega, magatzem	8	7	1
Embalador/a./etiquetador, a mà	8	5	3
Jardiner, en gral.	8	8	0
Reposador/a d'hipermercat	8	3	4
Cuiner/a, en gral.	7	5	2
Cuidador/a de guarderia infantil	5	0	5
Resta	183	110	73

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Por tipus de discapacitat, les persones amb discapacitat física són la majoria a totes les ocupacions i, fonamentalment a l'ocupació de vigilant i dama de companyia, amb una presència que supera el 90%.

Les ocupacions on existeix un major nombre de demandants amb discapacitat psíquica són: reposador/a de supermercats i cuidadora de guarderia infantil, concretament suposen el 60% o més d'aquestes demandes d'ocupació.

Mentre que la població amb discapacitat sensorial està més present en ocupacions relacionades amb la neteja en general, mosso de càrrega/descàrrega a magatzem i de pinxe de cuina.

Rànquing de les ocupacions més demandades de les persones amb discapacitat a Palma per tipus de discapacitat. Any 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del llenguatge
Total	532	361	118	51	3
Empleat/da administratiu/va, en gral.	68	47	14	7	0
Ordenança	41	26	12	3	0
Empleats/des inform./recepció a oficines	29	21	7	2	0
Dona/mosso neteja/netejador, en gral.	29	12	11	6	1
Vigilant, en gral.	28	26	2	0	0
Dependent de comerç, en gral.	21	16	2	3	0
Operador/a de central telefònica	20	16	2	2	0
Dama de companyia	14	13	0	1	0
Empleat/da finques urb.-porter vivendes-	11	9	0	1	0
Conserge, en gral.	10	9	1	0	0
Conductor de furgoneta fins a 3,5 t.	9	8	1	0	0
Peó de la ind. Manufacturera, en gral.	9	5	3	1	0

Rànquing de les ocupacions més demandades de les persones amb discapacitat a Palma per tipus de discapacitat. Any 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del llenguatge
Total	532	361	118	51	3
Pinxe de cuina	9	3	5	2	0
Taquiller d'espectacles	9	8	0	1	0
Mosso càrrega/descàrrega, magatzem	8	3	3	2	0
Embalador/a./etiquetador, a mà	8	4	4	0	0
Jardiner, en gral.	8	3	3	1	0
Reposador/a de hipermercat	8	1	6	1	0
Cuiner, en gral.	7	5	1	1	0
Cuidador/a de guarderia infantil	5	2	3	0	0
Resta	183	124	41	17	1

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

6.3.2. Contractació

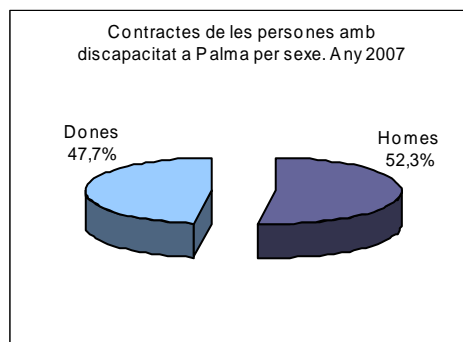
Amb l'objectiu de poder oferir una visió numèrica sobre els processos d'inserció en el mercat laboral de les persones amb discapacitat, s'ofereixen a continuació dades sobre els contractes signats durant el 2007.

Durant l'any 2007 es registraren un total de 665 contractes a persones amb discapacitat, cosa que suposa només un 0,38% del total de contractacions realitzades a Palma.

La diferència entre homes i dones és significativa, la contractació femenina és molt menor.

Contractes a Palma per sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Contractes totals	174.207	91.104	83.103
Contractes p. amb discapacitat	665	407	258
% contract. p. amb discapacitat	0,38%	0,45%	0,31%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

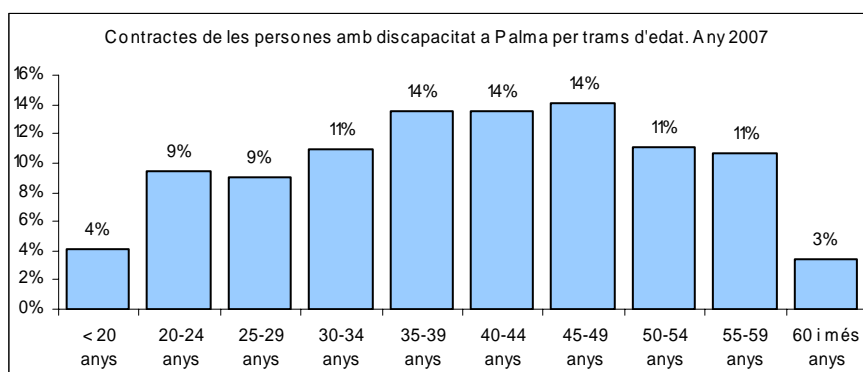
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

En relació a la distribució per franges d'edat, dels 35 als 49 anys d'edat és on es registra una major contractació de persones amb discapacitat, aquesta franja concentra el 42% de la contractació total de persones amb discapacitat.

També es pot observar a la taula, un nivell de contractació molt menor a etapes d'adolescència i a partir dels 50 anys d'edat.

Contractes a Palma per edat. Any 2007		
	Total	%
Total	665	100%
< 20 anys	27	4%
20-24 anys	63	9%
25-29 anys	60	9%
30-34 anys	73	11%
35-39 anys	90	14%
40-44 anys	90	14%
45-49 anys	94	14%
50-54 anys	74	11%
55-59 anys	71	11%
60 i més anys	23	3%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

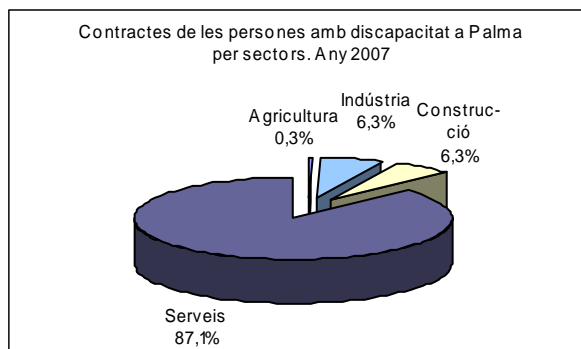
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

A Palma, la majoria de contractes signats per persones amb discapacitat s'han registrat en el sector serveis. En oposició, la contractació en el sector primari és pràcticament nul·la.

Per sexe, s'observa una clara diferència en el sector de la construcció, on els contractes de sexe masculí arriben al 83,3% del total de contractes del sector.

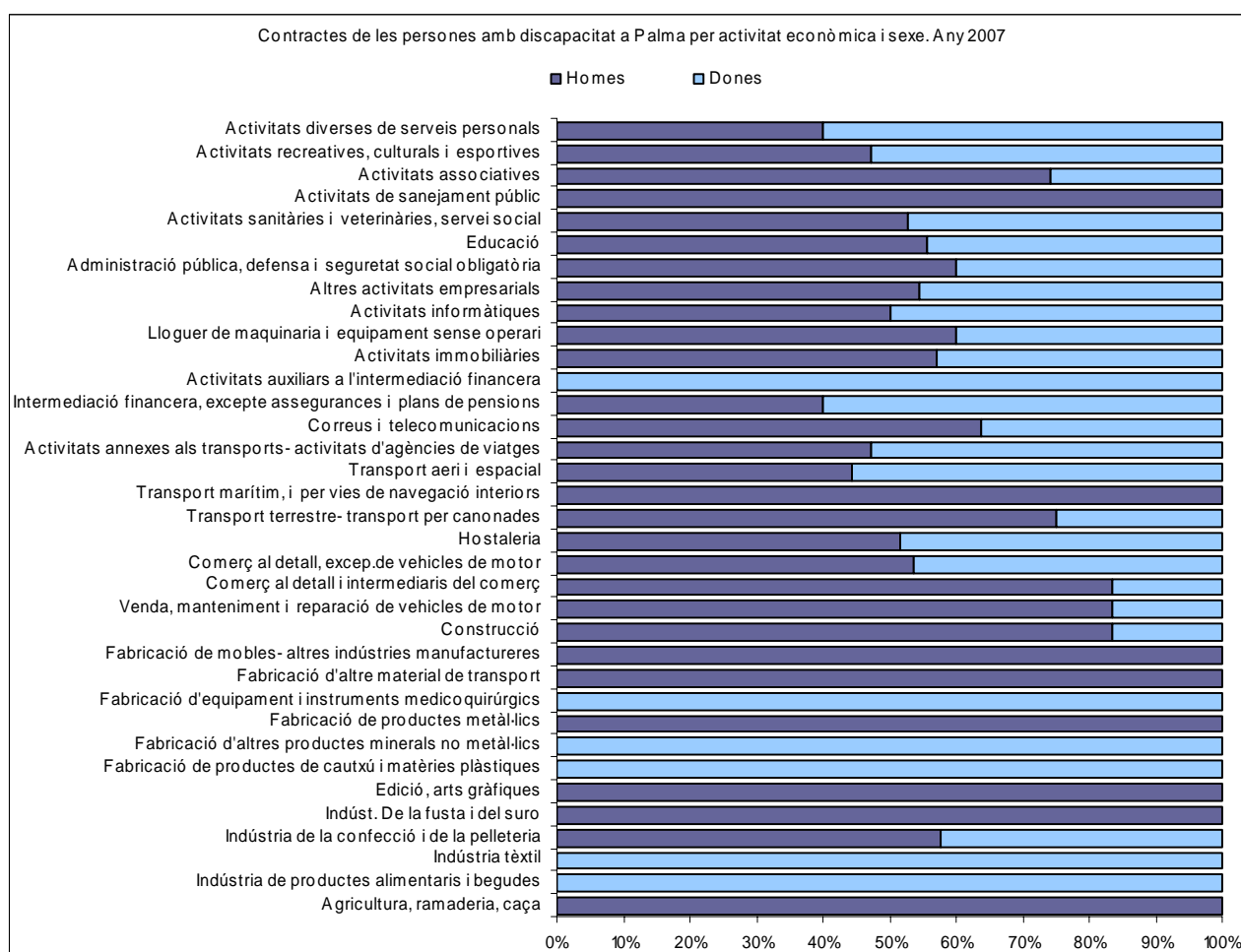
Contractes de les persones amb discapacitat a Palma per sector i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	665	407	258
Agricultura	2	2	0
Indústria	42	24	18
Construcció	42	35	7
Serveis	579	346	233

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Podem observar una major presència de dones a ocupacions considerades tradicionalment com a femenines, com també passa a la contractació general de la població i així es pot veure a la taula següent:

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

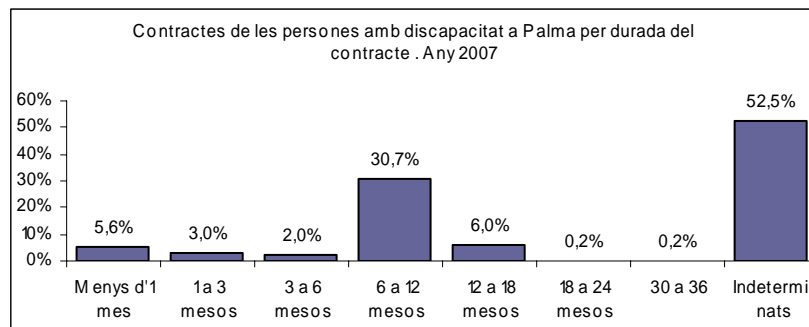
Distingint els contractes registrats per duració, es mostra que el pes dels contractes indeterminats és superior al de la resta de contractes. Dels 665 contractes registrats, el 52,5% d'aquests és de caràcter indeterminat. Dada que troba la seva explicació a les mesures destinades al foment de la contractació mitjançant les que es bonifica a les empreses per la contractació indeterminada de persones amb discapacitat.

La duració dels 316 contractes que no han tingut caràcter indeterminat (47,5%), oscil·la en la seva majoria entre els 6 i 12 mesos.

Si desagreguem els contractes indeterminats i determinats per sexe s'aprecien algunes diferències, les dones firmen un major nombre de contractes indeterminats (60,5% de contractació femenina indeterminada davant un 47% de masculina).

Contractes de les persones amb discapacitat a Palma per duració del contracte i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	665	407	258
Menys d' 1 mes	37	29	8
1 a 3 mesos	20	9	11
3 a 6 mesos	13	7	6
6 a 12 mesos	204	142	62
12 a 18 mesos	40	26	14
18 a 24 mesos	1	0	1
30 a 36 mesos	1	1	0
Indeterminats	349	193	156

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

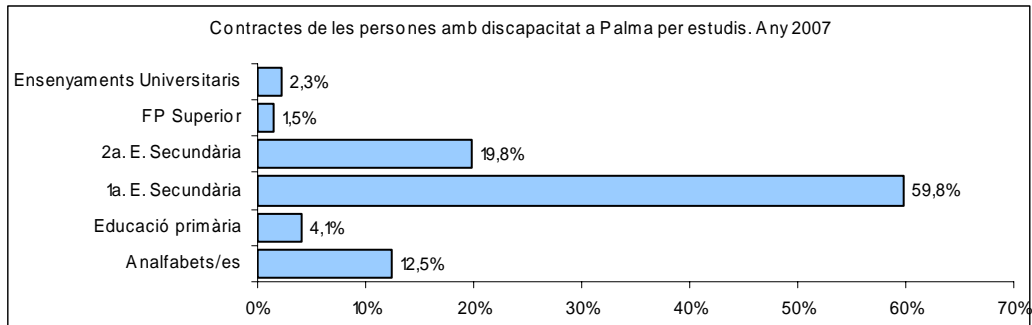

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

En relació al nivell formatiu de les persones amb discapacitat contractades durant el 2007, destacar que majoritàriament tenen el nivell d'educació secundària de primer cicle (el 59,8%). Per sexe, les dones amb discapacitat presenten un nivell educatiu superior.

Contractes de les persones amb discapacitat a Palma per estudis i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	665	407	258
Analfabets/es	83	61	22
E. Primària	27	10	17
E. Secundària (primer cicle)	398	251	147
E. Secundària (segon cicle)	132	71	61
CFGS	10	6	4
Ensenyances universitàries	15	8	7

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

A la taula següent es mostra el nombre de contractes del col·lectiu de persones amb discapacitat segons el grup professional.

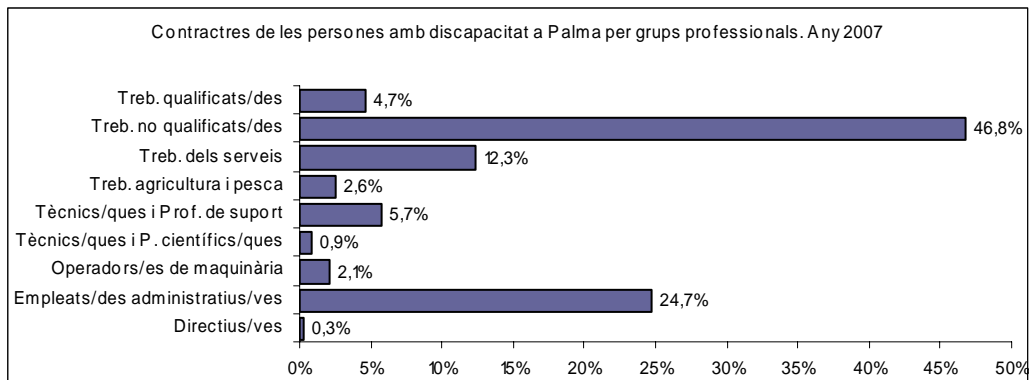
En primer lloc, destaca la poca presència de contractes registrats que tinguin un nivell professional pertanyent a les categories més altes (entre els contractes registrats només n'hi ha 2 de "director/a" que representa el 0,3% del total, i 44 de tècnics/es, que representen el 6,7%). I, en segon lloc es pot observar la gran incidència de contractes del col·lectiu de persones amb discapacitat al grup de treballadors i treballadores no qualificats (46,8%).

En els diferents grups professionals es produeix una clara descompensació entre els contractes femenins i masculins. Així, a les ocupacions d'"Empleats/des Administratius/ves" i ocupacions relacionades amb el sector serveis, la presència del sexe femení és significativament major (38% i 17,0% respectivament, del total de contractes realitzats a dones), i succeeix a l'inversa en el grup de l'agricultura-pesca i a la feina qualificada amb una presència masculina superior. Aquesta dada té gran significació ja que, si bé les dones amb discapacitat presenten nivells formatius superiors, les contractacions es realitzen generalment en ocupacions de baixa qualificació i en la majoria de casos integrades al sector serveis, fet que evidencia una forta segregació horitzontal i sectorial de les dones amb discapacitat, explicada per la situació de doble discriminació a la que encara es troben sotmeses.

On s'observa una major equiparació en la presència d'ambdós sexes és al grup de tècnics/es i personal científics/es:

Contractes de les persones amb discapacitat a Palma per grups professionals i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	665	407	258
Directius/ves	2	1	1
Empleats/des administratius/ves	164	66	98
Operadors/es de maquinària	14	12	2
Tècnics/es y P. Científics/es	6	3	3
Tècnics/es y Prof. de suport	38	26	12
Treb. agricultura y pesca	17	17	0
Treb. dels serveis	82	38	44
Treb. no qualificats/es	311	218	93
Treb. qualificats/es	31	26	5

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

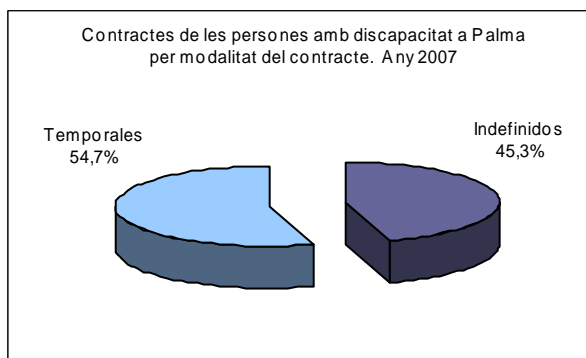
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

El 45,3% dels contractes subscrits per persones amb discapacitat tenen un caràcter indefinit. En relació a les diferències per sexe, la contractació indefinida representa, el 39,6% entre els homes i el 54,3% entre les dones.

Per la qual cosa es pot afirmar que les dones obtenen un índex d'estabilitat major en la contractació en proporció als altres contractes que registren.

Contractes de les persones amb discapacitat a Palma per modalitat del contracte i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	665	407	258
Indefinits	301	161	140
Temporals	364	246	118

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

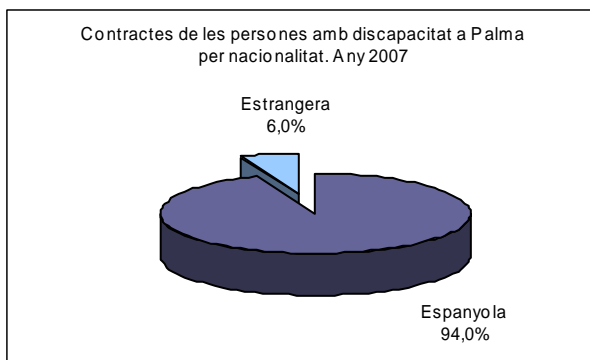

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Del total de contractes de les persones amb discapacitat a Palma de Mallorca el 6,0% correspon a la població estrangera amb algun tipus de discapacitat reconeguda, i d'ells, un de cada tres correspon a persones pertanyents a països de la Unió Europea.

Contractes de les persones amb discapacitat a Palma per nacionalitat i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	665	407	258
Espanyola	625	382	243
Estrangera	40	25	15
UE-27	12	6	6
Extracomunitària	28	19	9

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

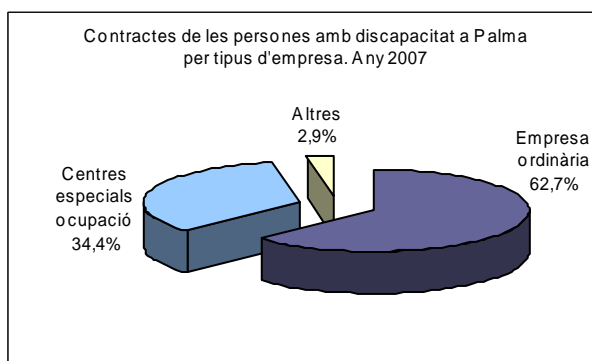

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

A través de l'anàlisi dels contractes registrats en funció del tipus d'empreses (empreses ordinàries i centres especials d'ocupació), s'observa el major nombre de contractes realitzats per empreses ordinàries (62,7%). A la vegada les empreses ordinàries compten amb més dones amb discapacitat contractades (66,7% de contractes firmats per dones).

Contractes de les persones amb discapacitat a Palma per tipus d'empresa i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	665	407	258
Empresa ordinària	417	245	172
Centres especials ocupació	229	154	75
Altres	19	8	11

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

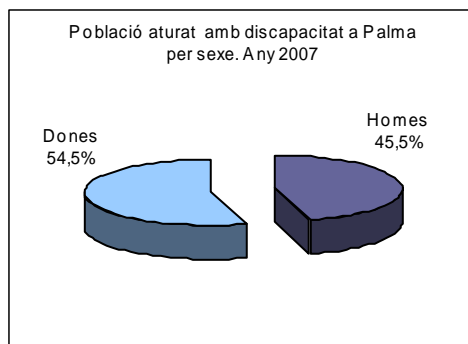
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

6.3.3. Persones en atur registrades

El percentatge de població amb discapacitat en atur registrada a Palma sobre el total d'atur registrat s'estableix en un 2,10%, sense trobar diferències per sexe.

Població aturada amb discapacitat a Palma per sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Població aturada total	15.090	6.861	8.228
Població aturada amb discapacitat	317	142	175
% població aturada amb discapacitat	2,10%	2,07%	2,13%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

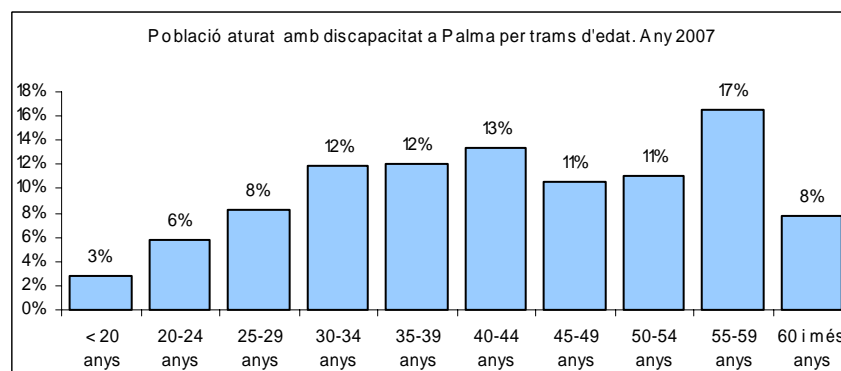
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Segons els diferents grups d'edat, durant el 2007, el major percentatge de població aturada es va concentrar en el grup de 55 i 59 anys, amb un total de 17% , el segon lloc és per les persones entre 40-44 anys, amb el 13%. Com observem el percentatge va decreixent fins arribar als més joves, col·lectiu en el qual l'índex d'atur és menor.

Així doncs, es pot afirmar que l'atur en la població amb discapacitat de Palma es concentra majoritàriament en les persones majors de 30 anys.

Població aturada amb discapacitat a Palma per edat. Any 2007		
	Total	%
Total	317	100%
< 20 anys	9	3%
20-24 anys	18	6%
25-29 anys	26	8%
30-34 anys	38	12%
35-39 anys	38	12%
40-44 anys	42	13%
45-49 anys	34	11%
50-54 anys	35	11%
55-59 anys	52	17%
60 i més anys	25	8%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

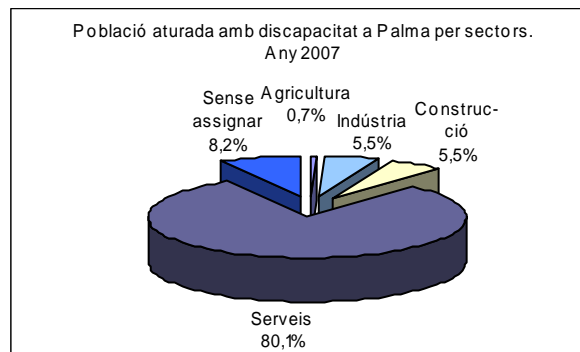
Com podem apreciar a la següent taula, el sector serveis és el que absorbeix a la gran majoria de persones aturades amb discapacitat inscrites a les oficines del SOIB, això suposa un 80,1% del total. És molt menor la presència en el sector de la indústria i construcció, amb percentatges entorn el 6%. I gens rellevant el sector agrícola, amb només el 0,6%.

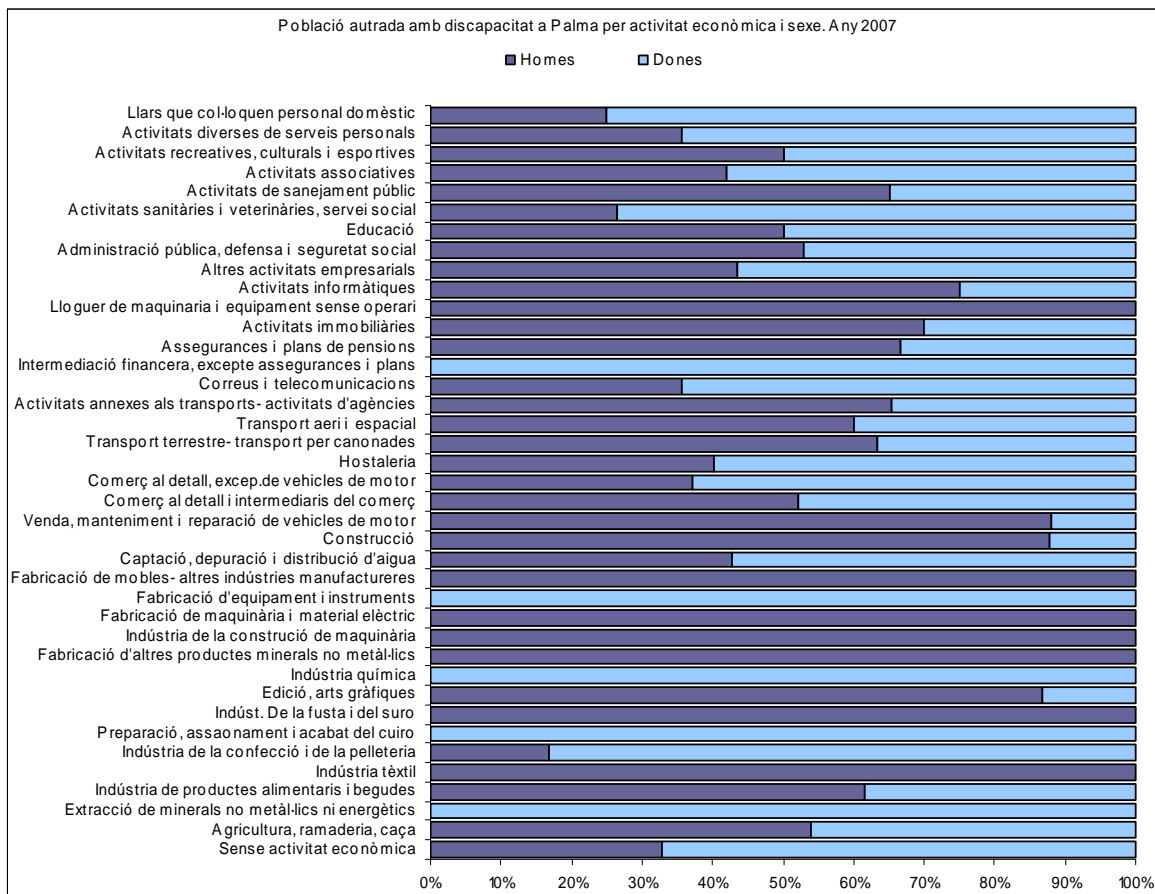
Les dones amb discapacitat en situació d'atur sobresurten especialment a les següents activitats del sector serveis: intermediació financera, correus-telecomunicacions, activitats culturals-esportives-recreatives, personal domèstic, educatiu, comerç, recreatives-culturals, sanitari i social (veure gràfic d'activitats econòmiques).

Població aturada amb discapacitat a Palma per sector i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	317	142	175
Agricultura	2	1	1
Indústria	17	9	8
Construcció	18	15	2
Serveis	254	108	146
Sense assignar	26	9	18

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

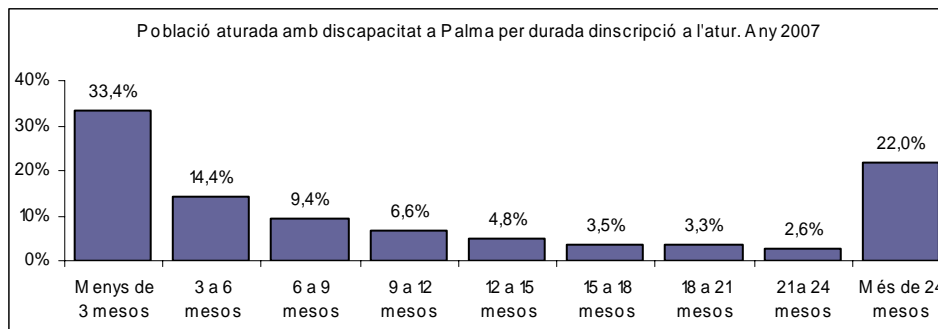
Població aturada amb discapacitat a Palma per sector i tipus de discapacitat. Any 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del llenguatge
Total	317	196	89	31	1
Agricultura	2	2	0	0	0
Indústria	17	12	3	2	0
Construcció	18	10	6	2	0
Serveis	254	154	74	26	1
Sense assignar	26	19	6	1	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

El 64,0% de les persones amb discapacitat porten inscrites menys d'un any a les llistes d'atur. Les diferències per sexe són rellevants especialment en allò referent a la duració de més de 2 anys, on la presència femenina és superior.

Població aturada amb discapacitat a Palma per duració inscripció a l'atur i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	317	142	175
Menys de 3 mesos	106	52	54
3 a 6 mesos	46	22	23
6 a 9 mesos	30	15	15
9 a 12 mesos	21	10	11
12 a 15 mesos	15	6	9
15 a 18 mesos	11	5	6
18 a 21 mesos	11	5	6
21 a 24 mesos	8	3	5
Més de 24 mesos	70	26	44

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

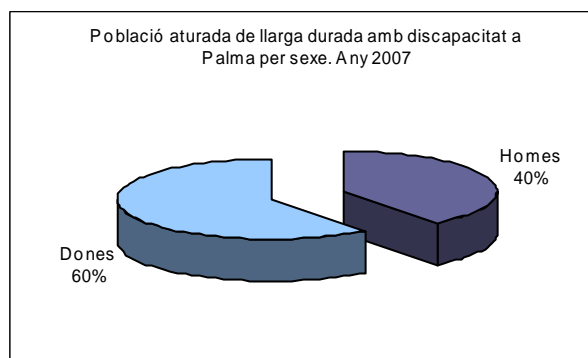

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Al 2007 el nombre total de població amb discapacitat aturada de llarga duració (més d'un any en situació d'atur) registrada a Palma ascendí a 117. L'atur de llarga duració afecta en menor mesura als homes (39,3%) que a les dones (60,7 %). Per tant podriem parlar d'una feminització de l'atur de llarga duració.

Població aturada de llarga duració amb discapacitat a Palma per sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	117	46	71

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

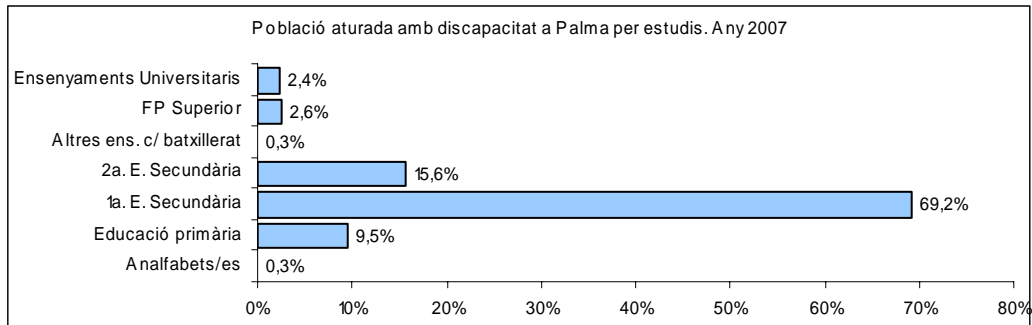
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

El major nombre de persones aturades es troben en el nivell d'estudis secundaris (primer cicle) que representen un 69,4% del total.

En relació a la distribució per sexe, existeix un predomini de dones amb estudis no obligatoris: 22,3% de dones davant el 19,0% d'homes.

Població aturada amb discapacitat a Palma per estudis i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	317	142	175
Analfabets/es	1	1	0
E. Primària	30	16	15
E. Secundària (primer cicle)	220	99	121
E. Secundària (segon cicle)	50	20	29
Altres ensenyances/Batxiller	1	0	1
CFGS	8	3	5
Ensenyances universitàries	8	4	4

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

A la següent taula s'observa detalladament la distribució de tipus de discapacitat, a cada un dels grups d'estudis analitzats, no es mostren diferències importants en relació al nivell assolit.

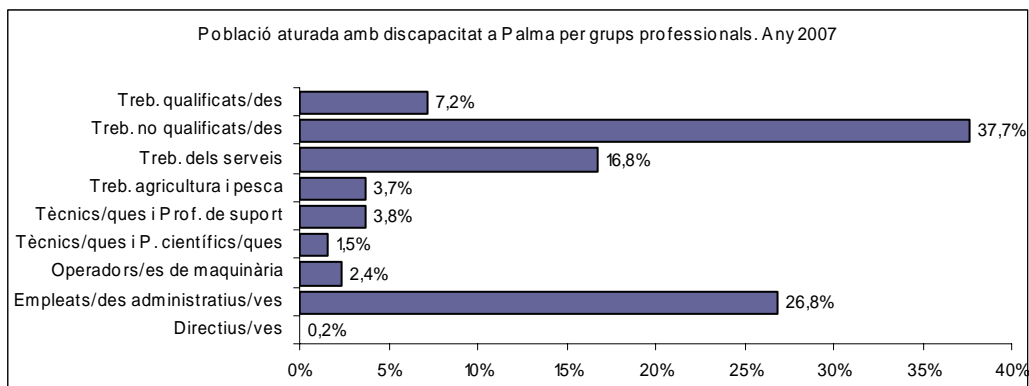
Població aturada amb discapacitat a Palma per estudis i tipus de discapacitat. Any 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del llenguatge
Total	317	196	89	31	1
Analfabets/es	1	1	0	0	0
Educació primària	30	20	7	4	0
1a. E. Secundària	220	136	61	22	1
2a. E. Secundària	50	28	19	3	0
Altres ens. c/ batxiller	1	0	0	1	0
FP Superior	8	7	0	1	0
Ensenyances Universitàries	8	5	1	1	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Per grups professionals, en primer lloc, destaca la poca presència de persones amb discapacitat desocupades que tinguin un nivell professional que pertanyi a les categories més altes. D'aquesta manera, entre els aturats només hi ha un "director" i és de sexe masculí. El major percentatge d'aturats registrats segons els grups professionals es troba en feines no qualificades amb un 37,8 %, seguit de feines administratives amb un 26,8 % i de feines relacionades amb el sector serveis, amb un 16,7 %.

Població aturada amb discapacitat a Palma per grups professionals i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	317	142	175
Directius/es	1	1	0
Empleats/es administratius/es	85	28	57
Operadors/as de maquinària	8	8	0
Tècnics/es i P. Científics/es	5	1	4
Tècnics/es i Prof. de suport	12	5	7
Treb. agricultura i pesca	12	10	2
Treb. dels serveis	53	11	42
Treb. no qualificats/es	120	61	58
Treb. qualificats/es	23	18	5

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

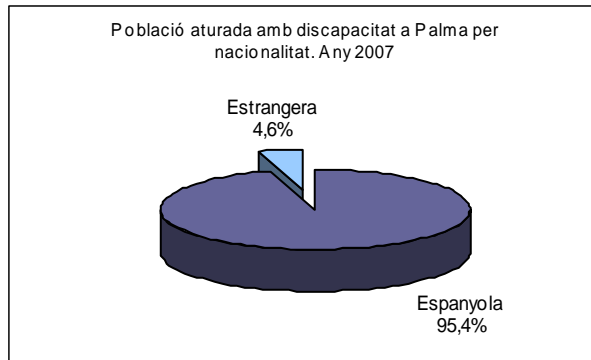
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

En relació a la nacionalitat, un 95,6% tenen nacionalitat espanyola davant el 4,6% de nacionalitat estrangera. Analitzant les variables nacionalitat estrangera i sexe, observem que:

- Un 94,4% (homes) i un 96,6% (dones) tenen nacionalitat espanyola
- Un 6,3% de homes i 3,4% de dones tenen nacionalitat estrangera.

Població aturada amb discapacitat a Palma per nacionalitat i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	317	142	175
Espanyola	303	134	169
Estrangera	15	9	6
UE-27	4	4	0
Extracomunitària	11	5	6

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

6.3.4. La integració laboral de persones amb discapacitat a empreses ordinàries i centres especials d'ocupació a les Illes Balears

Fa 25 anys entrà en vigor la Llei de la Integració Social dels Minusvàlids (LISMI- Llei 13/1982) i en el seu article 37, títol VII (**modificat per la Llei 62/2003, de 30 de desembre**) senyala com: "finalitat primordial de la política d'ocupació de treballadors amb discapacitat la seva integració, en condicions que garanteixin l'aplicació del principi d'igualtat de tracte, en el sistema ordinari de feina o, en el seu defecte, la seva incorporació al sistema productiu mitjançant la fórmula especial de feina protegida"¹⁷.

Segons el grau de protecció social que els empara, s'han de distingir dues grans modalitats d'accés a l'ocupació de les persones amb discapacitat: la feina ordinària, per un costat, i, per l'altre, la feina protegida.

a. Persones amb discapacitat en el mercat ordinari de feina

Entre les mesures, dirigides a potenciar l'accés a la feina ordinària de les persones amb discapacitat, la quota de reserva de llocs de feina es recull a l'article 38 de la LISMI, que obliga a les empreses de 50 o més empleats a reservar el 2% de la seva plantilla a persones amb algun tipus de discapacitat; a l'Administració pública aquesta quota puja al 4%.

Les dades en relació a aquesta mesura a les Illes Balears són:

Persones amb discapacitat a empreses del mercat ordinari de feina.			
Any	Subvencions concedides	Nombre de llocs de feina creats	
		Homes	Dones
2006	219	144	75
2007	252	149	103

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

El nombre total de llocs de feina creats en 2007 a empreses ordinàries és de 252 dels quals el 59,1% foren ocupats per homes i el 40,9% per dones.

De la mateixa manera que s'incentiva la contractació de les persones amb discapacitat com a treballadores per compte d'altri, també existeixen una altra sèrie d'ajudes i subvencions adreçades a la seva autoocupació, mitjançant la finançament de projectes empresarials de persones amb discapacitat desocupades que opten per la feina autònoma o per compte propi.

Durant l'any 2007 a les Illes Balears, el nombre de beneficiaris/es d'aquesta ajuda fou de 14 persones, de les quals el 71,4% eren de sexe masculí, i només el 28,6% de sexe femení.

Constitució de persones amb discapacitat com a treballadors autònoms.			
Any	Subvencions concedides	Nombre de llocs de feina creats	
		Homes	Dones
2006	3	1	2
2007	14	10	4

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

¹⁷ Llei 13/1982 d'integració social dels minusvàlids

b. La feina protegida: Els centres especials d'ocupació

A la mateixa llei es recull (article 41) que els minusvàlids que per raó de la naturalesa o de les conseqüències de les seves minusvalideses no puguin, provisional o definitivament, exercir una activitat laboral en les condicions habituals, hauran de ser empleats a Centres Especials d'Ocupació, quan la seva capacitat de feina sigui igual o superior a un percentatge de la capacitat habitual que es fixarà per la corresponent norma reguladora de la relació laboral de caràcter especial dels treballadors minusvàlids que donin els seus serveis a Centres Especials d'Ocupació. I quan la capacitat residual dels minusvàlids no arribi al percentatge establert a l'apartat anterior, accediran en el seu cas als Centre Ocupacionals.

Els centres especials d'ocupació i centres ocupacionals són:

Els **Centres Especials d'Ocupació** són aquells que tenen per objectiu principal que la persona amb discapacitat pugui realitzar una feina productiva, participant regularment a les operacions del mercat, i que tenen com a finalitat assegurar una feina remunerada i la prestació de serveis d'ajustament personal i social que requereixin els seus treballadors minusvàlids; a la vegada que sigui un mitjà d'integració del major nombre de minusvàlids al règim de feina normalitzada. La plantilla dels Centres Especials d'Ocupació estarà constituïda pel major nombre de treballadors minusvàlids que permeti la naturalesa del procés productiu i, en tot cas, pel 70 % d'aquella.

Els Centres Especials d'Ocupació podran ser creats tant per Organismes públics i privats com per les Empreses, sempre amb subjecció a les normes legals, reglamentàries i convencionals, que regulen les condicions de feina.

Els Centres Ocupacionals tenen com a finalitat assegurar els serveis de teràpia ocupacional i d'ajustament personal i social als minusvàlids amb una acusada minusvalidesa temporal o permanent que els impedeixi la seva integració en una Empresa o en un Centre Especial d'Ocupació.

La seva creació i sosteniment seran competència tant de les Administracions Públiques com de les Institucions o persones jurídiques privades sense ànim de lucre.

Les dades presentades a les taules adjuntes mostren la distribució de la plantilla de treballadors amb discapacitat en centres ocupacionals de les Illes Balears per grups d'edat i sexe. A tots els grups d'edat (excepte al grup de menys de 25 anys), així com al total, el percentatge de Homes pràcticament duplica el de dones. És el tram d'edat entre els 25 i 45 anys, tant per homes com per dones el que agrupa al major nombre de treballadors del CEO, el 52,9% de la població analitzada. Així, és molt baix el nombre de persones amb discapacitat que entra a treballar a un CEO amb una edat menor (6,9% del total de la plantilla).

Per la qual cosa es pot constatar que les dones amb discapacitat estan poc representades en els centres especials d'ocupació.

Plantilla de treballadors amb discapacitat a centres especials d'ocupació segons sexe. Any 2007					
	Total	P. sense discapacitat	P. amb Discapacitat	P. amb discapacitat	
				Home	Dona
	661	137	524	333	191
AMADIP-ESMENT	248	95	153	89	64
Azertum	6	1	5	3	2
Balear de Reparto, SL	87	6	81	54	27
Casa de la Milagrosa, CEO	10	4	6	2	4
CEE PILSA	15	1	14	5	9
CEE SEGURONCE	1	0	1	1	0
Claro Sol Integral de Balears	3	1	2	0	2
Gelim Balears	7	1	6	1	5
GIRA-SOL	25	9	16	9	7
Isla Centinela	61	1	60	58	2
Magic Watch	4	0	4	3	1
MESVALIDS, SL	0	0	0	0	0
Sempre Verd Invernadero	23	11	12	11	1
SIFU	103	3	100	69	31
Soporte Informático de Balears	11	1	10	3	7
VÁLIDS ARTESANS	57	3	54	25	29

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Plantilla de treballadors amb discapacitat física a centres especials d'ocupació segons grau de discapacitat. Any 2007										
	Total	Menys de 25 anys			De 25 a 45 anys			Més de 45 anys		
		Total	Home	Dona	Total	Home	Dona	Total	Home	Dona
Total	524	36	18	18	277	168	109	211	147	64
AMADIP-ESMENT	153	26	10	16	100	59	41	27	20	7
Azertum	5	0	0	0	5	3	2	0	0	0
Balear de Reparto, SL	81	3	2	1	47	27	20	31	25	6
Casa de la Milagrosa, CEO	6	0	0	0	4	2	2	2	0	2
CEE PILSA	14	0	0	0	5	3	2	9	2	7
CEE SEGURONCE	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Claro Sol Integral de Balears	2	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Gelim Balears	6	1	0	1	4	1	3	1	0	1
GIRA-SOL	16	0	0	0	13	8	5	3	1	2
Isla Centinela	60	4	4	0	21	21	0	35	33	2
Magic Watch	4	0	0	0	1	1	0	3	2	1
MESVALIDS, SL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sempre Verd Invernadero	12	1	1	0	8	7	1	3	3	0
SIFU	100	1	1	0	43	28	15	56	40	16
Soporte Informático de Balears	10	0	0	0	8	3	5	2	0	2
VÁLIDS ARTESANS	54	0	0	0	17	4	13	37	21	16

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Si s'analitza la plantilla dels CEO en funció del tipus de discapacitat, el 46,9% de les persones que accedeixen a un lloc de feina a centres especials d'ocupació tenen discapacitat física, el 46,6% psíquica i el 6,5% sensorial.

Plantilla de treballadors amb discapacitat a centres especials d'ocupació segons tipus de discapacitat. Any 2007										
	Total	Psíquica			Física			Sensorial		
		Total	Home	Dona	Total	Home	Dona	Total	Home	Dona
Total	524	244	138	106	246	176	70	34	19	15
AMADIP-ESMENT	153	138	78	60	14	11	3	1	0	1
Azertum	5	5	3	2	0	0	0	0	0	0
Balear de Reparto, SL	81	32	19	13	47	34	13	2	1	1
Casa de la Milagrosa, CEO	6	6	2	4	0	0	0	0	0	0
CEE PILSA	14	2	1	1	10	3	7	2	1	1
CEE SEGURONCE	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Claro Sol Integral de Balears	2	1	0	1	1	0	1	0	0	0
Gelim Balears	6	3	0	3	3	1	2	0	0	0
GIRA-SOL	16	13	9	4	3	0	3	0	0	0
Isla Centinela	60	8	8	0	47	45	2	5	5	0
Magic Watch	4	0	0	0	4	3	1	0	0	0
MESVALIDS, SL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sempre Verd Invernadero	12	10	9	1	2	2	0	0	0	0
SIFU	100	13	7	6	75	54	21	12	8	4
Soporte Informático de Balears	10	4	2	2	2	0	2	4	1	3
VÀLIDS ARTESANS	54	9	0	9	38	23	15	7	2	5

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Segons la distribució de la plantilla de treballadors amb discapacitat a centres especials d'ocupació en relació al percentatge de minusvalidesa que mostren els treballadors amb discapacitat de tipus físic, veiem a la taula que el 92,3% mostra un grau de minusvalidesa comprès entre el 33 i el 65%, mentre que la resta (7,7%) mostra un 66% o més de minusvalidesa.

Plantilla de treballadors amb discapacitat física a centres especials d'ocupació segons grau de minusvalidesa. Any 2007							
	Física			33% A 65%		65%	
	Total	Home	Dona	Home	Dona	Home	Dona
Total	246	176	70	165	62	11	8
AMADIP-ESMENT	14	11	3	11	3	0	0
Azertum	0	0	0	0	0	0	0
Balear de Reparto, SL	47	34	13	31	12	3	1
Casa de la Milagrosa, CEO	0	0	0	0	0	0	0
CEE PILSA	10	3	7	3	5	0	2
CEE SEGURONCE	0	0	0	0	0	0	0
Claro Sol Integral de Balears	1	0	1	0	1	0	0
Gelim Balears	3	1	2	1	2	0	0
GIRA-SOL	3	0	3	0	2	0	1
Isla Centinela	47	45	2	42	2	3	0
Magic Watch	4	3	1	2	0	1	1
MESVALIDS, SL	0	0	0	0	0	0	0
Sempre Verd Invernadero	2	2	0	2	0	0	0
SIFU	75	54	21	51	20	3	1
Soporte Informático de Balears	2	0	2	0	2	0	0
VÀLIDS ARTESANS	38	23	15	22	13	1	2

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

Per **tipus de contractació**, dels 524 contractes registrats, el 58,4% dels contractes realitzats en el darrer any són de caràcter indefinit davant el 41,6% restant que són de caràcter temporal.

Plantilla de treballadors amb discapacitat física a centres especials d'ocupació segons grau de minusvalidesa. Any 2007							
	Total	Indefinit			Temporal		
		Total	Home	Dona	Total	Home	Dona
Total	524	306	181	125	218	152	66
AMADIP-ESMENT	153	126	78	48	27	11	16
Azertum	5	0	0	0	5	3	2
Balear de Reparto, SL	81	44	29	15	37	25	12
Casa de la Milagrosa, CEO	6	6	2	4	0	0	0
CEE PILSA	14	9	4	5	5	1	4
CEE SEGURONCE	1	0	0	0	1	1	0
Claro Sol Integral de Balears	2	2	0	2	0	0	0
Gelim Balears	6	3	1	2	3	0	3
GIRA-SOL	16	7	5	2	9	4	5
Isla Centinela	60	19	19	0	41	39	2
Magic Watch	4	3	3	0	1	0	1
MESVALIDS, SL	0	0	0	0	0	0	0
Sempre Verd Invernadero	12	10	9	1	2	2	0
SIFU	100	35	18	17	65	51	14
Soporte Informático de Balears	10	7	2	5	3	1	2
VÀLIDS ARTESANS	54	35	11	24	19	14	5

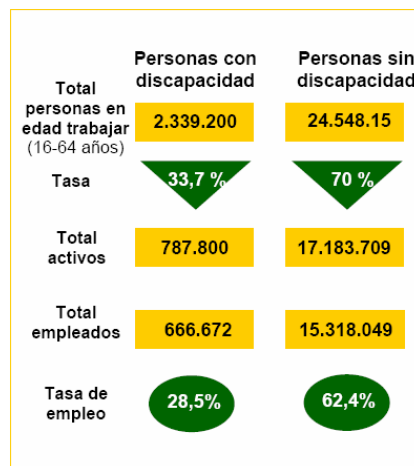
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Conselleria de Treball i Formació

En alguns centres tendeixen a treballar persones amb el mateix tipus de discapacitat. Existeixen Centres on només hi ha cabuda per treballadors amb discapacitat física altres només treballen amb persones amb discapacitat psíquica i altres centres contracten únicament a persones amb discapacitat sensorial. Però a la majoria de centres pot haver-hi treballadors de dos o més tipus diferents de discapacitat. Aquesta dada troba la seva explicació en que molts d'aquests centres han estat constituïts i impulsats per associacions de persones amb discapacitat i cada una d'elles amb un àmbit definit d'intervenció centrat en un determinat col·lectiu de persones amb discapacitat, d'aquí la seva especificació.

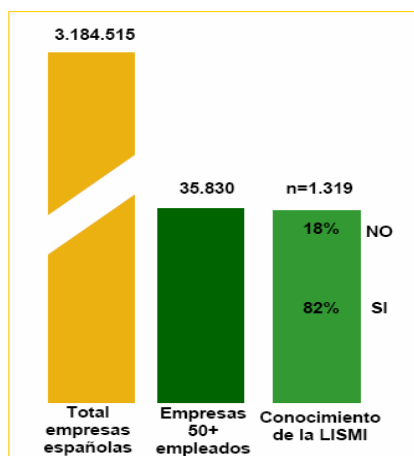
6.3.5. Estudi sobre la integració laboral a empreses ordinàries a diferents comunitats autònomes

Segons el "Observatorio para la mejora de la equiparación laboral de las personas con discapacidad" elaborat per la Fundación Equipara (Equipara 2008), que recull l'opinió de Directors de RRHH d'empreses de més de 50 treballadors, responsables d'associacions de persones amb discapacitat i tècnics, i responsables d'administracions públiques; així com els resultats de 1.319 entrevistes a responsables de contractació d'empreses de més de 50 treballadors.

A Espanya només treballen el 28,5% dels més de 2,3 milions de persones amb discapacitat entre 16 i 64 anys, davant el 62,4% de la població en edat laboral sense discapacitat.

- De les 3.184.515 empreses espanyoles, n'existeixen 35.800 que, per les seves característiques, estan obligades a complir amb els preceptes estipulats a la LISMI.
- El 82% coneix el contingut de la LISMI, encara que moltes d'elles "superficialment", i el 18% restant la desconeix. Si es recull un alt coneixement per part de l'empresa de l'existència de la LISMI encara que menys del 25% coneix el Real decret de mesures alternatives que complementa a la citada Llei.
- Entre els que tenen algun coneixement sobre la LISMI, quatre de cada deu empresaris/es creu que ha de reservar entre el 2% i el 3% de la plantilla a les persones amb discapacitat i gairebé dos de cada deu saben que estan obligats a reservar un percentatge per aquest col·lectiu però no saben quin exactament.

- A més, el 16% creu que la norma és per "ajudar" a integrar a les persones amb discapacitat en l'àmbit laboral, el 15% sap que ha de reservar el dos per cent de la plantilla a aquest col·lectiu, el 13% considera que només ha d'adaptar els llocs de feina i el 10% creu que ha de posar en marxa mesures alternatives per complir la llei.
- El compliment és baix: tres de cada quatre empreses enquestades afirma ocupar a persones amb discapacitat, però només el 15% ho fa d'acord a la normativa. A causa de cinc motius principalment:
  - Desconeixement de la Llei (encara que el 82% de les empreses la coneixen, però la majoria superficialment).
  - La difícil accessibilitat a l'entorn laboral.
  - La insuficient formació de les persones amb discapacitat.
  - L'escassa conscienciació social i empresarial.
  - La manca de comunicació entre els agents participants en la inserció.
  - Per altra banda, l'elevada disgregació del col·lectiu i un marc legal poc definit, dificulten el diàleg i la feina en comú entre els diferents agents per promoure la integració laboral de persones amb discapacitat.
- L'informe també revela diferències notables entre les comunitats autònomes. Així, destaquen les regions de Múrcia, La Rioja o Galícia, amb graus de compliment del 40%, el 34% i el 29%, respectivament. Enfront d'elles es situen les comunitats autònomes de Canàries (6%), Extremadura (8%), Madrid (8%), Andalusia (9%) i País Basc (9%). Amb un grau de compliment mig trobem: Catalunya i Astúries (11%), Cantàbria i Navarra (14%), Aragó i Comunitat Valenciana (15%) i Balears (16%).
- L'empresariat contracta a persones amb discapacitat perquè "treballen igual" (77 %), per complir la llei (54%), per compromís social (16%), perquè ja treballaven a l'empresa (11%), per les subvencions (10%), eorquè la discapacitat sorgí a l'empresa (9%), perquè dona bona imatge (8%), perquè van passar la prova de selecció (7%) o perquè el seu contracte suposa una rebaixa de les quotes de la Seguretat Social.
- A més, el 60% dels que contracten a persones amb discapacitat valoren positivament la feina que realitzen, que compleixen com els altres (34%), que no donen problemes (7%) o que són responsables (4%).
- Les empreses que no contracten a persones amb discapacitat, no ho fan perquè és difícil trobar persones vàlides (76 %), perquè no s'ho plantegen (34%), perquè ja compleixen amb mesures alternatives (18%), perquè no necessiten més personal (8%) o perquè la burocràcia és "complexa" (5%).
- Les empreses contracten majoritàriament a població amb discapacitat física, i el tipus de contracte sol ser fix i indefinit.
- De les tasques realitzades per les persones amb discapacitat, destaquen les tasques administratives (30%), seguides de cadenes de producció (21%) i finalment oficis (19%).
- La integració laboral de les persones amb discapacitat no arriba al 10%
- Les empreses declaren un alt grau de satisfacció amb la feina realitzada per les persones amb discapacitat, igual que la resta de persones. Realitzen bé la seva feina (60%), compleixen com els altres (34%) i no donen problemes (7%).
- Les principals dificultats són conseqüència de la pròpia discapacitat, no per problemes d'integració (el 85% manifesta que tenen les mateixes dificultats que un altre treballador)
- El 52% de les empreses coneixen mesures alternatives per complir la LISMI com les donacions/patrocinis (68%), subcontractació per prestació de serveis (61%), subcontractació pel subministrament de matèries primeres (60%) i constitució d'un enclavament laboral (33%).
- A més la norma està ben valorada, però falla, per exemple, en el seu caràcter poc punitiu, o en el fet que només el 25% de les empreses hagin estat inspeccionades.

Per altra banda, la majoria de les empreses que ha contractat algun treballador amb discapacitat repetiria l'experiència. De fet, el 77,5% de les companyies d'aquest segment preveu incorporar alguna persona amb discapacitat a la seva plantilla durant 2007 (77,5%), segons es recull en un altre estudi realitzat per la Fundació Once i la Fundació Manpower l'any 2007, "Estudio de situación actual del entorno empresarial respecto a la inserción laboral de las personas con discapacidad. Conceptos, percepciones y actitudes".

Altres de les conclusions obtingudes reflecteixen que el 30,8% d'empreses addueixen dificultats per contractar persones amb discapacitat perquè no troben candidats/es que compleixin els requisits, altres raons per les quals no es contracta a persones amb discapacitat, són: falta d'informació sobre les entitats a què recórrer (25,6%) i falta d'informació sobre llocs que poden desenvolupar (19,7%).

I, les raons per contractar a persones amb discapacitat són: motivació integradora (68,8%), motivació econòmica (28,8%) i motivació legal (25,9%).

7. Salut mental

Tal i com s'ha explicat a la Introducció d'aquest treball, té especial importància dedicar un capítol a la situació de les persones amb malaltia mental. Es tracta d'un col·lectiu, encara oblidat i que a dia d'avui manca de recursos necessaris pel foment de la seva integració social. Per tant, es tracta d'un col·lectiu encara afectat pels estereotips socials i que requereix una atenció prioritària.

L'esquema seguit per abordar aquest capítol ha estat:

1. El concepte de salut mental.
2. La salut mental a Espanya i Illes Balears
3. Principals característiques de les persones amb malaltia mental (sexes, edat, tipus i grau de minusvalidesa) a Palma.

7.1. Concepte de salut mental

Segons la OMS¹⁸, salut mental és més que la mera absència de trastorns mentals. La dimensió positiva de la salut mental ha estat subratllada a la definició de salut de la OMS, tal qual consta a la constitució mateixa: «La salut és un estat de complet benestar físic, mental i social i no sols l'absència d'afeccions o malalties». Els conceptes de salut mental inclouen benestar subjectiu, autonomia, competència, dependència intergeneracional i reconeixement de l'habilitat de realitzar-se intel·lectual i emocionalment. També ha estat definit com un estat de benestar per mitjà del qual els individus reconeixen les seves habilitats, són capaços de fer front a l'estrès normal de la vida, treballar de forma productiva i fructífera, i contribuir a les seves comunitats. Salut mental es refereix a la possibilitat d'acréixer la competència dels individus i comunitats i permetre'ls aconseguir els seus propis objectius. Salut mental és matèria d'interès per tots, i no sols per aquells afectats per un trastorn mental.

En el mateix informe es recullen dades sobre la magnitud de la situació actual:

- 450 milions de persones sofreixen un trastorn mental o de la conducta.
- Al voltant d'1 milió de persones es suïciden cada any.
- Quatre de les 6 causes principals dels anys viscuts amb discapacitat resulten de trastorns neuropsiquiàtrics (depressió, trastorns generats per l'ús d'alcohol, esquizofrènia i trastorn bipolar).
- Una de cada quatre famílies té al manco un membre afectat per un trastorn mental. Els membres de la família són freqüentment els cuidadors primaris de les persones amb trastorns mentals. La magnitud de la càrrega en la família és difícil de valorar, i per això és freqüentment ignorada. No obstant, és pot afirmar que l'impacte és important en la qualitat de la vida familiar.
- A més dels costos de salut i socials, les persones afectades per trastorns mentals són víctimes de violacions dels drets humans, estigma i discriminació, dins i fora de les institucions psiquiàtriques.

---

¹⁸ Invertir en Salut Mental, Organització mundial de la Salut (OMS), 2004

- Els trastorns mentals comprenen cinc de les deu principals causes de càrrega de morbiditat de tot el món (la depressió, les autolesions, l'esquizofrènia, el trastorn bipolar i els trastorns relacionats amb el consum d'alcohol). Es preveu que el percentatge de la morbiditat mundial atribuïble als trastorns mentals i de comportament augmenti del 12% a 1999 al 15% a l'any 2020. L'augment serà particularment pronunciat als països de desenvolupament, a causa de factors com l'envelliment de la població i la ràpida urbanització.

7.2. Salut mental a Espanya i Illes Balears

En relació a la salut mental dels espanyols, el 21,3% de la població major de 16 anys podria patir algun trastorn mental, segons la Encuesta Nacional de Salud 2006-2007. L'enquesta, elaborada pel Instituto Nacional de Estadística entre juny de 2006 i el mateix mes de 2007, posa de manifest que el 26,8% de les dones adultes i el 15,6% dels homes presenta risc de "mala salut mental".

Aquest percentatge augmenta en persones de més de 75 anys (el 39,5% de les dones corren aquest risc, i el 25% d'homes) i disminueix en la població de 4 a 15 anys. El 22,1% dels espanyols entre 4 i 15 anys presenten riscos de mala salut mental (23,2% dels nins i el 21,0% de les nines).

% riscos de mala salut mental per sexe. Any 2006			
	Total	Homes	Dones
Adults	21,30%	15,60%	26,80%
Infantil	22,10%	23,20%	21,00%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Encuesta de Salud 2006. INE

% riscos de mala salut mental adults (població 16 i més anys) per grups d'edat. Any 2006		
	Homes	Dones
De 16 a 24 anys	11,50%	22,20%
De 25 a 34 anys	15,20%	20,80%
De 35 a 44 anys	14,90%	24,10%
De 45 a 54 anys	14,70%	27,40%
De 55 a 64 anys	16,50%	29,00%
De 65 a 74 anys	16,30%	32,30%
75 i més	25,00%	39,50%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Encuesta de Salud 2006. INE

% Riscos de mala salut mental infantil (Població de 4 a 15 anys) per grups d'edat. Any 2006		
	Homes	Dones
De 4 a 9 anys	26,6%	22,8%
De 10 a 15 anys	20,3%	19,2%

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Encuesta de Salud 2006. INE

Per altra banda, analitzant la valoració de la salut mental de la població adulta de les Illes Balears, segons dades extretes de la mateixa enquesta, es pot constatar:

- La població adulta balear valora la seva salut mental com a bona, amb un 1,76 de mitja (els valors de la variable 'Salut mental en població adulta' oscil·len entre 0 i 12 punts, de millor salut mental a pitjor salut mental).
- La valoració és més negativa en el conjunt de les Illes Balears.
- El sexe estableix diferències de valoració. En general, la valoració de la salut mental de les dones és significativament més negativa que en els Homes.

Unitat Mitja. Salut mental en població adulta segons sexe i comunitat autònoma. Població de 16 i més anys. Any 2006.			
	Total	Homes	Dones
Total Nacional	1,51	1,17	1,84
Illes Balears	1,76	1,40	2,12

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Encuesta de Salud 2006. INE

I, en relació a la població infantil (Població de 4 a 15 anys):

- Els valors de cada categoria de la variable salut mental en població infantil oscil·len entre 0 i 10 punts, de millor a pitjor salut mental per les escales 'Síntomes emocionals', 'Problemes de conducta', 'Hiperactivitat' i 'Problemes amb companys' i de pitjor a millor per l'escala de 'Conducta prosocial'.
- Aquesta població infantil mostra una predisposició a presentar trastorns tals com hiperactivitat i déficit d'atenció entre d'altres.

Salut mental en població infantil segons sexe i comunitat autònoma. Mitja i desviació típica. Població de 4 a 15 anys. Any 2006. Unitat Mitja						
	Total Nacional			Illes Balears		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
Síntomes emocionals	1,96	1,87	2,07	2,39	2,22	2,58
Problemes de conducta	1,95	2,00	1,89	2,13	2,33	1,91
Hiperactivitat	4,23	4,50	3,95	4,62	4,80	4,41
Problemes amb companys/es	1,26	1,32	1,21	1,66	1,83	1,48
Prosocial	8,70	8,58	8,83	8,35	8,16	8,56

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Per altra banda, la **Encuesta de Morbilidad Hospitalaria** (EMH), 2006, elaborada pel Instituto Nacional de Estadística, indica que a Espanya, els trastorns mentals foren la causa de 115.759 altes hospitalàries per ambdós sexes, que causaren un total de 3.043.446 estances hospitalàries, amb una estança mitja de 26 dies.

A les Illes Balears els trastorns mentals causaren un total de 3.057 altes i 47.730 estances, amb una mitja de 15 dies de permanença hospitalària.

Altes hospitalàries i estances. INE 2006						
290-319 V TRASTORNS MENTALS	altes hospitalàries durant l'any			estances causades		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
Total Nacional	115.759	62.563	53.196	3.043.446	1.593.904	1.449.542
Illes Balears	3.057	1.491	1.567	47.730	24.973	22.757

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Encuesta de Morbilidad Hospitalaria, 2006.INE

Estances mitges. INE 2006			
290-319 V TRASTORNS MENTALS	altes hospitalàries durant l'any		
	Total	Homes	Dones
Total Nacional	26	25	27
Illes Balears	15	16	14

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Encuesta de Morbilidad Hospitalaria, 2006.INE

7.3. El perfil de les persones amb malaltia mental a Palma

En aquest apartat, s'han analitzat 4 grups de discapacitat, que comprèn els següents codis oficials de discapacitat:

Tipologia	Codis oficials de discapacitat
Discapacitat psíquica mental	2107: Trastorn cognitiu 2108: Trastorn d'afectivitat 2109: Alteració de conducta 2300: Trastorn mental

Com es recull a la taula la malaltia mental conté els codis de tots aquells trastorns relatius a l'estat psíquic de la persona, distints al retard mental, i que dificulten de manera objectiva el seu desenvolupament i/o benestar emocional.

En relació al volum de les persones amb discapacitat psíquica (trastorn i retard mental) a Palma es pot afirmar que resideixen un total de 5.755 persones. Les discapacitats psíquiques ocupen el segon lloc amb el 21,6%, tal com es recull a l'apartat 6.1: Població amb discapacitat a Palma, i que tornem a reproduir a la taula adjunta.

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i tipus de discapacitat a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
Física	10.756	4.838	5.901	17
Psíquica	5.755	2.932	2.818	5
Sensorial	3.715	1.835	1.879	1
Orgànica	5.058	2.580	2.469	9
Múltiple	99	43	56	0
Sense especificar/ discapacitat	1.208	787	419	2

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del IBAS

En la discapacitat psíquica, la discapacitat mental és la de major incidència (54,6%). Dins de la discapacitat mental, les més freqüents a Palma són les de trastorn d'afectivitat amb un 41,5%, seguit molt d'enfora pel trastorn mental amb el 25,9%, el tercer lloc l'ocupen els trastorns cognitius amb el 23,0% i, finalment els derivats de l'alteració de conducta que suposen el 9,5% del total d'aquest grup.

Població amb discapacitat psíquica de Palma atesa a l'IBAS per sexe a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	5.755	2.932	2.818	5
D. psíquica intel·lectual	2611	1576	1034	1
Retard mental profund	85	46	39	0
Retard mental sever	242	132	110	0
Retard mental moderat	542	285	257	0
Retard mental lleuger	524	295	228	1
Intel·ligència limitada	347	226	121	0
Retard maduratiu	480	285	195	0
Trastorn del desenvolupament	391	307	84	0
D. psíquica mental	3.144	1.356	1.784	4
Trastorn cognitiu	724	306	416	2
Trastorn d'afectivitat	1.304	424	878	2
Alteració de conducta	300	166	134	0
Trastorn mental	816	460	356	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del IBAS

Els principals trets que defineixen la població amb malaltia mental a Palma són els següents:

- El predomini és femení, els homes són menys nombrosos, en xifres percentuals suposen el 43,1% (1.356 persones) en front del 53,7% de les dones (1.784 persones).
- Per tipus de discapacitat observem diferències entre sexes. En les dones els tipus de malaltia mental més predominants són, pel següent ordre, trastorn d'afectivitat, seguides de trastorn cognitiu i trastorn mental. Mentre que en els homes el primer lloc l'ocupa el trastorn mental, seguida de trastorn d'afectivitat i en tercer lloc trastorn cognitiu. L'alteració de conducta té una menor presència en els dos sexes.
- L'edat, és un dels trets que més diferència a la població amb discapacitat mental. Els majors de 45 anys representen més de la meitat de les persones d'aquest grup, amb el 67,8% del total. Les persones entre 31 i 45 anys suposen també un percentatge molt destacat amb el 24,0%, i els grups més joves representen sols el 8,1%.
- Per grups d'edat, entre 6 i 11 anys, els trastorns psíquics més freqüents són els d'alteració de conducta, entre els de 16 a 45 anys preval el trastorn mental, dels 46 a 64 anys els trastorns més abundants són els d'afectivitat, mentre que en les persones amb més edat són els cognitius.

Població amb discapacitat psíquica mental de Palma atesa a l'IBAS per sexe a abril 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	3.144	1.356	1.784	4
Trastorn cognitiu	724	306	416	2
Trastorn d'afectivitat	1.304	424	878	2
Alteració de conducta	300	166	134	0
Trastorn mental	816	460	356	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del IBAS

Població amb discapacitat psíquica mental de Palma atesa a l'IBAS per franges d'edat a abril 2008										
	Total	De 0 a 2 anys	De 3 a 5 anys	De 6 a 11 anys	De 12 a 15 anys	De 16 a 30 anys	De 31 a 45 anys	De 46 a 64 anys	De 65 y més anys	Sense especificar
Total	3.144	0	1	17	21	217	754	1.144	987	3
Trastorn cognitiu	724	0	0	0	3	33	56	100	530	2
Trastorn d'afectivitat	1.304	0	1	2	6	59	289	638	308	1
Alteració de conducta	300	0	0	13	10	41	104	100	32	0
Trastorn mental	816	0	0	2	2	84	305	306	117	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del IBAS

Població amb discapacitat psíquica mental de Palma atesa a l'IBAS per sexe i franges d'edat a abril 2008					
	Total	Trastorn cognitiu	Trastorn d'afectivitat	Alteració de conducta	Trastorn mental
Total	3.144	724	1.304	300	816
De 0 a 2 anys	0	0	0	0	0
Homes	0	0	0	0	0
Dones	0	0	0	0	0
De 3 a 5 anys	1	0	1	0	0
Homes	1	0	1	0	0
Dones	0	0	0	0	0
De 6 a 11 anys	17	0	2	13	2
Homes	14	0	2	10	2
Dones	3	0	0	3	0
De 12 a 15 anys	21	3	6	10	2
Homes	15	3	2	9	1
Dones	6	0	4	1	1

Població amb discapacitat psíquica mental de Palma atesa a l'IBAS per sexe i franges d'edat a abril 2008					
	Total	Trastorn cognitiu	Trastorn d'afectivitat	Alteració de conducta	Trastorn mental
Total	3.144	724	1.304	300	816
De 16 a 30 anys	217	33	59	41	84
Homes	150	26	33	29	62
Dones	67	7	26	12	22
De 31 a 45 anys	754	56	289	104	305
Homes	419	38	134	54	193
Dones	335	18	155	50	112
De 46 a 64 anys	1.144	100	638	100	306
Homes	479	70	185	55	169
Dones	665	30	453	45	137
De 65 i més anys	987	530	308	32	117
Homes	278	169	67	9	33
Dones	706	359	240	23	84
Sin especificar	3	2	1	0	0
Sin especificar	3	2	1	0	0
Dones	2	2	0	0	0
Sense especificar	1	0	1	0	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del IBAS

En relació a la severitat de la malaltia mental, valorada a través de la qualificació de minusvalidesa, a la taula següent es recullen les dades de la distribució de les persones per grau de discapacitat al 2008, s'observa que més de la meitat, el 61,3%, tenen un grau de minusvalidesa moderat. És a dir, hi ha un 27,4% de persones amb discapacitat mental que supera el 65%, i hi destaca el 13,5% de persones amb un grau de minusvalidesa molt greu. S'observa que les persones amb una discapacitat mental amb un grau de minusvalidesa molt greu presenten en la major part trastorns de tipus cognitiu (78,6%).

Població amb discapacitat psíquica mental de Palma atesa a l'IBAS per grau de discapacitat a abril 2008					
	Total	Nul	Moderat	Greu	Molt Greu
Total	3.144	354	1.927	438	425
Trastorn cognitiu	724	44	186	160	334
Trastorn d'afectivitat	1.304	222	947	108	27
Alteració de conducta	300	57	196	33	14
Trastorn mental	816	31	598	137	50

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades del IBAS

8. Recursos

L'elaboració d'aquest apartat de l'informe s'ha dut a terme mitjançant les següents accions:

1. Sol·licitud de dades i memòries als serveis especialitzats amb l'atenció a persones amb discapacitat de l'Ajuntament de Palma i del Consell de Mallorca.
2. Fitxes amb els avantatges del reconeixement del grau de minusvalidesa. Centre Base. Conselleria de Presidència i Esports.
3. Relació de Recursos per a la població amb discapacitat, a partir de la selecció d'aquelles entitats públiques o privades ubicades a Palma presents a la Guia de Recursos Socials del Consell de Mallorca.

8.1. Processos i persones amb discapacitat. Ajuntament de Palma.

La Secció de Qualitat i Processos i Persones amb discapacitat de la Regidoria Delegada de Serveis Socials, té l'encàrrec de dinamitzar i liderar el programa de qualitat-processos d'atenció i l'atenció a les persones amb discapacitats de la ciutat.

La finalitat d'aquesta secció és impulsar actuacions i serveis que millorin la qualitat de vida de les persones amb discapacitat.

A continuació mostrem els objectius programa de qualitat-processos d'atenció i l'atenció a les persones amb discapacitats de la ciutat i el grau de consecució dels mateixos, l'anàlisi del qual realitzem més exhaustivament a l'apartat posterior.

8.1.1. Objectius del programa i grau de consecució dels objectius

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS
Capacitar als pares/mares en habilitats de criaça i de foment de l'autonomia dels fills amb discapacitat.	El 75% dels pares i mares han incrementat les habilitats de criaça i han facilitat l'autonomia dels fills.	<ul style="list-style-type: none"> • 24 sessions grupals amb una mitja de 18 pares. • 356 intervencions individuals
	Grups estables de pares/mares a nivell central i territorial	<ul style="list-style-type: none"> • A nivell central: 1 grup, 7 sessions amb una mitja de pares assistents de 5. • A nivell territorial: 1 grup, 17 sessions amb una mitja de pares assistents de 13.
	S'han realitzat projectes conjunts per nins amb NEE/discapacitats amb Centres educatius	<ul style="list-style-type: none"> • Quatre projectes educatius
Facilitar atenció a les persones cuidadores	Concertar places de respir familiar amb entitats. 100% d'ús de l'oferta concertada.	<ul style="list-style-type: none"> • S'ha concertat una plaça diària de respir
	El 100% de les persones que cuiden a persones amb discapacitat disposen de suport professional	<ul style="list-style-type: none"> • 132 persones han demandat ajudes
	Increment de les habilitats d'autocura per cuidadors	<ul style="list-style-type: none"> • 120 cuidadors
Fomentar la participació social dels nins, adolescents i joves amb discapacitat	80% Nins-adolescents i joves contactats amb dificultats d'inserció participen en activitats i recursos	<ul style="list-style-type: none"> • Dels 170 nins, adolescents i joves (6 a 18 anys), 128 han participat en activitats (75,0%). • S'ha fomentat la participació mitjançant 13 projectes
	Mantenir i incrementar els grups de joves i adolescents i els vinculats a entitats	<ul style="list-style-type: none"> • Els educadors del SIAD han desenvolupat 9 projectes grupals d'habilitats socials dirigits a joves, amb la participació de 82 joves i adolescents. • 3 projectes vinculats a entitats.
	100% d'ocupació i ús de l'oferta concertada amb entitats de persones amb discapacitat, per activitats d'oci diari, escola d'estiu i campaments i grup de participació.	<ul style="list-style-type: none"> • Conveni i acord de l'oferta d'oci amb 5 entitats associatives, 3 mitjançant conveni. Han participat 209 persones amb discapacitat de Palma, de les quals 58 són detectades i derivades a la xarxa de CMSS (27,7% de la població destinatària del servei).

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS
Fomentar les habilitats d'autonomia dels joves i adults amb discapacitat	El 70% de los majors de 18 anys amb plans individuals ha incrementat les seves habilitats d'autonomia (prenen decisions sobre la seva situació personal i social).	<ul style="list-style-type: none"> Dels 119 joves de 18 a 30 anys amb plans individuals, 96 han incrementat les seves habilitats d'autonomia i presa de decisió, el 80,6%.
Facilitar el suport social a les persones con discapacitat amb processos d'incapacitació	Suport al 100% de les persones amb processos d'incapacitació	<ul style="list-style-type: none"> Aproximadament, el col·lectiu de persones amb discapacitat representen el 10% del total de casos d'incapacitat.
Facilitar la incorporació laboral de la persona amb discapacitat i necessitats de suport	100% de les persones ateses als CMSS amb necessitats d'inserció laboral són orientades a recursos formatius i d'inserció laboral	<ul style="list-style-type: none"> 153 persones amb discapacitat s'han orientat/derivat a recursos formatius, que suposen el 100% de les persones ateses. De les quals 62 persones orientades a recursos formatius i 91 a recursos d'inserció laboral.
	70% Persones amb discapacitat ateses al Palma segle XXI estan contractades a empreses	<ul style="list-style-type: none"> 70,19% ateses han tingut un contracte
	40% de les contractacions de PSXXI són indefinides	<ul style="list-style-type: none"> 45,20% dels contractes realitzats són indefinits (66)
	Increment del 50 % en empreses col·laboradores públiques del PSXXI	<ul style="list-style-type: none"> EMAYA i SOIB-Corporacions locals
	Increment del 10% empreses col·laboradores privades que oferten llocs de feina i que són promotores d'oportunitats.	<ul style="list-style-type: none"> S'han incrementat les empreses col·laboradores en un 12%
	Consolidar la col·laboració dels programes d'inserció laboral de Palma i de Balears	-
	Reconeixement de qualitat pel Programa Palma Segle XXI	-
Facilitar l'accessibilitat a recursos i espais de la ciutat	S'incrementen les platges accessibles (de 4 a 5)	<ul style="list-style-type: none"> De 4 a 5 platges accessibles
	Increment del 20% de l'ús de les platges accessibles	-
	Increment d'un 25% de les persones amb mobilitat reduïda severa del servei especial de transport	<ul style="list-style-type: none"> S'han incrementat les rutes realitzades, que han passat de 4 a 6 S'han incrementat el nombre de persones usuàries: de 60 al 2006 a 75 el 2007. S'han realitzat 103 sortides especials concertades amb entitats.
	Els equipaments de nous serveis socials estan adaptats i són accessibles	<ul style="list-style-type: none"> S'han incrementat les rutes realitzades, que han passat de 4 a 6.
	100% de les persones amb discapacitat/famílies ateses han disposat d'informació, que tenen necessitats d'accés a vivendes adaptades, centres de dia, centres ocupacionals i recursos residencials	<ul style="list-style-type: none"> S'ha informat a totes les persones que han realitzat una demanda.
Facilitar l'atenció domiciliària (SAD, Teleassistència, Menjar a domicili) a les persones amb discapacitat dependents menors de 65 anys	Servei d'ajuda a domicili: El SAD ha atès una mitja mensual de 915 casos, que corresponen a un total de 1.387 persones usuàries durant el 2007	<ul style="list-style-type: none"> El SAD ha atès una mitja mensual de 915 casos, que corresponen a un total de 1.387 persones usuàries durant el 2007. Cada cas ha rebut 17,66 hores d'atenció mensual com a mitja.
	Ajuda a menjador: Les persones amb discapacitat ateses han estat 90 (12%) del total.	<ul style="list-style-type: none"> Les persones amb discapacitat ateses han estat 90 (12%) del total. De les quals, el 68,88% són dones i el 33,11% són homes
	Teleassistència: Persones amb discapacitat ateses: 49	<ul style="list-style-type: none"> Persones amb discapacitat ateses: 49 (4% del total) De les quals, el 87% són dones
	Persones amb discapacitat que han gaudit dels dos serveis: 13 persones.	<ul style="list-style-type: none"> Persones amb discapacitat que han gaudit dels dos serveis: 13 persones (5,2% del total)

8.1.2. Actuacions de la Regidoria Delegada de Serveis Socials de l'Ajuntament de Palma durant l'any 2007.

L'Ajuntament de Palma, a través de la seva Regidoria Delegada de Serveis Socials, té la competència sobre la prevenció i la inserció social, és a dir, l'actuació d'atenció social primària. Així, les actuacions dirigides a les persones amb discapacitat estan emmarcades en la voluntat d'ajudar el col·lectiu a millorar la seva qualitat de vida.

L'actuació dels serveis socials municipals en l'atenció primària està en coordinació interinstitucional amb les actuacions dels serveis socials d'altres administracions i dels serveis desenvolupats per un important teixit associatiu de les entitats de persones amb discapacitat (iniciativa privada sense ànim de lucre).

8.1.2.1. Atenció individual i familiar

L'evolució de les persones intervingudes des de la Regidoria Delegada de Serveis Socials ha estat la següent des de l'any 2005:

Evolució de les persones amb discapacitat intervingudes des de la Regidoria Delegada de Serveis Socials.				
	Total	Homes	Dones	No consta
Any 2005	698	-	-	-
Any 2006	568	205	354	9
Any 2007	607	315	286	6

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials

La població intervinguda en 2007, es situa en les 607 persones afectades, 39 persones més que al 2006.

Durant el 2007 s'ha intervingut amb 607 persones del sector de població de persones amb discapacitat, de les quals 315 són homes, que suposen el 51,9%, i 286 són dones, que representen el 47,1%.

La distribució de la població segons la tipologia del diagnòstic es mostra a la següent taula: destaca el predomini de les persones per mobilitat reduïda i dependència per malaltia física/psíquica i sensorial. I dins el grup de discapacitat predominen les persones amb discapacitat intel·lectual.

Dins el grup de persones amb discapacitat, la discapacitat física té una major incidència en les dones. De 49 persones, el 63,3% correspon al sexe femení.

Persones d'atenció individual i familiar per diagnòstic. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Dependència per malaltia física/psíquica/sensorial	96	42	54
Dificultats per realitzar les activitats de la vida diària	35	16	19
Discapacitat física	49	18	31
Discapacitat intel·lectual	92	50	42
Discapacitat sensorial	12	7	5
Mobilitat reduïda	96	52	44
Necessitats educatives especials	40	22	18
Malaltia psíquica	26	17	9
Malaltia física	29	14	15
Sense determinar	69	24	45

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials

Per grups d'edat la majoria de les persones del sector de població amb discapacitat es concentren en el grup de població adulta (de 30 a 65 anys), que suposa el 42,33% del total de població.

Per sexe el nombre d'homes supera al de dones, excepte en el grup d'adults i majors.

Persones d'atenció individual i familiar per grups d'edat i sexe. Any 2007				
Grups d'edat	Total	Homes	Dones	En blanc
Total	607	315	286	6
Petita infància (0 a 3 anys)	2	2	-	-
Infància (de 4 a 10 anys)	28	20	8	-
Preadolescència (de 11 a 14 anys)	25	20	5	-
Adolescència (de 15 a 17 anys)	36	27	9	-
Joves (de 18 a 29 anys)	104	57	46	1
Adults (de 30 a 65 anys)	257	166	190	1
Vellesa (més de 65 anys)	41	19	21	1
No consta	14	4	7	3

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials

8.1.2.2. Nombre de persones amb discapacitat ateses per SIAD any 2007.

El nombre de persones amb discapacitat usuàries dels CMSS ateses pel SIAD ha anat augmentant des de l'any 2005. A l'any 2007, han estat ateses pel SIAD 478 persones, un 12,7% més que al 2006.

Com s'observa a la taula adjunta existeixen més atesos pel SIAD que ateses, sis de cada deu persones ateses l'any 2007 eren homes.

Evolució de les persones amb discapacitat ateses pel SIAD.			
	Total	Homes	Dones
Any 2005	330	188	142
Any 2006	424	240	184
Any 2007	478	286	192

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials

S'observa que la distribució per CMSS de la població atesa pel SIAD mostra xifres similars.

Persones amb discapacitat ateses pel SIAD per CMSS i sexe. Any 2007			
	Total	Homes	Dones
Total	478	286	192
CMSS Ciutat Antiga	54	35	19
CMSS Litoral	62	38	24
CMSS Llevant Nord	41	19	22
CMSS Est	52	34	18
CMSS Llevant Sud	65	38	27
CMSS Nord	47	24	23
CMSS Estacions	48	30	18
CMSS Mestral	56	38	18
CMSS Ponent	53	30	23

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials

En relació a les edats, quasi un terç de persones que són ateses pel SIAD estan en el grup d'edat de més de 35 anys (el 30,3%), mentre que sols un 1,3% dels atesos era menor de 5 anys, l'any 2007.

Persones amb discapacitat ateses pel SIAD per CMSS i edat. Any 2007										
	Total	Litoral	Nord	Estacions	Llt Nord	Llt Sud	C.Antiga	Ponent	Mestral	Est
Total	478	62	47	48	41	65	53	53	56	52
2 anys	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
3 a 4 anys	5	-	-	-	-	-	2	-	1	2
5 a 12 anys	82	9	8	14	4	12	3	5	15	12
13 a 16 anys	88	9	7	14	6	5	10	7	19	11
17 a 25 anys	83	15	2	8	17	11	8	8	4	10
26 a 35 anys	74	10	13	6	5	9	9	10	7	5
Més de 35 anys	145	19	17	6	9	26	23	23	10	12

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials

En general, s'observa la preponderància de les persones amb discapacitat intel·lectual (el 31,4%) i amb necessitats educatives especials (23,4%).

Comparant per CMSS és interessant destacar que dels CMSS que el 2007 mostraven major nombre de persones ateses són: Llevant Sud (13,6%), Litoral (13,0%) i Mestral (11,7%), en canvi Llevant Nord es situa en darrer lloc amb un 8,6% del total de població atesa pel SIAD.

Per diagnòstic del tipus de discapacitat, s'observa que la discapacitat intel·lectual predomina en el sector Ponent (16,0%). En el sector Llevant Sud és on es comptabilitzen majors percentatges de discapacitat física (21,5%) i Mixta (19,5%). La discapacitat sensorial predomina en el sector Est (30,0%). En el sector Litoral on predomina un major

nombre de persones amb diagnòstic de Salut Mental (20,3%). I, finalment en el sector Mestral és on es comptabilitzen majors percentatges de població atesa amb necessitats educatives especials.

Persones amb discapacitat ateses pel SIAD per CMSS i tipus de discapacitat. Any 2007							
	Total	Intel·lectual	Física	Mixta	Sensorial	Salut	NEE
Total	478	150	65	82	10	59	112
CMSS Llevant Sud	65	17	14	16	1	7	10
CMSS Nord	47	20	5	9	0	7	6
CMSS Estacions	48	12	2	2	1	5	26
CMSS Ciutat Antiga	54	13	14	14	2	5	6
CMSS Llevant Nord	41	14	0	5	1	11	10
CMSS Est	52	16	5	7	3	7	14
CMSS Ponent	53	24	13	6	0	5	5
CMSS Mestral	56	15	1	11	2	0	27
CMSS Litoral	62	19	11	12	0	12	8

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials

Casos treballats, oberts i tancats

Al 2007 s'han atès un total de 478 persones amb discapacitat. Hi ha un cert equilibri entre els nous casos atesos durant l'any i els casos que s'han tancat.

Nombre de casos treballats, oberts i tancats. Any 2007										
	Total	CMSS Llevant Sud	CMSS Nord	CMSS Estacions	CMSS Ciutat Antiga	CMSS Llevant Nord	CMSS Est	CMSS Ponent	CMSS Mestral	CMSS Litoral
Nombre casos inici any	261	33	32	27	24	24	24	34	34	29
Nombre casos final any	302	29	32	28	31	24	34	41	40	43
Nombre casos oberts durant l'any	219	32	15	21	30	17	28	21	22	33
Nombre total casos atesos	478	65	47	48	54	41	52	53	56	62
Nombre de casos tancats	178	36	15	20	23	17	18	12	18	19

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials

Intervencions realitzades

Les tipologies d'intervencions majoritàries que els educadors del SIAD han realitzat entre els Plans de treball es poden agrupar en:

- Entrevistes
- Coordinació amb professionals interns
- Coordinació amb professionals externs
- Acompanyaments específics
- Seguiment de tallers d'oci i temps lliure
- Intervencions domiciliàries
- Seguiment escolar

Les intervencions establertes al Pla de treball dels educadors del SIAD són les següents:

Nombre d'intervencions realitzades pel SIAD. Any 2.007										
TIPOS DE INTERVENCIONES	TOTAL	C. A	M	P	L	L I S	L I N	Est	N	E
Entrevistes	1210	119	104	100	188	111	129	164	160	135
Coordinació amb professionals interns	769	77	112	57	74	51	102	99	112	85
Coordinació amb professionals externs	708	87	95	88	54	84	119	12	86	83
Acompanyaments específics	474	39	69	102	72	40	53	32	28	39
Seguiment de talleres d'oci i temps lliure	407	39	48	14	13	34	55	42	85	77
Intervencions domiciliàries	406	31	78	26	71	23	30	67	59	21
Seguiment escolar	402	50	93	24	19	14	38	60	72	32
Sortides individuals	309	29	47	28	50	11	41	35	47	21
Seguiment (USM, Centres de Salut, CAT..)	307	26	44	19	53	10	29	26	80	20
Seguiment Palma Segle XXI	238	15	25	16	7	24	35	24	54	38
Seguiment recursos ocupacionals	223	16	47	11	18	7	30	14	52	28
Integració Tallers d'oci i temps lliure	171	22	45	12	15	15	9	16	9	28
Seguiment projectes intersectorials	151	1	26	21	16	12	19	12	21	23
Seguiment programes d'inserció laboral	107	22	6	19	14	6	2	9	3	26
Integració a campaments i escoles d'estiu	102	8	11	5	11	7	6	10	21	23
Seguiment escoles d'estiu i campaments	94	8	6	3	6	3	11	29	16	12
Seguiment tallers ocupacionals	73	14	9	12	3	2	0	11	22	0
Seguiment cursos d'adults	65	1	5	4	2	12	14	1	24	2
Integració a programes d'Inserció Laboral	61	19	4	5	4	7	12	3	2	5
Seguiment programes de suport a la formació	55	7	19	0	17	6	2	4	0	0
Seguiment cursos de formació ocupacional	38	5	3	6	3	3	0	5	11	2
Integració cursos d'adults	26	1	9	0	2	6	1	1	2	4
Integració a recursos ocupacionals	22	6	2	2	0	1	8	2	0	1
Integració Programa de Suport a la Formació	18	0	5	0	4	2	6	0	0	1
Integració cursos de formació ocupacional	14	6	3	0	1	0	3	0	1	0
Integració a Palma Segle XXI	8	0	1	2	1	1	2	0	0	1

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials

S'observa que la distribució per CMSS de les intervencions realitzades pel SIAD mostra xifres anàlogues.

8.1.2.3. Atenció grupal i comunitària

A partir de les necessitats de les persones amb discapacitat i dels joves amb NEE, el SIAD ha realitzat projectes grupals i comunitaris.

Atenció grupal:

- Grup d'habilitats personals i socials per adolescents i joves.
- Grups formatius específics (sexualitat, afectivitat, autodecisió, autoestima,...).
- Grups de pares i mares: de suport i d'autoajuda.
- Grups d'autogestors
- Grup d'emancipació

Atenció comunitària:

- Detectar situacions de risc de nins amb discapacitat o con NEE
- Col·laborar amb centres educatius amb alumnes amb discapacitat o amb NEE de Primària i secundària
- Facilitar i acompanyar la integració en activitats, tallers, grups realitzats per serveis i entitats territorials
- Sensibilitzar les entitats perquè facilitin la integració
- Col·laborar en projectes de prevenció de nins i adolescents realitzats per l'equip del centre municipal de serveis socials

La tipologia de projectes ha estat la següent:

- Temps lliure: amb la finalitat d'integrar persones amb discapacitat i/o NEE
- Necessitats Educatives Especials
- Grup de pares per tal de crear grups pel seguiment de la integració social i familiar.

Principalment, la tasca del treball comunitari s'ha desenvolupat dins la línia de creació de recursos i la integració de les persones amb discapacitat i /o amb NEE. També fa falta destacar els projectes amb finalitat socioeducativa lligats a escoles i AMPAS corresponents, així com projectes amb grups de joves.

8.1.2.4. Atenció social específica

Palma Segle XXI

Objectiu: El programa Palma Segle XXI d'inserció laboral de persones amb discapacitat és un servei promogut per la Conselleria de Serveis Socials de l'Ajuntament de Palma i el Servei d'Ocupació de les Illes Balears conjuntament amb Amadip-Esment, Coordinadora i Girasol. Està emmarcat en el Pacte Local de l'Ocupació de Palma i amb un Conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Palma i el SOIB de la Conselleria de Treball i Formació. El programa va dirigit a persones amb discapacitat psíquica (intel·lectual i de salut mental) que necessiten un suport per la seva incorporació al mercat de treball.

Principals resultats

- L'any 2007, el número total d'usuaris atesos ha estat en el 2007 de 208.
- El 65,8% eren homes i el 34,1% dones.
- En relació a la tipologia de la discapacitat predominen les persones amb discapacitat intel·lectual amb un 75% davant el 22,6% de persones ateses amb diagnòstic de salut mental.
- Per edat: El 38,46% de persones ateses tenen una edat superior a 34 anys.
- Del total d'atesos del programa (208), 146 disposen de contracte laboral (70,19%).
- Del total de treballadors, el 45,20% disposen de contractes indefinits.
- El 10% de les persones són altes positives en el projecte.

Persones ateses Palma Segle XXI	
Total persones ateses	208
Segons sexe	
Dones	71
Homes	137
Segons edat	
De 16 a 24 anys	36
De 25 a 29 anys	44
De 30 a 34 anys	48
De 35 a 45 anys	55
Més de 45 anys	25
Segons discapacitat psíquica	
Persones amb discapacitat intel·lectual: 161	161
Persones amb diagnòstics de salut mental: 47	47
Indicadors de inserció laboral	
Número de treballadors/es	146
Contractes mantinguts	86
Total contractes nous	94
Contractes indefinits	66
Contractes vigents	129 (13 de autocol·locació)
Contractes vigents	35
Altes positives	7
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials	

Taula de programes per la inserció laboral de persones amb discapacitat amb necessitats de suport

Objectiu: la Taula per la Inserció Laboral de Persones amb Discapacitat amb Necessitats de Suport nasqué amb la intenció de coordinar els programes dirigits a promoure la inserció de persones amb discapacitat amb necessitats de suport i que basen la seva feina en la metodologia de Treball amb Suport.

La Taula per la Inserció Laboral de Persones amb Discapacitat amb Necessitats de Suport esta formada per:

- Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB). Conselleria de Treball i Formació.
- Secció d'Atenció, Suport i Promoció a les Persones amb Discapacitat de l'Institut de Serveis socials i Esportius de Mallorca (S' Institut).
- Consell Insular de Menorca.
- Consell Insular d'Eivissa i Formentera.
- Regidoria Delegada de Serveis Socials de l'Ajuntament de Palma.
- Institut de Formació i Ocupació de Calvià (IFOC) de l'Ajuntament de Calvià.
- Associació Mallorquina de Persones amb Disminució Psíquica (AMADIP.ESMENT)
- Associació Mallorquina per la Salut Mental (GIRA.SOL)
- Associació de Pares i Amics de Sords (ASPAS).
- COORDINADORA- Federació Balear de persones amb Discapacitat.
- Coordinadora de Minusvàlids de Menorca.
- Institut de Treball Social i Serveis Socials (INTRESS)
- Gestió Sanitària de Mallorca de la Conselleria de Salut i Consum.
- Taller Ocupacional Isla
- Aproscm

Servei d'Ajuda a Domicili

Objectiu: El Servei d'Ajuda a Domicili és una prestació psicosocial bàsica del sistema públic de serveis socials per facilitar el desenvolupament o el manteniment de l'autonomia personal, prevenir o retardar el deterior individual i promoure condicions favorables a les relacions familiars i de convivència, contribuint així a la integració i la permanència de les persones en el seu entorn habitual, mitjançant l'adequada intervenció i el suport de tipus personal, psicosocial, domèstic, educatiu i assistencial.

Servei d'Ajuda a Domicili. Any 2007	
Total	1.387
Mitja d'hores d'atenció de cada cas	17,66
Distribució per territori	
Ciutat Antiga	35
Litoral	154
Llevant Nord	181
Llevant Sud	150
Nord	154
Estacions,	190
Est	148
Ponent	162
Mestral	213
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials	

Dades relatives al SAD per persones amb discapacitat menors de 65 anys

- S'ha atès a 129 persones amb discapacitat menors de 65 anys (11,92% del total de beneficiaris).
- De les quals 64 han estat dones (49.61%) i 65 homes (50.38%).

Dades relatives al SAD para persones amb discapacitat menors i majors de 65 anys

Distribució de les 2 zones de Palma:

Zona 1. Intress (CMSS Llevant Nord, Llevant Sud, Litoral, Est i Ciutat Antiga):

- N° persones amb minusvalidesa ateses per Sad-Intress: 102 persones (17.29%).
- Edat: La franja d'edat predominant dins del col·lectiu de persones amb minusvalideses atès des del Sad és la de 41-64 anys, que representa el 53.33% de la totalitat del col·lectiu.
- Augment significatiu dels casos amb problemàtica de salut mental (15 casos durant el 2007).
- La prestació dominant és de caràcter assistencial: més de la meitat dels titulars del servei la reben de dilluns a divendres (66.27%).
- Tipus d'atenció: atenció personal (45.23%).

Zona 2. Servirecord (CMSS Nord, Mestral, Ponent, Estacions):

- N° persones amb minusvalidesa ateses per Sad-Servirecord: 66 persones (11.7%).
- Edat: Entre 41 i 64 anys en el 80.3% dels casos.
- El Sad dirigit al col·lectiu de discapacitats és principalment un suport per les famílies cuidadores.

Servei de Menjar a Domicili: prestació municipal dirigida bàsicament a les persones majors amb problemes d'autonomia funcional dins la llar i amb ingressos insuficients, encara que també es poden beneficiar altres persones que es troben en situació de carència d'autonomia. Forma de gestió: Contracte de serveis adjudicat a la Creu Roja.

Persones amb discapacitat ateses: 90

De les quals, el 68,8% són dones i el 33,11% són homes.

Servei de Teleassistència: amb l'atenció personalitzada que ofereix el Servei de Teleassistència, es cobreix el risc que tenen les persones que viuen o romanen soles davant situacions de crisi, poden contactar de forma immediata amb una centraleta d'alarmes. És un servei de suport tècnic al domicili, que permet una continuïtat de les persones al seu entorn, millorant les condicions socials i d'atenció de les persones beneficiàries. Forma de gestió: Contracte de serveis adjudicat a la Creu Roja.

Persones amb discapacitat ateses: 49

De les quals, el 87% són dones.

El número de persones amb discapacitat que han estat ateses pels dos serveis (teleassistència i menjar a domicili) és de 13 persones.

Incapacitacions –Programa IATA

Objectiu: el Programa Interinstitucional d'acció tutelar d'adults de Mallorca (IATAM) es crea des de l'Ajuntament de Palma, el Consell de Mallorca i d'Institut d'Assumptes Socials (IBAS) per col·laborar amb la l'Administració de Justícia en la protecció dels drets i el benestar personal i social de les persones adultes incapacitades o susceptibles d'incapacitat judicial.

La Fundació Aldaba, entitat sense ànim de lucre, té entre les seves finalitats promoure els drets i la protecció jurídica i social de les persones en situacions de dependència o vulnerabilitat. Per realitzar aquesta tasca, ha firmat un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Palma (en representació de les tres administracions creadores del Programa IATAM).

Serveis: Serveis que ofereix el Programa IATAM:

- Assessora familiars o persones que cuiden a persones dependents.
- Assessora professionals de serveis socials, socio-sanitaris i sanitaris sobre mesures de protecció jurídica i social de persones dependents.
- Assumeix la defensa judicial de presumptes incapaços.
- Assumeix les mesures cautelars que li assignin els jutges per tenir cura dels presumptes incapaços.
- Exerceix la tutela de les persones declarades incapaces per administrar els seus propis béns, cosa que suposa ajudar-los a realitzar algunes activitats de la seva pròpia administració.
- Exerceix la tutela d'aquelles persones declarades incapaces, totalment o parcial, cosa que significa representar-les, velar pel seu benestar i cura quotidiana, assegurar-se de la seva adequada atenció especialitzada, procurant-los els mitjans necessaris per tal que recuperin la capacitat i administrar-los els béns.
- Informa periòdicament i puntualment als jutges de com exerceix les funcions que li encomanen.

Transport adaptat: Persones amb mobilitat reduïda

Objectius i Persones beneficiàries: Els destinataris són les persones amb discapacitat amb mobilitat reduïda severa (empadronades a Palma), que tenen la necessitat d'un transport adaptat amb assistència d'una tercera persona.

Els centres de destí: Els centres de destí són centres ocupacionals, centres de dia i llocs de feina.

Tipus de serveis: Tres tipus de serveis:

- Serveis fixos que consisteixen en la prestació bàsica del servei diari de Transport especial entre els centres de destí i els domicilis respectius de les persones beneficiàries en autobusos i taxis.
- Serveis especials de sortides que consisteixen en transport puntual que solen utilitzar les entitats i serveis relacionats amb el sector de les discapacitats, per facilitar l'accés i desplaçament de persones amb mobilitat reduïda.
- Servei especial de transport personalitzat en taxi consisteix en desplaçaments que l'entitat contractista farà esporàdicament a determinats beneficiaris amb mobilitat reduïda severa que el solen utilitzar. El servei sol ser utilitzat per la persona beneficiària i/o el seu pare/mare o tutor legal, que serà valorada i si fa falta autoritzada pels serveis socials, sempre que hi hagi disponibilitat operativa i pressupostària. Si la persona beneficiària necessita un acompanyant haurà de ser aportat pels familiars.

SERVEIS FIXES

- Número de rutes en el curs 2007/08: 6
- Increment: 50% respecte al curso anterior
- Destinació de las rutes
- Rutes 1, 2 i 4: Mater Misericordiae, Centre Ocupacional Isla, Centre Ocupacional Àguila i CC La Puríssima.
- Rutes 5 i 6: Amadiba, Rehacer, CP Jaume I i CC Pedro Póveda.
- Número total de persones amb discapacitat que utilitzaren el servei de rutes 2007: 75

- Increment d'usuaris: 25 % respecte a l'any anterior
- Distribució de persones per rutes:
  - Ruta 1: 13 usuaris (8 autònoms i 5 en cadira de rodes) .
  - Ruta 2: 13 usuaris (9 autònoms i 4 en cadira de rodes)
  - Ruta 3: 13 usuaris (9 autònoms i 4 en cadira de rodes)
  - Ruta 4: 11 usuaris (7 autònoms i 4 en cadira de rodes)
  - Ruta 5: 12 usuaris (9 autònoms i 3 en cadira de rodes)
  - Ruta 6: 13 usuaris (9 autònoms i 4 en cadira de rodes).
- Percentatge:
  - Menor al 50 %: una persona
  - De 50 a 59%: 4 persones
  - De 60 a 69%: 6 persones
  - De 70 a 79%: 22 persones
  - De 80 a 89%: 20 persones
  - De 90 a 100%: 21 persones
  - No consta percentatge: 2 persones

Amb certificat de Mobilitat reduïda: 25 persones
Ajuda de tercera persona: 12 persones

SERVEI DE SORTIDES ESPECIALS

S'han realitzat 103 sortides.
Centres que utilitzaren el servei:
Son Tugores, 67 sortides
Rehacer, 3 sortides
Mater Misericordia, 10 sortides
Centro de día Aguila, 17 sortides
Altres: 6 sortides

CONSORCI APROP

Objectiu: és un centre residencial i de dia per les persones amb discapacitat psíquica, greument afectades.

Indicadors:

- Número de beneficiaris: 111, dels quals 100 són residents a Palma
- Centre Residència: 69 beneficiaris, 44 homes i 25 dones
- Centre de Dia: 18 homes i 10 dones
- Totes les persones tenen una discapacitat intel·lectual severa o profunda, que precisa del suport d'una tercera persona o cuidador. D'aquestes persones 19 també tenen una discapacitat física que precisa d'ús d'una cadira de rodes.
- L'edat de les persones avarca des dels 20 als 70 anys

8.1.2.5. Convenis i subvencions

S'ha convingut i acordat l'oferta d'oci per persones amb discapacitats de Palma i han estat ateses als CMSS 7 entitats associatives, 4 mitjançant conveni de col·laboració (AMADIBA, Gira-sol, ASPROM, ASPAS i A. CAMÍ) i tres amb acord per subvenció (AMADIBA, AMITICIA i S'Entreforc).

S'han subvencionat 22 projectes socials d'entitats de persones amb discapacitat.

Convenis i subvencions realitzades per la Regidoria Delegada de Serveis Socials 2007									
NOM ENTITAT	AMADIBA	AMADIBA	AMADIBA	AMADIP-ESMENT	AMITICIA	ASSOCIACIÓ CAMÍ	GIRA-SOL	ANEM S'ENTREFORC	ASPAS
OBJECTIU/SERVEI	Escola d'estiu	Club d'Oci i Respirs	Escola de Nadal	Servei d'Oci	Escola d'estiu	Temps lliure	Millora la qualitat de vida	Activitats integració i oci de joves de Llevant Sud	Club d'oci i respirs
Nº BENEFICIARIS	38	9	9	101	65	40	25	21	60
Nº BENEFICIARIS CMSS	7	3	3	10	16	13	4	15	4
SEXE									
Homes	60,5%	77,8%	77,8%	60,4%	50,0%	61,5%	48,0%	-	57,0%
Dones	39,5%	22,2%	22,2%	39,6%	50,0%	38,4%	52,0%	-	43,0%
TIPUS DISCAPACTAT									
Física	-	-	-	-	10,7%	-	-	-	-
Psíquica	100,0%	100,0%	100,0%	-	55,4%	100,0%	-	100,0%	-
Sensorial	-	-	-	-	-	-	-	-	100,0%
Intel·lectual	-	-	-	100,0%	-	-	-	-	-
Alteració conducta	-	-	-	-	7,6%	-	-	-	-
Mental Severa	-	-	-	-	-	-	100,0%	-	-
Altres	-	-	-	-	1,5%	-	-	-	-
Sense discapacitat	-	-	-	-	23,0%	-	-	-	-
EDAT									
% Infància	37,0%	56,0%	95,0%	1,0%	27,7%	-	-	-	45,0%
% Joventut	39,0%	22,0%	5,0%	45,5%	52,3%	38,4%	-	-	32,0%
% Adults	19,0%	22,0%	-	47,5%	13,9%	61,5%	-	-	20,0%
% Grans	5,0%	-	-	6,0%	6,2%	-	-	-	3,0%
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL Nº BENEFICIARIS	368	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL BENEFICIARIS CMSS	75	-	-	-	-	-	-	-	-

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Regidoria Delegada de Serveis Socials

El nombre de persones beneficiàries ha estat de 368, dels quals 75, han estat derivats a CMSS, que representen un 20,4 del total.

8.2. Persones amb discapacitat ateses per IMAS. Consell de Mallorca

En aquest apartat es realitza una anàlisi del perfil de les persones amb discapacitat ateses pels serveis gestionats des de l'IMAS.

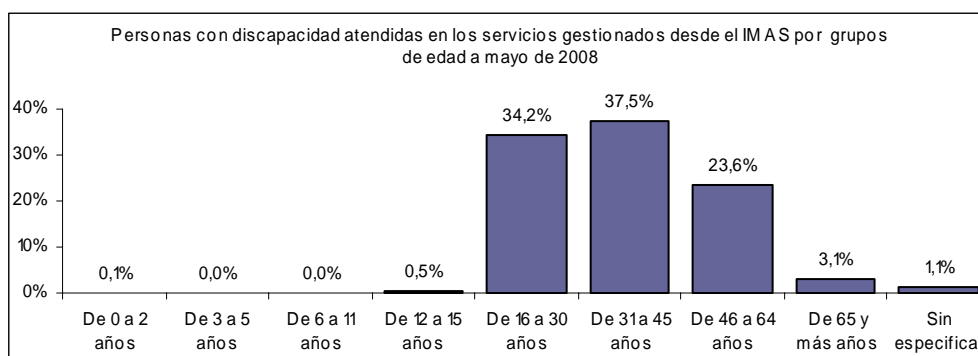
L'Institut Mallorquí d'Assumptes Socials, del departament de Benestar Social del Consell de Mallorca té entre els seus objectius:

- Planificar, ordenar i gestionar actuacions en matèria de serveis socials. Desplegar una oferta general i específica de programes, serveis i recursos orientada a la cobertura de les necessitats socials.
- Desenvolupament comunitari i integració.
- Dur a terme polítiques de protecció i atenció a persones dependents.

L'IMAS ha atès durant l'any 2008 un total de 811 persones, de les quals el 55,7% són homes i 41,6% són dones. Les persones amb discapacitat menors de 65 anys suposen un total de 777, un 95,8% del volum d'atenció. Entre els usuaris majors de 64 anys pràcticament la majoria són homes, 80,0%.

Persones amb discapacitat ateses en els serveis gestionats des de l'IMAS per sexe i grups d'edat a maig de 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	811	452	337	22
De 0 a 2 anys	1	0	0	1
De 3 a 5 anys	0	0	0	0
De 6 a 11 anys	0	0	0	0
De 12 a 15 anys	4	3	1	0
De 16 a 30 anys	277	151	116	10
De 31 a 45 anys	304	168	133	3
De 46 a 64 anys	191	104	80	7
De 65 i més anys	25	20	4	1
Sense especificar	9	6	3	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de IMAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de IMAS

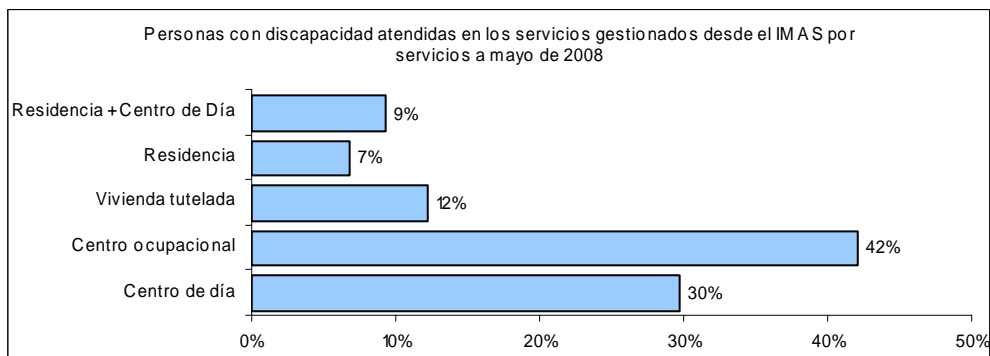

El resultat d'aquesta taula mostra que el 42% de les persones amb discapacitat ateses per l'IMAS són usuàries de centres ocupacionals gestionats pel Consell de Mallorca. Un 29,7 % són usuaris de centres de dia, el 12,2% es troben a vivendes tutelades i la resta són acollits a residències.

Analizant els serveis en funció del sexe de les persones ateses, s'aprecien petites desviacions, les dones prevalen més en els centres ocupacionals.

Persones amb discapacitat ateses en els serveis gestionats des de l'IMAS per sexe i serveis a maig de 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	811	452	337	22
Centre de dia	241	137	96	8
Centre ocupacional	341	169	160	12
Vivenda tutelada	99	59	38	2
Residència	55	38	17	0
Residència + Centre de Dia	75	49	26	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de IMAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de IMAS

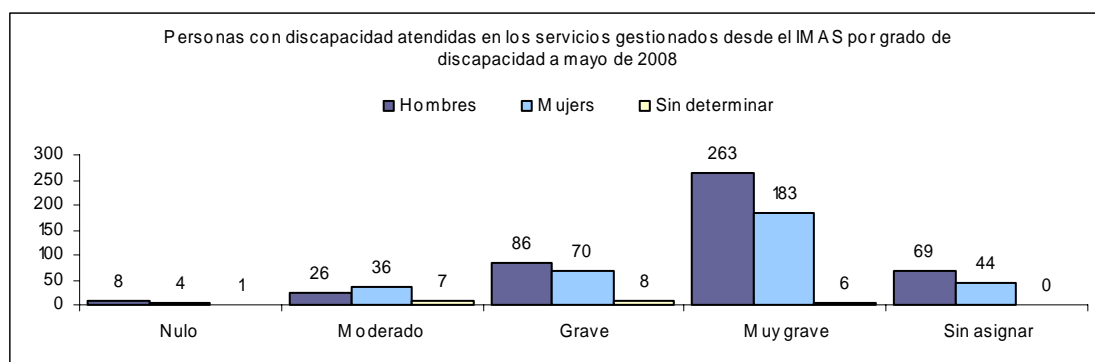
Les discapacitats psíquica són les que presenten una major incidència entre la població atesa per l'IMAS, amb el 62% de la població atesa. La discapacitat físiques ocupa el segon lloc amb el 16,3%, mentre que la discapacitat sensorial suposa un 3,0%. Les discapacitats múltiples i altres representen el 2,0%. Existeix un grup important de persones on no se'ls ha especificat la seva discapacitat, el 16,8%.

Atenent al sexe, destaca el fet que el grup de dones representen més de la meitat de les persones ateses amb discapacitat múltiple (63,6%) i discapacitat orgànica (66,6%). Tot i això, el grup de persones amb discapacitat de sexe masculí usuaris dels serveis gestionats per l'IMAS, els majors percentatges es donen a la discapacitat psíquica i de salut mental. A les discapacitats física i sensorial la proporció entre sexes és similar.

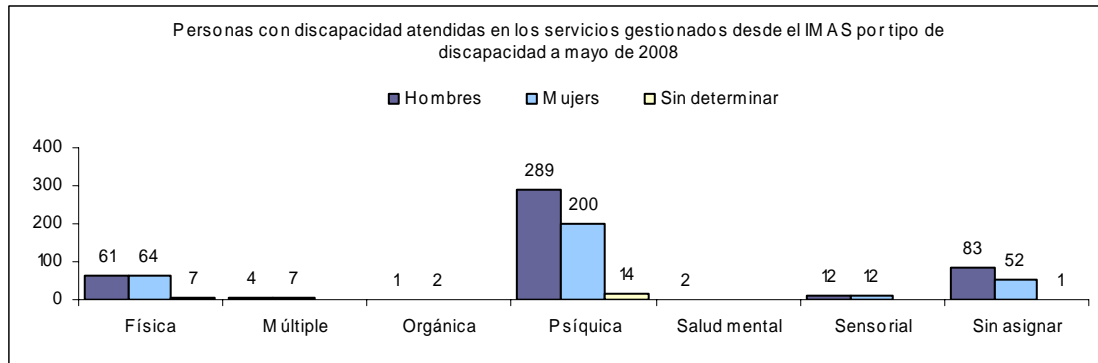
Per grau de discapacitat, la discapacitat molt greu és la de major incidència entre la població usuària, major entre el sexe masculí.

Persones amb discapacitat ateses en els serveis gestionats des de l'IMAS per sexe, tipus i grau de discapacitat a maig de 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	811	452	337	22
Física	132	61	64	7
Moderat	24	5	16	3
Greu	17	8	8	1
Molt greu	89	46	40	3
Sense assignar	2	2	0	0
Múltiple	11	4	7	0
Greu	1	1	0	0
Molt greu	10	3	7	0
Orgànica	3	1	2	0
Greu	2	1	1	0
Molt greu	1	0	1	0
Psíquica	503	289	200	14
Nul	1	0	1	0
Moderat	38	16	18	4
Greu	130	68	55	7
Molt greu	315	195	117	3
Sense assignar	19	10	9	0
Salut mental	2	2	0	0
Greu	2	2	0	0
Sensorial	24	12	12	0
Moderat	2	2	0	0
Greu	7	5	2	0
Molt greu	15	5	10	0
Sin determinar	136	83	52	1
Nul	12	8	3	1
Moderat	5	3	2	0
Greu	5	1	4	0
Molt greu	22	14	8	0
Sense assignar	92	57	35	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades d'IMAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades d'IMAS

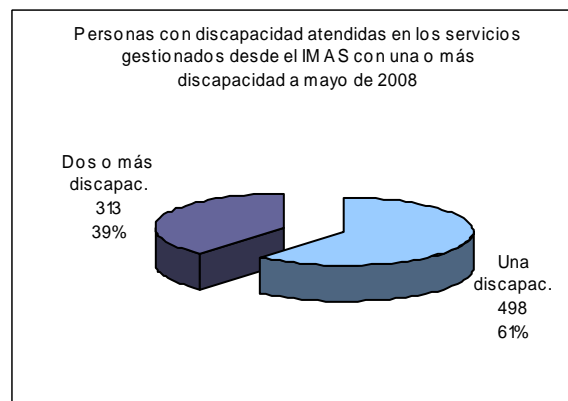
Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades d'IMAS

En relació a la concurrència d'una o més discapacitats, del total de persones ateses en el 61,4% dels casos presenten una sola discapacitat, i el 38,6%, presenta més d'una discapacitat, aquesta característica té una gran incidència sobre la complexitat i intensitat dels serveis requerits.

Dins el grup de persones que presenten dues o més discapacitats aquesta és majoritàriament en usuaris de sexe masculí (53, % homes davant el 43,1% dones).

Persones amb discapacitat ateses en els serveis gestionats des de l'IMAS amb una o més discapacitats per sexe a maig de 2008			
	Total	Una discapacitat	Dues o més discapacitats
Total	811	498	313
Homes	452	286	166
Dones	337	202	135
Sense determinar	22	10	12

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades d'IMAS

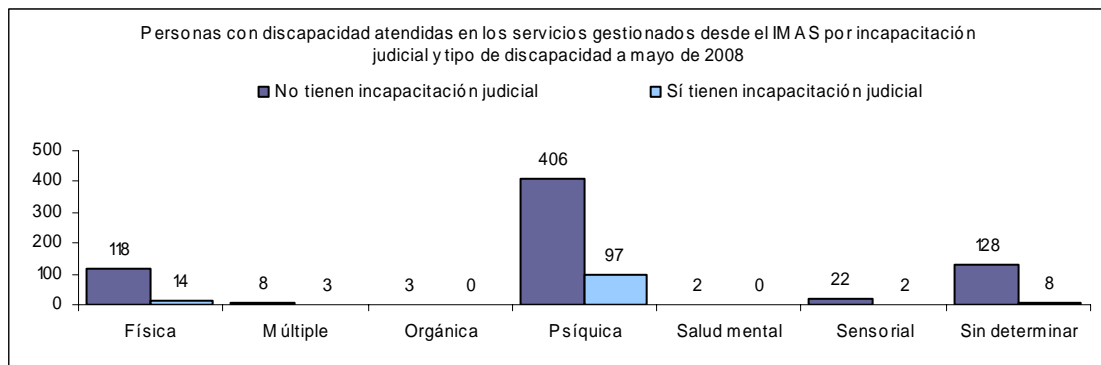

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades d'IMAS

En relació a la **valoració d'incapacitat** judicial, a la taula següent es recullen les dades per sexe i tipus de discapacitat, i s'observa que el 15,3% dels atesos per l'IMAS se'ls ha privat total o parcialment de la capacitat d'obrar. I dins d'aquest grup prevalen les persones amb discapacitat psíquica, amb el 78,2% del total d'aquest col·lectiu.

Persones amb discapacitat ateses en els serveis gestionats des de l'IMAS per incapacitació judicial, tipus de discapacitat i sexe a maig de 2008									
	Total	No tenen discapacitat judicial				Si tenen discapacitat judicial			
		Total	Homes	Dones	Sense especificar	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	811	687	386	280	21	124	66	57	1
Física	132	118	55	56	7	14	6	8	0
Múltiple	11	8	4	4	0	3	0	3	0
Orgànica	3	3	1	2	0	0	0	0	0
Psíquica	503	406	235	158	13	97	54	42	1
Salut mental	2	2	2	0	0	0	0	0	0
Sensorial	24	22	12	10	0	2	0	2	0
Sense determinar	136	128	77	50	1	8	6	2	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades d'IMAS

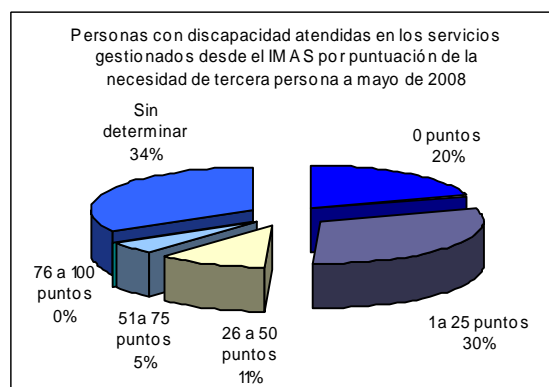

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades d'IMAS

En relació a les persones amb discapacitat que necessiten d'una tercera persona predomina el sexe masculí.

Persones amb discapacitat ateses en els serveis gestionats des de l'IMAS per sexe i puntuació de la necessitat de tercera persona a maig de 2008				
	Total	Homes	Dones	Sense especificar
Total	811	452	337	22
0 punts	165	77	73	15
1 a 25 punts	247	138	108	1
26 a 50 punts	87	42	41	4
51 a 75 punts	42	25	16	1
76 a 100 punts	0	0	0	0
Sense determinar	270	170	99	1

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades d'IMAS

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades d'IMAS

8.3. Avantatges del reconeixement del Grau de minusvalidesa

ÀREA	PRESTACIÓ	INFORMACIÓ A:
EDUCACIÓ	Adjudicació de punts a la sol·licitud de places escolars.	Oficines d'escolarització Carrer Ruiz de Alda, 4 (971-732880) Marratxi (971.601.089) Calvià (971.681.306) Inca (971.507.265) Manacor (971.555.912)
	Beques, per nins a partir de 3 anys, per reeducació pedagògica i de logopèdia, segons ingressos.	Conselleria d'Educació Carrer Capità Salom, 29 1º (971.176.500) Centres educatius
	Matrícula gratuïta a la UIB.	Universitat Illes Balears Carretera Valldemossa Km. 7.5 (971.173.407)
	Places reservades en la UIB.	
	Accés gratuït a les instal·lacions esportives del campus per estudiants amb discapacitat.	Universitat Illes Balears Carretera Valldemossa Km. 7.5 (971.172.554)
LABORAL	Inscripció al SOIB com desocupat a la borsa de feina específica per persones amb discapacitat.	Oficina del SOIB que li correspongui
	Orientació laboral i recerca de feina per persones amb discapacitat.	Centre Base: Servei d'Orientació Laboral Carrer Joan Maragall, 17 A (971.464.600) Xarxa d'Orientació Laboral, SOIB
	Formació per l'ocupació en l'Administració Pública.	FIOPD. Direcció General de Funció Pública. Marratxi. 971176433
	Ajudes a la creació d'empreses.	Direcció General de Treball i Formació Carrer Gremi de Teixidors, 38 Polígon Son Castelló (971.176.300)
SEGURETAT SOCIAL I SERVEIS SOCIALS	Prestació familiar per fill a càrrec, menor de 18 anys i amb discapacitat del 33% o més; per majors de 18 anys amb discapacitat del 65% o més.	Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) • Institut Social de la Marina (ISM) • Institut de les Forces Armades (IFAS) • MUFACE • Mutuïtat General Judicial (MUGEJU)
	Certificat de família nombrosa amb només 2 fills si un d'ells té Certificat de Minusvalidesa.	Institut de Serveis Socials i Esportius Carrer General Riera, 67 (971.763.325)
	Ajudes individuals per persones amb discapacitat.	
	Pensió no contributiva per persones entre 18 i 65 anys, amb un grau de minusvalidesa de 65% o més i segons la situació econòmica.	Direcció General de Serveis Socials Carrer Via Alemanya, 6 (971.177.000)
	Descomptes en els rebuts de Telefònica i EMAYA, segons els ingressos de la unitat familiar.	Telefònica: 1004 EMAYA: 900200014
	Ajudes socials a funcionaris de MUFACE, ISFAS i altres organismes.	Organisme corresponent
	Servei d'ajuda a domicili i altres prestacions socials: serveis socials d'atenció primària	Serveis Socials Ajuntament Palma: 971727071 Serveis Socials altres municipis: Ajuntaments corresponents

AREA	PRESTACIO	INFORMACIÓ A:
CENTRES ESPECÍFICS ATENCIÓ	Possibilitat de sol·licitar places en centres d'atenció residencials i Centres de Dia per persones amb discapacitat.	Institut de Serveis Socials i Esportius Carrer General Riera, 67 (971.763.325)
	Possibilitat de sol·licitar ingressos a Centres de recuperació de Minusvàlids Físics (CRMF), Centre d'Atenció a Minusvàlids Físics i Centre estatal de Dany Cerebral.	Centre Base Carrer Joan Maragall, 17 A (971.464.600) Direcció General de Serveis Socials Carrer Via Alemanya, 6 (971.177.000)
VIVENDA	Adjudicació de punts a la sol·licitud de vivendes de protecció oficial, per lloguer i compra.	Institut Balear de l'Habitatge Carrer Manuel Azaña, 9 (971.784.291)
	Possibilitat d'accedir a les ajudes de rehabilitació de vivendes i eliminació de barreres arquitectòniques.	Direcció General d'Arquitectura i Habitatge Carrer de la Palma, 4 (971.176.680)
TRANSPORT	Descomptes a l'Empresa Municipal de Transports urbans. Empadronats a Palma i segons ingressos.	PALMA - 5 punts de registre: • Plaça Santa Eulàlia, 9 Bxos. • Edifici S´Escorxador • Sant Ferran (Policia Local) 971.225.521 • Coll d´en Rebassa: C/ Cardenal Rossell, 96 • S´Arenal: C/ Diego Zaforteza, 7 A
	Sol·licitud de targeta d'aparcament per zones restringides d'ORA i aparcaments reservats a minusvàlids.	Palma: Policia Local: Avinguda Sant Ferran Carrer Son Dameto s/n (971.225.511) Otros municipios: Ayuntamientos
	Sol·licitud d'espais reservats per aparcaments a les vies públiques a minusvàlids amb greus problemes de mobilitat. No són d'ús particular.	PALMA - 5 punts de registre: • Plaça Santa Eulàlia, 9 Bxos. • Edifici S´Escorxador • Sant Ferran (Policia Local) 971.225.521 • Coll d´en Rebassa: C/ Cardenal Rossell, 96 • S´Arenal: C/ Diego Zaforteza, 7 A (Col·legi) Altres municipis: Ajuntaments
	Excepció de l'impost de circulació sobre vehicles de tracció mecànica.	Ministeri d'Economia i Hisenda Carrer Ciudad de Querétaro s/n Cases concessionàries de vehicles
	Excepció de l'impost de matriculació de vehicles.	
FISCAL	Deduccions en la quota a pagar a la declaració del IRPF, segons el grau.	Delegacions Provincials del Ministeri d'Economia i Hisenda
	Descomptes en el pagament de l'impost successori de transmissions per herències, segons GM.	Direcció General de Recaptació i Coordinació amb les Hisendes Territorials Carrer Troncoso, 1 (971.176.732)
OCI	Accés a viatges de l'IMSERSO per persones amb discapacitat d'un grau del 45% o superior, que viatgen amb els seus pares pensionistes.	Direcció General de Serveis Socials Carrer Via Alemanya, 6 (971.177.000)
	Descomptes en la quota per l'ús de les instal·lacions dels poliesportius municipals.	Altres serveis administratius dels Poliesportius municipals.
Font : elaboració pròpia a partir de dades de Centre Base. Direcció General de Serveis Socials (IBAS)		

8.4. Relació de Recursos per població amb discapacitat

A continuació presentem una relació de recursos per població amb discapacitat classificats per àmbits d'actuació, a partir de la selecció d'aquelles entitats públiques o privades ubicades a Palma presents en la Guia de Recursos Socials del Consell de Mallorca.

La informació sobre els recursos existents ha estat estructurada en els següents àmbits d'actuació:

- Formació: formació i problemes socioeducatius.
- Integració social: integració i inserció social
- Oci: Oci, temps lliure i esport.
- Orientació, assessorament i informació
- Subvencions i ajudes tècniques: subvencions, necessitats d'ajudes tècniques
- Treball: treball
- Vivenda: centre d'estances diürnes, residències, vivendes tutelades
- Altres: menjar, transport, conflictes i dificultats familiars i comunitàries, desprotecció sociojurídica, prevenció, desprotecció menors
- Sense especificar: a la guia de recursos socials no s'especifica àmbit d'actuació.

Guia de recursos per persones amb discapacitat										
Nom del recurs	Web	Àmbit								
		Oci	Formació	Treball	Orientació, assessorament i informació	Allotjament	Subvencions i ajudes tècniques	Integració social	Altres	Sense especificar
Accions Oloa - ASPAS	http://www.aspasmallorca.com									
Activitats i Serveis FOQUA. Foro per la Qualitat										
Activitats. Associació APADIST										
Ajudes per Adquirir Productes de Primera Necessitat -Targeta Bàsica	http://dgstersoc.caib.es									
Ajudes Tècniques de Creu Roja	http://www.cruzroja.es									
Àrea d'Accessibilitat (ASPROM)	http://www.asprom.net									
Àrea de Formació (ASPROM)	http://www.asprom.net									
Àrea de Salut Mental de Llarg Estada del Hospital Psiquiàtric										
Asociación Balear de Apoyo al Tartamudo (ABAT)										
Asociación Balear del Síndrome X-fragil	http://www.xfragilbalear.org									
Asociación de Familiares de Enfermos de Alzheimer y Otras Demencias de Mallorca	http://www.ajamca.org/contacte/index.html									
Asociación de Familias de Personas con Discapacidades del Centro Ocupacional ISLA										
Asociación de Padres de Niños Autistas de Baleares Gaspar Hauser (APNAB)	http://www.apnab-gh.org									
Asociación de Personas Sordas										
Asociación del Trastorno del Estado de Ánimo de Mallorca	http://www.bipolar.com									
Asociación Luzes - Un Rayo de Luz y Esperanza										
Associació Amiticia	http://www.amiticia.com									
Associació Balear d'Afectats per Cremades (ASBAC)										
Associació Balear de la Malaltia d'Andrade	http://www.andrdebalea.es									
Associació Balear de Malalts Neuromusculars (ASEM - Illes Balears)	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Associació Balear de Salut Mental (ABSM)										
Associació Balear Pro-Persones Sord-Cegues (ABASOC)										
Associació Camí	http://www.mallorcaweb.net/cami/									
Associació d'Ajuda al Malalt Oncològic de Balears (ADAMOB)										
Associació de Pares de Sords (ASPAS)										
Associació de Persones amb Discapacitats Físiques Profundes (AFIPRO)										

Guia de recursos per persones amb discapacitat										
Nom del recurs	Web	Àmbit								
		Oci	Formació	Treball	Orientació, assessorament i informació	Allotjament	Subvencions i ajudes tècniques	Integració social	Altres	Sense especificar
<u>Associació d'Esclerosi Lateral Amiotròfica (ADELA)</u>	http://www.aspasmallorca.com									
<u>Associació Mallorca per a la Salut Mental Gira-Sol</u>	http://www.gira-sol.com									
<u>Associació per a la Rehabilitació Integració Sociolaboral de Persones amb Trastorns Mentals (ARISPAM)</u>										
<u>Associació Solidaritat i Teràpia</u>										
<u>Atenció a les Famílies. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Atenció Psicològica. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Atenció Social. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Cequera i Deficiència Visual de la ONCE</u>	http://www.once.es									
<u>Centre Base de Persones amb Discapacitat i Dependència (Palma)</u>	http://dgsersoc.caib.es									
<u>Centre de Dia d'Esportles</u>	http://www.ajesporles.net									
<u>Centre de Dia i Rehabilitació d'ABDEM</u>	http://www.abdem.es									
<u>Centre de Rehabilitació de Memòria Mente</u>										
<u>Centre d'Educació Especial - La Puríssima</u>										
<u>Centre d'Educació Especial Joan XXIII</u>	http://www.patronatinca.com									
<u>Centre d'Estades Diürnes Consell</u>										
<u>Centre d'Estades Diürnes Elena</u>										
<u>Centre d'Estades Diürnes la Llar de Pere Garau</u>										
<u>Centre d'Estades Diürnes Marratxí</u>										
<u>Centre d'Estades Diürnes Reina Sofia</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Centre d'Estades Diürnes son Alegre 2000</u>										
<u>Centre Especial de Treball CESIBA S.L.</u>	http://www.cesiba.com									
<u>Centre Especial de Treball Es Cafè des Pes de Sa Palla. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Centre Especial de Treball Tenda s'Illa Verda. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Centre Mater Misericordiae (Programa Places Concertades)</u>	http://www.mater-isla.com									
<u>Centro Especial de Empleo Aprocem - Aproscm</u>										
<u>Club Esportiu Blau</u>										
<u>Consultes Externes. Orientació Diagnòstica i Assessorament en Ajudes Tècniques (ASPACE).</u>	http://www.aspaceib.org									
<u>Convocatòria Ajudes Econòmiques Individuals per a Persones amb Discapacitat de l'Illa de Mallorca (IMAS)</u>	http://www.sinstitut.net									

Guia de recursos per persones amb discapacitat										
Nom del recurs	Web	Àmbit								
		Oci	Formació	Treball	Orientació, assessorament i informació	Allotjament	Subvencions i ajudes tècniques	Integració social	Altres	Sense especificar
Convocatòria de Subvencions de la Direcció General de Treball	http://dgtrebal.caib.es									
<u>EQUAL: Actuacions per Combatre les Desigualtats i les Discriminacions en el Mercat de Treball</u>	http://www.equalcaib.es									
<u>Ergon Coordinadora - Treball amb Suport per a Persones amb Discapacitat Física i Plurideficiència</u>	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
<u>Escola d'Infants Son Roca</u>										
<u>Eulen Sociosanitarios S.A</u>	http://www.eulen.com									
<u>Federació Balear d'Esports para Persones amb Discapacitat (FEBED)</u>	http://www.febed.es									
<u>Formació Professional Ocupacional (La Purísima)</u>										
<u>Fundació ALDABA</u>										
<u>Fundació Balear d'Atenció i Suport a la Dependència</u>										
<u>Fundació Embat</u>	http://www.abdem.es									
<u>Fundació Respiralia</u>	http://www.respiralia.org									
<u>Fundació Tutelar per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual de Mallorca</u>	http://amadipesment.org									
<u>Fundació Vàlids Artesans</u>										
<u>Fundación Tutelar Cian</u>										
<u>Fundosa Social Consulting</u>	http://www.fsc.es									
<u>Habitatge Tutelat Gaspar Hauser</u>	http://www.apnab-gh.org									
<u>Hospitals de Dia</u>										
<u>Inserció Laboral en Centre Especial de Treball. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Inserció Laboral en Empreses Ordinàries. Treball amb Suport. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Itinerari Integral d'Orientació, Formació i Inserció Laboral per a Persones Discapacitat, Psíquica i Sensorial (UNAC)</u>	http://www.unacbalears.com									
<u>Itinerari Integral d'Orientació, Formació i Inserció Social. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Itinerari Integrat d'Inserció - ASPAS</u>	http://www.aspasmallorca.com									
<u>Itinerari Integrat d'Inserció del Centre Ocupacional Migjorn (Ergon)</u>	http://www.intress.org									
<u>Oci i Esport. amadip.esment</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Palma Segle XXI - Programa d'Integració Sociolaboral de Persones amb Discapacitat Psíquica - Intel·lectual i Malaltia Mental</u>	http://www.palmaseglexxi.com									
<u>Pensions No Contributives</u>	http://dggersoc.caib.es									

Guia de recursos per persones amb discapacitat										
Nom del recurs	Web	Àmbit								
		Oci	Formació	Treball	Orientació, assessorament i informació	Allotjament	Subvencions i ajudes tècniques	Integració social	Altres	Sense especificar
<u>Pisos de Respir Familiar</u>										
<u>Pla de Formació Contínua de CCOO</u>	http://www.ib.ccoo.es									
<u>Prestacions de Servicio Público de Empleo Estatal - INEM</u>	http://www.inem.es									
<u>Programa Autogestors. amadipesment</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Programa Convivència, Respir i Formació (s'Institut)</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Programa de Formació Polivalent (Bugaderia) - Coordinadora</u>	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
<u>Programa de Gestió dels Concerts de Reserva i Ocupació de Places a la Xarxa d'Atenció a Persones amb Discapacitat (IMAS)</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Programa de Información y Apoyo a las Familias - Rehacer</u>										
<u>Programa de Inserción Laboral en la Empresa Ordinaria (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>Programa de Rehabilitació Psicosocial i Inserció Social de Reclusos amb Malalties Mentals Cròniques- GREC</u>	http://www.grec.org.es									
<u>Programa de Seguiment Asertiu Comunitari (SAC)</u>										
<u>Programa de Voluntariat - Amadiba</u>	http://www.amadiba.org									
<u>Programa Descobreix les teves Capacitats (s'Institut)</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Programa Despertar els Sentiments (s'Institut)</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Programa d'Inclusió Social en el Temps Lliure - Club Social Bons Amics</u>	http://www.treballamsuport.caib.es									
<u>Programa d'Investigació de la ONCE</u>	http://www.once.es									
<u>Programa d'Oci - Amadiba</u>	http://www.amadiba.org									
<u>Programa Equinoteràpia, Hipoteràpia i Teràpia amb Animals (s'Institut)</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Programa ERGON Itinerari Integral d'Inserció Per A Persones Amb Discapacitat (s'Institut)</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Programa lladis. Itinerari Integral d'Orientació, Formació Normalitzada i Inserció Laboral per a Persones amb Discapacitat (ASPROM)</u>	http://www.asprom.net									
<u>Programa Interinstitucional d'Acció Tutelar d'Adults a Mallorca (IATAM)</u>										
<u>Programa Ona de Calor- Creu Roja Espanyola</u>	http://www.cruzroja.es									
<u>Programa Respir per a Famílies de Persones amb Discapacitat (UNAC)</u>	http://www.unacbalears.com									
<u>Programes Socials (Obra Social Fundació la Caixa)</u>	http://www.obrasocial.lacaixa.e									

Guia de recursos per persones amb discapacitat										
Nom del recurs	Web	Àmbit								
		Oci	Formació	Treball	Orientació, assessorament i informació	Allotjament	Subvencions i ajudes tècniques	Integració social	Altres	Sense especificar
	s									
Projecte de Reinserció Social i Laboral (Asociación de Amigos de las Buenas Noticias - Per Lliure)	http://www.agoraediciones.com									
Projecte Equal: IB - Envol	http://www.incaformacio.com									
Projecte Ergon - ASPAS	http://www.aspasmallorca.com									
Projecte INSEX (Associació Drets Humans de Mallorca)	http://www.dretshumansdemallorca.net									
Projecte Insex (USO)	http://www.usoib.es									
Projectes FIOP (Formació - Integració - Ocupació Pública)	http://interior.caib.es									
Projectes i Activitats del Centre d'Educació Especial Pinyol Vermell (ASPACE).	http://www.aspaceib.org									
Promoció de l'Accessibilitat a l'Illa de Mallorca (s'Institut)	http://www.conselldemallorca.net/accessibilitat									
Recolzament a la Formació en Contextes Normalitzats .Centres Educatius (UNAC)	http://www.unacbaleares.com									
Recolzament a la Formació en Contextes Normalitzats. Empreses (UNAC)	http://www.unacbalearse.com									
Recolzament en Formació Professional Ocupacional Ordinària (amadip.esment)	http://www.amadipesment.org									
Renda Mínima d'Inserció. Prestació Econòmica (RMI)										
Residència Argenta - Amadiba	http://www.amadiba.org									
Residència Es Viver - Servei Comunitari d'Atenció Residencial (SARC)										
Residència Gaspar Hauser	http://www.apnab-gh.org									
Residència Indigo - Amadiba	http://www.amadiba.org									
Residència Infantil ES CASAL - Programa Places Concertades (s'Institut)	http://www.patronatinca.com									
Residència MAPFRE Quavitaie Balears	http://www.mapfrequentia.com									
Servei Concertat Centre de dia de la Residència Mixta La Bonanova	http://www.sinstitut.net									
Servei Concertat Centre de Dia - Aproscm										
Servei Concertat Centre de Dia - Rehacer										
Servei Concertat Centre de Dia amadip.esment.	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Centre de dia Gaspar Hauser	http://www.apnab-gh.org									
Servei Concertat Centre de Dia Magenta - Amadiba	http://www.amadiba.org									

Guia de recursos per persones amb discapacitat										
Nom del recurs	Web	Àmbit								
		Oci	Formació	Treball	Orientació, assessorament i informació	Allotjament	Subvencions i ajudes tècniques	Integració social	Altres	Sense especificar
Servei Concertat Centre de Dia Mater Misericordiae	http://www.mater-isla.com									
Servei Concertat Centre de Dia Ses Garrigues d'Amunt	http://www.patronatinca.com									
Servei Concertat Centre de Dia Son Tuigores	http://www.amadip.esment.org									
Servei Concertat Centre Ocupacional (La Purísima)										
Servei Concertat Centre Ocupacional Àguila	http://www.mallorcaweb.net/coodinadora									
Servei Concertat Centre Ocupacional Estel Nou (Asanideso)	http://www.asanideso.com									
Servei Concertat Centre Ocupacional Migjorn	http://www.intress.org									
Servei Concertat Centre Ocupacional Tallma - Aproscom										
Servei Concertat de Centre de dia ASPACE	http://www.aspaceib.org									
Servei Concertat de Residència Sa Creu	http://www.patronatinca.com									
Servei Concertat de Residència Ses Garrigues d'Amunt	http://www.patronatinca.com									
Servei Concertat de Residència Son Tuigores	http://www.amadip.esment.org									
Servei Concertat de Residència Vuit Vents	http://www.aspaceib.org									
Servei Concertat Habitatge Tutelat - Amadiba	http://www.amadiba.org									
Servei Concertat Habitatge Tutelat Ca Nostra (ASPROM)	http://www.asprom.net									
Servei Concertat Habitatge Tutelat Casa Puigserver - Soler	http://www.intress.org									
Servei Concertat Habitatge Tutelat Pere Llull - Aproscom										
Servei Concertat Habitatge Tutelat Sa Creu	http://www.patronatinca.com									
Servei Concertat Habitatge Tutelat Siloé										
Servei Concertat Habitatge Tutelat Son Peretó - Aproscom										
Servei Concertat Habitatges Tutelats de Mater Misericordiae	http://www.mater-isla/mater.htm									
Servei Concertat Habitatges Tutelats. amadip.esment.	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Residència Es Vivero amadip.esment.	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Residència Siloé										
Servei Concertat Residència Son Castelló										
Servei Concertat Residència Son Peretó - Aproscom										
Servei Concertat Taller Ocupacional amadip.esment	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Taller Ocupacional Isla	http://www.mater-isla.com									
Servei Concertat Taller Ocupacional Son Agulló	http://www.patronatinca.com									
Servei d'Ajuda a Domicili										

Guia de recursos per persones amb discapacitat										
Nom del recurs	Web	Àmbit								
		Oci	Formació	Treball	Orientació, assessorament i informació	Allotjament	Subvencions i ajudes tècniques	Integració social	Altres	Sense especificar
<u>Servei d'ajuda a Domicili - Cooperativa de Serveis Sociofamiliars</u>										
<u>Servei d'Ajuda a Domicili (SAD) MAPFRE Quavita</u>	http://www.mapfrequentivae.com									
<u>Servei d'Ajuda a Domicili de Pollença</u>	http://www.intress.org									
<u>Servei d'Ajuda a Domicili per a la Tercera Edat-T'Ajuda</u>	http://www.tajuda.es									
<u>Servei d'Atenció a Discapacitats En Platges</u>	http://www.cruzroja.es/ www.dggersoc.caib.es									
<u>Servei d'Atenció a la Família (SAF)</u>	http://www.policia.es									
<u>Servei d'Atenció i Assessorament a les Associacions Federades. Coordinadora</u>	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
<u>Servei d'Atenció Social (ASPROM)</u>	http://www.asprom.net									
<u>Servei d'Autonomia Personal</u>	http://www.once.es									
<u>Servei de Braille de la ONCE</u>	http://www.once.es									
<u>Servei de Cultura, Oci i Esports de la ONCE</u>	http://www.once.es									
<u>Servei de Menjar a Domicili- Creu Roja Espanyola</u>	http://www.cruzroja.es									
<u>Servei de Respir i Recolzament Familiar - Amadiba</u>	http://www.amadiba.org									
<u>Servei de Teleassistència Domiciliària (Privat) - Creu Roja Espanyola</u>	http://www.cruzroja.es									
<u>Servei de Teleassistència Domiciliària (Públic) - Creu Roja Espanyola</u>	http://www.cruzroja.es									
<u>Servei de Teleassistència Domiciliària, de l'Ajuntament de Palma - Creu Roja</u>										
<u>Servei de Teleassistència Domiciliària, S.A (privat)</u>	http://www.teleasistencia.com									
<u>Servei de Tiflotecnologia de la ONCE</u>										
<u>Servei de Transport Adaptat - Creu Roja Espanyola</u>	http://www.cruzroja.es									
<u>Servei de Valoració i Atenció Precoç</u>	http://dggersoc.caib.es									
<u>Servei d'Educació de la ONCE</u>	http://www.once.es									
<u>Servei d'Informació i Assessorament General - Coordinadora</u>	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
<u>Servei d'Informació i Assessorament sobre Accessibilitat .Càrritx- Coordinadora.</u>	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
<u>Servei d'Informació, Assessorament i Orientació Jurídica per a Persones amb Discapacitat (SIAOJPD)</u>	http://dggersoc.caib.es									
<u>Servei d'Inserció Laboral (SIL)</u>										

Guia de recursos per persones amb discapacitat										
Nom del recurs	Web	Àmbit								
		Oci	Formació	Treball	Orientació, assessorament i informació	Allotjament	Subvencions i ajudes tècniques	Integració social	Altres	Sense especificar
Servei d'Inserció Laboral Taller Ocupacional Alzinar	http://www.presdispollença.net									
Servei d'Interpretació de Llengua de Signes (IMAS)	http://www.sinstitut.net									
Servei d'Intervenció i Atenció a Persones amb Discapacitat de l'Ajuntament de Palma - SIAD - Coordinadora	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Servei d'Oci i Esportiu - AEDIM										
Servei d'Orientació i Suport a la Formació per a Persones amb Discapacitat - Programa Zenit - Coordinadora	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Servei d'Orientació i Suport a la Inserció Laboral de Joves amb Necessitats Educatives Especials - Programa Trànsit - Coordinadora	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Servei Municipal de Menjar a Domicili - Palma	http://www.cruzroja.es									
Servei per a la Intervenció Educativa en Medi Obert de Felanitx	http://www.intress.org									
Serveis de l'Associació Balear de Cardiopaties Congènites (ACCAB)	http://www.menudoscrazones.org									
Serveis de l'Associació Balear de Fibrosi Quística (ABFQ)	http://www.respiralia.org									
Serveis de l'Associació Balear de Parkinson	http://www.parkinsonbalears.org									
Serveis de treball de la ONCE	http://www.once.es									
Serveis de Unió General de Treballadors Illes Balears (UGT)	http://www.ugt.es/baleares/									
Serveis de Vacances per menors i joves (Ajuntament de Palma)										
Serveis i Programes (ASPAYM BALEARS)	http://www.aspaymbaleares.org									
Serveis i Programes de les Entitats FEAPS BALEARS	http://www.feaps.org									
Servicio Concertado Centro de Día (ASNIMO)	http://www.asnimo.com									
Servicio Concertado Centro Ocupacional (ASNIMO)	http://www.asnimo.com									
Servicio Concertado Vivienda Tutelada Sa Lluna (ASNIMO)	http://www.asnimo.com									
Servicio Concertado Vivienda Tutelada S'Estel (ASNIMO)	http://www.asnimo.com									
SERVIRECORD (BALEARES)	http://www.servirecord.com									
Suport al Programa Dinamica Educativa (Coordinadora)	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Suport en Habitatge Autònom. amadip.esment.	http://www.amadipesment.org									
Taller RMI Capacitació Sociolaboral en residus i medi ambient Deixalles Soller										

Guia de recursos per persones amb discapacitat										
Nom del recurs	Web	Àmbit								
		Oci	Formació	Treball	Orientació, assessorament i informació	Allotjament	Subvencions i ajudes tècniques	Integració social	Altres	Sense especificar
<u>Taller RMI Projecte d'Inserció per l'Economia en Medi ambient: Deixalles Calvia</u>										
<u>Unidades de Educación Especial (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>Unidades de Transición a la Vida Adulta (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>Unidades Volantes de Apoyo a la Integración - UVAI (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>Unitat Comunitària de Rehabilitació (UCR)</u>										
<u>Unitat de Mitja Estada (UME)</u>										
<u>Unitat de Salut Mental Ib-Salut (USM)</u>										
<u>Unitat d'Hospitalització Breu (UHB)</u>										
<u>Unitat Tècnica de Valoració, Orientació i Avaluació de la Xarxa d'Atenció a Persones amb Discapacitat (IMAS)</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Vàlids Artesans, S.L.</u>										
<u>Valoració i Orientació Laboral. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Xarxa d'Orientació Laboral (XOL)</u>	http://treballiformacio.caib.es									
<u>Xino- Xano, Associació de Persones amb Trastorns Mentals Severs</u>										

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de la Guia de Recursos Socials del Consell de Mallorca

Annex

Població amb discapacitat de Palma atesa a l'IBAS per sexe i grups d'edat de Serveis Socials a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgànica	Múltiple	Sense especificar/ discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
De 0 a 3 anys	85	21	34	10	18	0	2
Homes	48	10	20	5	11	0	2
Dones	37	11	14	5	7	0	0
De 4 a 10 anys	600	116	298	65	72	10	39
Homes	376	65	210	31	41	8	21
Dones	223	51	88	34	31	2	17
Sense especificar	1	0	0	0	0	0	1
De 11 a 14 anys	358	57	205	39	27	3	27
Homes	226	32	142	17	18	2	15
Dones	132	25	63	22	9	1	12
De 15 a 17 anys	356	53	204	42	22	3	32
Homes	220	20	137	28	9	2	24
Dones	136	33	67	14	13	1	8
De 18 a 29 anys	1.688	386	778	250	129	12	133
Homes	1.025	219	505	139	72	6	84
Dones	661	166	272	111	57	6	49
Sense especificar	2	1	1	0	0	0	0
De 30 a 65 anys	13.723	5.625	3.157	1.912	2.383	37	609
Homes	7.226	2.900	1.601	977	1.325	11	412
Dones	6.483	2.717	1.555	935	1.054	26	196
Sense especificar	14	8	1	0	4	0	1
Més de 65 anys	9.758	4.488	1.076	1.392	2.402	34	366
Homes	3.889	1.591	317	635	1.103	14	229
Dones	5.857	2.891	757	756	1.296	20	137
Sense especificar	12	6	2	1	3	0	0
Sense especificar	23	10	3	5	5	0	0
Homes	5	1	0	3	1	0	0
Dones	13	7	2	2	2	0	0
Sense especificar	5	2	1	0	2	0	0

Font: elaborat per l'Observatori Municipal de la Igualtat a partir de dades de l'IBAS

Observatori
Municipal de la Igualtat

LAS PERSONAS CON DISCAPACIDAD EN EL MUNICIPIO DE PALMA: un diagnóstico de situación

Junio de 2008

Ajuntament de Palma

Àrea d'Educació,
Igualtat i Drets Cívics

CADA DIA

*No conquerim cap mot de bades.
Tot
s'inscriu en l'ordre clar d'aquell projecte
que va creixent a poc a poc dins nostre
si sabem tenaçment perfer-lo sempre.*

*Així el gran risc de viure se'ns proposa
com un repte constant, com una fita
que allunyem amb el gest i la mirada
tan bon punt l'assolim, no per refús
del que hem aconseguit, sinó pel goig
de posar-nos a prova cada dia.*

Miquel Martí i Pol, Els bells camins

Índice

1. Introducción.....	4
2. Objetivos y Metodología	5
2.1. Objetivos	5
2.2. Metodología	5
3. Marco Conceptual.....	7
3.1. Evolución histórica del concepto de discapacidad.....	7
3.2. Conceptos Básicos	8
3.2.1. Encuesta sobre Discapacidades, Deficiencias y Estado de Salud, 1999.	8
3.2.2. La clasificación de la discapacidad según la OMS	9
4. Marco Normativo.....	13
4.1. Normativa internacional	13
4.2. Normativa Comunitaria	13
4.3. Normativa Estatal	15
4.4. Normativa Autonómica.....	16
4.5. Normativa Municipal	18
4.6. Situación actual en Palma de la Ley por la mejora de la accesibilidad y la supresión de barreras arquitectónicas	19
5. Percepción social de la discapacidad.	20
5.1. Percepción de la población	20
5.2. El papel de los medios de comunicación en la imagen social de la discapacidad	22
6. Diagnóstico de las personas con discapacidad	25
6.1. La población con discapacidad de Palma.....	25
6.2. Educación del alumnado con necesidades educativas especiales.	41
6.2.1. Educación Infantil, Primaria y Secundaria.....	41
6.2.2. El alumnado con discapacidad en la Universitat de les Illes Balears	47
6.3 Las personas con discapacidad en el mercado laboral	49
6.3.1. Personas demandantes de ocupación	51
6.3.2. Contratación.....	57
6.3.3. Personas en paro registradas.....	63
6.3.4. La integración laboral de personas con discapacidad en empresas ordinarias y centros especiales de ocupación en las Illes Balears	70
6.3.5. Estudio sobre la integración laboral en empresas ordinarias en diferentes comunidades autónomas	75
7. Salud mental	77
7.1. Concepto de salud mental	77
7.2. Salud mental en España e Illes Balears.....	78
7.3. El perfil de las personas con enfermedad mental en Palma.....	80
8. Recursos.....	83
8.1. Procesos y personas con discapacidad. Ayuntamiento de Palma.....	83
8.1.1. Objetivos del programa y grado de consecución de los objetivos.....	83
8.1.2. Actuaciones de la Concejalía de Servicios Sociales del Ayuntamiento de Palma en el año 2007.	84
8.2. Personas con discapacidad atendidas por IMAS. Consell de Mallorca	95
8.3. Ventajas del reconocimiento del Grado de minusvalía	100
8.4. Relación de Recursos para población con discapacidad	102
Anexo	111

1. Introducció

El conocimiento de las características que definen la situación de un sector determinado de la población, en este caso las personas con discapacidad, es una acción clave y estratégica para la definición de las medidas que nos permitan la intervención planificada en una realidad social determinada y concreta.

Si bien existen gran cantidad de publicaciones y trabajos que analizan la situación de las personas con discapacidad a nivel nacional y autonómico, la escasez de estudios a nivel municipal, confiere un valor añadido al trabajo que aquí presentamos.

Este informe facilita una visión global de la situación de las personas con discapacidad en Palma, analizando aspectos tales como el perfil sociodemográfico (distribución por sexo y edad; grado y tipo de discapacidad), el nivel de integración en el ámbito educativo, datos sobre la inserción laboral, entre otros. Así mismo, se ha elaborado un apartado específico sobre la situación de la población con enfermedad mental, colectivo hasta ahora que cuenta con unos niveles de apoyo y recursos relativamente escasos y por tanto definido como colectivo de atención prioritaria. A su vez incorporamos un breve resumen sobre la evolución del concepto de discapacidad y una revisión del marco normativo actual.

Así pues, este trabajo pretende poner al alcance de todos y todas una visión real sobre la situación actual de las personas con discapacidad en el municipio y que se sitúe como el punto de partida para la planificación y diseño de actuaciones destinadas al fomento de la igualdad y la erradicación de cualquier tipo de discriminación.

2. Objetivos y Metodología

2.1. Objetivos

El estudio ha tenido como **OBJETIVO GENERAL** conocer la situación de las personas con discapacidad en el municipio de Palma de Mallorca, analizando su situación de partida así como los recursos municipales existentes.

Los **OBJETIVOS ESPECÍFICOS** son:

- Obtener una descripción detallada del volumen, perfiles socio-demográficos de personas con discapacidad y tipo de discapacidad (física, sensorial, orgánica, psíquica, múltiple).
- Conocer y analizar el total del alumnado con necesidades educativas especiales escolarizados tanto en centros educativos ordinarios (públicos y concertados) como en centros de educación especial y su distribución a lo largo de todas las etapas educativas.
- Analizar la situación laboral de las personas con discapacidad.
- Compilar y actualizar la normativa y legislación relativa a las personas con discapacidad a nivel internacional, comunitario, estatal, autonómico y municipal.
- Determinar la existencia de recursos municipales para personas con discapacidad, así como definir el perfil de las usuarios/as de estos servicios en general, y a nivel particular el servicio de Palma Segle XXI (Ajuntament de Palma).
- Disponer de unas recomendaciones de intervención municipal a tenor de las conclusiones del estudio.

2.2. Metodología

Para la consecución de los objetivos establecidos en el presente estudio, se ha optado por la utilización de una estrategia claramente de investigación documental, la cual ha permitido ir recogiendo información válida, con el fin de conseguir datos objetivos y enriquecedores para el estudio.

Durante todo el proceso de investigación ha primado conocer las fuentes estadísticas existentes en esta materia y analizar de forma exhaustiva la información recogida.

De esta forma, se ha optado por consultar todas las fuentes de información estadísticas disponibles y se ha realizado un estudio detallado de la población a la que se dirigen y las variables que analizan.

Además de saber cuántas son las personas con discapacidad, se quería conocer de forma exhaustiva todos los datos sobre las personas con discapacidad, su nivel educativo y su relación con el empleo.

Una de las dificultades encontrada es la no existencia de una única fuente que aporte datos cuantitativos sobre el colectivo, sino que son diversas y muy variadas. Cada una de estas fuentes por separado recoge datos parciales, teniéndose que consultar casi todas ellas para poder tener la información necesaria para el estudio.

Las principales fuentes de información estadísticas utilizadas son:

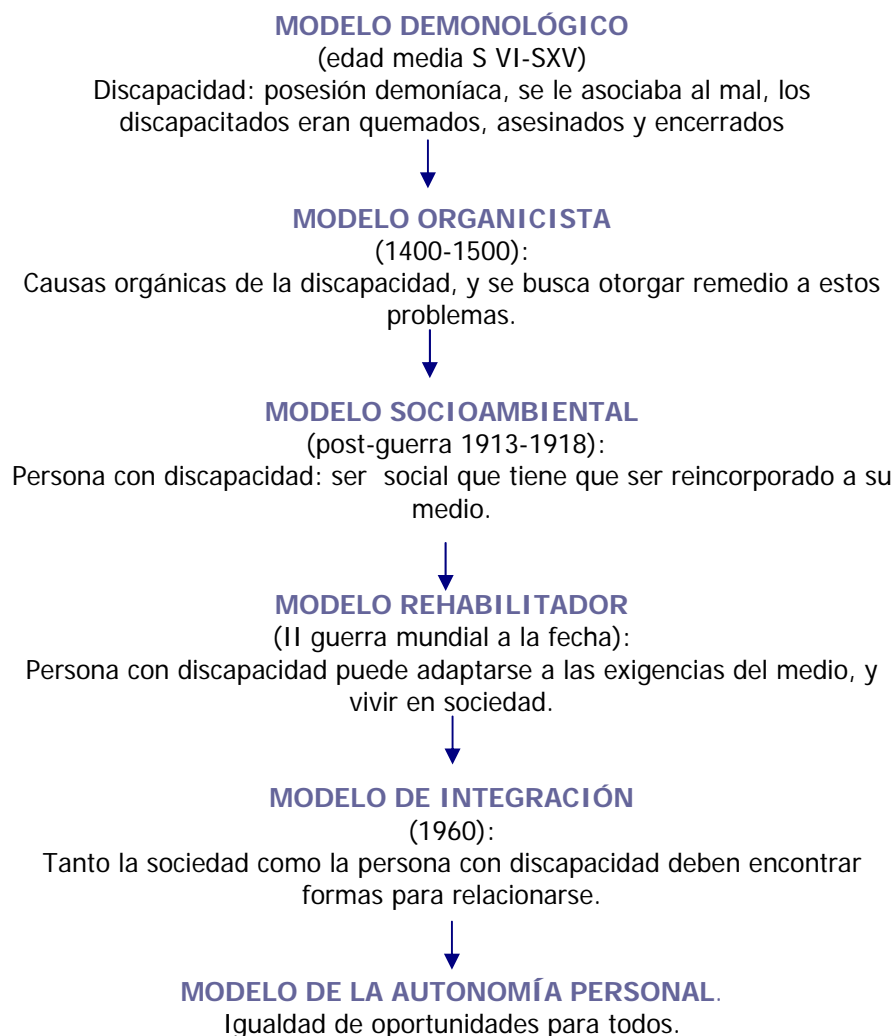
- Estudio de "Situación actual del entorno empresarial respecto a la inserción laboral de las personas con discapacidad. Conceptos, percepciones y actitudes". Fundación ONCE y la Fundación Manpower. 2007.
- Artículo "Evolución histórica de la discapacidad, concepto de discapacidad y nuevo enfoque CIF". Claudia Muñoz Masini. 2003
- Observatorio para la mejora de la equiparación laboral de las personas con discapacidad". Año 2008. Fundación Equipara.
- Alumnado con discapacidad matriculado en la Universitat de las Illes Balears.
- Alumnado con necesidades educativas especiales (NEE) matriculado en centros educativos ordinarios (públicos y concertados) y centros de educación especial relativos al curso 2007/08, proporcionados por la Direcció General de Innovació de la Conselleria de Educació i Cultura del Govern Balear.
- Artículo diariomédico.com. Web de los profesionales de la salud.
- Artículos de prensa local 2008
- Base de datos de los expedientes del Centro Base de Minusvalías (IBAS), Islas Baleares. 2008
- Base de datos del IMAS. Consell de Mallorca. 2008
- Datos de mercado de trabajo proporcionados por la Conselleria de Treball i Formació. 2008.
- Discapacidad: terminología actualizada de la OMS
- Artículo "El papel de los medios de comunicación en la imagen social de la discapacidad". Inma Martín Herrera. Revista. Comunicación y Ciudadanía, 2006
- Encuesta "Discapacidades, deficiencias y Estado de Salud". Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. 1999
- Encuesta "Discriminación y su percepción" Centro de Investigaciones Sociológicas. Año 2007.
- Encuesta de Morbilidad Hospitalaria, 2006. INE
- Encuesta de Salud 2006. INE
- Guía de Recursos Sociales del Consell de Mallorca.
- Informe "Igualdad de trato en el empleo" Red2red Consultores. año 2007.
- Invertir en Salud Mental, Organización mundial de la Salud (OMS), 2004
- Presentación "La Discapacidad y sus tipologías". Antonio Jiménez Lara. 2005
- Memoria Evaluación 2007. Personas con discapacidad, Regiduri de Benestar Social. Ajuntament de Palma de Mallorca

3. Marco Conceptual

En las páginas siguientes se va a realizar una aproximación al concepto de discapacidad y su evolución hasta llegar al concepto propuesto en la actualidad por la Organización Mundial de la Salud (OMS) a través de la Clasificación Internacional del Funcionamiento, la Discapacidad y la Salud (CIF).

3.1. Evolución histórica del concepto de discapacidad¹

En el informe “Evolución histórica de la discapacidad, concepto de discapacidad y nuevo enfoque” Claudia Muñoz Masini (2003) presenta de manera esquemática la evolución de la consideración social del concepto de discapacidad, quedando así reflejada en el gráfico siguiente:

¹ Evolución histórica de la discapacidad, concepto de discapacidad y nuevo enfoque CIF. Claudia Muñoz Masini. 2003

Un punto de inflexión en la evolución de la concepción social de la discapacidad fue la aparición del **principio de normalización** impulsado por el danés Bank-Mikkelsen y desarrollado por Nirje² durante los años sesenta. Se trata de un principio que si bien, primeramente fue aplicado a las personas con retraso mental, en años posteriores fue evolucionando y aplicado a todas las personas con discapacidad en general.

Desde esta perspectiva se postula la necesidad de “que las personas puedan llevar una vida lo más normalizada posible”. Así, pues estaríamos hablando de los primeros pasos hacia la integración social de las personas con discapacidad.

Años más tarde aparece el **principio de integración**, impulsado gracias al Informe Warnock, principio aplicado en un primer momento a la integración escolar del alumnado con discapacidad y defendiendo su pleno derecho a una escolarización ordinaria y no específica. A partir de este momento se empiezan a desarrollar teorías y prácticas pedagógicas sobre integración escolar que promueven la Atención a la Diversidad, entendida como la necesidad de que la escuela pueda dar respuesta a todo su alumnado independientemente de sus características individuales, se trata del desarrollo de una Escuela para Todos.

No tarda en llegar la aplicación del principio de integración a todas las esferas de la vida de la persona con discapacidad, hasta llegar al modelo actual, **el modelo social o del fomento de la autonomía personal**.

Así, una a visión social de la discapacidad implica:

- *Crítica a la noción de diferencia:* diferencia implica discriminación, por tanto el centro de atención deja de ser la discapacidad en favor de la persona. Todos somos diferentes (independientemente de presentar discapacidad o no) vivimos en una sociedad diversa que debe promover prácticas no discriminatorias y promover la igualdad de derechos de todos y todas. La diferencia nos enriquece y no debe considerarse como una fuente de “problemas”, la no estandarización es un proceso positivo.
- *La defensa de un entorno favorable:* tal como se ha explicado en el punto anterior, todos/as somos diferentes, tenemos unas características individuales que nos definen. En la mayoría de casos, si nos desarrollamos en un entorno favorable (una sociedad que respeta y valora la diferencia) que da respuesta a toda la ciudadanía, las consecuencias de la discapacidad desaparecen o se disipan. La intervención, no debe ir únicamente centrada en la discapacidad sino también en el contexto. Un ejemplo muy claro es la eliminación de las barreras arquitectónicas, si construimos una ciudad para todos/as accesible, las consecuencias de la discapacidad física desaparecen y, por tanto, la persona puede recuperar su libertad y autonomía personal.

3.2. Conceptos Básicos

3.2.1. Encuesta sobre Discapacidades, Deficiencias y Estado de Salud, 1999³.

Define la **discapacidad** como toda limitación grave o importante que afecte o se espere que vaya a afectar durante más de un año a la actividad del que la padece y tenga su origen en una deficiencia. Se considera que una persona padece una discapacidad aunque la tenga superada con el uso de ayudas técnicas externas.

La **Deficiencia** se define como cualquier pérdida o anomalía de un órgano o de la función propia de ese órgano

---

² Normalización, integración e inclusión. <http://usuarios.discapnet.es/disweb2000/Portadas/24may2004.htm>

³ Encuesta sobre discapacidades, deficiencias y Estado de Salud. 1999. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.

3.2.2. La clasificación de la discapacidad según la OMS

CIDDM (Clasificación Internacional de deficiencias, discapacidades y minusvalías)⁴

En el año 1980 la Organización Mundial de la Salud propuso una clasificación general y comprensiva de la discapacidad que va desde una visión de sus orígenes médicos y de salud hasta sus manifestaciones en los diversos aspectos la vida.

Esta clasificación, conocida en castellano como **CIDDM** (Clasificación Internacional de deficiencias, discapacidades y minusvalías) y en inglés como **ICIDH** (International Classification of Impairments, Disabilities & Handicaps), ha sido de gran valor y se ha utilizado ampliamente en esferas tales como la rehabilitación, la educación, la estadística, la política, la legislación, la demografía, la sociología, la economía y la antropología.

Un aspecto importante de la CIDDM es que, con ella, por primera vez se comenzó a poner el acento en el entorno físico y social como factor fundamental de la discapacidad.

Los tres niveles de clasificación de la CIDDM

La CIDDM distinguía, al enfrentarse al fenómeno de la discapacidad, tres niveles claramente diferenciados:

- Las **deficiencias**, entendidas como consecuencias permanentes de las enfermedades y accidentes en el nivel corporal, fisiológico u orgánico.
- Las **discapacidades**, entendidas como las restricciones en la actividad de un individuo debidas a cualquier deficiencia.
- Y las **minusvalías**, entendidas como las situaciones de desventaja, derivadas de deficiencias o discapacidades, que limitan o impiden participar o desempeñar roles sociales en niveles considerados como normales.

La nueva clasificación de la OMS: Clasificación Internacional del funcionamiento, la discapacidad y la salud (CIF). 2001

La Organización Mundial de la Salud (OMS) en el año 2001 revisó la clasificación de 1980 y amplió el concepto de discapacidad. La nueva versión se denomina "Clasificación Internacional del Funcionamiento, de la Discapacidad y de la Salud", conocida con las siglas CIF. Es la heredera de la Clasificación Internacional de Deficiencias, Discapacidades y Minusvalías (CIDDM) del año 1980.

El principio universal de la discapacidad recogido en la Clasificación Internacional del Funcionamiento, de la Discapacidad y de la Salud (CIF), nuevo modelo internacional de descripción y medición de la salud y la discapacidad, supone, como manifiesta José Luís Vázquez-Baquero «un nuevo modelo de comprensión de la discapacidad, que es tomada en cuenta como un hecho multifactorial en el que juegan un papel importante no sólo los déficit del individuo, sino la interacción con la sociedad y el ambiente».⁵

La CIF ha pasado de ser una Clasificación de las Consecuencias de las Enfermedades (versión 1980) a ser una Clasificación de los Componentes de la Salud.

La CIF, a diferencia de su precedente (la **CIDDM**) tiene como objetivo principal, ofrecer un lenguaje unificado y estandarizado, y un marco conceptual para la descripción de la salud y los estados relacionados con la salud.

---

⁴ La Discapacidad y sus tipologías. Antonio Jiménez Lara. <http://usuarios.discapnet.es/ajimenez>

⁵ Director de la Unidad de Investigación en Psiquiatría Clínica y Social del Hospital Universitario Marqués de Valdecilla en Santander. Artículo diariomédico.com. Web de los profesionales de la salud.

La clasificación es válida para cualquier persona, aun cuando no presente discapacidades, por lo que tiene una aplicación universal

La CIF se fundamenta en el funcionamiento humano, no solamente en la discapacidad, es un modelo universal, no un modelo para una minoría, es un modelo integrador, no únicamente médico o social, es un modelo interactivo, no lineal, es inclusivo, no tiene en cuenta a la persona sola, sin su contexto; y es un modelo intercultural, fácilmente extrapolable a todas las culturas.

Con el cambio del nombre se ha intentado reflejar el deseo de sustituir la perspectiva negativa de las deficiencias, discapacidades y minusvalías por una visión más neutral de la estructura y de la función, considerando las perspectivas positivas de las actividades y de la participación. Otro aspecto novedoso ha sido la inclusión de una sección de factores ambientales, como reconocimiento a su importancia, ya que interactuando con el estado de salud pueden llegar a generar una discapacidad o, en el otro extremo, a restablecer el funcionamiento.

La terminología actualizada de la OMS es la siguiente⁶:

Actividad: es la realización de una tarea o acción por una persona.

Deficiencia: son problemas en las funciones fisiológicas o en las estructuras corporales de una persona. Pueden consistir en una pérdida, defecto, anomalía o cualquier otra desviación significativa respecto a la norma estadísticamente establecida.

Déficit en el funcionamiento: (sustituye el término "deficiencia", tal y como se utilizaba en la CIDDM) son problemas en las funciones o estructuras corporales, tales como una desviación significativa o una pérdida.

Discapacidad: indica los aspectos negativos de la interacción entre un individuo con una condición de salud dada y los factores contextuales (ambientales y personales). Es el término genérico que engloba todos los componentes: deficiencias, limitaciones en la actividad y restricciones en la participación. Expresa los aspectos negativos de la interacción entre un individuo con problemas de salud y su entorno físico y social.

Estructuras corporales: son las partes anatómicas del cuerpo, tales como los órganos, las extremidades y sus componentes.

Funciones corporales: son las funciones fisiológicas de los sistemas corporales, (comprendiendo funciones psicológicas).

Factores Ambientales: constituyen el ambiente físico, social y actitudinal en el que una persona vive y conduce su vida.

Factores Contextuales: son los factores que constituyen conjuntamente el contexto completo de la vida de un individuo.

Factores Personales: son los factores contextuales que tienen que ver con el individuo como el sexo, la edad.

Funcionamiento: Indica los aspectos positivos de la interacción de un individuo con una "condición de salud" dada y los factores contextuales (Ambientales y personales). Es un término genérico que incluye funciones corporales, estructuras corporales, actividades y participación.

Limitaciones de actividad (sustituye el término "discapacidad", tal y como se utilizaba en la CIDDM) : son las dificultades que un individuo puede tener para realizar actividades. Estas dificultades pueden aparecer

---

⁶ Discapacidad: terminología actualizada de la OMS

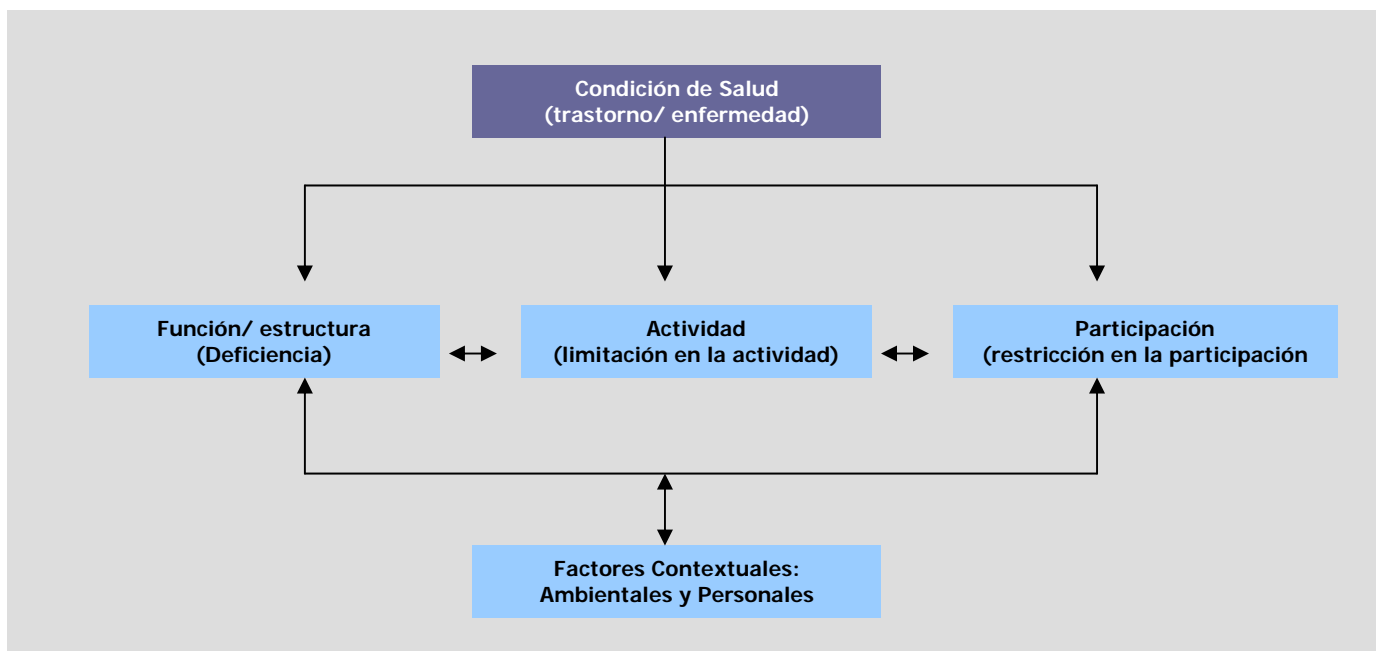
como una alteración cualitativa o cuantitativa en la manera en que la persona desempeña la actividad en comparación con otras que no tienen un problema de salud similar.

Participación: es el acto de involucrarse en una situación vital.

Restricciones en la participación sustituye el término "minusvalía", tal y como se utilizaba en la CIDDM): Son problemas que una persona puede experimentar al involucrarse en situaciones vitales, tales como relaciones interpersonales, empleo, etc. en el contexto real en el que viven.

En el cuadro adjunto se observa la interacción de los diferentes componentes.

Modelo en que sustenta la CIF⁷

DIMENSIONES	FUNCIONES Y ESTRUCTURAS CORPORALES	ACTIVIDADES	PARCIPACION	FACTORES CONTEXTUALES
Nivel de funcionamiento	Cuerpo (Partes del cuerpo)	Individual (Persona como un todo)	Social (Situaciones vitales)	Factores del entorno (influencia externa sobre el funcionamiento) + Factores personales (influencia interna sobre el funcionamiento)
Características	Funciones corporales Estructuras corporales	Realización de actividades	Implicación en situaciones vitales	Características del mundo físico, social y actitudinal + Atributos de la persona
Aspectos positivos (Funcionamiento)	Integridad funcional y estructural	Actividades	Participación	Facilitadores
Aspectos negativos (Discapacidad)	Deficiencia	Limitación en la actividad	Restricción en la participación	Barreras /obstáculos

Como queda reflejado en el modelo de la OMS, la discapacidad es el resultado de un conjunto de condiciones que se pueden clasificar en tres niveles:

1. El primer nivel corresponde a las deficiencias relacionadas con las funciones y estructuras corporales.

⁷ La Discapacidad y sus tipologías. Antonio Jiménez Lara. <http://usuarios.discapnet.es/ajimenez>

2. El segundo nivel se refiere a las limitaciones o restricciones que producen las deficiencias a la hora de acometer las actividades de la vida diaria y participar en situaciones normales, dentro del entorno en el que vive cada persona.
3. En el tercer nivel de la discapacidad se incluyen los factores ambientales del contexto en el que vive la persona.

A continuación presentamos una tabla de clasificación de la discapacidad atendiendo a sus orígenes, tipo, grado de discapacidad, etc.

Orígenes ⁸ :
<p>NEONATALIDAD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transmisión congénita • Sufrimiento fetal • Problemas en el parto <p>ENFERMEDAD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naturaleza endógena (Producida por causas internas) • Naturaleza Exógena (Producidas por causas externas) <p>ACCIDENTE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doméstico • Vial • Laboral • Otras causas <p>GERIATRÍA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Envejecimiento natural • Agravamiento del envejecimiento
Tipo de discapacidad y códigos oficiales correspondientes.
<p>DISCAPACIDAD FÍSICA: Códigos: 1101-1229</p> <p>DISCAPACIDAD PSÍQUICA: 2100-2109/ 2300</p> <p>DISCAPACIDAD SENSORIAL: 3101-4107</p> <p>DISCAPACIDAD ORGÁNICA: 6001-6011/8002-8003</p> <p>DISCAPACIDAD MULTIPLE: 5200/8001</p> <p>OTRAS DISCAPACIDADES: 7000-8000-8004-8005/9000</p>
Grados de discapacidad
<p>Grado 1: Discapacidad nula Los síntomas, signos o secuelas, de existir, son mínimos y no justifican una disminución de la capacidad de la persona para realizar las actividades de la vida diaria (AVD).</p> <p>Grado 2: discapacidad leve. Los síntomas, signos o secuelas existen y justifican alguna dificultad para llevar a cabo las actividades de la vida diaria, pero son compatibles con la práctica totalidad de las mismas.</p> <p>Grado 3: discapacidad moderada. Los síntomas, signos o secuelas causan una disminución importante o imposibilidad de la capacidad de la persona para realizar algunas de las actividades de la vida diaria, siendo independiente en las actividades de autocuidado.</p> <p>Grado 4: discapacidad grave. Los síntomas, signos o secuelas causan una disminución importante o imposibilidad de la capacidad de la persona para realizar la mayoría de las A.V.D., pudiendo estar afectada alguna de las actividades de autocuidado.</p> <p>Grado 5: discapacidad muy grave. Los síntomas, signos o secuelas imposibilitan la realización de las A.V.D.</p>

⁸ Concemfecyl.es

4. Marco Normativo

4.1. Normativa internacional

En el ámbito internacional, existe una gran sensibilidad entorno a la igualdad de oportunidades y a la no discriminación por cualquier condición o circunstancia personal o social. El reconocimiento de los derechos de las personas con discapacidad ha sido objeto de atención por parte de los diferentes Organismos Internacionales. En este apartado se pretende hacer referencia a algunas de las principales normas que inciden en estos temas.

El interés de las Naciones Unidas por el bienestar y los derechos de las personas con discapacidad tiene sus orígenes en sus principios fundacionales, que están basados en los derechos humanos, las libertades fundamentales y la igualdad de todos los seres humanos. Las personas con discapacidad han de poder ejercer sus derechos civiles, políticos, sociales y culturales en igualdad de condiciones que el resto de personas. Debemos acentuar la siguiente normativa:

- Declaración Universal de los Derechos Humanos, 1948.
- Convenio sobre discriminación (trabajo i ocupación), 1958.
- Pacto Internacional de Derechos Civiles y Políticos, 1966.
- Pacto Internacional de los Derechos Económicos, Sociales y Culturales, 1966.
- Declaración de los Derechos del Retrasado Mental, 1971.
- Declaración de los Derechos de los Impedidos, 1975.
- Convención sobre la eliminación de todas las formas de discriminación sobre la mujer, 1981.
- Convención sobre los Derechos del Niño, 1989.
- Normas uniformes sobre Igualdad de Oportunidades para las Personas con Discapacidad, 1993. Estas normas han estado definidas como un instrumento que permita vigilar el respeto a los derechos humanos de las personas con discapacidad.
- Convención sobre el derecho de las personas con Discapacidad, 2008. Prevé medidas que engloban tanto la no discriminación como la acción positiva, que los estados tendrán que implantar para garantizar que las personas con discapacidad puedan disfrutar de sus derechos en igualdad de condiciones que el resto de las personas.

4.2. Normativa Comunitaria

Los individuos no son iguales ante la discapacidad i el envejecimiento en términos de condiciones de vida y trabajo. En el ámbito comunitario, se enfrentan cambios demográficos sin precedentes que tendrán importantes repercusiones en el conjunto de la sociedad. Las instituciones contribuyen al establecimiento por parte de los Estados miembros de una sociedad accesible para todos, reforzando la cooperación con ellos y entre ellos y promoviendo la recopilación, intercambio y elaboración de los datos comparables, de estadísticas y de buenas prácticas.

Todos los Estados miembros de la Unión Europea reconocen los derechos de las personas con discapacidad (incluido el derecho a no sufrir discriminación).

La Unión Europea reconoce la necesidad de prestar una atención especial a la problemática diversa que afecta a estas personas. El objetivo principal que se persigue es permitir que asuman las funciones y responsabilidades que les corresponden como ciudadanos y conseguir que posean la misma capacidad de elección y de control de sus propias vidas que el resto de la población.

Centrándonos en las normativas elaboradas por parte de la Comunidad Europea, se deben tomar en consideración:

- Tratado de Roma 1957. Constitutivo de la Comunidad Europea (versión consolidada después de las modificaciones de los Tratados de Ámsterdam y de Niza). El artículo 13 del Tratado, habilita al Consejo para “adoptar acciones adecuadas para la lucha contra la discriminación por motivos de sexo, origen racial o étnico, religión o convicciones, discapacidad, edad o orientación sexual”.
- Carta Social Europea, 1961. En la segunda parte de la Carta, en los preceptos 9,10 y 15, se alude a la inclusión de las personas con discapacidad tanto en el ámbito de la orientación laboral como en el ámbito de formación profesional. El preámbulo del Tratado CEE sitúa entre sus objetivos “el progreso económico y social” de los Estados miembros y la mejora constante de las condiciones de vida y la ocupación de sus pueblos.
- Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea, 2000. El artículo 21 prohíbe la discriminación de las personas con discapacidad y a su vez en el artículo 26 se reconoce el derecho de las personas discapacitadas a beneficiarse de medidas que garanticen su autonomía.

Reglamentos:

- Reglamento 2204/2002 de la Comisión relativo a ayudas estatales para el Trabajo.
- Reglamento 1784/1999 del Parlamento Europeo y del Consejo relativo al Fondo Social Europeo.
- Reglamento 1107/2006, del Consejo relativo a los Derechos de las personas con discapacidad o movilidad reducida en el transporte aéreo.
- Reglamento 1566/2001, de la Comisión relativo a la organización de una encuesta muestral sobre la población activa en la Comunidad en cuanto a la especificación del módulo “ad hoc” de 2002 sobre el trabajo de las personas con discapacidad.

Directivas

- Directiva 2000/78/CE, del Consejo relativa al establecimiento de un marco general para la igualdad de trato en el trabajo y la ocupación.
- Directiva 2000/43/CE, del Consejo relativa a la aplicación del principio de igualdad de trato de las personas independientemente de su origen racial o étnico.
- Directiva 76/207/CEE del Consejo relativa a la aplicación del principio de igualdad de trato entre hombres y mujeres en los que se refiere al empleo, a la formación y a la promoción profesional y a las condiciones de trabajo.
- Directiva 2002/73/CE sobre la aplicación del principio de igualdad de trato entre hombres y mujeres.

Decisiones

- Decisión 2003/578/CE del Consejo relativa a las Directrices para las políticas de trabajo en los Estados miembros.
- Decisión 2001/903/CE del Consejo sobre el año Europeo de las Personas con Discapacidad.

Recomendaciones

- Recomendación del Consejo sobre el trabajo de los minusválidos de la Comunidad. 1986.
- Recomendación relativa a una política coherente a favor de las personas minusválidas. 1992.
- Recomendación a los Estados miembros sobre la Dependencia, 1998.
- Recomendación sobre la creación de una tarjeta de estacionamiento para las personas con discapacidad, 1998.
- Recomendación sobre la aplicación de las políticas de trabajo de los Estados miembros y la Comunidad, 2003.

Del mismo modo se van elaborando un conjunto de acciones transversales como herramientas para combatir este tipo de discriminación, así cabe destacar:

- Plan de acción europea para la igualdad de oportunidades para las personas con discapacidad (2004-2010).
- Plan de acción del Consejo de Europa para la promoción de los derechos y de la plena participación de las personas discapacitadas en la sociedad; mejorar la calidad de vida de las personas discapacitadas en Europa (2006-2015)

4.3. Normativa Estatal

Las áreas que abarca la legislación estatal sobre discapacidad son muchas, una de ellas es el acceso a los medios de transporte público, a centros comerciales, a teatros, a organismos públicos... es decir, el acceso a bienes y servicios ofertados al público. Del mismo modo, encontramos legislación relativa a la igualdad de oportunidades en ámbitos tales como educación y ocupación que pretenden fomentar el aumento de la calidad de vida i la erradicación de cualquier tipo de discriminación.

Las personas con discapacidad constituyen un sector de población heterogéneo, pero todas tienen en común que, en mayor o menor medida, precisan de garantías suplementarias para vivir con plenitud de derechos o para participar en igualdad de condiciones que el resto de de la ciudadanía en la vida económica, social y cultural del país.

La Constitución Española, en su artículo 14, reconoce la igualdad delante de la ley, sin que pueda prevalecer discriminación alguna. A su vez, el artículo 9.2 de la Ley fundamental establece que corresponde a los poderes públicos promover las condiciones para que la libertad y la igualdad de las personas sean reales y efectivas, removiendo los obstáculos que impidan o dificulten su plenitud y facilitando su participación en la vida política, cultural y social. El artículo de la Constitución, de los derechos y deberes fundamentales, que establece la dignidad de la persona como derecho fundamental, y establece la dignidad de la persona como fundamento del orden político i de la paz social. En congruencia con estos preceptos de la Carta Magna, en su artículo 49, refiriéndose a las personas con discapacidad, ordena a los poderes públicos que presten la atención especializada a las personas que la requieran y el amparo especial para disfrutar de sus derechos.

La Carta Magna fue punto de partida para ir adecuando la normativa y para la aprobación de sucesivas medidas, a modo enunciativo, podemos destacar:

- Código Civil, aprobado por Real Decreto de 24 de junio de 1889.
- La LEY 13/1982, de 7 de abril, de Integración Social de los Minusválidos (LISMI), trata de forma global la atención y la integración de las personas con discapacidad en la vida económica y social y incluye medidas preventivas, sociales, económicas, rehabilitadoras y educativas. La implementación de la LISMI supuso cambios importantes en la realidad de las personas con discapacidad.
- LEY 7/1985, de 2 de abril, de Bases de Régimen Local.
- LEY 1/1995, de 24 de marzo, de aprobación del texto refundido del Estatuto de los Trabajadores, con las modificaciones de las leyes: 62/2003, 12/2001, entre otras.
- LEY 15/1995, de 30 de mayo, de límites de dominio de inmuebles para eliminar las barreras arquitectónicas a las personas con discapacidad.
- LEY ORGÁNICA 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal.
- LEY 1/2000, de 7 de enero, de Enjuiciamiento Civil.
- LEY 41/2003, de 18 de noviembre, de protección patrimonial de personas con discapacidad
- LEY 51/2003, de 2 de diciembre, de Igualdad de Oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de personas con discapacidad, así define las medidas contra la discriminación, las de acción positiva, las condiciones básicas de accesibilidad y no discriminación y las medidas para promover y defender la igualdad de oportunidades.
- LEY 53/2003, de 10 de diciembre, sobre la ocupación pública de discapacitados.

- LEY 39/2006, de 14 de diciembre, de Promoción de la Autonomía personal y Atención a las personas en situación de dependencia. Tiene por objeto regular las condiciones básicas que garanticen la igualdad en el ejercicio del derecho subjetivo de la ciudadanía a la promoción de la autonomía personal y atención de las personas en situación de dependencia, es decir, a las personas que se encuentran en un estado que por razones ligadas a la falta o la pérdida de la autonomía física, psíquica o intelectual, tienen la necesidad de asistencia a fin de realizar los actos corrientes de la vida diaria, en los términos establecidos en las leyes.
- LEY ORGÁNICA 3/2007, de 22 de marzo, para la Igualdad Efectiva de mujeres y hombres.
- LEY 49/2007, de 26 de diciembre, por la que se establece el régimen de infracciones y sanciones en materia de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad universal de las personas con discapacidad.

Reales Decretos

- RD 620/1981, régimen unificado de ayudas públicas a disminuidos.
- RD 2273/1985, aprobación del reglamento de centros especiales de ocupación.
- RD 2274/1985, regulación de los centros de ocupación para personas con discapacidades.
- RD legislativo 1/1995, de 24 de marzo, de modificación del texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores, para el establecimiento del derecho a la excedencia para el cuidado de un familiar que no puede valerse por sí mismo y no realice actividades remuneradas, entre otras, por motivos de discapacidad.
- RD 1539/2003, se establecen coeficientes reductores de la edad de jubilación a favor de los trabajadores que acrediten un grado importante de discapacidad.
- RD 170/2004, de regulación del trabajo selectivo i las medidas de fomento de la ocupación de los trabajadores con discapacidad.
- RD 290/2004, regula los enclavamientos laborales como medidas de fomento de ocupación de las personas con discapacidad.
- RD 1865/2004, regula el Consejo Nacional de Discapacidad.
- RD 1414/2006, por el que se determina la consideración de personas con discapacidad a los efectos de la ley 51/2003 de igualdad de oportunidades, no discriminación y accesibilidad por razón de sexo.
- RD 314/2006, de 17 de marzo, por el que se aprueba el Código Técnico de la Edificación.
- RD 505/2007, de 20 de abril, por el que se aprueban las condiciones básicas de accesibilidad y no discriminación de las personas con discapacidad para el acceso y utilización de los espacios públicos y edificaciones
- RD 366/2007, de 16 de marzo, por el que se establecen las condiciones de accesibilidad y no discriminación de las personas con discapacidad en sus relaciones con la Administración General del Estado.
- RD 1612/2007 de 7 de diciembre, regulador de un procedimiento de voto accesible que facilita a las personas con discapacidad visual en el ejercicio del derecho de sufragio.
- RD 1544/2007, de 23 de noviembre, por el que se regula las condiciones básicas de accesibilidad y no discriminación para el acceso y utilización de las formas de transporte para las personas con discapacidad.

El marco jurídico español se completa con la planificación de acciones i estrategias para aumentar el grado de efectividad del cumplimiento en el derecho de las personas con discapacidad:

- I Plan Nacional de Accesibilidad (2004-2012).
- II Plan de acción para personas con discapacidad (2003-2007).
- Plan de acción para las mujeres con discapacidad (2007).

4.4. Normativa Autonómica

La delimitación competencial sobre los servicios sociales corresponde a las Comunidades Autónomas con la participación en la ejecución de las Entidades Locales, y así lo especifica el artículo 149 de la Constitución Española.

La LEY ORGANICA 1/2007, de 28 de febrero de reforma del Estatuto de Autonomía de las Illes Balears hace mención a las personas con discapacidad, estableciendo medidas tanto en el acceso a la educación como en lo referente a la comunicación social y las nuevas tecnologías.

La LEY 9/1987, DE 11 DE FEBRERO de Acción Social, en su exposición de motivos, determina la necesidad de poner orden a la situación de desajuste entre los recursos que se disponen y las necesidades que se deben atender por parte de las personas con discapacidad.

A continuación haremos mención a algunas de las normas autonómicas que hacen referencia a la discapacidad, desde los diferentes ámbitos de actuación al respecto:

- LEY 3/1993, de 4 de mayo, para la mejora de la accesibilidad y de la supresión de las barreras arquitectónicas.
- LEY 3/1998, de 18 de marzo, de voluntariado social.
- LEY 5/1999, de 31 de marzo, de perros guías.
- LEY 12/2006, de 20 de septiembre, para la mujer.
- LEY 14/2006, de 17 de octubre, del deporte de las Illes Balears.
- LEY 17/2006, Integral de la atención y de los derechos de la infancia y la adolescencia de las Illes Balears.
- LEY 23/2006, de 20 de diciembre, de capitalidad de Palma de Mallorca
- LEY 20/2006, de 15 de diciembre, municipal y de régimen local las Illes Balears
- LEY ORGÁNICA 1/2007, de 28 de febrero, de reforma del Estatuto de Autonomía de las Illes Balears.
- LEY ORGÁNICA 3/2007 de la Función Pública de la Comunidad Autónoma de las Illes Balears.

Decretos

- Decreto 96/94, de 27 de julio, de la Conselleria d'Obres públiques i Ordenació del Territori por el que se aprueba el Reglamento para la mejora de la accesibilidad y la supresión de barreras arquitectónicas.
- Decreto 64/95, de 15 de junio, por el que se establecen la obligatoriedad de instalar puertas en las cabinas de los ascensores
- Decreto 52/1999, de 30 de abril, regulador del acceso a la Administración de personas con discapacidad
- Decreto 32/2001, de 23 de febrero, de modificación del decreto 52/1999, de 30 de abril, por el que se regula el acceso a la Administración de la Comunidad Autónoma de las Illes Balears, de personas con discapacidad.
- Decreto 20/2003, de 28 de febrero, que aprueba el reglamento de Supresión de las Barreras Arquitectónicas
- Decreto 36/2004, de 16 de abril, que regula el acceso, la promoción interna y la provisión de los puestos de trabajo de personas con discapacidad en la función pública de la Administración de la Comunidad Autónoma de las Illes Balears
- Decreto 136/2005, de 28 de diciembre, de modificación del Decreto 36/2004, de 16 de abril, por el que se regula el acceso, la promoción interna y la provisión de puestos de trabajo de personas con discapacidad en la función pública de la Administración de la Comunidad Autónoma de las Illes Balears, y del Decreto 68/2005, de 24 de junio, por el que se aprueba el procedimiento de selección de funcionarios interinos al servicio de la Administración Autónoma de la Illes Balears.

Además, podemos encontrar más disposiciones normativas que hacen referencia a temas de discapacidad:

- Orden de la Conselleria de Benestar Social, de 24 de mayo de 2000, por la que se establece el procedimiento a seguir por el Institut Balear d'Afers Socials en la tramitación de los expedientes por el reconocimiento, declaración y calificación del grado de discapacidad.
- Decreto 141/00 por el que se atribuye al Institut Balear d'Afers Socials, la gestión de los programas incluidos en el Pla Gerontològic y en el Plan de Acción Integral para personas con discapacidad.
- Resolución de 13/05/02 de la Conselleria de Benestar Social por la que se crea la tarjeta acreditativa del grado de discapacidad.

4.5. Normativa Municipal

Las competencias que le otorga la LEY 7/1985, de 2 de abril, de Bases de Régimen Local, permite al municipio poder gestionar y promover toda clase de actividades y prestar servicios públicos que contribuyan a satisfacer las necesidades y las aspiraciones de la comunidad vecinal.

La LEY 7/1985, 11 de febrero, de Acción Social, tiene como finalidad conseguir mayor bienestar posible en el territorio de toda la Comunidad Autónoma de las Illes Balears, de forma progresiva y en todos sus aspectos, mediante un sistema de acción social integrado para los servicios sociales i medidas de asistencia social, tendiente a favorecer el pleno desarrollo de la persona dentro de la sociedad, a superar y prevenir las causas determinantes de su marginación i a promover su plena integración social.

La LEY 23/2006, establece que la autonomía municipal debe estar reconocida en la Constitución y en la legislación interna de cada Estado. Igualmente, las Entidades Locales tienen libertad plena en toda la materia que no este excluida de su competencia o atribuida a otra autoridad. Así según el artículo 99, dentro del ámbito territorial del municipio, se establecen diferentes funciones, por ejemplo, la creación de un servicio de atención a las personas con discapacidad, su inserción formativa y su tutela

La LEY 20/2006, de 15 de diciembre, municipal y de régimen local de las Illes Balears, en su artículo 118, habla de los derechos fundamentales de la ciudadanía "Los Ayuntamientos deben velar para que en sus respectivos municipios no se produzcan conductas discriminatorias por razón de etnia, religión, ascendencia, edad, género, discapacidad o lugar de nacimiento"

La regulación por parte de las ordenanzas municipales respecto a las personas con discapacidad también se ve evidenciada " Ordenanza para la inserción de los animales de compañía en la sociedad urbana (BOIB, núm 73, de 22 de mayo de 2004)".

4.6. Situación actual en Palma de la Ley por la mejora de la accesibilidad y la supresión de las barreras arquitectónicas

---

La aplicación de la Ley 3/1993 de 4 de mayo (para la mejora de la accesibilidad y de la supresión de las barreras arquitectónicas), y el Decreto 96/1994, de 27 de julio (para la mejora de la accesibilidad y la supresión de las barreras arquitectónicas para toda la población, y específicamente de las personas con movilidad reducida o cualquiera otra limitación) tiene por objetivo garantizar la accesibilidad al entorno urbano, a los edificios y a los medios de transporte, a las personas con movilidad reducida o que padezcan cualquier otra limitación, entró en vigor hace 15 años y el 21 de mayo del 2008 acabo el plazo que se estableció para solucionar los problemas o dificultades derivados del urbanismo y arquitectura y su repercusión en la vida de las personas con discapacidad.

La situación actual de acuerdo a esta ley en Palma de Mallorca nos lleva a pensar que queda todavía un largo camino a recorrer en lo que se refiere a la supresión de barreras arquitectónicas, tal como manifiesta la regidora de Urbanismo del Ayuntamiento, Yolanda Garví, afirmando que “alrededor del 60% de los edificios de la capital no cumple con la Ley de Accesibilidad”⁹, durante las jornadas de accesibilidad “Obrim Portes”, que organizó el Ayuntamiento de Palma en mayo de 2008.⁹ Y por otro lado, las asociaciones de personas con discapacidad de las Islas cifran en un 70% los locales, hoteles, calles, restaurantes y transporte público inadaptados en Palma¹⁰.

De la misma opinión es el regidor de infraestructuras del Ayuntamiento de Palma, Francisco Donate, que admitió que la situación de Palma en materia de accesibilidad “no es correcta”¹¹.

Por este motivo, desde la Consejería de Obras Públicas del Gobierno, a principios de año, se convocó una línea de subvenciones dirigida a los ayuntamientos de las Baleares que presentaran un proyecto de eliminación de barreras arquitectónicas. Así, hasta 25 ayuntamientos de Mallorca (incluido Palma), han presentado su solicitud a la Consejería con el objetivo de hacer las calles y los edificios de los municipios más accesibles. La fecha de solicitud y el presupuesto para el Ayuntamiento de Palma es¹²:

Fecha de solicitud	26/02/08
Presupuesto	85.920,67 €

⁹ El Mundo / El día de Baleares, 14 de mayo de 2008.

¹⁰ Diari de Balears, 20 de Mayo del 2008

¹¹ El Mundo / El día de Baleares, 24 de mayo de 2008.

¹² Diari de Balears, 30 de mayo de 2008

5. Percepción social de la discapacidad.

A continuación presentamos algunos estudios elaborados por distintas instituciones y entidades que nos ayudan a aproximarnos a la percepción social de la discapacidad en España y en Europa.

5.1. Percepción de la población

La encuesta “Discriminación y su percepción¹³” del CIS analiza la percepción social que existe sobre la discriminación, así como la valoración del alcance de algunas de las últimas leyes aprobadas en materia de desigualdad y protección de colectivos desfavorecidos de España.

A continuación mostramos los resultados más significativos y plasmados en el informe preliminar, con respecto al colectivo de población con discapacidad.

Según la encuesta del CIS, el colectivo de población con discapacidad registra un cierto nivel de rechazo social (siendo 2% de las personas entrevistadas que manifiestan tener poca o ninguna simpatía hacia el colectivo).

% Simpatía hacia colectivos, según modelo de sociedad preferido. Año 2007. CIS.			
	Total	Modelo de sociedad preferido	
		Heterogénea	Homogénea
Gitanos	59,0%	47,0%	72,0%
Personas de religión musulmana	55,0%	39,0%	72,0%
Inmigrantes	35,0%	17,0%	53,0%
Homosexuales	30,0%	15,0%	45,0%
Personas sin hogar	12,0%	9,0%	16,0%
Jóvenes	8,0%	5,0%	11,0%
Personas mayores	3,0%	2,0%	3,0%
Discapacitados	2,0%	2,0%	3,0%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas). Encuesta Discriminación y su percepción. Año 2007.

En la tabla siguiente quedan reflejadas diversas situaciones de discriminación, unas de carácter social y otras institucionales, con respecto a las personas con discapacidad:

% de entrevistados que afirma estar muy ó bastante de acuerdo con cada afirmación. Año 2007. CIS.	
La Adm. no hace suficientes esfuerzos para adaptar el acceso de los discapacitados a espacios públicos	71,0%
La mayoría de la gente evita relacionarse con gente discapacitada	28,0%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas). Encuesta Discriminación y su percepción. Año 2007.

Referente a la discriminación institucional, existe un consenso muy amplio (71%), con respecto a la opinión “La Administración no hace suficientes esfuerzos para adaptar el acceso de los discapacitados a espacios públicos”.

¹³ Se reproduce literalmente la terminología utilizada por el CIS.

De hecho, la aplicación de los principios de la Ley 3/1993 para la mejora de la accesibilidad y supresión de barreras arquitectónicas, después de 15 años de su entrada en vigor, no se ha implementado en su totalidad. Quedando aún un largo camino por recorrer en lo que se refiere a la creación de una Ciudad accesible para todos y todas.

La percepción de situaciones de discriminación social es menos elevada que la institucional, medida a través de la frase "La mayoría de la gente evita relacionarse con gente discapacitada", siendo un 28% de las personas entrevistadas las que se muestran de acuerdo o bastante de acuerdo con la afirmación.

En cuanto a la protección de las personas con discapacidad, el 69% de las personas entrevistadas manifiestan que existe insuficiente protección pública.

% Evaluación de la protección pública de colectivos potencialmente discriminados. Año 2007. CIS.			
	Excesiva	Suficiente	Escasa
Gitanos	17,0%	39,0%	33,0%
Personas de religión musulmana	14,0%	40,0%	28,0%
Inmigrantes	19,0%	39,0%	34,0%
Homosexuales	10,0%	45,0%	32,0%
Personas sin hogar	1,0%	16,0%	76,0%
Jóvenes	5,0%	36,0%	52,0%
Personas mayores	2,0%	30,0%	64,0%
Discapacitados	1,0%	24,0%	69,0%
Mujeres	3,0%	44,0%	47,0%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas). Encuesta Discriminación y su percepción. Año 2007.

La Ley aprobada en los últimos años en España en materia de protección a personas con discapacidad, la Ley de Dependencia, es ampliamente conocida (75%) entre la población, y el 58% de las personas entrevistadas que conocen dicha ley, la consideran escasa, por lo que se puede afirmar que existe un consenso respecto a la necesidad de seguir avanzado en la protección y fomento de la autonomía de las personas con discapacidad.

% Nivel de conocimiento (¿ha oído hablar ...) y valoración del alcance de la Ley de Dependencia? . Año 2007. CIS.	
% de entrevistados que contestan SI	75,0%
Valoración	
Excesiva	1,0%
Suficiente	32,0%
Escasa	58,0%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del CIS (Centro de Investigaciones Sociológicas). Encuesta Discriminación y su percepción. Año 2007.

Otro dato sobre la percepción de la discapacidad, aparece en el estudio "Igualdad de trato en el empleo" editado por Red2red Consultores donde se recogen los datos del *Eurobarómetro especial acerca de la discriminación*, impulsado por la Dirección General de Empleo, Asuntos Sociales e Igualdad de Oportunidades de la Comisión Europea y publicado en el mes de enero de 2007. Los principales resultados de opinión de la ciudadanía europea son los siguientes:

- la discapacidad es mayoritariamente percibida como una causa de discriminación potencial siendo la segunda causa percibida de discriminación (por detrás del aspecto físico).
- uno de cada dos ciudadanos europeos considera que la discapacidad está muy extendida en el contexto de la UE.
- la gran mayoría de la ciudadanía (89%) se muestra favorable a la adopción de medidas orientadas a fomentar la igualdad de oportunidades y la lucha contra la discriminación en el ámbito laboral.

% ¿Cómo es la discriminación existente en la UE-25 por causa de la discapacidad? Año 2007.	
Rara	42,0%
Muy extendida	53,0%
NS/Nc	5,0%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del Eurobarómetro especial acerca de la discriminación. Comisión Europea 2007.

% ¿Qué características pueden suponer una desventaja para un candidato a un empleo ante un competidor con las mismas habilidades y calificaciones? Año 2007.	
Aspecto físico	51,0%
Discapacidad	49,0%
Edad	49,0%
Nacionalidad	45,0%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del Eurobarómetro especial acerca de la discriminación. Comisión Europea 2007.

% ¿Es usted favorable a la adopción de medidas para favorecer la igualdad de trato de personas con discapacidad en su acceso al mercado de trabajo? Año 2007.	
No	10,0%
Si	87,0%
NS/Nc	3,0%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del Eurobarómetro especial acerca de la discriminación. Comisión Europea 2007.

5.2. El papel de los medios de comunicación en la imagen social de la discapacidad

Inma Martín Herrera, en su artículo "El papel de los medios de comunicación en la imagen social de la discapacidad"¹⁴, manifiesta que los medios de comunicación desempeñan tres funciones útiles para la sociedad: informar, formar y entretener. Respecto a la segunda función, formar, sobra decir que los medios son grandes formadores de la opinión pública y su actuación (siempre que siga un protocolo ético) puede influir enormemente en la sensibilización de la ciudadanía.

A lo largo de la historia, han sido utilizados como una herramienta para influir en la sociedad, son creadores de tendencias, modas, lenguajes y estereotipos; y configuradores de la imagen pública de personas, objetos, circunstancias, etc. En este sentido, los mass-media influyen definitivamente en el concepto y en la imagen social que hoy día se percibe de la discapacidad y por tanto, de las personas con discapacidad.

Por otra parte se aprecia una evolución y un cambio en la imagen que los medios han transmitido de las personas con alguna discapacidad durante los últimos cien años:

- Desde finales del siglo XIX y hasta, aproximadamente, la Segunda Guerra Mundial (1939), la discapacidad inspiraba lástima, compasión y marginación, porque esta circunstancia se relacionaba con una tragedia. De este modo, las personas con discapacidad eran protagonistas de relatos dramáticos, donde, según el caso, desempeñaban el papel de víctima o verdugo.
- Posteriormente, desde la década de los cincuenta hasta los años setenta, cambió el concepto de discapacidad, y los medios empezaron a mostrar una nueva faceta: la rehabilitación. Esta percepción de la discapacidad, más esperanzadora, tenía mucho que ver con las políticas de acción social que empezaron a desarrollarse en el incipiente estado del bienestar con el objetivo de mejorar las condiciones de vida de los ciudadanos y promocionar la igualdad de oportunidades;
- Desde los años 80 y hasta el momento actual, en el tratamiento informativo de la discapacidad prima el tono positivo porque está demostrado que una noticia feliz interesa más el lector, le engancha más. La imagen que hoy día proyectan los medios sobre las personas con discapacidad está enfocada a la integración social y profesional de estas personas.

¹⁴ Comunicación y Ciudadanía, 2006

La consecución de una integración social comienza por mejorar la imagen de la discapacidad que se difunde desde los medios, y para ello se recomienda cumplir unas pautas de estilo propuestas por el Real Patronato sobre Discapacidad:

- Mostrar a las personas con discapacidad en situaciones sociales cotidianas, la normalización.
- Admitir la curiosidad y la incomodidad ocasional que las personas sin discapacidad experimentan al interactuar con personas con discapacidad.
- Evitar la imagen conmovedora y desamparada de la discapacidad.
- Ser ecuanímenes y mostrar, con naturalidad, los éxitos y las dificultades de las personas con discapacidad.
- Informar sobre los servicios públicos que existen a disposición de las personas con una discapacidad,
- Que la discapacidad sea protagonista de cualquier tipo de publicaciones, programas o portales digitales, y no sólo de espacios y soportes especializados en este tema.
- Que los medios de comunicación contraten a personas con discapacidad.

Es notoria la actual sensibilización que los medios de comunicación han desarrollado ante la discapacidad; por lo que hay que apostar por una información óptima, que es aquella que:

- No omite detalles y presenta a la discapacidad en su totalidad: al sujeto como persona, y como parte activa de la sociedad.
- Tiene un tono optimista, pero realista, es decir, sin omitir ni enmascarar las dificultades y los problemas que implican una discapacidad.
- No centra la información en la minusvalía y sólo indica que una persona presenta una discapacidad cuando este dato es pertinente para contar la noticia.
- Garantiza el respeto hacia estas personas y la defensa de sus derechos.
- Evita, en el caso de los medios visuales, el enfoque innecesario sobre determinados aparatos vinculados con la discapacidad: silla de ruedas, bastón, muletas, etc.
- Es una información que cede la palabra a la persona con discapacidad para darle la oportunidad de informar en primera persona a la sociedad sobre las necesidades, preocupaciones y asuntos que atañen a este colectivo.
- Hace visible ante el resto de la sociedad al colectivo de personas con discapacidad.
- Comunica los avances científicos con rigurosidad para no crear falsas expectativas en las personas afectadas.
- No emplea un lenguaje peyorativo y utiliza las expresiones, los conceptos y los términos técnicos adecuados, explicando su significado cuando sea necesario.

Por otra parte Catalina Amer en su tesis doctoral "Opinió pública i discapacitat. Anàlisi històrica de la premsa de Mallorca (1983-2007)" analiza el tratamiento que ha dado la prensa escrita editada en Palma a las noticias relacionadas con las personas con discapacidad¹⁵. Una de las críticas que realiza Amer a la prensa es no haber empleado todo su poder para promover avances en las políticas sociales. Aunque la autora reconoce que si bien en los 80 la prensa jugó un papel importante como dinamizadora del debate suscitado por la escolarización en centros ordinarios de niños con discapacidad, este espíritu y constancia no se ha mantenido en otros ámbitos como es el caso la inserción laboral.

Igualmente destaca el papel del movimiento asociativo que ha ido realizando un gran trabajo de concienciación, y reconoce, la autora, que la prensa local ha impulsado el conocimiento de todas estas entidades para darles más fuerza y protagonismo.

La autora se lamenta que muchas de las noticias sobre estas asociaciones se centren en los actos lúdicos que organizan ya que, en su opinión, deberían darse a conocer también las necesidades del colectivo y las posibles soluciones y propuestas de mejora.

---

¹⁵ Diario de Mallorca, 22 de febrero de 2008

Del mismo modo consideramos importante, la utilización de un lenguaje no discriminatorio en los medios, un lenguaje centrado en las personas y no en su discapacidad.

Por último, es necesaria la visibilización de las mujeres con discapacidad, colectivo prioritario de intervención atendiendo a su situación de doble discriminación. Todos los estudios e informes sobre personas con discapacidad (siguiendo la normativa existente a tal efecto) deben ir desagregados por sexo, ya que la no visibilización implica discriminación y presuponer la no existencia de situaciones diferenciadas.

6. Diagnóstico de las personas con discapacidad

La información recogida y analizada en este apartado ha sido extraída mediante el vaciado y explotación de la Base de Datos del Centro Base de Minusvalías (IBAS), que contiene datos de las personas que, voluntariamente, han solicitado valoración de su discapacidad y han sido valoradas como tales obteniendo el consiguiente certificado de minusvalía.

Se trata pues de una aproximación al colectivo de personas con discapacidad de Palma, pero no significa necesariamente la cuantificación del número total de personas ya que sólo aparecen recogidas aquellas que han solicitado su valoración en el centro.

Los objetivos de este apartado son:

- Cuantificar la población con discapacidad de Palma de Mallorca a abril de 2008, y compararla con la población total del municipio.
- Analizar la población con discapacidad en relación a diferentes variables sociodemográficas.
- Analizar esta población teniendo en cuenta las siguientes variables: sexo, grado de minusvalía y tipo de discapacidad principal, necesidad de tercera persona y dificultad de movilidad.

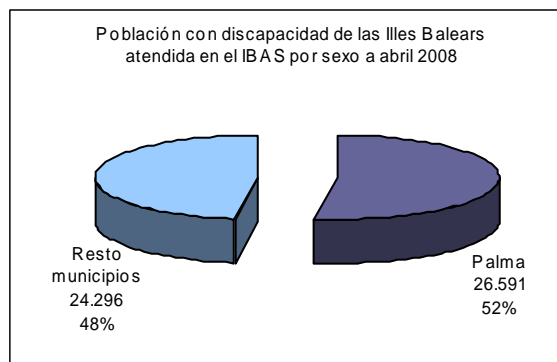
6.1. La población con discapacidad de Palma

En Palma residen un total de 26.591 personas con discapacidad valoradas por el IBAS, lo que representa el 52,3% de la población con discapacidad de las Illes Balears.

La incidencia de la discapacidad es mayor entre las mujeres que entre los hombres, encontrando la diferencia más importante en el conjunto de la población balear, donde el 51,4%% de las personas con discapacidad son mujeres.

Población con discapacidad de Illes Balears y Palma atendida en el IBAS por sexo a abril 2008			
	Illes Balears	Palma	Resto municipios
Total	50.887	26.591	24.296
Hombres	24.635	13.015	11.620
Mujeres	26.170	13.542	12.628
Sin especificar	82	34	48

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Tal y como se ha especificado anteriormente, la cifra de personas con discapacidad valorada desde el IBAS (abril de 2008) es de 26.591 personas, cifra que representa el 6,4% de la población general de Palma, estipulada en 413.781 personas a 1/1/2008, según datos provisionales del Padrón Municipal.

Del total de población reconocida por el IBAS, 13.015 son hombres, suponiendo el 6,4% de toda la población masculina, y 13.542 son mujeres, que corresponden al 6,5% de la población total femenina de la ciudad.

Por tanto analizando los datos en su generalidad, observamos una mayor prevalencia de mujeres (50,9%) frente a un 49,1% de hombres con discapacidad. En el total poblacional, la proporción por sexos es similar, un 49,3% son hombres y un 50,7% mujeres.

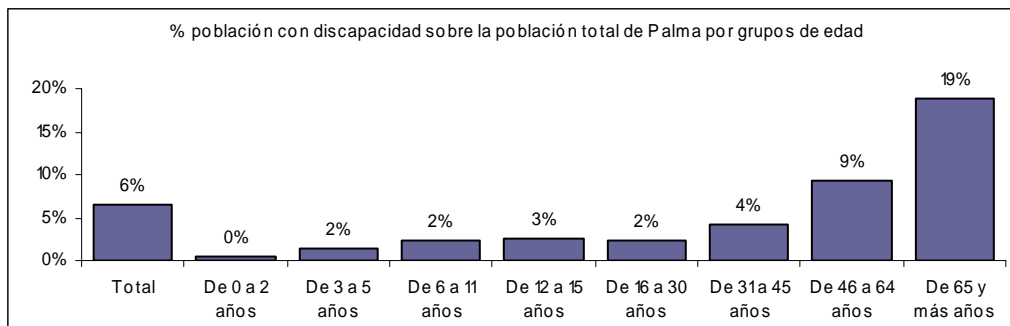
Población de Palma por sexo y grupos de edad. Padrón municipal a 1-1-2008			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	413.781	204.104	209.677
De 0 a 2 años	12.155	6.234	5.921
De 3 a 5 años	12.592	6.404	6.188
De 6 a 11 años	22.595	11.523	11.072
De 12 a 15 años	15.117	7.650	7.467
De 16 a 30 años	93.726	47.425	46.301
De 31 a 45 años	112.906	58.870	54.036
De 46 a 64 años	90.237	43.910	46.327
De 65 y más años	54.453	22.088	32.365

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del Padrón municipal del Ayuntamiento de Palma

% población con discapacidad sobre la población total de Palma por grupos de edad			
	Pobl. total	Pobl. con discapacidad*	% pobl. disc. / total
Total	413.781	26.591	6%
De 0 a 2 años	12.155	46	0%
De 3 a 5 años	12.592	190	2%
De 6 a 11 años	22.595	536	2%
De 12 a 15 años	15.117	388	3%
De 16 a 30 años	93.726	2.120	2%
De 31 a 45 años	112.906	4.603	4%
De 46 a 64 años	90.237	8.445	9%
De 65 y más años	54.453	10.240	19%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del Padrón municipal del Ayuntamiento de Palma y del IBAS

Nota: el total incluye las personas discapacitadas sin especificar la edad

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del Padrón municipal del Ayuntamiento de Palma y del IBAS

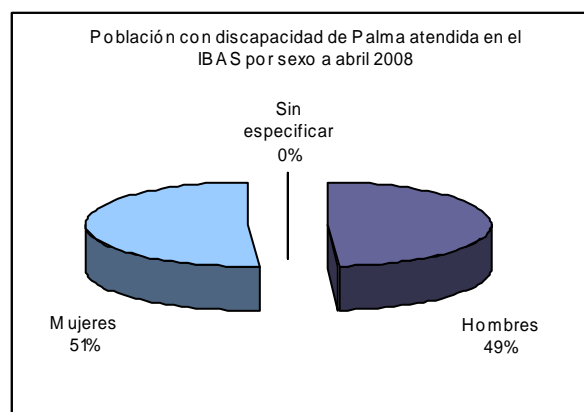
Los menores y jóvenes con minusvalía reconocida de 0 a 15 años representan el 4,3% del total de población con discapacidad reconocida y el 1,9% del total poblacional de este grupo de edad (62.459 personas).

La población adulta con minusvalía de 16 a 64 años supone el 57,0% del total de población con discapacidad y el 5,1% del total poblacional de este grupo de edad (296.869 personas). Las personas mayores con discapacidad reconocida de 65 y más años son el 38,5% del total de población con discapacidad reconocida y el 18,8% del total de mayores de Palma (54.453 personas mayores).

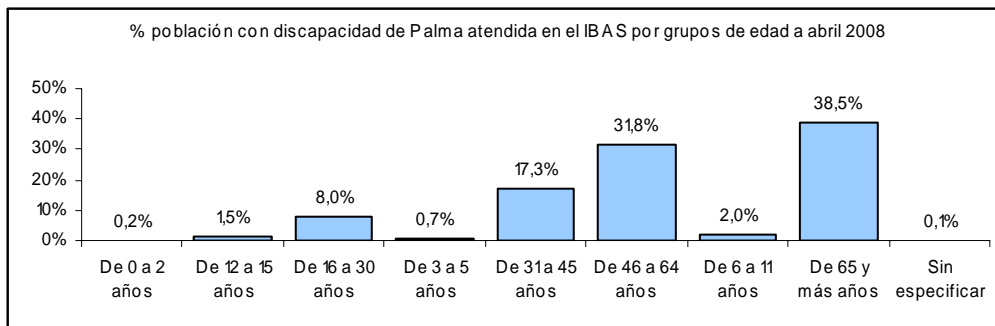
Si bien en números absolutos la población femenina con discapacidad es superior a la masculina, analizando los diferentes tramos de edad observamos que la incidencia de la discapacidad es mayor entre los hombres que entre las mujeres, excepto a partir de los 65 años de edad, cuando el 59,5% de las personas con discapacidad son mujeres, encontrando en este grupo de edad las diferencias más importantes entre sexos.

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y grupos de edad a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
De 0 a 2 años	46	22	24	0
De 3 a 5 años	190	124	66	0
De 6 a 11 años	536	335	200	1
De 12 a 15 años	388	241	147	0
De 16 a 30 años	2.120	1.290	828	2
De 31 a 45 años	4.603	2.564	2.038	1
De 46 a 64 años	8.445	4.304	4.130	11
De 65 y más años	10.240	4.130	6.096	14
Sin especificar	23	5	13	5

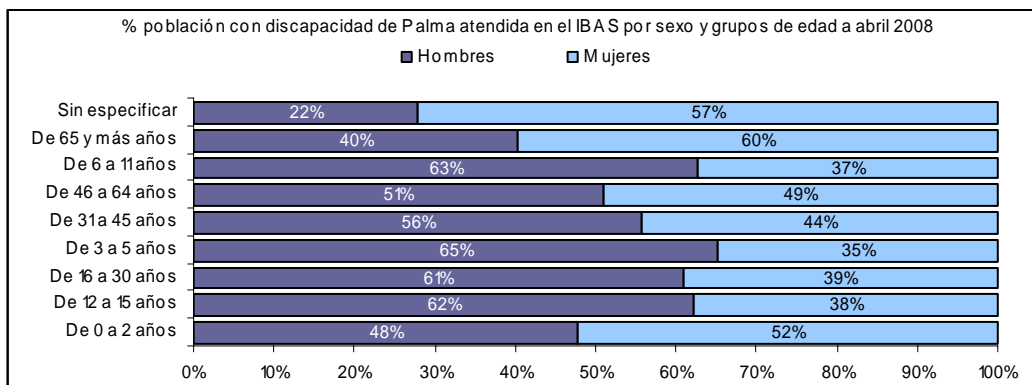
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

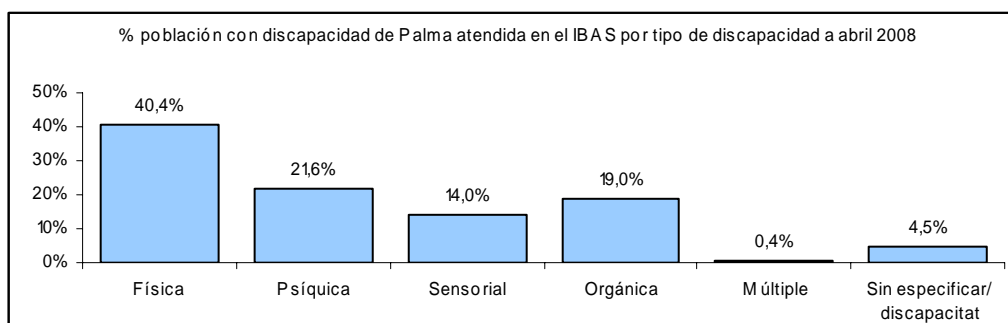
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

La distribuci3n en porcentajes de la poblaci3n con discapacidad reconocida seg3n el tipo de discapacidad principal es la que se muestra en la tabla y gr3fico siguiente, y reflejan:

- La discapacidad f3sica es la que presenta una mayor incidencia entre la poblaci3n analizada (40,4%). La discapacidad ps3quica ocupa el segundo lugar con el 21,6%, mientras que la discapacidad org3nica representa el 19,0%. Por otra parte, la discapacidad sensorial (visual, auditiva,...) supone un 13,9% y las discapacidades mixtas y otras (sin especificar) representan el 4,9% del total de poblaci3n valorada por el IBAS.
- Teniendo en cuenta la variable sexo, destacar una incidencia mucho mayor de la discapacidad f3sica entre las mujeres (43,6%) que entre los hombres (37,2%). Por el contrario, las personas con discapacidad de tipo ps3quico son m3s numerosas entre la poblaci3n masculina, que alcanza el 22,5% en los hombres y el 20,8% en las mujeres.
- Del mismo modo, la discapacidad de tipo sensorial tiene m3s incidencia entre los hombres (14,1% frente al 13,9% de las mujeres), de igual forma que sucede con la discapacidad de tipo org3nico (que alcanza al 19,8% de los hombres, frente al 18,2% de las mujeres).

Poblaci3n con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y tipo de discapacidad a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
F3sica	10.756	4.838	5.901	17
Ps3quica	5.755	2.932	2.818	5
Sensorial	3.715	1.835	1.879	1
Org3nica	5.058	2.580	2.469	9
M3ltiple	99	43	56	0
Sin especificar/ discapacidad	1.208	787	419	2

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Cruzando el tipo de discapacidad y los diferentes grupos de edad, se aprecia que a partir de los 45 a1os hay un claro predominio de las discapacidades de tipo f3sico. Como se puede observar en la tabla adjunta, la preponderancia que adquieren las discapacidades f3sicas a medida que aumenta la edad de las personas, generalmente originadas por accidentes, como consecuencias de enfermedades adquiridas, procesos de deterioro de la salud, etc.

Durante la infancia y adolescencia predomina la discapacidad ps3quica como principal causa de discapacidad.

Poblaci3n con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y grupos de edad a abril 2008							
	Total	F3sica	Ps3quica	Sensorial	Org3nica	M3ltiple	Sin especificar/discapacitat
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
De 0 a 2 a1os	46	12	19	5	8	0	2
De 3 a 5 a1os	190	41	81	23	34	3	8
De 6 a 11 a1os	536	102	276	57	57	7	37
De 12 a 15 a1os	388	54	234	41	25	3	31
De 16 a 30 a1os	2.120	493	996	293	157	17	164
De 31 a 45 a1os	4.603	1.607	1.441	719	626	14	196
De 46 a 64 a1os	8.445	3.733	1.574	1.125	1.609	18	386
De 65 y m3s a1os	10.240	4.704	1.131	1.447	2.537	37	384
Sin especificar	23	10	3	5	5	0	0

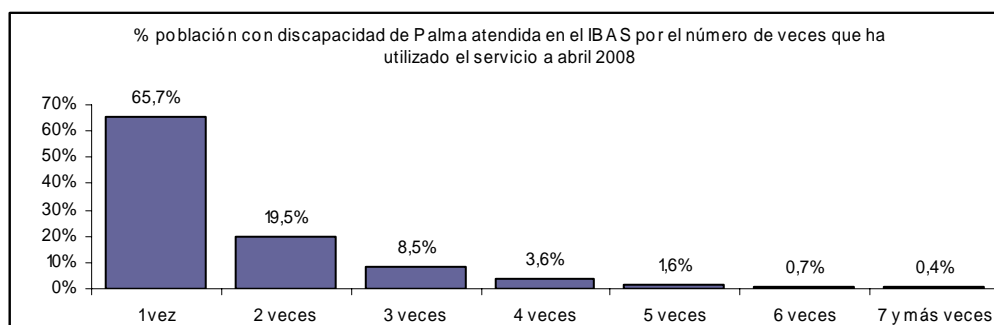
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

En general, las personas con discapacidad que han sido atendidas por el IBAS utilizan el servicio s3lo una vez (65,7%), no existiendo diferencias importantes con respecto al sexo.

Comparando los datos por tipo de discapacidad es interesante destacar que son las personas con discapacidad ps3quica las que utilizan con m3s frecuencia el servicio de valoraci3n del IBAS, un 49,3% de la poblaci3n con discapacidad ps3quica utiliza el servicio en m3s de una ocasi3n.

Poblaci3n con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y n3mero de veces que ha utilizado el servicio a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
1 vez	17.471	8.352	9.092	27
2 veces	5.197	2.628	2.563	6
3 veces	2.271	1.123	1.147	1
4 veces	951	540	411	0
5 veces	420	227	193	0
6 veces	179	101	78	0
7 y m3s veces	102	44	58	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y número de veces que ha utilizado el servicio a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
1 vez	17.471	7.288	2.916	2.697	3.606	51	913
2 veces	5.197	2.099	1.372	654	859	21	192
3 veces	2.271	849	796	222	327	15	62
4 veces	951	304	398	77	141	5	26
5 veces	420	132	175	42	58	5	8
6 veces	179	50	71	13	40	2	3
7 y más veces	102	34	27	10	27	0	4

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

La calificación del grado de minusvalía responde a criterios técnicos unificados, fijados mediante baremo en el RD 1971/1999 de 23 de diciembre de, "reconocimiento, declaración y calificación del grado de minusvalía". Y serán objeto de valoración tanto las discapacidades que presente la persona, como, en su caso, los factores sociales complementarios relativos, entre otros, a su entorno familiar y situación laboral, educativa y cultural, que puedan dificultar su integración social.

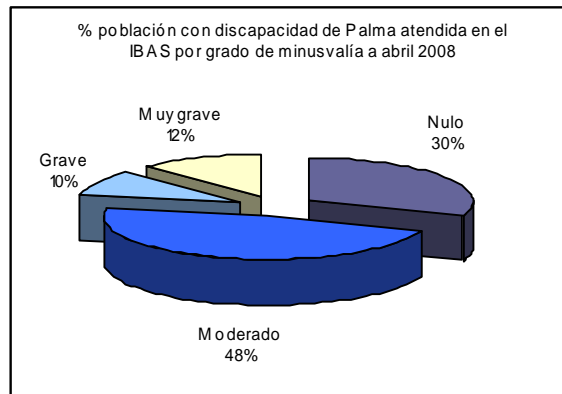
El **grado de minusvalía** se expresa mediante un porcentaje.

En cuanto a la severidad de la discapacidad, casi la mitad de la población valorada (el 47,5%) presenta una discapacidad moderada, mientras que el 22,1% presenta una discapacidad grave o muy grave.

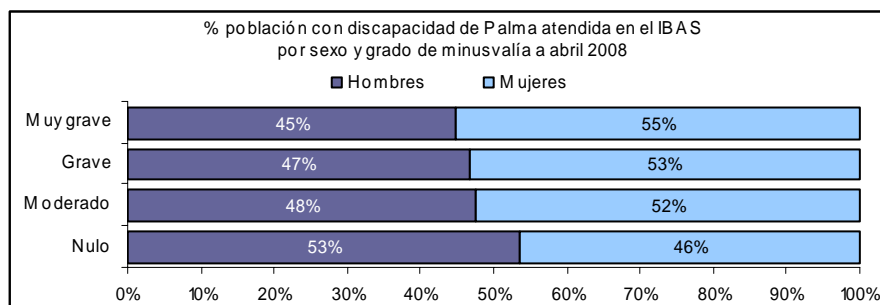
Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y grado de minusvalía a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
Nulo	8.098	4.324	3.755	19
Moderado	12.627	6.013	6.607	7
Grave	2.551	1.190	1.357	4
Muy grave	3.315	1.488	1.823	4

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

El grado de minusvalía según el sexo refleja una mayor incidencia de la discapacidad nula en hombres que en mujeres (53,4% frente a 46,6%), mientras que en la discapacidad grave y muy grave es a la inversa (45,8% de hombres frente a 54,2% de mujeres). El grado de minusvalía "moderado" se encuentra relativamente igualado, con diferencias entre sexos de 4 puntos porcentuales.

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Un grupo importante de población con discapacidad lo componen las personas menores de 65 años con un grado de minusvalía muy grave, que suponen un 9,3% del total de personas con discapacidad menores de 65 años (16.328). Debe tenerse en cuenta que sus características son muy específicas y sus necesidades de apoyo elevadas, estando mucho de ellos en situación de dependencia.

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por grado de discapacidad y tramos de edad a abril 2008					
	Total	Nulo	Moderado	Grave	Muy Grave
Total	26.591	8.098	12.627	2.551	3.315
De 0 a 2 años	46	18	23	3	2
De 3 a 5 años	190	91	79	16	4
De 6 a 11 años	536	297	206	19	14
De 12 a 15 años	388	223	127	14	24
De 16 a 30 años	2.120	917	803	162	238
De 31 a 45 años	4.603	1.708	2.004	397	494
De 46 a 64 años	8.445	2.941	4.180	588	736
De 65 y más años	10.240	1.895	5.196	1.351	1.798
Sin especificar	23	8	9	1	5

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

En la tabla siguiente, se observa que las personas con una grado de discapacidad muy grave presentan en la mayor parte de los casos una discapacidad de tipo física (33,9%), seguida por la discapacidad psíquica (29,6), orgánica (20,1%) y sensorial (8,7%).

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y grado de minusvalía a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
Nulo	8.098	4.020	1.113	1.152	1.458	3	352
Moderado	12.627	4.880	3.023	1.427	2.656	26	615
Grave	3.315	991	865	913	432	54	60
Muy grave	2.551	865	754	223	512	16	181

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

La valoración de los **Factores sociales** se va a concretar identificando los valores más predominantes (en una escala que va del 1 al 5):

En la valoración de factores familiares y económicos, las personas con discapacidad del municipio de Palma, es donde presentan las puntuaciones más altas, y como también se puede observar, son los factores donde las puntuaciones presentan una dispersión más amplia.

El factor familiar es en el único factor donde se adquiere la puntuación máxima de 5 puntos, y sólo 364 personas adquieren dicha puntuación.

En el factor laboral y en el factor cultural es donde, en mayor porcentaje, prevalecen los valores medios.

Y, finalmente es en el factor edad y en el factor entorno, donde las personas valoradas presentan niveles inferiores (el 75,6% y 65,8% respectivamente de las personas presentan la puntuación "0").

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por las puntuaciones de los factores valorables a abril 2008						
	Factor Familiar	Factor Económico	Factor Laboral	Factor Cultural	Factor Entorno	Factor Edad
Total	26.591	26.591	26.591	26.591	26.591	26.591
0 puntos	6.379	8.562	16.049	7.603	17.502	20.107
0,5 puntos	514	438	370	2.499	1.463	11
1 puntos	4.497	2.256	1.228	2.748	3.582	1.063
1,5 puntos	2.302	1.495	609	596	931	30
2 puntos	5.765	5.978	2.958	6.771	2.340	1.179
2,5 puntos	2.007	4.285	5.219	3.797	93	4.201
3 puntos	3.933	1.027	158	1.642	478	0
3,5 puntos	170	42	0	18	20	0
4 puntos	648	2.508	0	917	182	0
4,5 puntos	12	0	0	0	0	0
5 puntos	364	0	0	0	0	0

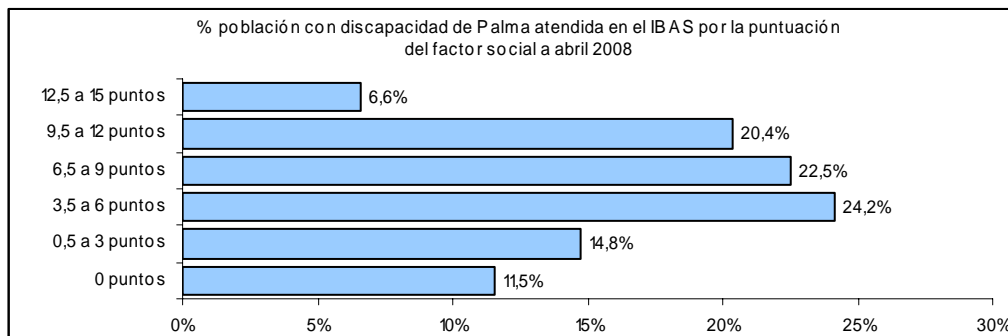
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

A continuación se va a identificar el perfil predominante, de las puntuaciones más altas de la escala, en cada uno de los factores:

El perfil predominante, de la puntuación más alta obtenida (12,5 a 15,0 puntos) del **factor social** corresponde a: mujer (68,7%) con discapacidad física (41,1%):

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y puntuaciones del factor social a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 puntos	3.068	1.901	1.164	3
0,5 a 3 puntos	3.929	2.250	1.671	8
3,5 a 6 puntos	6.431	3.473	2.945	13
6,5 a 9 puntos	5.991	2.879	3.103	9
9,5 a 12 puntos	5.414	1.961	3.452	1
12,5 a 15 puntos	1.758	551	1.207	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

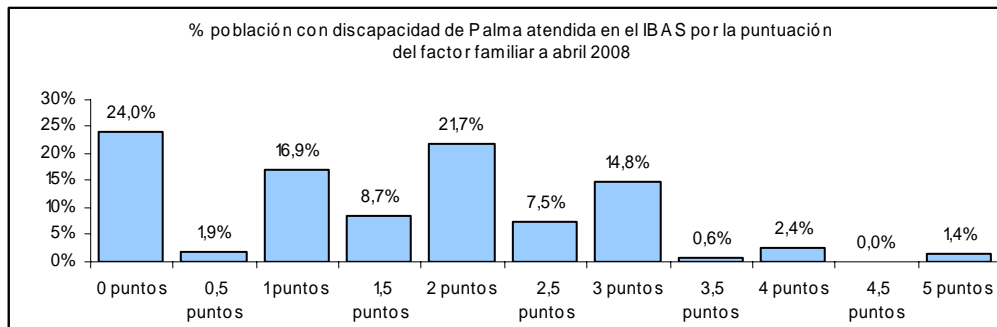
Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y puntuaciones del factor social a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 puntos	3.068	1.327	206	358	436	11	730
0,5 a 3 puntos	3.929	1.585	786	678	745	23	112
3,5 a 6 puntos	6.431	2.590	1.567	982	1.090	22	180
6,5 a 9 puntos	5.991	2.333	1.543	834	1.137	25	119
9,5 a 12 puntos	5.414	2.198	1.327	649	1.180	14	46
12,5 a 15 puntos	1.758	723	326	214	470	4	21

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

En relación al **Factor familiar**, el perfil de la valoración más alta accedida (5 puntos) corresponde a: hombre (56,8%) y mayoritariamente con discapacidad psíquica (41,2%):

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y puntuaciones del factor familiar a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 puntos	6.379	3.725	2.644	10
0,5 puntos	514	273	241	0
1 puntos	4.497	2.332	2.159	6
1,5 puntos	2.302	1.085	1.214	3
2 puntos	5.765	2.527	3.229	9
2,5 puntos	2.007	769	1.236	2
3 puntos	3.933	1.736	2.194	3
3,5 puntos	170	70	100	0
4 puntos	648	285	362	1
4,5 puntos	12	6	6	0
5 puntos	364	207	157	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

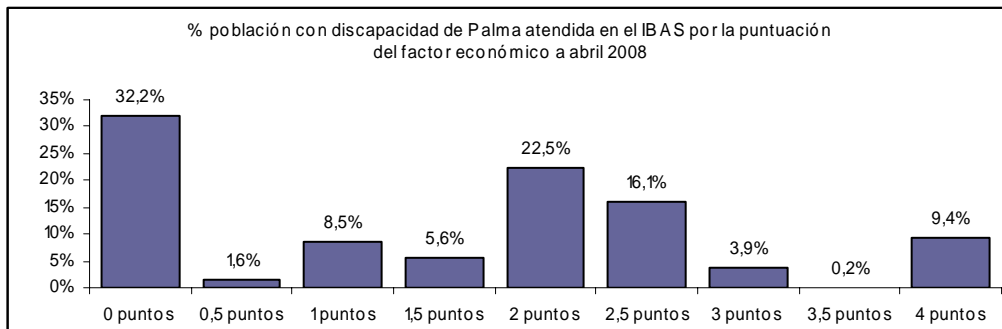
Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y puntuaciones del factor familiar a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 puntos	6.379	2.782	842	863	1.053	27	812
0,5 puntos	514	202	68	126	108	2	8
1 puntos	4.497	1.869	958	688	852	21	109
1,5 puntos	2.302	1.051	382	365	453	6	45
2 puntos	5.765	2.313	1.328	838	1.155	14	117
2,5 puntos	2.007	821	476	282	398	6	24
3 puntos	3.933	1.345	1.255	475	778	14	66
3,5 puntos	170	73	48	13	32	1	3
4 puntos	648	204	245	42	141	4	12
4,5 puntos	12	3	3	2	2	0	2
5 puntos	364	93	150	21	86	4	10

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

El perfil sobresaliente, de la puntuación más alta otorgada (4 puntos) del **Factor económico** corresponde a: mujer (52,6%) y en su mayoría con discapacidad física (35,9%):

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y puntuaciones del factor económico a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 puntos	8.562	4.811	3.740	11
0,5 puntos	438	207	231	0
1 puntos	2.256	1.163	1.088	5
1,5 puntos	1.495	675	820	0
2 puntos	5.978	2.801	3.165	12
2,5 puntos	4.285	1.626	2.658	1
3 puntos	1.027	525	498	4
3,5 puntos	42	20	22	0
4 puntos	2.508	1.187	1.320	1

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

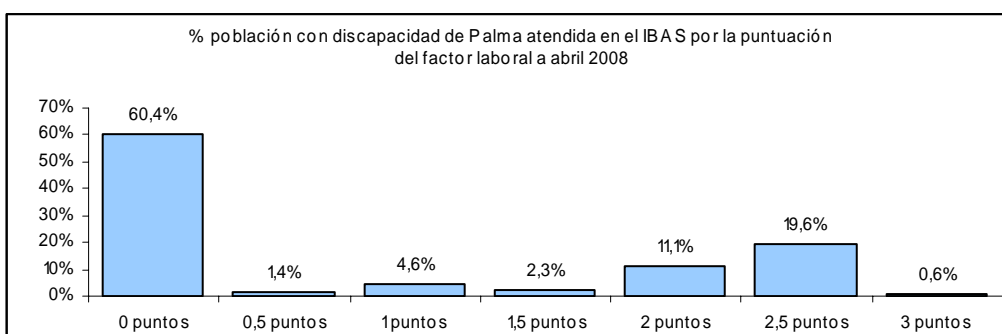
Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y puntuaciones del factor económico a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 puntos	8.562	3.645	1.333	1.224	1.501	42	817
0,5 puntos	438	199	67	83	77	1	11
1 puntos	2.256	887	559	355	389	7	59
1,5 puntos	1.495	661	297	258	246	3	30
2 puntos	5.978	2.399	1.474	817	1.128	21	139
2,5 puntos	4.285	1.732	887	636	961	4	65
3 puntos	1.027	318	363	102	202	7	35
3,5 puntos	42	14	10	4	11	0	3
4 puntos	2.508	901	765	236	543	14	49

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

El perfil del Factor laboral (puntuación máxima obtenida 3 puntos): mujer (54,4%) con discapacidad física (40,5%):

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y puntuaciones del factor laboral a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 puntos	16.049	8.654	7.363	32
0,5 puntos	370	228	141	1
1 puntos	1.228	647	581	0
1,5 puntos	609	330	279	0
2 puntos	2.958	1.267	1.691	0
2,5 puntos	5.219	1.818	3.401	0
3 puntos	158	71	86	1

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

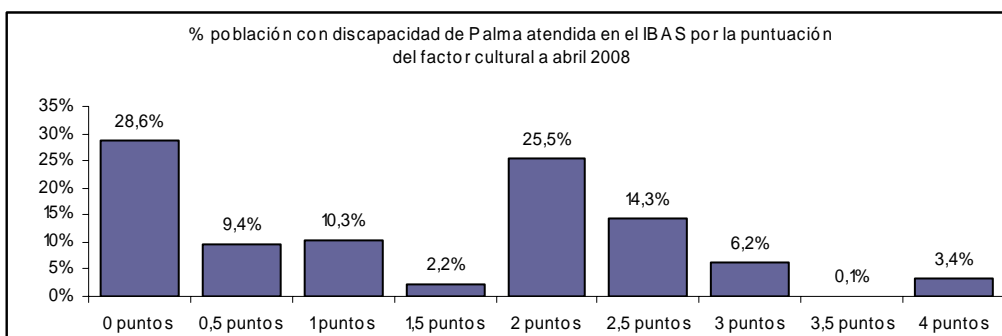
Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y puntuaciones del factor laboral a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 puntos	16.049	6.315	3.456	2.199	2.941	80	1.058
0,5 puntos	370	122	125	62	47	2	12
1 puntos	1.228	550	238	198	211	4	27
1,5 puntos	609	305	93	116	85	0	10
2 puntos	2.958	1.336	537	425	610	5	45
2,5 puntos	5.219	2.064	1.267	703	1.122	8	55
3 puntos	158	64	39	12	42	0	1

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Con respecto al **Factor cultural**, el perfil de la valoración más alta obtenida (4 puntos) corresponde a: mujer (59,9%) con discapacidad física (34,9%) y psíquica (34,6%):

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y puntuaciones del factor cultural a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 puntos	7.603	4.484	3.111	8
0,5 puntos	2.499	1.349	1.147	3
1 puntos	2.748	1.476	1.269	3
1,5 puntos	596	327	267	2
2 puntos	6.771	3.220	3.541	10
2,5 puntos	3.797	1.094	2.702	1
3 puntos	1.642	691	945	6
3,5 puntos	18	7	11	0
4 puntos	917	367	549	1

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

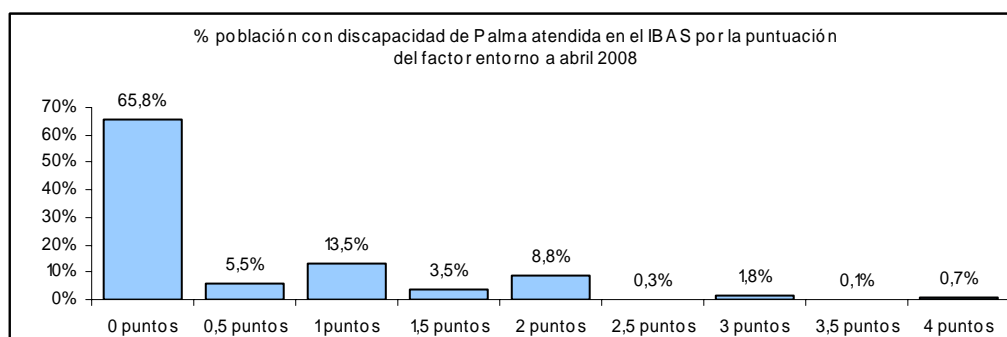
Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y puntuaciones del factor cultural a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 puntos	7.603	3.066	1.255	1.063	1.245	35	939
0,5 puntos	2.499	1.123	449	418	463	7	39
1 puntos	2.748	1.114	602	441	525	12	54
1,5 puntos	596	278	91	88	120	1	18
2 puntos	6.771	2.639	1.705	945	1.370	20	92
2,5 puntos	3.797	1.493	952	495	809	9	39
3 puntos	1.642	715	379	174	351	9	14
3,5 puntos	18	8	5	1	3	1	0
4 puntos	917	320	317	90	172	5	13

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

En relación a la valoración del **Factor entorno** el perfil predominante es: hombre (58,2%) con una discapacidad de tipo física (36,8%):

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y puntuaciones del factor entorno a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 puntos	17.502	8.770	8.703	29
0,5 puntos	1.463	596	867	0
1 puntos	3.582	1.653	1.927	2
1,5 puntos	931	424	507	0
2 puntos	2.340	1.173	1.165	2
2,5 puntos	93	42	51	0
3 puntos	478	242	235	1
3,5 puntos	20	9	11	0
4 puntos	182	106	76	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

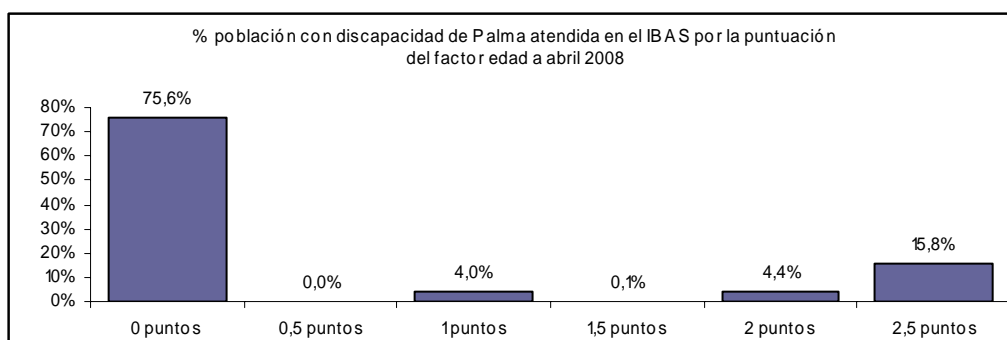
Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y puntuaciones del factor entorno a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 puntos	17.502	6.944	3.680	2.555	3.251	59	1.013
0,5 puntos	1.463	608	287	252	289	4	23
1 puntos	3.582	1.491	797	455	744	7	88
1,5 puntos	931	376	229	145	164	2	15
2 puntos	2.340	985	586	252	444	15	58
2,5 puntos	93	57	13	6	14	0	3
3 puntos	478	213	116	38	100	6	5
3,5 puntos	20	15	1	2	2	0	0
4 puntos	182	67	46	10	50	6	3

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Y, finalmente, analizando las valoraciones del **Factor edad** el perfil predominante es: mujer (68,8%) con una discapacidad de tipo física (46,8%):

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y puntuaciones del factor edad a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 puntos	20.107	10.674	9.399	34
0,5 puntos	11	5	6	0
1 puntos	1.063	513	550	0
1,5 puntos	30	12	18	0
2 puntos	1.179	501	678	0
2,5 puntos	4.201	1.310	2.891	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y puntuaciones del factor edad a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 puntos	20.107	7.801	5.006	2.623	3.414	93	1.170
0,5 puntos	11	4	1	1	4	0	1
1 puntos	1.063	431	188	189	239	3	13
1,5 puntos	30	13	5	8	3	0	1
2 puntos	1.179	539	158	201	275	0	6
2,5 puntos	4.201	1.968	397	693	1.123	3	17

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Con respecto a la **dependencia de otras personas**, existe un baremo que se aplica a quienes solicitan el "subsido de ayuda de tercera persona"; este baremo valora la necesidad de otra persona para desplazarse, cuidar de sí mismo, comunicarse, manejar objetos domésticos, manejar aparatos técnicos o tomar precauciones especiales con respecto a su estado de salud y adaptación a su entorno, y distingue tres grupos de personas: autónomas, quienes necesitan alguna ayuda y quienes dependen de otra persona.

Se considera la necesidad de asistencia de tercera persona siempre que se obtenga en el presente baremo un mínimo de 15 puntos.

Se puede afirmar que, como mínimo, 3.191 personas, el 12,0% de las registradas dependen de otra persona para realizar las actividades básicas de la vida cotidiana.

La proporción de mujeres (14,0%) que necesitan ayuda de una tercera persona es mayor que la de hombres (9,9%).

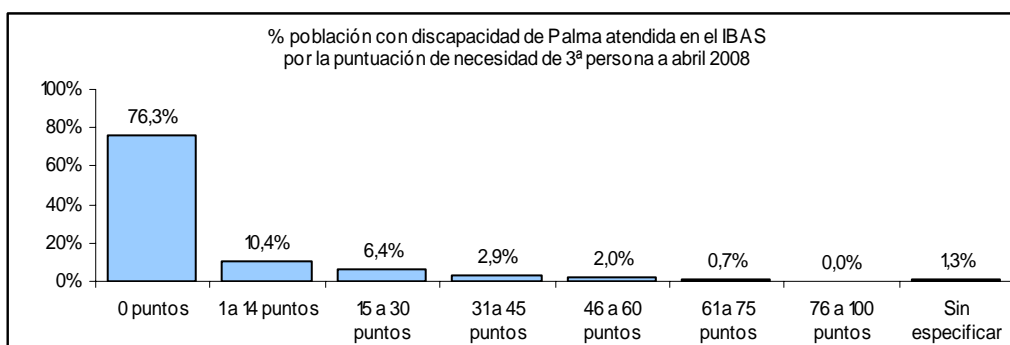
Dentro de cada una de las tipologías: se observa que el 41,4% de las personas con discapacidad múltiple tienen necesidad de tercera persona, en las otras discapacidades el porcentaje es el siguiente: psíquica (20,7%), física (el 12,5%), orgánica (8,3%) y sensorial (4,1%).

De este grupo de personas que necesitan de una tercera persona:

- El 59,3% corresponden al sexo femenino.
- Un 42,2% de las personas presenta discapacidad física, siendo personas que requieren de dispositivos y apoyos específicos con el fin de potenciar la vida autónoma

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y puntuación de necesidad de 3ª persona a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 puntos	20.295	10.391	9.877	27
1 a 14 puntos	2.760	1.137	1.622	1
15 a 30 puntos	1.715	737	974	4
31 a 45 puntos	772	299	472	1
46 a 60 puntos	519	185	334	0
61 a 75 puntos	182	70	112	0
76 a 100 puntos	3	3	0	0
Sin especificar	345	193	151	1

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y puntuación de necesidad de 3ª persona a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 puntos	20.295	8.231	3.746	3.039	4.096	49	1.134
1 a 14 puntos	2.760	1.069	712	481	461	7	30
15 a 30 puntos	1.715	659	667	103	243	13	30
31 a 45 puntos	772	372	253	23	109	13	2
46 a 60 puntos	519	237	192	21	53	11	5
61 a 75 puntos	182	79	76	7	16	3	1
76 a 100 puntos	3	0	2	0	0	1	0
Sin especificar	345	109	107	41	80	2	6

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Existe otro baremo "movilidad" cuyo objetivo es determinar la capacidad de las personas para utilizar el transporte público. Se aplica a quienes solicitan la prestación.

Este instrumento clasifica a las personas en cinco categorías diferentes:

- A. Usuarios o confinados en silla de ruedas
- B. Personas que dependen absolutamente de dos bastones para deambular
- C. Personas que pueden deambular pero presentan conductas agresivas o molestas de difícil control, a causa de graves deficiencias intelectuales que dificultan la utilización de medios normalizados de transporte.
- D. Personas con algún problema de movilidad que dificulta el uso de transporte y no incluidas en las categorías anteriores
- E. Personas sin dificultad para la movilidad.

Para las personas incluidas en la categoría "D", sólo se considerará la existencia de dificultades de movilidad siempre que la presunta persona beneficiaria obtenga en esta valoración un mínimo de 7 puntos.

Hay en Palma 3.707 personas con problemas de movilidad, representando el 13,9% del total de personas con discapacidad.

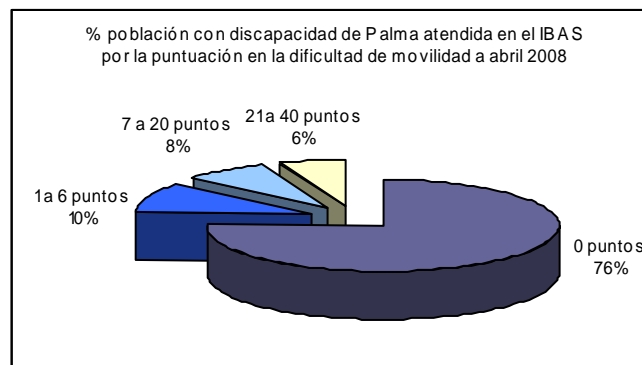
El porcentaje de personas que presentan dificultad de movilidad, dentro de cada grupo socio-sanitario es:

- Por sexo: un 14,3% de mujeres frente al 13,5% de los hombres.
- Por tipo de discapacidad: discapacidad múltiple (63,6%), física (el 20,7%), orgánica (13,2%), psíquica (9,2%) y sensorial (4,5%).

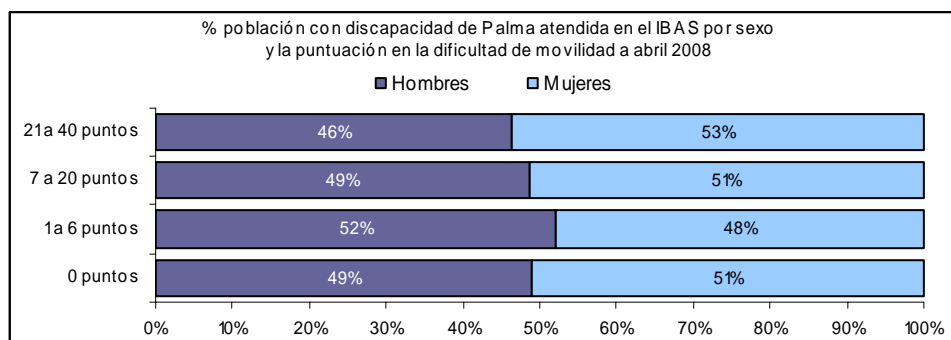
Por lo que se puede constatar que de las 3.707 personas que presentan dificultades de movilidad el 52,2% es de sexo femenino. Y analizando la distribución por tipo de discapacidad se constata que el 60% son personas valoradas con discapacidad física.

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y puntuación en la dificultad de movilidad a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
0 puntos	20.199	9.858	10.322	19
1 a 6 puntos	2.685	1.394	1.285	6
7 a 20 puntos	2.100	1.019	1.075	6
21 a 40 puntos	1.606	744	859	3
41 a 60 puntos	0	0	0	0
61 a 80 puntos	1	0	1	0
81 a 100 puntos	0	0	0	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por tipo de discapacidad y puntuación en la dificultad de movilidad a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
0 puntos	20.199	6.995	5.014	3.310	3.796	36	1.048
1 a 6 puntos	2.685	1.534	217	244	601	10	79
7 a 20 puntos	2.100	1.177	243	126	484	17	53
21 a 40 puntos	1.606	1.050	280	35	177	36	28
41 a 60 puntos	0	1	2	3	4	5	6
61 a 80 puntos	1	0	1	0	0	0	0
81 a 100 puntos	0	1	2	3	4	5	6

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

6.2. Educación del alumnado con necesidades educativas especiales

Se presenta en este capítulo la información estadística correspondiente al alumnado con necesidades educativas especiales en el Municipio de Palma, tanto aquel que se encuentra matriculado en unidades o centros específicos de educación especial como el escolarizado en centros ordinarios (públicos y concertados).

A efectos estadísticos se considera alumnado con necesidades educativas especiales, al alumnado con necesidades educativas permanentes y que ha sido valorado por los equipos psicopedagógicos correspondientes.

La atención al alumnado con necesidades educativas especiales asociadas a discapacidad contempla distintas modalidades de escolarización, en función de la naturaleza de tales necesidades y de los recursos que se requieran para darles respuesta. De este modo, existen diversas modalidades de escolarización que se agrupan de mayor a menor grado de integración:

- escolarización en unidades y centros ordinarios, con los apoyos y adaptaciones precisos;
- escolarización en unidades de Educación Especial en centros ordinarios,
- escolarización en centros específicos de Educación Especial.

Para la elaboración este capítulo se ha recurrido principalmente a dos fuentes de información: datos de alumnado con necesidades educativas especiales matriculado en el curso 2007/08 (Direcció General d'Innovació de Conselleria d'Educació i Cultura) y datos sobre el alumnado con discapacidad en Universitat de las Illes Balears (Servicio de Apoyo a Personas con Necesidades Especiales).

Cabe destacar, que los datos facilitados por la Dirección General de Innovación no vienen desagregados por la variable sexo, por tanto no ha sido posible cruzar determinadas variables.

6.2.1. Educación Infantil, Primaria y Secundaria

Según se refleja en la siguiente tabla, en el curso 2007-08, había escolarizados en los diferentes centros educativos de Palma, un total de 2.919 alumnos con Necesidades Educativas Especiales (NEE).

La **Educación Primaria** es la etapa con mayor de alumnado con necesidades educativas especiales (NEE) escolarizado en centros ordinarios tanto públicos como concertados, con un total de 1.646 alumnos y alumnas que representan el 56,4% del total alumnado con NEE escolarizado.

En la tabla siguiente y analizando la situación en los centros públicos, se puede observar el itinerario seguido por el alumnado con NEE, se constata una presencia mayor en la educación infantil y primaria que va

decreciendo en etapas superiores, siendo significativo el paso del alumnado una vez finalizada la ESO a los Programas de Garantía Social.

Un total de 50 alumnos/as forman parte durante el curso 2007/08 del programa ISLA, programa específicamente destinado al fomento de la integración social y laboral del alumnado con NEE que incluyen prácticas y formación laboral en el propio centro de trabajo.

Se constata asimismo que en la **enseñanza pública** hay una mayor presencia de alumnado con NEE, tanto en términos absolutos como relativos, con 1.694 alumnos que representan el 58,0% del total del alumnado.

Alumnado con NEE en guarderías, centros de primaria, secundaria en centros públicos y concertados. Curso 2007-08	
Tipo de centro	Alumnado
Guarderías	
Guarderías 0-6 años	23
Guarderías 0-3 años	71
Centros Públicos	
Educación Infantil	989
Educación Secundaria	488
Bachillerato	3
Ciclos Formativos de Grado Medio	9
Ciclos Formativos de Grado Superior	3
Programas de Garantía Social	202
Centros Concertados	
Educación Infantil	134
Educación Primaria	523
Educación Secundaria	424
Programas para la integración social y laboral	
Programas ISLA	50

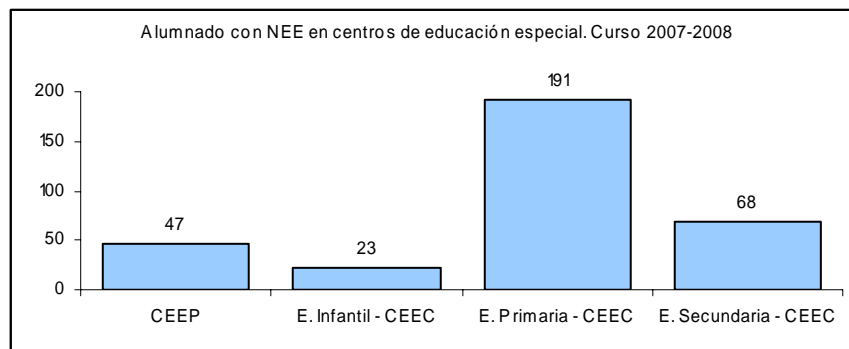
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la D.G. de Innovación

Existe un gran desequilibrio en la escolarización del alumnado con NEE entre los **centros** públicos y los concertados de **educación especial**. De un total de 6 centros de educación especial en Palma sólo uno es de titularidad pública, y acoge el 14,3% del total del alumnado de centros de educación especial.

Tal como se refleja en la tabla siguiente, el 67,7% del alumnado de centros concertados de educación especial está matriculado en la educación primaria:

Alumnado con NEE en centros de educación especial. Curso 2007-08		
	Nº centros	Alumnado
TOTAL	16	329
Centro de Educación Especial Público	1	47
Centros concertados de Educación Especial	15	282
Educación Infantil	5	23
Educación Primaria	5	191
Educación Secundaria	5	68

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la D.G. de Innovación

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la D.G. de Innovación

En Palma hay 100 alumnos/as en **aulas sustitutorias** de centro específico (**ASCE**), se trata de aulas de educación especial sitas en centros ordinarios y gestionadas por otra entidad (por regla general asociaciones de personas con discapacidad). Casi la mitad de este alumnado presenta trastorno generalizado del desarrollo, un 30% discapacidad psíquica y un 16% pluridiscapacidad. El 7% restante presenta trastornos de conducta o de personalidad.

Por otro lado, la tabla siguiente muestra cuáles son los centros con mayor proporción de alumnos/as escolarizados en aula sustitutoria, y se constata que más del 70% del alumnado se distribuye básicamente en aquellos centros educativos pertenecientes a la Zona 2-Palma (según distribución del mapa de escolarización).

Es interesante destacar que los centros que en el curso 2007-08 muestran un mayor número de alumnos escolarizados son el centro concertado Sant Josep Obrer (7%), el IES Bendinat (7%), juntamente con el centro concertado Pedro Poveda correspondiente a la zona Palma 1 (según distribución mapa de escolarización).

Alumnado escolarizado en aulas sustitutorias de centro específico (ASCE) en Palma. Curso 2007-08						
	Total	Déficit psíquico	Trastorno generalizado del desarrollo	Trastorno general de conducta	Plurideficiencias	Trastorno de la personalidad
Zona Palma 2						
CP Son Quint	5	4	1	0	0	0
CP Son Anglada	4	3	1	0	0	0
CC Sant Vicenç de Paul	5	0	5	0	0	0
CC Sant Agustí	6	3	0	0	0	3
CC Sant Josep Obrer	7	2	5	0	0	0
CC Santa María	3	0	3	0	0	0
CC Sagrat Cor-1	5	0	5	0	0	0
CC Sagrat Cor-2	5	2	3	0	0	0
CC Sagrat Cor-3	6	1	5	0	0	0
CC La Salle	4	0	4	0	0	0
CP Es Puig	5	3	0	0	2	0
IES Bendinat	7	2	0	1	1	3
CC Skal Magalluf 1	5	1	4	0	0	0
CC Skal Magalluf 2	5	0	5	0	0	0
Zona Palma 1						
CP Camilo José Cela	5	5	0	0	0	0
CC Corpus Christi	6	0	6	0	0	0
CC Pedro Poveda	8	4	0	0	4	0
CC Sant Francesc d'Assis	5	0	0	0	5	0
EAP Palma						
EEl Son Roca	4	0	0	0	4	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la D.G. de Innovación

La discapacidad psíquica es el diagnóstico que aglutina un mayor porcentaje de alumnado con necesidades educativas especiales en **centros públicos de educación infantil y primaria (CEIP)**, con un 52%.

El diagnóstico de retardo madurativo alcanza un porcentaje del 23% y un 9% presenta un trastorno general de conducta, mientras que los diagnósticos de discapacidad motórica, trastorno generalizado de desarrollo, plurideficiencias y discapacidades sensoriales (tanto auditiva como visual) presentan porcentajes comprendidos entre el 1% y el 6% del total del alumnado con NEE.

Alumnado con NEE en CEIP de Palma. Curso 2007-08		
	Total	%
Total	989	1
Retardo madurativo	223	23%
Déficit psíquico	513	52%
Déficit motórico	44	4%
Déficit sensorial auditivo	29	3%
Déficit sensorial visual	12	1%
Trastorno generalizado del desarrollo	59	6%
Trastorno general de conducta	85	9%
Plurideficiencias	6	1%
Otras discapacidades	18	2%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la D.G. de Innovación

Del total de alumnos con NEE de **centros concertados** en Palma de Mallorca (CCEI, CCEP, CCS), el 14,0% se encuentra escolarizado en educación infantil, un 52,8% en primaria y el 33,3% restante en educación secundaria.

La mitad de los alumnos con necesidades educativas especiales que están escolarizados en un centro concertado tienen diagnosticada una discapacidad psíquica, lo que supone el 50,6% del total del alumnado en centros concertados.

Alumnado con NEE en CC de Palma. Curso 2007-08		
	Educación	Total
Total		1081
Retardo madurativo	E. Infantil	90
	E. Primaria	72
	E. Secundaria	0
Déficit motórico	E. Infantil	4
	E. Primaria	13
	E. Secundaria	9
Déficit sensorial auditivo	E. Infantil	11
	E. Primaria	27
	E. Secundaria	18
Déficit sensorial visual	E. Infantil	2
	E. Primaria	5
	E. Secundaria	4
Déficit psíquico	E. Infantil	11
	E. Primaria	292
	E. Secundaria	193
Trastorno generalizado del desarrollo	E. Infantil	12
	E. Primaria	45
	E. Secundaria	23
Trastorno emocional	E. Infantil	7
	E. Primaria	38
	E. Secundaria	68
Plurideficiencias	E. Infantil	0
	E. Primaria	0
	E. Secundaria	0
Otras discapacidades	E. Infantil	0
	E. Primaria	25
	E. Secundaria	11

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la D.G. de Innovación

Los datos **sobre el alumnado con NEE escolarizado en IES** y entidades que imparten PGS/ISLA de Palma, nos permiten afirmar que:

- Un número reducido de estudiantes con discapacidad accede a enseñanzas no obligatorias (352 alumnos en IES de Palma).
- De estos 352 alumnos, la mayor parte (el 73,9%) se encuentran cursando ESO.
- La discapacidad psíquica es el diagnóstico con mayor porcentaje entre el alumnado con necesidades educativas especiales en los Institutos de Palma (62,2%) así como también en las diferentes enseñanzas contempladas en este apartado: ESO (74,2%), PGS (100,0%) y CFGM (77,7%).
- Las personas con discapacidad sensorial auditiva son las alcanzan niveles educativos superiores al haber mayor número de alumnos/as escolarizados en estudios de Formación Profesional de Grado Medio y Superior con esta discapacidad.
- En la tabla siguiente se recogen las cifras correspondientes al número alumnado matriculado en cada centro, y cabe destacar el alumnado con discapacidad se encuentra escolarizado de forma similar entre los diferentes centros educativos, con un porcentaje medio de entre un 1 y un 5%, a excepción de los centros de Son Rul·lan y Juníper Serra donde existe un mayor número de alumnos con NEEs presentando porcentajes superiores al 5% (6% y 8% respectivamente).

Alumnado con NEE en IES y entidades de Palma. Curso 2007-08

	Total	ESO								GS			CFGM			CFGS	BTX	ISLA
		Déficit psíquico	Trastorno general de conducta	Déficit motórico	Déficit sensorial auditivo	Déficit sensorial visual	Trastorno generalizado del desarrollo	Trastorno emocional	Otras discapacidades	Déficit psíquico	Déficit sensorial visual	Trastorno emocional	Déficit psíquico	Déficit motórico	Déficit sensorial auditivo	Déficit sensorial auditivo	Déficit sensorial auditivo	
Total	352	193	7	14	4	2	12	18	10	19	0	0	7	1	1	2	2	37
Antoni Maura	19	11	1	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arxiduc	18	15	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aurora Picornell	15	13	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Centre Tecnific	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emili Darder	18	11	0	1	0	0	2	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Guillem Sagrera	17	10	1	0	3	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Joan Alcover	13	7	3	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Josep M Llombart	18	9	0	0	0	0	0	3	0	2	0	0	1	0	1	0	2	0
Joan M ^a Thomas	18	15	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Josep Sureda I Blanes	19	9	0	1	0	0	2	1	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0
Juniper Serra	28	16	0	0	0	0	0	3	0	5	0	0	3	1	0	0	0	0
La Ribera	18	14	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Madina Mayurqa	17	7	0	1	0	0	3	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Politécnic	9	6	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ramon Llull	12	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Ses Estacions	16	13	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Son Pacs	14	8	0	0	0	0	0	1	0	4	0	0	1	0	0	0	0	0
Son Rullan	21	18	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Borja Moll	10	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4	1	0	1	0	0
Aula Cultural	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Amadip	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Creu Roja	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Fundació Ecça	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Naüm	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Pimeco	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Fund. Patronat Obrer	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
La Puríssima	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la D.G. de Innovación

6.2.2. El alumnado con discapacidad en la Universitat de les Illes Balears

El número de alumnos con discapacidad matriculados en la UIB durante el curso 2007-08 fue de **93**, de los cuales el 94,6% fueron matriculados utilizando la vía de matrícula gratuita para alumnado con discapacidad¹⁶, y el resto (5,4%) por la vía de solicitud de beca del Ministerio de Educación y Ciencia

Alumnado matriculado en la UIB según vía de matriculación. Curso 2007-08	
Total	93
Vía de matrícula gratuita para alumnado con discapacidad	88
Vía de solicitud de beca del Ministerio de Educación y Ciencia	5

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la U.I.B.

Según fuentes de la UIB (Oficina Universitaria de Apoyo a Personas con Necesidades Especiales), la vía de solicitud de beca del Ministerio de Educación y Ciencia; ha ido disminuyendo respecto a cursos anteriores (durante el 2005-2006 solicitaron esta beca 8 alumnos y sólo 6 en el curso 2006-2007). El alumnado que no obtiene beca puede matricularse por el procedimiento de matrícula gratuita para personas con discapacidad.

Aunque la matriculación del alumnado con discapacidad (vía de matrícula gratuita para alumnado con discapacidad) es muy diversa, destacan cinco carreras universitarias como opción preferente. Así las más solicitadas presentan altas tasas de inserción laboral: Ciencias empresariales y Trabajo social, con 11 y 9 matriculados respectivamente. Las dos restantes son Arquitectura técnica con 7 alumnos y Enfermería y Psicología con 5 alumnos en el curso 2007-2008.

La particularidad del resto de carreras puede verse reflejada en la tabla siguiente:

Si analizamos la variable sexo, el 54,5% del alumnado con discapacidad en la UIB en el año 2007, por vía de matrícula, es de sexo femenino.

La anterior cifra de 88 alumnos implica un crecimiento del 72,5% respecto al curso académico 2004-2005.

Evolución de estudiantes matriculados por la vía de matrícula de alumnos con discapacidad en la UIB												
Estudios	2004-2005			2005-2006			2006-2007			2007-2008		
	Mujer	Hombre	Total	Mujer	Hombre	Total	Mujer	Hombre	Total	Mujer	Hombre	Total
Total	22	24	51	34	39	73	30	43	73	48	40	88
Administración y Dirección de empresas	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2
Arquitectura Técnica	1	1	2	1	3	4	2	5	7	2	5	7
Biología	1	0	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Bioquímica	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	
Ciencias Empresariales	3	4	7	1	8	9	1	6	7	7	4	11
Diplomatura de Turismo	0	2	2	0	3	3	0	4	4	0	3	3
Diplomat uni. en Hist. del Arte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Diplomat uni. en Historia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Derecho	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
Economía	0	2	2	0	1	1	1	2	3	1	1	2
Educación Social	1		1	3	1	4	2	0	2	3	0	3
Ing. Téc. de Telecomunicación	0	1	1	0	1	1	0	2	2	0	1	1
Ing. Téc.a en Inf. de Gestión	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	0	1
Ing. Téc. en Inf. de Sistemas	1	1	2	1		1	1	0	1	1	0	1
Ingeniero en Informática	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
ET Agrícola, esp. En Hortofructicultura	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Filología Inglesa	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Filología Hispánica	0	0	0	1	0	1	1	1	2	0	1	1
Filología Catalana	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Filosofía	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3

¹⁶ Este tipo de matrícula es para aquellas personas que presentan un certificado con una valoración igual o superior al 33% de minusvalía, tal y como establece la Ley Orgánica de Universidades 4/2007

Evolución de estudiantes matriculados por la vía de matrícula de alumnos con discapacidad en la UIB												
Estudios	2004-2005			2005-2006			2006-2007			2007-2008		
	Mujer	Hombre	Total	Mujer	Hombre	Total	Mujer	Hombre	Total	Mujer	Hombre	Total
Total	22	24	51	34	39	73	30	43	73	48	40	88
Fisioterapia	0	0	0	0	1	1	0	2	2	0	2	2
Geografía		2	2		2	2	0	3	3	0	3	3
Graduado en seguridad y cc. policiales	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Historia	0	2	2		2	2	0	2	2	0	1	1
Historia del Arte	3	2	5	3	2	5	5	1	6	2	0	2
Enfermería	3	1	4	6	1	7	3	1	4	4	1	5
Matemáticas	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
Maestro Educación Especial	1	1	2	0	1	1	0	1	1	1	3	4
Maestro Educación Primaria	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
Maestro Educación Infantil	0	0	0	1	1	2	0	0	0	3	0	3
Maestro Lengua Extranjera	1	0	1	2	0	2	1	0	1	1	0	1
Pedagogía	0	2	2	1	2	3	1	0	1	4	0	4
Psicología	0	1	1		1	1	1	3	4	1	4	5
Química	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1
Relaciones Laborales	1	1	2	1	1	2	1	2	3	2	0	2
Trabajo Social	2	1	3	5	4	9	4	4	4	6	3	9

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la U.I.B.

Analizando los datos por tipo de discapacidad, se puede constatar un predominio de alumnado con discapacidad motriz (dificultades de movilidad), representando el 27,4% del total de alumnos atendidos por la Oficina de Apoyo de la UIB.

En segundo lugar aparece la discapacidad emocional, lo que supone un 13,7% del alumnado total con necesidades educativas. A continuación la discapacidad visual (12,3% del alumnado). El resto de tipologías se presentan en menor proporción.

Respecto a la incidencia de los diferentes tipos de discapacidad atendiendo al sexo de la persona, la enfermedad crónica presenta una mayor incidencia entre las alumnas (80% frente al 20% de los alumnos), de igual forma que sucede con la discapacidad auditiva, la dislexia, la discapacidad emocional, las malformaciones congénitas y discapacidad motriz (donde las mujeres alcanzan porcentajes del 60% en cada una de ellas).

Por el contrario, la discapacidad de tipo cognitiva, motriz de escribir y visual tienen más incidencia entre los alumnos (60,0%, 80,0% y 77,7% respectivamente).

Alumnado con necesidades especiales atendido en la Oficina de Apoyo. Curso 2007-08			
Tipo de discapacidad	Total	Hombre	Mujer
Total	73	37	36
Auditiva	5	2	3
Cognitiva	5	3	2
Dislexia	5	2	3
Emocional	10	4	6
Enfermedad crónica	5	1	4
Malformaciones congénitas	5	2	3
Motriz escribir	5	4	1
Motriz movilidad	20	8	12
Motriz movilidad y escribir	3	3	0
Visual	9	7	2
Desconocida	1	1	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la U.I.B.

6.3 Las personas con discapacidad en el mercado laboral

Siguiendo un orden lógico de presentación de datos y habiendo profundizado en el conocimiento de la población con discapacidad de Palma (volumen y características) y analizado el nivel de integración escolar, es el momento de indagar en la situación de las personas con discapacidad en el mercado de trabajo.

Tal y como se ha especificado en apartados anteriores, la integración plena de las personas con discapacidad significa su participación activa en todas las esferas de la vida y a lo largo de todo su ciclo vital.

El derecho al trabajo, cobra gran importancia para el colectivo, ya que es uno de los instrumentos primordiales para la consecución de una plena autonomía, independencia y por tanto calidad de vida.

En este apartado las personas con discapacidad en edad laboral (de 16 a 64 años) se convierten en nuestra población marco, de ahí la importancia de conocer cual es su perfil demográfico:

1. En Palma hay un total de 15.168 personas con discapacidad y en edad de trabajar (de 16 a 64 años), lo que supone el 57,0% del total de la población con discapacidad reconocida y el 5,1% del total poblacional de este mismo grupo de edad (296.869 personas).

2. Observamos un predominio de la población masculina en edad de trabajar (53,8% de los Hombres frente al 46,1% de mujeres).

3. Por tipo de discapacidad:

- Las personas con discapacidad física son las más numerosas en las dos poblaciones (personas con discapacidad y en edad de trabajar), pero en el caso de las personas en edad de trabajar el predominio se suaviza: de un 40,4% a un 38,5%.
- En el caso de las personas con discapacidad psíquica sucede justamente lo contrario que con las personas con discapacidad física, adquieren una mayor presencia entre la población en edad de trabajar pasando de un 26,4% al 21,6% de la población total.
- Las personas con discapacidad orgánica disminuyen ligeramente pasando de 15,8% frente al 19% de la población total.
- Las personas con discapacidad de tipo sensorial cuentan con un menor número de personas, no encontramos diferencias significativas, manteniéndose la proporción de este grupo en niveles similares en los dos tipos de poblaciones (14,0%).

Población de Palma de 16 a 64 años por sexo y grupos de edad. Padrón municipal a 1-1-2008			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	413.781	204.104	209.677
De 16 a 64 años	296.869	150.205	146.664
< 20 años	16.952	8.668	8.284
20-24 años	27.876	13.902	13.974
25-29 años	40.041	20.256	19.785
30-34 años	43.848	23.127	20.721
35-39 años	38.658	20.213	18.445
40-44 años	33.274	17.127	16.147
45-49 años	28.844	14.339	14.505
50-54 años	25.023	12.074	12.949
55-59 años	22.648	11.000	11.648
60 y más años	19.705	9.499	10.206

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del Ayuntamiento de Palma

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y grupos de edad a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
De 16 a 64 años	15.168	8.158	6.996	14
De 0 a 2 años	46	22	24	0
De 3 a 5 años	190	124	66	0
De 6 a 11 años	536	335	200	1
De 12 a 15 años	388	241	147	0
De 16 a 30 años	2.120	1.290	828	2
De 31 a 45 años	4.603	2.564	2.038	1
De 46 a 64 años	8.445	4.304	4.130	11
De 65 y más años	10.240	4.130	6.096	14
Sin especificar	23	5	13	5

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por edad y tipo de discapacidad a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
De 16 a 64 años	15.168	5.833	4.011	2.137	2.392	49	746
De 0 a 2 años	46	12	19	5	8	0	2
De 3 a 5 años	190	41	81	23	34	3	8
De 6 a 11 años	536	102	276	57	57	7	37
De 12 a 15 años	388	54	234	41	25	3	31
De 16 a 30 años	2.120	493	996	293	157	17	164
De 31 a 45 años	4.603	1.607	1.441	719	626	14	196
De 46 a 64 años	8.445	3.733	1.574	1.125	1.609	18	386
De 65 y más años	10.240	4.704	1.131	1.447	2.537	37	384
Sin especificar	23	10	3	5	5	0	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

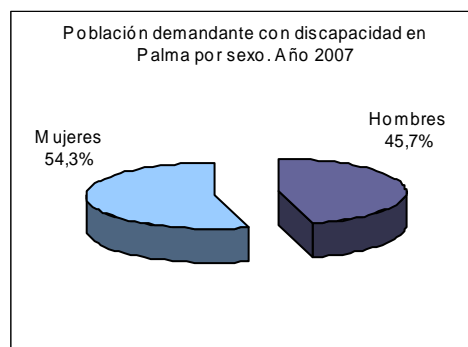
6.3.1. Personas demandantes de ocupación

Según los datos aportados por la Conselleria de Treball i Formació, en Palma hay 21.505 personas demandantes de empleo en edades comprendidas entre los 16 y 64 años. La población demandante con discapacidad en Palma está compuesta por 532 personas, lo que representa un 2,47% del total de personas inscritas como demandantes de empleo.

Población demandante con discapacidad en Palma por sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Población demandante total	21.505	9.821	11.684
Población demandante con discapacidad	532	259	273
% población demandante con discapacidad	2,47%	2,64%	2,33%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Se observa en el gráfico siguiente el predominio femenino y concretamente las mujeres representan el 54,3% de las personas con discapacidad demandantes de empleo.

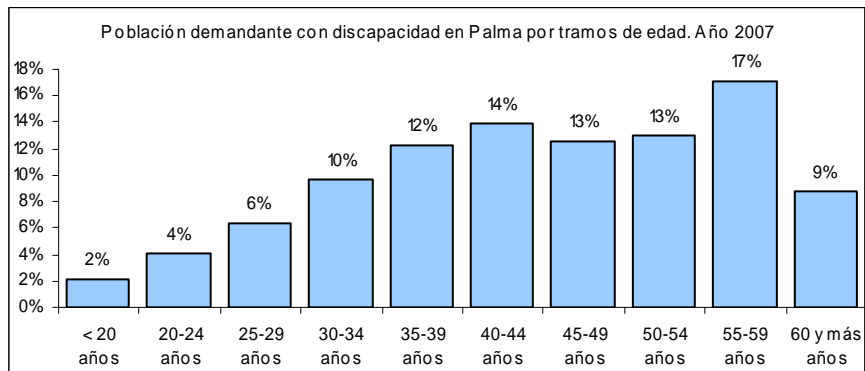

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

A mayor edad, mayor es el peso en el conjunto de la población con discapacidad: las personas con más de 54 años son las que mayor porcentaje representan, el 26%. Así, tal y como se observa en la tabla y en el gráfico siguientes, este porcentaje va descendiendo progresivamente hasta llegar a los más jóvenes, que suponen un 2% de la población demandante.

Población demandante con discapacidad en Palma por edad. Año 2007		
	Total	%
Total	532	100%
< 20 años	11	2%
20-24 años	22	4%
25-29 años	34	6%
30-34 años	52	10%
35-39 años	66	12%
40-44 años	74	14%
45-49 años	67	13%
50-54 años	69	13%
55-59 años	91	17%
60 y más años	47	9%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

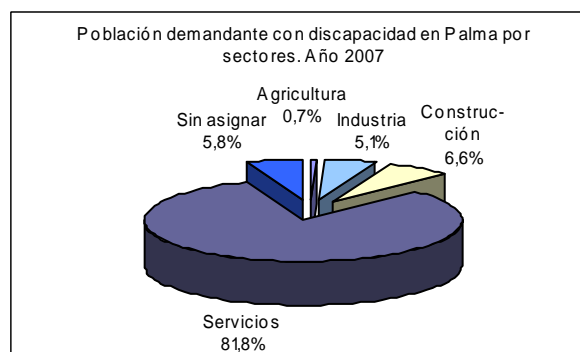
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Si analizamos personas demandantes y sector económico, observamos una fuerte concentración de demandas referidas al sector servicios (81,8%).

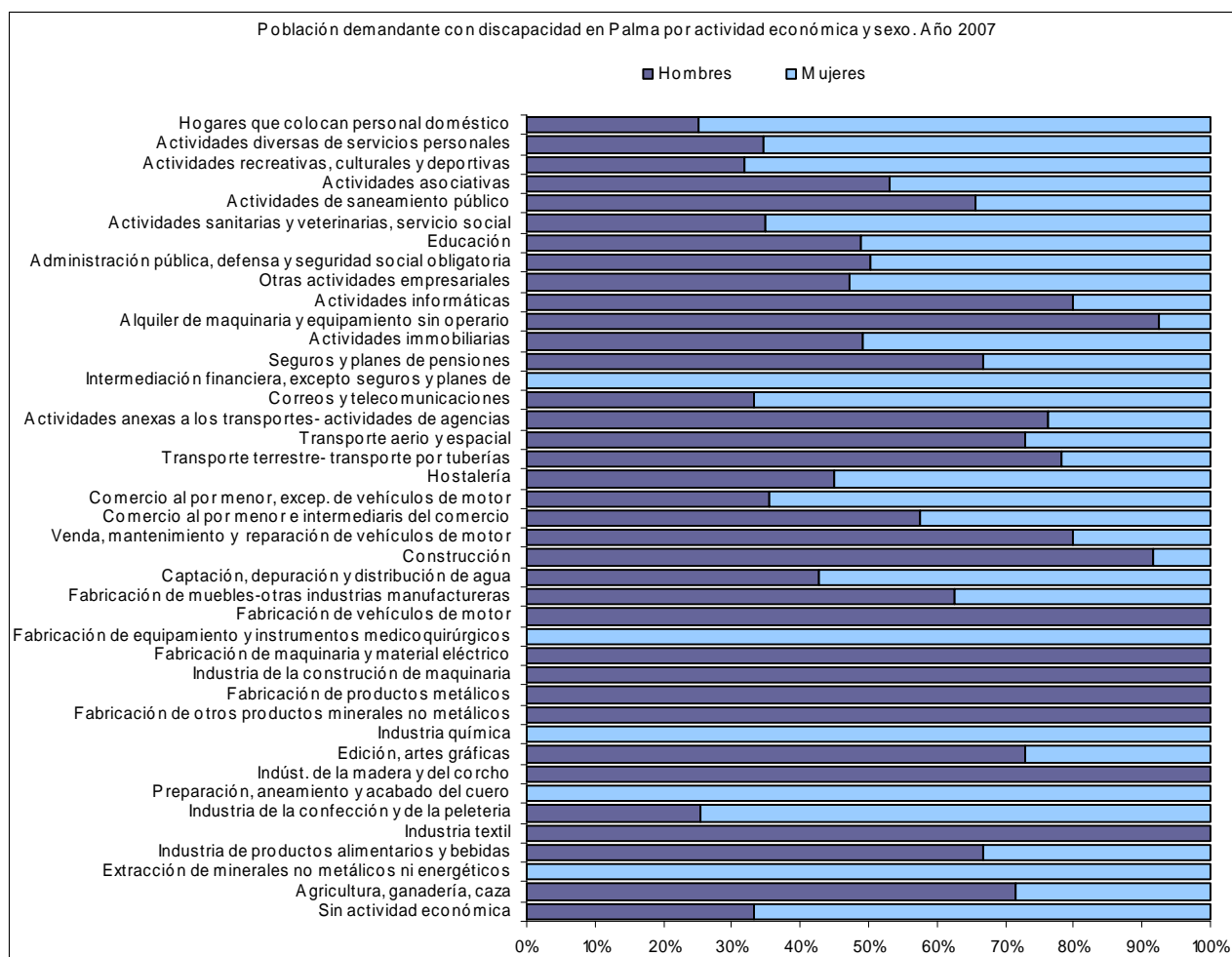
Las mujeres con discapacidad muestran una segregación sectorial similar a la población total de Palma: el 86,0% de las demandas femeninas corresponde al sector servicios. Destacando especialmente en las demandas de: intermediación financiera, correos-telecomunicaciones, actividades culturales-deportivas-recreativas, personal doméstico, educativo, comercio, recreativas-culturales, sanitario y social (ver gráfico de actividades económicas).

Población demandante con discapacidad en Palma por sector y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	532	259	273
Agricultura	4	3	1
Industria	27	14	13
Construcción	35	32	3
Servicios	435	201	235
Sin asignar	31	10	21

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Analizando las personas demandantes por tipo de discapacidad, observamos que la mayoría (67,9%) presentan una discapacidad física. El segundo lugar es ocupado por personas con discapacidad psíquica (22,1%) seguidas de personas con discapacidad sensorial (9,6%). El 0,6% restante está constituido por personas con dificultades relacionadas con el lenguaje.

La mayor presencia de población con discapacidad física y psíquica, podría encontrar una explicación en que la sociedad y, concretamente, el mundo empresarial muestra una mayor sensibilidad hacia estos colectivos, en gran medida gracias a la labor realizada durante años desde asociaciones y entidades.

En Palma, la mayoría de las demandas de ocupación de las personas con discapacidad han sido registradas en el sector servicios, tónica similar a la de la población en general.

Población demandante con discapacidad en Palma por sector y tipo de discapacidad. Año 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del lenguaje
Total	532	361	118	51	3
Agricultura	4	2	1	0	0
Industria	27	21	4	2	1
Construcción	35	26	7	2	1
Servicios	435	289	100	44	2
Sin asignar	31	23	6	2	0

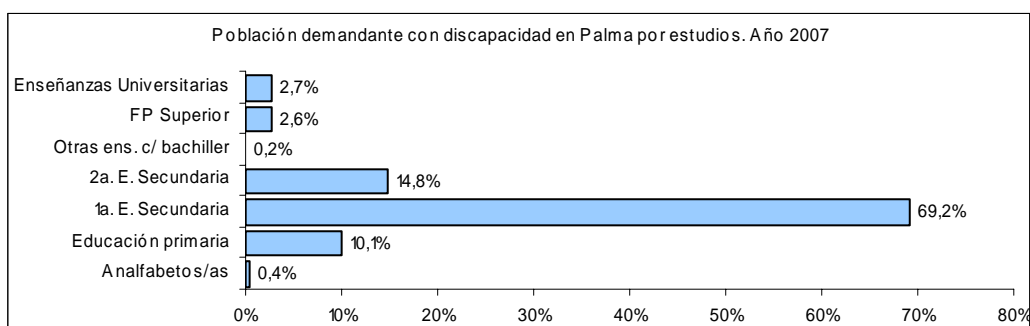
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

El nivel formativo de las personas con discapacidad demandantes de ocupación se caracteriza por presentar niveles bajos de cualificación: prácticamente un 10% tiene educación primaria; un 69,2% poseen estudios de educación secundaria (primer ciclo), y sólo un 20% ha superado ese nivel, de los cuales sólo un 2,7% posee una titulación universitaria.

Las diferencias entre sexos son poco relevantes.

Población demandante con discapacidad en Palma por estudios y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	532	259	273
Analfabetos/as	2	1	1
Educación primaria	54	29	25
1a. E. Secundaria	369	184	184
2a. E. Secundaria	79	34	45
Otras ens. c/ bachiller	1	0	1
FP Superior	14	6	9
Enseñanzas Universitarias	15	6	8

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Si analizamos el nivel formativo y el tipo de discapacidad podemos comprobar a nivel general, que la mayoría de personas demandantes con discapacidad cuentan con estudios secundarios (primer ciclo), pero son las personas con discapacidad sensorial las que presentan un nivel formativo superior especialmente en lo que hace referencia a la enseñanza universitaria.

Población demandante con discapacidad en Palma por estudios y tipo de discapacidad. Año 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del lenguaje
Total	532	361	118	51	3
Analfabetos/as	2	2	0	0	0
E. Primaria	54	37	11	6	0
E. Secundaria (primer ciclo)	369	252	81	33	2
E. Secundaria (segundo ciclo)	79	50	23	6	0
Otras ens. c/ bachiller	1	0	0	1	0
CFGS	14	11	2	2	0
Enseñanzas Universitarias	15	10	2	3	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Por nacionalidad, encontramos un total de 22 personas de nacionalidad extranjera y de éstas un 77,3% de origen extracomunitario, que representan un 4,1% del total de personas demandantes de ocupación con discapacidad (59,1% hombres y un 40,9% mujeres).

Población demandante con discapacidad en Palma por nacionalidad y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	532	259	273
Española	510	246	264
Extranjera	22	13	9
UE-27	5	4	1
Extracomunitaria	17	9	8

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Ocupaciones más demandadas

Tal como se ha especificado en apartados anteriores, la población demandante con discapacidad presenta bajos niveles de formación, y observamos una correlación con la demanda efectuada de puestos de trabajo, generalmente, aquellos que exigen nivel de cualificación profesional inferior. Así pues, las cinco ocupaciones más demandadas son: empleado/a administrativo/a, ordenanza, información y recepción en oficinas, limpieza y vigilante.

En cuanto a la distribución por sexo, de las cinco primeras ocupaciones 4 fueron demandadas mayoritariamente por mujeres, en niveles que se sitúan en un 61,8% en empleado/a administrativo/a, 82,8% en recepción de oficinas y 72,4% en mujer de limpieza y el 61% en la ocupación de ordenanza.

Las ocupaciones en las que la presencia de hombres supera el 90% son las de jardinero (100%), conductor de furgonetas hasta 3,5 toneladas (100%), la de vigilante (96%) y conserje (90%).

Ranking de las ocupaciones más demandadas de las personas con discapacidad en Palma por sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	532	259	273
Empleado/a administrativo/a, en gral.	68	26	42
Ordenanza	41	17	25
Empleados/as inform./recepción en oficinas	29	6	24
Mujer/mozo limpieza/limpiador, en gral.	29	8	21
Vigilante, en gral.	28	27	1
Dependiente de comercio, en gral.	21	2	20
Operador/a de central telefonica	20	2	18
Dama de compañía	14	1	13
Empleado/a fincas urb.-portero viviendas-	11	6	5
Conserje, en gral.	10	9	1
Conductor de furgoneta hasta 3,5 t.	9	9	0
Peón de la ind. Manufacturera, en gral.	9	5	4

Ranking de las ocupaciones más demandadas de las personas con discapacidad en Palma por sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	532	259	273
Pinche de cocina	9	4	5
Taquillero de espectáculos	9	1	8
Mozo carga/descarga, almacén	8	7	1
Embalador/ar./etiquetador, a mano	8	5	3
Jardinero, en gral.	8	8	0
Reponedor/a de hipermercado	8	3	4
Cocinero/a, en gral.	7	5	2
Cuidador/a de guardería infantil	5	0	5
Resto	183	110	73

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Por tipo de discapacidad, las personas con discapacidad física son mayoría en todas las ocupaciones y, fundamentalmente en la ocupación de vigilante y dama de compañía, con una presencia que supera el 90%.

Las ocupaciones donde existe un mayor número de demandantes con discapacidad psíquica son: reponedor/a de supermercados y cuidadora de guardería infantil, concretamente suponen el 60% ó más de éstas demandas de ocupación.

Mientras que la población con discapacidad sensorial está más presente en ocupaciones relacionadas con la limpieza en general, mozo de carga/descarga en almacén y pinche de cocina.

Ranking de las ocupaciones más demandadas de las personas con discapacidad en Palma por tipo de discapacidad. Año 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del lenguaje
Total	532	361	118	51	3
Empleado/a administrativo/a, en gral.	68	47	14	7	0
Ordenanza	41	26	12	3	0
Empleados/as inform./recepción en oficinas	29	21	7	2	0
Mujer/mozo limpieza/limpiador, en gral.	29	12	11	6	1
Vigilante, en gral.	28	26	2	0	0
Dependiente de comercio, en gral.	21	16	2	3	0
Operador/a de central telefonica	20	16	2	2	0
Dama de compañía	14	13	0	1	0
Empleado/a fincas urb.-portero viviendas-	11	9	0	1	0
Conserje, en gral.	10	9	1	0	0
Conductor de furgoneta hasta 3,5 t.	9	8	1	0	0
Peón de la ind. Manufacturera, en gral.	9	5	3	1	0
Pinche de cocina	9	3	5	2	0
Taquillero de espectáculos	9	8	0	1	0
Mozo carga/descarga, almacén	8	3	3	2	0
Embalador/empaqu./etiquetador, a mano	8	4	4	0	0
Jardinero, en gral.	8	3	3	1	0
Reponedor/a de hipermercado	8	1	6	1	0
Cocinero, en gral.	7	5	1	1	0
Cuidador/a de guardería infantil	5	2	3	0	0
Resto	183	124	41	17	1

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

6.3.2. Contratación

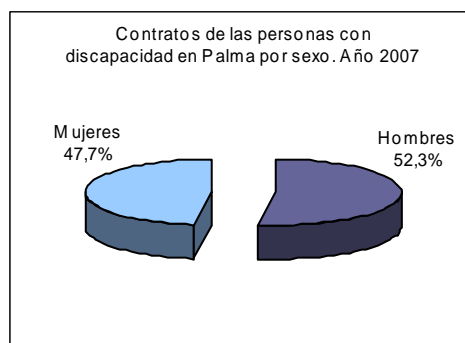
Con el objeto de poder ofrecer una visión numérica acerca de los procesos de inserción en el mercado laboral de las personas con discapacidad, se ofrecen a continuación datos sobre los contratos firmados durante el 2007.

Durante el año 2007 se registraron un total de 665 contratos a personas con discapacidad, lo que supone sólo un 0,38% del total de contrataciones realizadas en Palma.

La diferencia entre hombres y mujeres es significativa, siendo mucho menor la contratación femenina.

Contratos en Palma por sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Contratos totales	174.207	91.104	83.103
Contratos p. con discapacidad	665	407	258
% contrat. p.con discapacidad	0,38%	0,45%	0,31%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

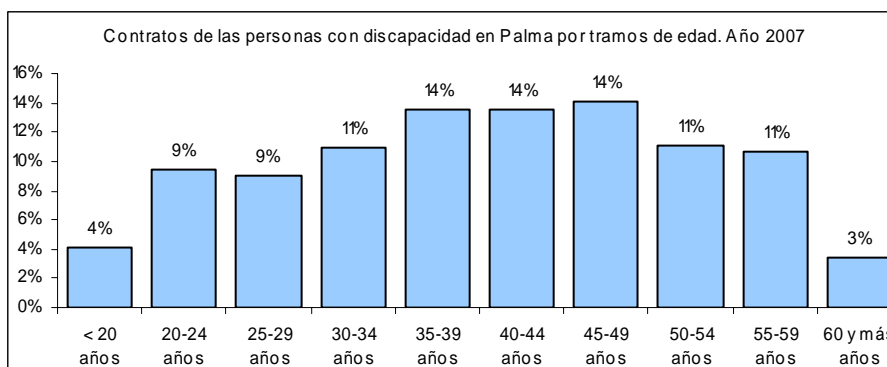
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

En cuanto a la distribución por tramos de edad, de los 35 a los 49 años de edad es donde se registra una mayor contratación de personas con discapacidad, aglutinando este tramo el 42% de la contratación total de personas con discapacidad.

También se puede observar en la tabla, un nivel de contratación mucho menor en etapas de adolescencia y a partir de los 50 años de edad.

Contratos en Palma por edad. Año 2007		
	Total	%
Total	665	100%
< 20 años	27	4%
20-24 años	63	9%
25-29 años	60	9%
30-34 años	73	11%
35-39 años	90	14%
40-44 años	90	14%
45-49 años	94	14%
50-54 años	74	11%
55-59 años	71	11%
60 y más años	23	3%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

En Palma, la mayoría de contratos firmados por personas con discapacidad se han registrado en el sector servicios. Por el contrario, la contratación en el sector primario es prácticamente nula

Por sexo, se observa una clara diferencia en el sector de la construcción, donde los contratos de sexo masculino alcanzan el 83,3% del total de contratos del sector.

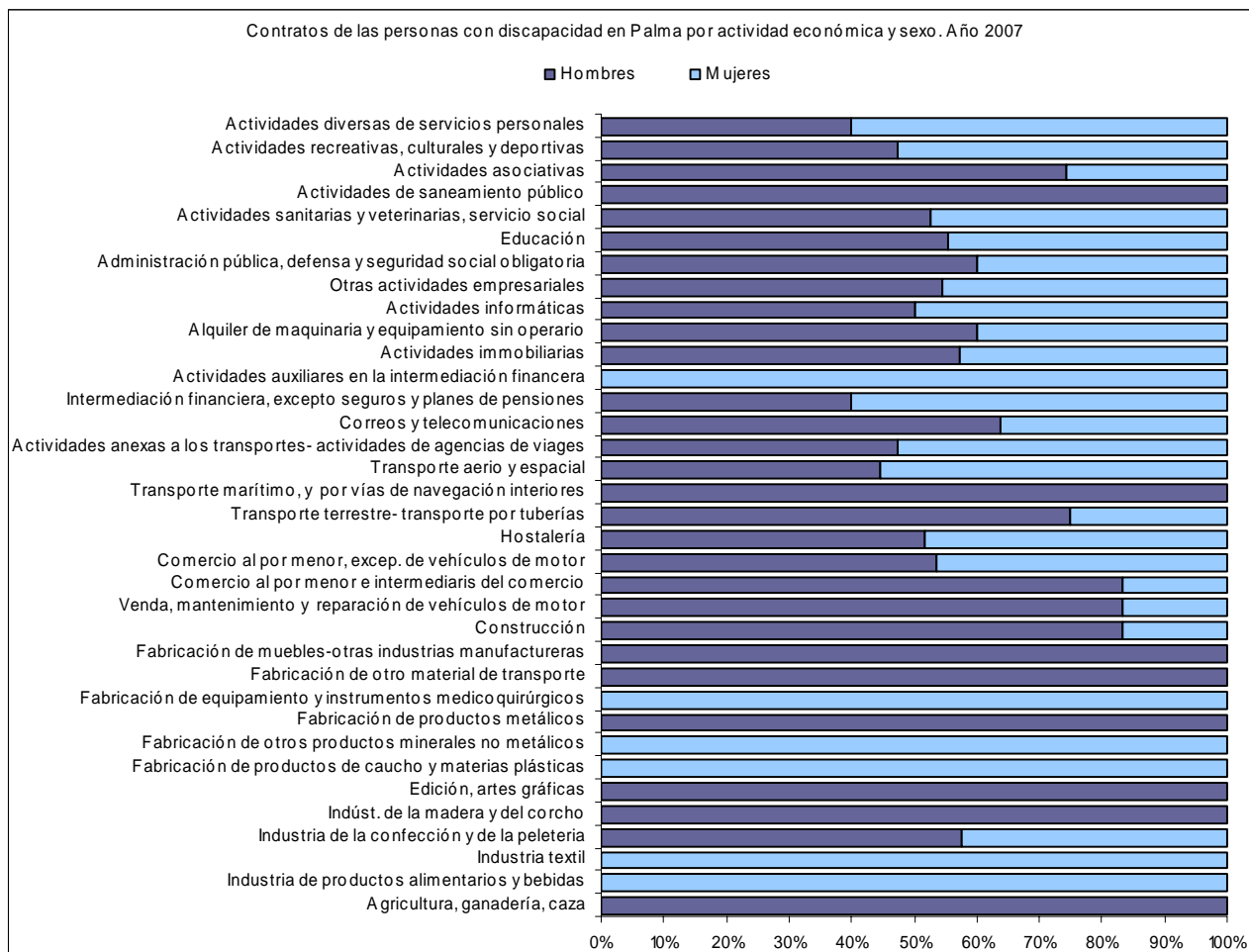
Contratos de las personas con discapacidad en Palma por sector y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	665	407	258
Agricultura	2	2	0
Industria	42	24	18
Construcción	42	35	7
Servicios	579	346	233

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Podemos observar una mayor presencia de mujeres en ocupaciones consideradas tradicionalmente como femeninas, al igual que sucede en la contratación general de la población y así puede verse en la tabla siguiente:

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

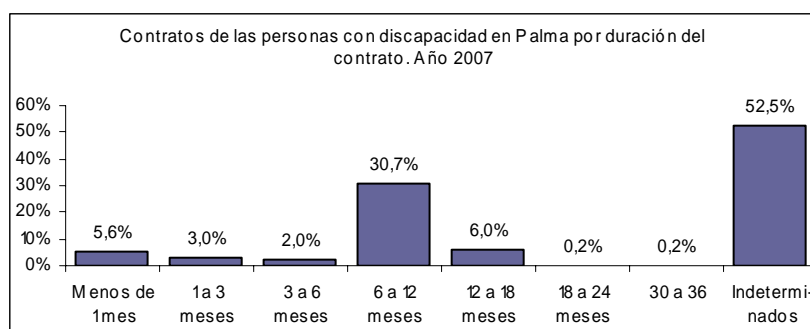
Distinguiendo los contratos registrados por duración: se muestra que el peso de los contratos indeterminados es superior al del resto contratos. De los 665 contratos registrados un 52,5% tiene carácter indeterminado. Dato que encuentra su explicación en las medidas destinadas al fomento de la contratación mediante las que se bonifica a las empresas por la contratación indeterminada de personas con discapacidad.

La duración de los 316 contratos que no han tenido carácter indeterminado (47,5%), oscila en su mayoría entre los 6 y 12 meses.

Si desagregamos los contratos indeterminados y determinados por sexo se aprecian algunas diferencias, las mujeres firman un mayor número de contratos indeterminados (60,5% de contratación femenina indeterminada frente a un 47% de masculina).

Contratos de las personas con discapacidad en Palma por duración del contrato y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	665	407	258
Menos de 1 mes	37	29	8
1 a 3 meses	20	9	11
3 a 6 meses	13	7	6
6 a 12 meses	204	142	62
12 a 18 meses	40	26	14
18 a 24 meses	1	0	1
30 a 36 meses	1	1	0
Indeterminados	349	193	156

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

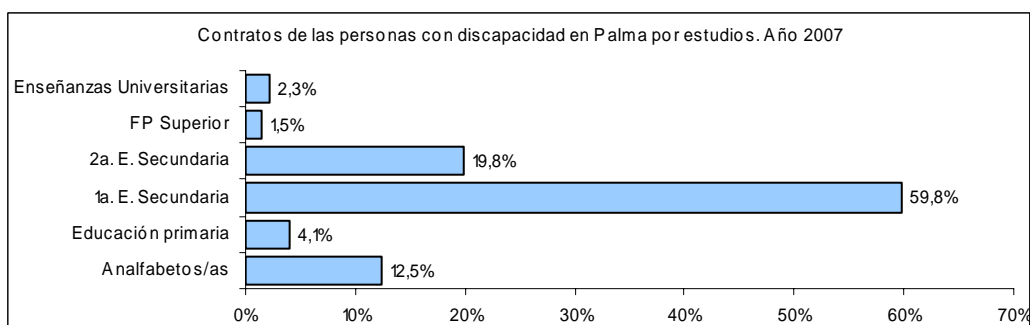
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

En cuanto al nivel formativo de las personas con discapacidad contratadas durante el 2007 destacar que mayoritariamente poseen el nivel de educación secundaria de primer ciclo (el 59,8%). Por sexo, las mujeres con discapacidad presentan un nivel educativo superior.

Contratos de las personas con discapacidad en Palma por estudios y sexo. Año 2007

	Total	Hombres	Mujeres
Total	665	407	258
Analfabetos/as	83	61	22
E. Primaria	27	10	17
E. Secundaria (primer ciclo)	398	251	147
E. Secundaria (segundo ciclo)	132	71	61
CFGS	10	6	4
Enseñanzas universitarias	15	8	7

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

En la tabla siguiente se muestra el número de contratos del colectivo de personas con discapacidad según grupo profesional.

En primer lugar, destaca la poca presencia de contratos registrados que tengan un nivel profesional perteneciente a las categorías más altas (entre los contratos registrados sólo hay 2 de "director/a" que representa el 0,3% del total, y 44 de técnicos/as, representando el 6,7%). Y, en segundo lugar, se puede observar la gran incidencia de contratos del colectivo de personas con discapacidad en el grupo de trabajadores no cualificados (46,8%).

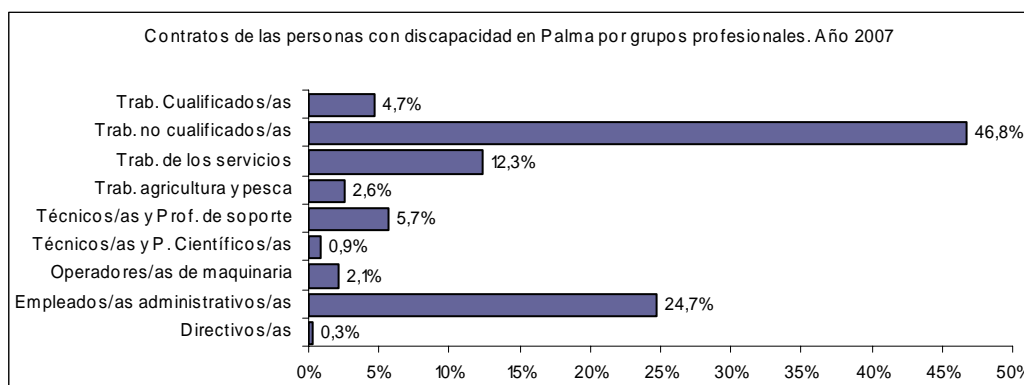
En los diferentes grupos profesionales se produce una clara descompensación entre los contratos femeninos y masculinos. Así en las ocupaciones de "Empleados/as Administrativos/as" y trabajos relacionados con el sector servicios, la presencia del sexo femenino es significativamente mayor (38% y 17,0%

respectivamente, del total de contratos realizados a mujeres). Mientras que sucede a la inversa en el grupo de la agricultura-pesca y en el empleo cualificado con una presencia masculina superior. Este dato tiene gran significación ya que si bien las mujeres con discapacidad presentan niveles formativos superiores, las contrataciones se realizan generalmente, en ocupaciones de baja cualificación y en la mayoría de casos integradas en el sector servicios, hecho que evidencia una fuerte segregación horizontal y sectorial de las mujeres con discapacidad, explicada por la situación de doble discriminación en la que todavía se encuentran inmersas.

Donde se observa una mayor equiparación en la presencia de ambos sexos es en el grupo de Personal técnico/a y personal cualificado/a:

Contratos de las personas con discapacidad en Palma por grupos profesionales y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	665	407	258
Directivos/as	2	1	1
Empleados/as administrativos/as	164	66	98
Operadores/as de maquinaria	14	12	2
Técnicos/as y P. Científicos/as	6	3	3
Técnicos/as y Prof. de soporte	38	26	12
Trab. agricultura y pesca	17	17	0
Trab. de los servicios	82	38	44
Trab. no cualificados/as	311	218	93
Trab. cualificados/as	31	26	5

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

El 45,3% de los contratos suscritos por personas con discapacidad tienen un carácter indefinido. Respecto a las diferencias por sexo, la contratación indefinida representa, el 39,6% entre los hombres y el 54,3% entre las mujeres.

Por lo que se puede afirmar que las mujeres obtienen un índice de estabilidad mayor en la contratación en proporción con los contratos que registran.

Contratos de las personas con discapacidad en Palma por modalidad del contrato y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	665	407	258
Indefinidos	301	161	140
Temporales	364	246	118

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Del total de contratos de las personas con discapacidad en Palma de Mallorca el 6,0% corresponde a la población extranjera con algún tipo de discapacidad reconocida, y de ellos, uno de cada tres corresponde personas pertenecientes a países de la Unión Europea.

Contratos de las personas con discapacidad en Palma por nacionalidad y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	665	407	258
Española	625	382	243
Extranjera	40	25	15
UE-27	12	6	6
Extracomunitaria	28	19	9

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

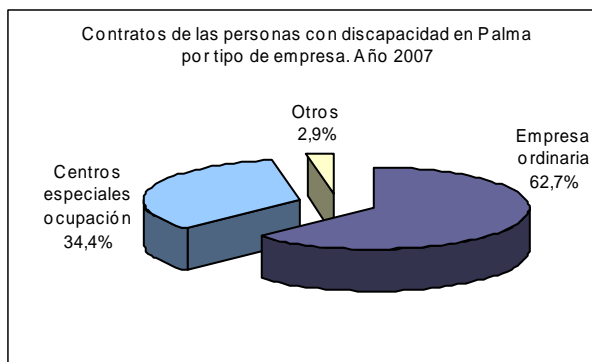

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

A través del análisis de los contratos registrados en función del tipo de empresas (empresas ordinarias y centros especiales de ocupación), se observa el mayor número de contratos realizados por empresas ordinarias (62,7%). A su vez las empresas ordinarias cuentan con más mujeres con discapacidad contratadas (66,7% de contratos firmados por mujeres).

Contratos de las personas con discapacidad en Palma por tipo de empresa y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	665	407	258
Empresa ordinaria	417	245	172
Centros especiales ocupación	229	154	75
Otros	19	8	11

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

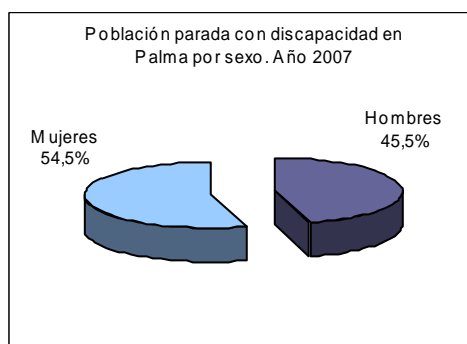
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

6.3.3. Personas en paro registradas

El porcentaje de población con discapacidad en paro registrada en Palma sobre el total de paro registrado se establece en un 2,10%, no encontrándose diferencias por sexo.

Población parada con discapacidad en Palma por sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Población parada total	15.090	6.861	8.228
Población parada con discapacidad	317	142	175
% población parada con discapacidad	2,10%	2,07%	2,13%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Según los diferentes grupos de edad, durante el 2007, el mayor porcentaje de población parada se concentró en el grupo de 55 y 59 años, con un total de 17% , el segundo lugar es para las personas entre 40-44 años, con el 13%. Como observamos el porcentaje va descendiendo hasta llegar a los más jóvenes, colectivo en el que el índice de paro es menor.

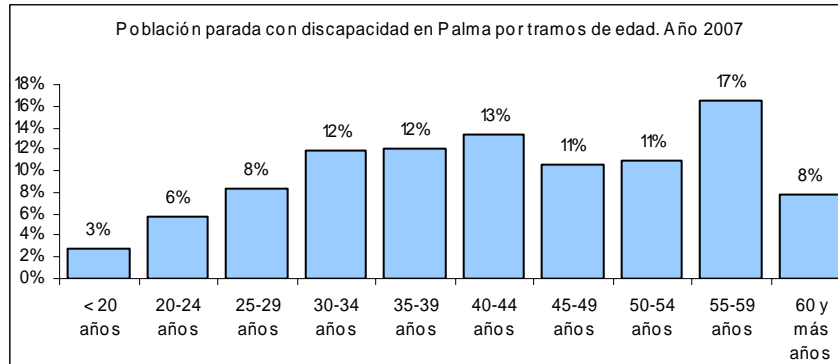
Así pues, se puede afirmar que el paro en la población con discapacidad de Palma se concentra mayoritariamente en las personas mayores de 30 años.

Población parada con discapacidad en Palma por edad. Año 2007		
	Total	%
Total	317	100%
< 20 años	9	3%
20-24 años	18	6%
25-29 años	26	8%
30-34 años	38	12%
35-39 años	38	12%

Población parada con discapacidad en Palma por edad. Año 2007		
	Total	%
Total	317	100%
40-44 años	42	13%
45-49 años	34	11%
50-54 años	35	11%
55-59 años	52	17%
60 y más años	25	8%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

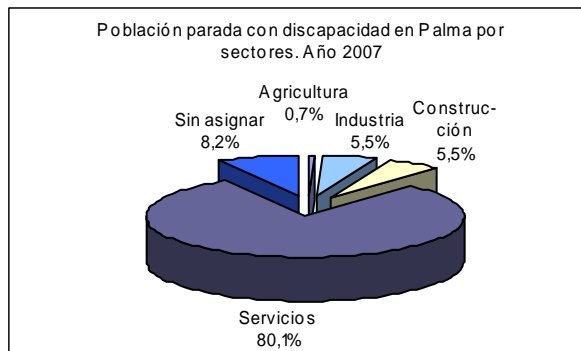
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Cómo podemos apreciar en la siguiente tabla, el sector servicios es el que absorbe a la gran mayoría de personas paradas con discapacidad inscritas en las oficinas del SOIB, suponiendo un 80,1% del total. Es mucho menor la presencia en el sector de la industria y construcción, con porcentajes en torno al 6%. Y nada relevante el sector agrícola, con tan sólo el 0,6%.

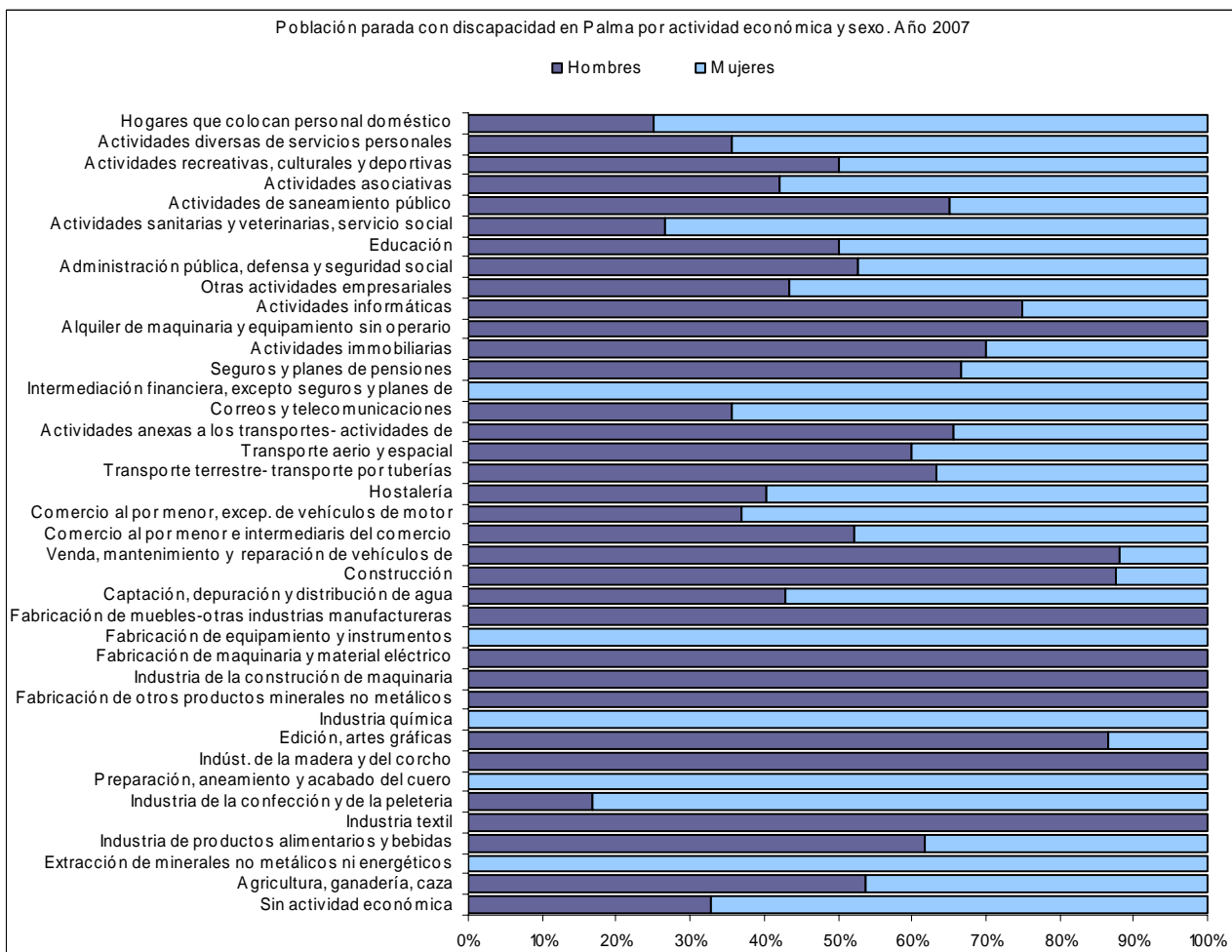
Las mujeres con discapacidad en situación de paro sobresalen especialmente en las siguientes actividades del sector servicios: intermediación financiera, correos-telecomunicaciones, actividades culturales-deportivas-recreativas, personal doméstico, educativo, comercio, recreativas-culturales, sanitario y social (ver gráfico de actividades económicas).

Población parada con discapacidad en Palma por sector y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	317	142	175
Agricultura	2	1	1
Industria	17	9	8
Construcción	18	15	2
Servicios	254	108	146
Sin asignar	26	9	18

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

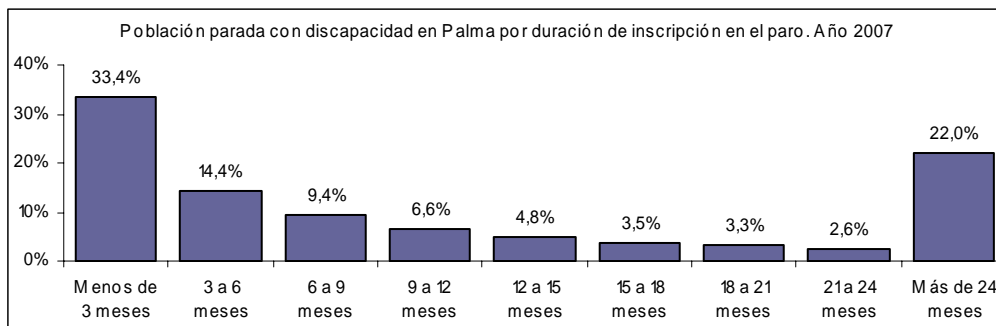
Población parada con discapacidad en Palma por sector y tipo de discapacidad. Año 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del lenguaje
Total	317	196	89	31	1
Agricultura	2	2	0	0	0
Industria	17	12	3	2	0
Construcción	18	10	6	2	0
Servicios	254	154	74	26	1
Sin asignar	26	19	6	1	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

El 64,0% de las personas con discapacidad llevan inscritas menos de un año en las listas de paro. Las diferencias por sexo son relevantes especialmente en lo referente a la duración de más de 2 años, en la que la presencia femenina es superior.

Población parada con discapacidad en Palma por duración inscripción en el paro y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	317	142	175
Menos de 3 meses	106	52	54
3 a 6 meses	46	22	23
6 a 9 meses	30	15	15
9 a 12 meses	21	10	11
12 a 15 meses	15	6	9
15 a 18 meses	11	5	6
18 a 21 meses	11	5	6
21 a 24 meses	8	3	5
Más de 24 meses	70	26	44

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

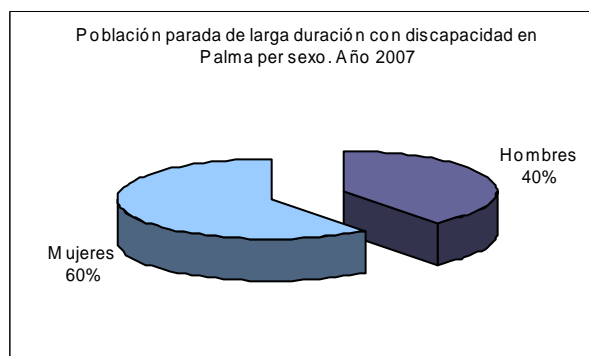

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

En el 2007 el número total de población con discapacidad parada de larga duración (más de un año en situación de paro) registrada en Palma ascendió a 117. El paro de larga duración afecta en menor medida a los hombres (39,3 %) que a las mujeres (60,7 %). Por tanto podríamos hablar de una feminización del paro de larga duración.

Población parada de larga duración con discapacidad en Palma por sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	117	46	71

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

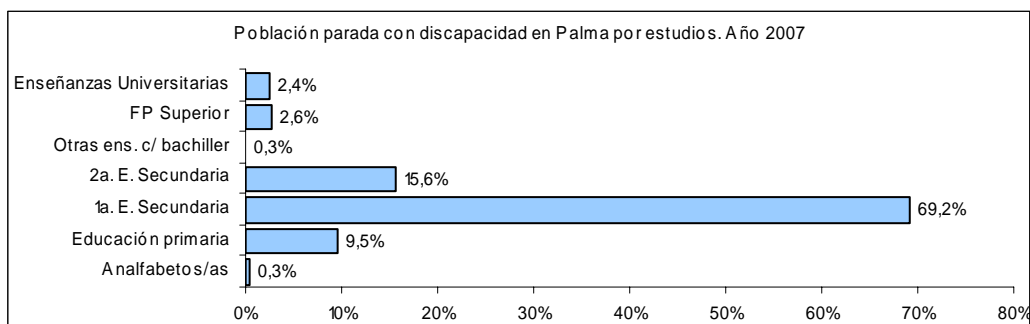
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

El mayor número de personas paradas se encuentra en el nivel de estudios secundarios (primer ciclo) representando un 69,4 % del total.

En cuanto a la distribución por sexo, existe un predominio de mujeres con estudios no obligatorios: 22,3% de mujeres frente al 19,0% de hombres.

Población parada con discapacidad en Palma por estudios y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	317	142	175
Analfabetos/as	1	1	0
E. Primaria	30	16	15
E. Secundaria (primer ciclo)	220	99	121
E. Secundaria (segundo ciclo)	50	20	29
Otras enseñanzas/Bachiller	1	0	1
CFGS	8	3	5
Enseñanzas universitarias	8	4	4

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

En la siguiente tabla se observa pormenorizadamente la distribución de tipos de discapacidad, en cada uno de los grupos de estudios analizados, no mostrando diferencias importantes con respecto al nivel alcanzado.

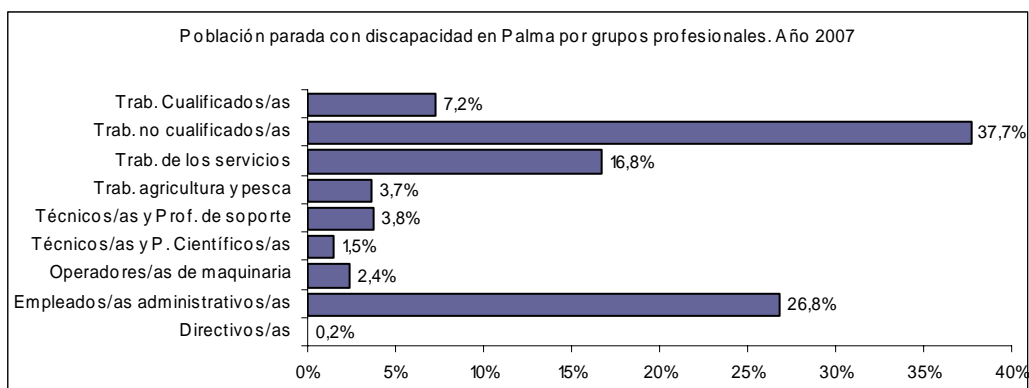
Población parada con discapacidad en Palma por estudios y tipo de discapacidad. Año 2007					
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Del lenguaje
Total	317	196	89	31	1
Analfabetos/as	1	1	0	0	0
Educación primaria	30	20	7	4	0
1a. E. Secundaria	220	136	61	22	1
2a. E. Secundaria	50	28	19	3	0
Otras ens. c/ bachiller	1	0	0	1	0
FP Superior	8	7	0	1	0
Enseñanzas Universitarias	8	5	1	1	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

Por grupos profesionales, en primer lugar, destaca la poca presencia de personas con discapacidad desempleadas que presenten un nivel profesional perteneciente a las categorías profesionales más altas. De esta forma, entre las personas en situación de paro sólo hay encontramos "director" y es de sexo masculino. El mayor porcentaje de parados registrados según grupos profesionales se encuentra en trabajos no cualificados con un 37,8 %, seguido de empleos administrativos con un 26,8 % y de trabajos relacionados con el sector servicios, con un 16,7 %.

Población parada con discapacidad en Palma por grupos profesionales y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	317	142	175
Directivos/as	1	1	0
Empleados/as administrativos/as	85	28	57
Operadores/as de maquinaria	8	8	0
Técnicos/as y P. Científicos/as	5	1	4
Técnicos/as y Prof. de soporte	12	5	7
Trab. agricultura y pesca	12	10	2
Trab. de los servicios	53	11	42
Trab. no cualificados/as	120	61	58
Trab. cualificados/as	23	18	5

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

En relación a la nacionalidad, un 95,6% tienen nacionalidad española frente al 4,6% de nacionalidad extranjera. Analizando las variables nacionalidad extranjera y sexo, observamos que:

- Un 94,4% (hombres) y un 96,6 % (mujeres) tienen nacionalidad española.
- Un 6,3% de hombres y 3,4% de mujeres tienen nacionalidad extranjera.

Población parada con discapacidad en Palma por nacionalidad y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	317	142	175
Española	303	134	169
Extranjera	15	9	6
UE-27	4	4	0
Extracomunitaria	11	5	6

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

6.3.4. La integración laboral de personas con discapacidad en empresas ordinarias y centros especiales de ocupación en las Illes Balears

Hace 25 años entró en vigor la Ley de la Integración Social de los Minusválidos (LISMI- Ley 13/1982) y en su artículo 37, título VII (**modificado por la Ley 62/2003, de 30 de diciembre**) señala como: “finalidad primordial de la política de empleo de trabajadores con discapacidad su integración, en condiciones que garanticen la aplicación del principio de igualdad de trato, en el sistema ordinario de trabajo o, en su defecto, su incorporación al sistema productivo mediante la fórmula especial de trabajo protegido”¹⁷.

Según el grado de protección social que les ampara, cabe distinguir dos grandes modalidades de acceso al empleo de las personas con discapacidad: el empleo ordinario, por un lado, y, por otro, el empleo protegido.

a. Personas con discapacidad en el mercado ordinario de trabajo

Entre las medidas, dirigidas a potenciar el acceso al empleo ordinario de las personas con discapacidad, la cuota de reserva de puestos de trabajo se recoge en el artículo 38 de la LISMI, que obliga a las empresas de 50 o más empleados a reservar el 2% de su plantilla a personas con algún tipo de discapacidad; en la Administración pública esta cuota sube al 4%.

Los datos relativos a esta medida en las Illes Balears son:

Personas con discapacidad en empresas del mercado ordinario de trabajo.			
Año	Subvenciones concedidas	Número de puestos de trabajo creados	
		Hombres	Mujeres
2006	219	144	75
2007	252	149	103

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

El número total de puestos de trabajo creados en el 2007 en empresas ordinarias fue de 252 de los cuales el 59,1% fueron ocupados por hombres y el 40,9% por mujeres.

Del mismo modo que se incentiva la contratación de las personas con discapacidad como trabajadores por cuenta ajena, también existen otra serie de ayudas y subvenciones destinadas al autoempleo, mediante la financiación de proyectos empresariales de personas con discapacidad desempleadas que optan por el trabajo autónomo o por cuenta propia.

Durante el año 2007 en las Islas Baleares, el número de beneficiarios/as de esta ayuda fue de 14 personas, de las cuales el 71,4% eran de sexo masculino, y sólo el 28,6% de sexo femenino.

Constitución de personas con discapacidad como trabajadores autónomos.			
Año	Subvenciones concedidas	Número de puestos de trabajo creados	
		Hombres	Mujeres
2006	3	1	2
2007	14	10	4

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

¹⁷ Ley 13/1982 de integración social de los minusválidos

b. El empleo protegido: Los centros especiales de ocupación

En la misma ley se recoge (artículo 41) que los minusválidos que por razón de la naturaleza o de las consecuencias de sus minusvalías no puedan, provisional o definitivamente, ejercer una actividad laboral en las condiciones habituales, deberán ser empleados en Centros Especiales de Empleo, cuando su capacidad de trabajo sea igual o superior a un porcentaje de la capacidad habitual que se fijará por la correspondiente norma reguladora de la relación laboral de carácter especial de los trabajadores minusválidos que Presten sus servicios en Centros Especiales de Empleo. Y Cuando la capacidad residual de los minusválidos no alcanzara el porcentaje establecido en el apartado anterior, accederán en su caso a los Centros Ocupacionales.

Los centros especiales de empleo y centros ocupacionales son:

Los **Centros Especiales de Empleo** son aquellos que tienen como objetivo principal que las personas con discapacidad puedan realizar un trabajo productivo, participando regularmente en las operaciones del mercado, y teniendo como finalidad el asegurar un empleo remunerado y la prestación de servicios de ajuste personal y social que requieran sus trabajadores minusválidos; a la vez que sea un medio de integración del mayor número de minusválidos al régimen de trabajo normalizado. La plantilla de los Centros Especiales de Empleo estará constituida por el mayor número de trabajadores minusválidos que permita la naturaleza del proceso productivo y, en todo caso, por el 70 % de aquélla.

Los Centros Especiales de Empleo podrán ser creados tanto por Organismos públicos y privados como por las Empresas, siempre con sujeción a las normas legales, reglamentarias y convencionales, que regulen las condiciones de trabajo.

Los Centros Ocupacionales tienen como finalidad asegurar los servicios de terapia ocupacional y de ajuste personal y social a los minusválidos cuya acusada minusvalía temporal o permanente les impida su integración en una Empresa o en un Centro Especial de Empleo.

Su creación y sostenimiento serán competencia tanto de de las Administraciones Públicas como de las Instituciones o personas jurídicas privadas sin ánimo de lucro.

Los datos presentados en las tablas adjuntas muestran la distribución de la plantilla de trabajadores con discapacidad en centros ocupacionales de las Illes Balears por grupos de edad y sexo. En todos los grupos de edad (excepto en el grupo de menos de 25 años), así como en el total, el porcentaje de Hombres prácticamente duplica al de mujeres. Es el tramo de edad entre los 25 y 45 años, tanto para hombres como para mujeres el que agrupa al mayor número de trabajadores del CEO, el 52,9% de la población analizada. Siendo muy bajo el número de personas con discapacidad que entra a trabajar a un CEO con una edad menor (6,9% del total de la plantilla).

Por lo que se puede constatar que las mujeres con discapacidad están poco representadas en los centros especiales de ocupación.

Plantilla de trabajadores con discapacidad en centros especiales de ocupación según sexo. Año 2007					
	Total	Personas sin discapacidad	Personas con discapacidad	Personas con discapacidad	
				Hombre	Mujer
	661	137	524	333	191
AMADIP-ESMENT	248	95	153	89	64
Azertum	6	1	5	3	2
Balear de Reparto, SL	87	6	81	54	27
Casa de la Milagrosa, CEO	10	4	6	2	4
CEE PILSA	15	1	14	5	9
CEE SEGURONCE	1	0	1	1	0
Claro Sol Integral de Baleares	3	1	2	0	2
Gelim Baleares	7	1	6	1	5
GIRA-SOL	25	9	16	9	7
Isla Centinela	61	1	60	58	2
Magic Watch	4	0	4	3	1
MESVALIDS, SL	0	0	0	0	0
Sempre Verd Invernadero	23	11	12	11	1
SIFU	103	3	100	69	31
Soporte Informático de Baleares	11	1	10	3	7
VÁLIDS ARTESANS	57	3	54	25	29

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

Plantilla de trabajadores con discapacidad física en centros especiales de ocupación según grado de discapacidad Año 2007										
	Total	Menos de 25 años			De 25 a 45 años			Más de 45 años		
		Total	Hombre	Mujer	Total	Hombre	Mujer	Total	Hombre	Mujer
Total	524	36	18	18	277	168	109	211	147	64
AMADIP-ESMENT	153	26	10	16	100	59	41	27	20	7
Azertum	5	0	0	0	5	3	2	0	0	0
Balear de Reparto, SL	81	3	2	1	47	27	20	31	25	6
Casa de la Milagrosa, CEO	6	0	0	0	4	2	2	2	0	2
CEE PILSA	14	0	0	0	5	3	2	9	2	7
CEE SEGURONCE	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Claro Sol Integral de Baleares	2	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Gelim Baleares	6	1	0	1	4	1	3	1	0	1
GIRA-SOL	16	0	0	0	13	8	5	3	1	2
Isla Centinela	60	4	4	0	21	21	0	35	33	2
Magic Watch	4	0	0	0	1	1	0	3	2	1
MESVALIDS, SL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sempre Verd Invernadero	12	1	1	0	8	7	1	3	3	0
SIFU	100	1	1	0	43	28	15	56	40	16
Soporte Informático de Baleares	10	0	0	0	8	3	5	2	0	2
VÁLIDS ARTESANS	54	0	0	0	17	4	13	37	21	16

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

Si se analiza la plantilla de los CEO en función del tipo de discapacidad, el 46,9% de las personas que acceden a un puesto de trabajo en centros especiales de ocupación tienen discapacidad física, el 46,6% psíquica y el 6,5% sensorial.

Plantilla de trabajadores con discapacidad en centros especiales de ocupación según tipo de discapacidad. Año 2007										
	Total	Psíquica			Física			Sensorial		
		Total	Hombre	Mujer	Total	Hombre	Mujer	Total	Hombre	Mujer
Total	524	244	138	106	246	176	70	34	19	15
AMADIP-ESMENT	153	138	78	60	14	11	3	1	0	1
Azertum	5	5	3	2	0	0	0	0	0	0
Balear de Reparto, SL	81	32	19	13	47	34	13	2	1	1
Casa de la Milagrosa, CEO	6	6	2	4	0	0	0	0	0	0
CEE PILSA	14	2	1	1	10	3	7	2	1	1
CEE SEGURONCE	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Claro Sol Integral de Baleares	2	1	0	1	1	0	1	0	0	0
Gelim Baleares	6	3	0	3	3	1	2	0	0	0
GIRA-SOL	16	13	9	4	3	0	3	0	0	0
Isla Centinela	60	8	8	0	47	45	2	5	5	0
Magic Watch	4	0	0	0	4	3	1	0	0	0
MESVALIDS, SL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sempre Verd Invernadero	12	10	9	1	2	2	0	0	0	0
SIFU	100	13	7	6	75	54	21	12	8	4
Soporte Informático de Baleares	10	4	2	2	2	0	2	4	1	3
VÁLIDS ARTESANS	54	9	0	9	38	23	15	7	2	5

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

Respecto a la distribución de la plantilla de trabajadores con discapacidad en centros especiales de ocupación en relación con el porcentaje de minusvalía que muestran los trabajadores con discapacidad física, vemos en la tabla que el 92,3% muestra un grado de minusvalía comprendido entre el 33 y el 65%, mientras que el resto (7,7%) muestra un 66% o más de minusvalía.

Plantilla de trabajadores con discapacidad física en centros especiales de ocupación según grado de minusvalía. Año 2007							
	Física			33% A 65%		65%	
	Total	Hombre	Mujer	Hombre	Mujer	Hombre	Mujer
Total	246	176	70	165	62	11	8
AMADIP-ESMENT	14	11	3	11	3	0	0
Azertum	0	0	0	0	0	0	0
Balear de Reparto, SL	47	34	13	31	12	3	1
Casa de la Milagrosa, CEO	0	0	0	0	0	0	0
CEE PILSA	10	3	7	3	5	0	2
CEE SEGURONCE	0	0	0	0	0	0	0
Claro Sol Integral de Baleares	1	0	1	0	1	0	0
Gelim Baleares	3	1	2	1	2	0	0
GIRA-SOL	3	0	3	0	2	0	1
Isla Centinela	47	45	2	42	2	3	0
Magic Watch	4	3	1	2	0	1	1
MESVALIDS, SL	0	0	0	0	0	0	0
Sempre Verd Invernadero	2	2	0	2	0	0	0
SIFU	75	54	21	51	20	3	1
Soporte Informático de Baleares	2	0	2	0	2	0	0
VÁLIDS ARTESANS	38	23	15	22	13	1	2

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació de Treball

Por **tipo de contratación**, de los 524 contratos registrados, el 58,4% de son de carácter indefinido frente al 41,6% restante que son de carácter temporal.

Plantilla de trabajadores con discapacidad física en centros especiales de ocupación según grado de minusvalía. Año 2007							
	Total	Indefinido			Temporal		
		Total	Hombre	Mujer	Total	Hombre	Mujer
Total	524	306	181	125	218	152	66
AMADIP-ESMENT	153	126	78	48	27	11	16
Azertum	5	0	0	0	5	3	2
Balear de Reparto, SL	81	44	29	15	37	25	12
Casa de la Milagrosa, CEO	6	6	2	4	0	0	0
CEE PILSA	14	9	4	5	5	1	4
CEE SEGURONCE	1	0	0	0	1	1	0
Claro Sol Integral de Baleares	2	2	0	2	0	0	0
Gelim Baleares	6	3	1	2	3	0	3
GIRA-SOL	16	7	5	2	9	4	5
Isla Centinela	60	19	19	0	41	39	2
Magic Watch	4	3	3	0	1	0	1
MESVALIDS, SL	0	0	0	0	0	0	0
Sempre Verd Invernadero	12	10	9	1	2	2	0
SIFU	100	35	18	17	65	51	14
Soporte Informático de Baleares	10	7	2	5	3	1	2
VÀLIDS ARTESANS	54	35	11	24	19	14	5

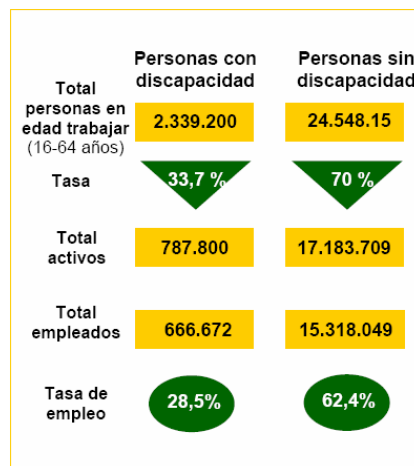
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de Conselleria de Treball i Formació

En algunos centros tienden a trabajar personas con el mismo tipo de discapacidad. Existen Centros en los que sólo hay cabida para trabajadores con discapacidad física otros sólo trabajan con personas con discapacidad psíquica y otros centros contratan únicamente a personas con discapacidad sensorial. Pero en la mayoría de centros puede haber trabajadores de dos ó más tipos distintos de discapacidad. Este dato encuentra su explicación en que muchos de estos centros han sido constituidos e impulsados por asociaciones de personas con discapacidad y cada una de ellas con un ámbito definido de intervención centrado en un determinado colectivo de personas con discapacidad, de ahí su especificación.

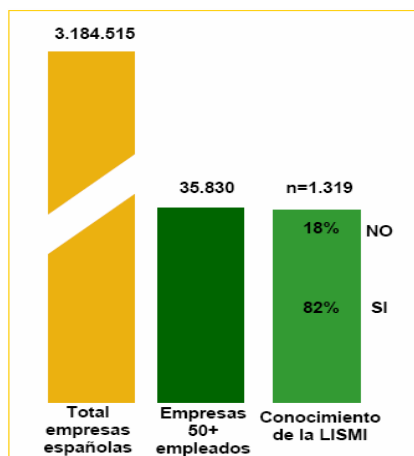
6.3.5. Estudio sobre la integración laboral en empresas ordinarias en diferentes comunidades autónomas

Según el "Observatorio para la mejora de la equiparación laboral de las personas con discapacidad" elaborado por la Fundación Equipara (Equipara 2008), que recoge la opinión de Directores de RRHH de empresas de más de 50 trabajadores, responsables de asociaciones de personas con discapacidad y técnicos, y responsables de administraciones públicas; así como los resultados de 1.319 entrevistas a responsables de contratación de empresas de más de 50 trabajadores.

En España sólo trabajan el 28,5% de los más de 2,3 millones de personas con discapacidad de entre 16 y 64 años, frente al 62,4% de la población en edad laboral sin discapacidad.

- De las 3.184.515 empresas españolas, existen unas 35.800 que, por sus características, están obligadas a cumplir con los preceptos estipulados en la LISMI.
- El 82% conoce el contenido de la LISMI, aunque muchas de ellas "superficialmente", y el 18% restante la desconoce. Sí se recoge un alto conocimiento por parte de la empresa de la existencia de la LISMI aunque menos del 25% conocen el Real decreto de medidas alternativas que complementa a la citada Ley.
- Entre los que tienen conocimiento da algún aspecto de la LISMI, cuatro de cada diez empresarios/as cree que tiene que reservar entre el 2% y el 3% de la plantilla a las personas con discapacidad y casi dos de cada diez saben que están obligados a reservar un porcentaje para este colectivo pero no saben cuál exactamente.

- Además, el 16% cree que la norma es para "ayudar" a integrar a las personas con discapacidad en el ámbito laboral, el 15% sabe que debe reservar el dos por ciento de la plantilla a este colectivo, el 13% considera que sólo tiene que adaptar los puestos de trabajo y el 10% cree que tiene que poner en marcha medidas alternativas para cumplir la ley.
- El cumplimiento es bajo: tres de cada cuatro empresas encuestadas afirma emplear a personas con discapacidad, pero sólo el 15% lo hace de acuerdo a la normativa. Debido a cinco causas principalmente:
  - Desconocimiento de la Ley (aunque el 82% de las empresas la conocen, pero en su mayoría superficialmente).
  - La difícil accesibilidad al entorno laboral.
  - La insuficiente formación de las personas con discapacidad.
  - La escasa concienciación social y empresarial.
  - La falta de comunicación entre los agentes participantes en la inserción.
  - Por otra parte, la elevada disgregación del colectivo y un marco legal poco definido, dificultan el diálogo y el trabajo en común entre los diferentes agentes para promover la integración laboral de personas con discapacidad.
- El informe también revela diferencias notables entre las comunidades autónomas. Así, destacan las regiones de Murcia, La Rioja o Galicia, con grados de cumplimiento del 40%, el 34% y el 29%, respectivamente. Frente a ellas se sitúan las comunidades autónomas de Canarias (6%), Extremadura (8%), Madrid (8%), Andalucía (9%) y País Vasco (9%). Con un grado de cumplimiento intermedio están: Cataluña y Asturias (11%), Cantabria y Navarra (14%), Aragón y Comunidad Valenciana (15%) y Baleares (16%).
- El empresariado contrata a personas con discapacidad porque "trabajan igual" (77 %), por cumplir la ley (54%), por compromiso social (16%), porque ya trabajaban en la empresa (11%), por las subvenciones (10%), porque la discapacidad surgió en la empresa (9%), porque da buena imagen (8%), porque pasaron la prueba de selección (7%) o porque su contrato supone una rebaja de las cuotas de la Seguridad Social.
- Además, el 60% de los que contratan a personas con discapacidad valoran positivamente el trabajo que realizan, que cumplen como los demás (34%), que no dan problemas (7%) o que son responsables (4%).
- Las empresas que no contratan a personas con discapacidad, no lo hacen porque es difícil encontrar personas válidas (76 %), porque no se lo plantean (34%), porque ya cumplen con medidas alternativas (18%), porque no necesitan más personal (8%) o porque la burocracia es "compleja" (5%).
- Las empresas contratan mayoritariamente población con discapacidad física, y el tipo de contrato suele ser fijo e indefinido.
- De las tareas realizadas por las personas con discapacidad, destacan las tareas administrativas (30%), seguidas de cadenas de producción (21%) y finalmente oficios (19%).
- La integración laboral de las personas con discapacidad no alcanza el 10%
- Las empresas declaran un alto grado de satisfacción con el trabajo realizado por las personas con discapacidad, igual que el resto de personas. Realizan bien su trabajo (60%), cumplen como los demás (34%) y no dan problemas (7%).
- Las principales dificultades son consecuencia de la propia discapacidad, no por problemas de integración (el 85% manifiesta que tienen las mismas dificultades respecto a otro trabajador)
- El 52% de las empresas conocen medidas alternativas para cumplir la LISMI tales como donaciones/patrocinios (68%), subcontratación para prestación de servicios (61%), subcontratación para suministro de materias primas (60%) y constitución de un enclave laboral (33%).
- Además la norma está bien valorada, si bien falla, por ejemplo, en su carácter poco punitivo, o en el hecho de que sólo el 25% de las empresas hayan sido inspeccionadas.

Por otro lado, la mayoría de las empresas que ha contratado algún empleado con discapacidad repetiría la experiencia. De hecho, el 77,5% de las compañías de este segmento prevé incorporar alguna persona con discapacidad en su plantilla durante 2007 (77,5%), según se recoge en otro estudio realizado por la Fundación Once y la Fundación Manpower en el año 2007, "Estudio de situación actual del entorno empresarial respecto a la inserción laboral de las personas con discapacidad. Conceptos, percepciones y actitudes".

Otras de las conclusiones obtenidas reflejan que el 30,8% de empresas aducen dificultades para contratar personas con discapacidad porque no encuentran candidatos/as que cumplan los requisitos, otras razones por las que no se contrata personas con discapacidad, son: falta de información sobre las entidades a las que recurrir (25,6%) y falta de información sobre puestos de trabajo que pueden desarrollar (19,7%).

Y, las razones para contratar personas con discapacidad son: motivación integradora (68,8%), motivación económica (28,8%) y motivación legal (25,9%).

7. Salud mental

Tal y como se ha explicitado en la Introducción de este trabajo, reviste especial importancia dedicar un capítulo a la situación de las personas con enfermedad mental. Se trata de un colectivo, todavía olvidado y que a día de hoy carece de recursos necesarios para el fomento de su integración social. Por tanto, se trata de un colectivo todavía afectado por los estereotipos sociales y que requiere de una atención prioritaria.

El esquema seguido para abordar este capítulo ha sido:

1. El concepto de salud mental.
2. La salud mental en España e Illes Balears
3. Principales características de las personas con enfermedad mental (sexo, edad, tipos y grado de minusvalía) en Palma.

7.1. Concepto de salud mental

Según la OMS¹⁸, salud mental es más que la mera ausencia de trastornos mentales. La dimensión positiva de la salud mental ha sido subrayada en la definición de salud de la OMS, tal cual consta en la constitución misma: «La salud es un estado de completo bienestar físico, mental y social y no solamente la ausencia de afecciones o enfermedades». Los conceptos de salud mental incluyen bienestar subjetivo, autonomía, competencia, dependencia intergeneracional y reconocimiento de la habilidad de realizarse intelectual y emocionalmente. También ha sido definido como un estado de bienestar por medio del cual los individuos reconocen sus habilidades, son capaces de hacer frente al estrés normal de la vida, trabajar de forma productiva y fructífera, y contribuir a sus comunidades. Salud mental se refiere a la posibilidad de acrecentar la competencia de los individuos y comunidades y permitirles alcanzar sus propios objetivos. Salud mental es materia de interés para todos, y no sólo para aquellos afectados por un trastorno mental.

En el mismo informe se recogen datos sobre la magnitud de la situación actual:

- 450 millones de personas sufren de un trastorno mental o de la conducta.
- Alrededor de 1 millón de personas se suicidan cada año.
- Cuatro de las 6 causas principales de los años vividos con discapacidad resultan de trastornos neuropsiquiátricos (depresión, trastornos generados por el uso de alcohol, esquizofrenia y trastorno bipolar).
- Una de cada cuatro familias tiene por lo menos un miembro afectado por un trastorno mental. Los miembros de la familia son frecuentemente los cuidadores primarios de las personas con trastornos mentales. La magnitud de la carga en la familia es difícil de justipreciar, y por eso es frecuentemente ignorada. No obstante, es dable afirmar que el impacto es importante en la calidad de la vida familiar.

---

¹⁸ Invertir en Salud Mental, Organización mundial de la Salud (OMS), 2004

- Amén de los costos de salud y sociales, las personas afectadas por trastornos mentales son víctimas de violaciones de los derechos humanos, estigma y discriminación, dentro y fuera de las instituciones psiquiátricas.
- Los trastornos mentales comprenden cinco de las diez principales causas de carga de morbilidad de todo el mundo (la depresión, las autolesiones, la esquizofrenia, el trastorno bipolar y los trastornos relacionados con el consumo de alcohol). Se prevé que el porcentaje de la morbilidad mundial atribuible a los trastornos mentales y de comportamiento aumente del 12% en 1999 al 15% en el año 2020. El aumento será particularmente pronunciado en los países de desarrollo, debido a factores como el envejecimiento de la población y la rápida urbanización.

7.2. Salud mental en España e Illes Balears

En relación a la salud mental de los españoles, el 21,3% de la población mayor de 16 años podría padecer algún trastorno mental, según la Encuesta Nacional de Salud 2006-2007. La encuesta, elaborada por el Instituto Nacional de Estadística entre junio de 2006 y el mismo mes de 2007, pone de manifiesto que el 26,8% de las mujeres adultas y el 15,6% de los hombres presenta riesgo de "mala salud mental".

Este porcentaje aumenta en personas de más de 75 años (el 39,5% de las mujeres corren ese riesgo, y el 25% de hombres) y disminuye en la población de 4 a 15 años. El 22,1% de los españoles entre 4 y 15 años presentan riesgos de mala salud mental (23,2% de los niños y el 21,0% de las niñas).

% riesgos de mala salud mental por sexo. Año 2006			
	Total	Hombres	Mujeres
Adultos	21,30%	15,60%	26,80%
Infantil	22,10%	23,20%	21,00%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Encuesta de Salud 2006. INE

% riesgos de mala salud mental adultos (Población 16 y más años) por grupos de edad. Año 2006		
	Hombres	Mujeres
De 16 a 24 años	11,50%	22,20%
De 25 a 34 años	15,20%	20,80%
De 35 a 44 años	14,90%	24,10%
De 45 a 54 años	14,70%	27,40%
De 55 a 64 años	16,50%	29,00%
De 65 a 74 años	16,30%	32,30%
75 y más	25,00%	39,50%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Encuesta de Salud 2006. INE

% riesgos de mala salud mental infantil (Población de 4 a 15 años) por grupos de edad. Año 2006		
	Hombres	Mujeres
De 4 a 9 años	26,6%	22,8%
De 10 a 15 años	20,3%	19,2%

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Encuesta de Salud 2006. INE

Por otro lado, analizando la valoración de la salud mental de la población adulta de las Illes Balears, según datos extraídos de la misma encuesta, se puede constatar:

- La población adulta balear valora su salud mental como buena, con un 1,76 de media (los valores de la variable 'Salud mental en población adulta' oscilan entre 0 y 12 puntos, de mejor salud mental a peor salud mental).
- La valoración es más negativa en el conjunto de las Illes Balears.
- El sexo establece diferencias de valoración. En general, la valoración de la salud mental de las mujeres es significativamente más negativa que en los Hombres.

Unidad Media. Salud mental en población adulta según sexo y comunidad autónoma. Población de 16 y más años. Año 2006.			
	Total	Hombres	Mujeres
Total Nacional	1,51	1,17	1,84
Illes Balears	1,76	1,40	2,12

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Encuesta de Salud, 2006. Ine

Y, con respecto a la población infantil (población de 4 a 15 años):

- Los valores de cada categoría de la variable salud mental en población infantil oscilan entre 0 y 10 puntos, de mejor a peor salud mental para las escalas 'Síntomas emocionales', 'Problemas de conducta', 'Hiperactividad' y 'Problemas con compañeros' y de peor a mejor para la escala de 'Conducta prosocial'.
- Esta población infantil muestra una mayor predisposición a presentar trastornos como hiperactividad y déficit de atención, entre otros.

Salud mental en población infantil según sexo y comunidad autónoma. Media y desviación típica. Población de 4 a 15 años. Año 2006. Unidad Media						
	Total Nacional			Illes Balears		
	Total	Hombres	Mujeres	Total	Hombres	Mujeres
Síntomas emocionales	1,96	1,87	2,07	2,39	2,22	2,58
Problemas de conducta	1,95	2,00	1,89	2,13	2,33	1,91
Hiperactividad	4,23	4,50	3,95	4,62	4,80	4,41
Problemas con compañeros/as	1,26	1,32	1,21	1,66	1,83	1,48
Prosocial	8,70	8,58	8,83	8,35	8,16	8,56

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Por otro lado, la **Encuesta de Morbilidad Hospitalaria** (EMH), 2006, elaborada por el Instituto Nacional de Estadística, indica que en España, los trastornos mentales fueron la causa de 115.759 altas hospitalarias para ambos sexos, que causaron un total de 3.043.446 estancias hospitalarias, con una estancia media de 26 días.

En las Islas Baleares los trastornos mentales causaron un total de 3.057 altas y 47.730 estancias, con una media de 15 días de permanencia.

Altas hospitalarias y estancias. INE 2006						
290-319 V TRASTORNOS MENTALES	Altas hospitalarias durante el año			Estancias causadas		
	Total	Hombres	Mujeres	Total	Hombres	Mujeres
Total Nacional	115.759	62.563	53.196	3.043.446	1.593.904	1.449.542
Illes Balears	3.057	1.491	1.567	47.730	24.973	22.757

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Encuesta de Morbilidad Hospitalaria, 2006.INE

Estancias medias. INE 2006			
290-319 V TRASTORNOS MENTALES	Altas hospitalarias durante el año		
	Total	Hombres	Mujeres
Total Nacional	26	25	27
Illes Balears	15	16	14

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Encuesta de Morbilidad Hospitalaria, 2006.INE

7.3. El perfil de las personas con enfermedad mental en Palma

En este apartado, se han analizado 4 grupos de discapacidad, que comprende los siguientes códigos oficiales de discapacidad:

Tipología	Códigos oficiales de discapacidad
Discapacidad psíquica mental	2107: Trastorno cognitivo 2108: Trastorno de afectividad 2109: Alteración de conducta 2300: Trastorno mental

Como se recoge en la tabla anterior la enfermedad mental contiene los códigos de todos aquellos trastornos referidos al estado psíquico de la persona, distintos al retraso mental, y que dificultan de manera objetiva su desarrollo y/o bienestar emocional.

Con respecto al volumen de las personas con discapacidad psíquica (trastorno y retraso mental) en Palma se puede afirmar que residen un total de 5.755 personas. Las deficiencias psíquicas ocupan el segundo lugar con el 21,6%, tal como se recoge en el apartado 6.1: población con discapacidad en Palma, y que volvemos a reproducir en la tabla siguiente:

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y tipo de discapacidad a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	26.591	13.015	13.542	34
Física	10.756	4.838	5.901	17
Psíquica	5.755	2.932	2.818	5
Sensorial	3.715	1.835	1.879	1
Orgánica	5.058	2.580	2.469	9
Múltiple	99	43	56	0
Sin especificar/ discapacidad	1.208	787	419	2

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

En la discapacidad psíquica, la discapacidad mental es la de mayor incidencia (54,6%). Dentro de la discapacidad mental, las más frecuentes en Palma son las de trastorno de afectividad con un 41,5%, seguido muy lejos por el trastorno mental con el 25,9%, el tercer lugar lo ocupan los trastornos cognitivos con el 23,0% y, finalmente los derivados de una alteración de conducta que suponen el 9,5% del total de este grupo.

Población con discapacidad psíquica de Palma atendida en el IBAS por sexo a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	5.755	2.932	2.818	5
D. psíquica intelectual	2611	1576	1034	1
Retardo mental profundo	85	46	39	0
Retardo mental severo	242	132	110	0
Retardo mental moderado	542	285	257	0
Retardo mental ligero	524	295	228	1
Inteligencia limitada	347	226	121	0
Retardo madurativo	480	285	195	0
Trastorno del desarrollo	391	307	84	0
D. psíquica mental	3.144	1.356	1.784	4
Trastorno cognitivo	724	306	416	2
Trastorno de afectividad	1.304	424	878	2
Alteración de conducta	300	166	134	0
Trastorno mental	816	460	356	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Los principales rasgos que definen la población con enfermedad mental en Palma son los siguientes:

- El predominio es femenino, los hombres son menos numerosos, en cifras porcentuales suponen el 43,1% (1.356 personas) frente al 53,7% de las mujeres (1.784 personas).
- Por tipo de discapacidad observamos diferencias entre sexos. En las mujeres los tipos de enfermedad mental más predominantes son, por el siguiente orden, trastorno de afectividad, seguidas de trastorno cognitivo y trastorno mental. Mientras que en los hombres el primer lugar lo ocupa el trastorno mental, seguida de trastorno de afectividad y en tercer lugar trastorno cognitivo. La alteración de conducta tiene una menor presencia en los dos sexos.
- La edad, es uno de los rasgos que más diferencia a la población con discapacidad mental. Los mayores de 45 años representan más de la mitad de las personas de este grupo, con el 67,8% del total. Las personas entre 31 y 45 años suponen también un porcentaje muy destacado con el 24,0%, y los grupos más jóvenes representan solamente el 8,1%.
- Por grupos de edad, entre 6 y 11 años, los trastornos psíquicos más frecuentes son los de alteración de conducta, entre los de 16 a 45 años prevalece el trastorno mental, de los 46 a 64 años los trastornos más abundantes son los de afectividad, mientras que en las personas con más edad son los cognitivos.

Población con discapacidad psíquica mental de Palma atendida en el IBAS por sexo a abril 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	3.144	1.356	1.784	4
Trastorno cognitivo	724	306	416	2
Trastorno de afectividad	1.304	424	878	2
Alteración de conducta	300	166	134	0
Trastorno mental	816	460	356	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Población con discapacidad psíquica mental de Palma atendida en el IBAS por tramos de edad a abril 2008										
	Total	De 0 a 2 años	De 3 a 5 años	De 6 a 11 años	De 12 a 15 años	De 16 a 30 años	De 31 a 45 años	De 46 a 64 años	De 65 y más años	Sin especificar
Total	3.144	0	1	17	21	217	754	1.144	987	3
Trastorno cognitivo	724	0	0	0	3	33	56	100	530	2
Trastorno de afectividad	1.304	0	1	2	6	59	289	638	308	1
Alteración de conducta	300	0	0	13	10	41	104	100	32	0
Trastorno mental	816	0	0	2	2	84	305	306	117	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

Población con discapacidad psíquica mental de Palma atendida en el IBAS por sexo y tramos de edad a abril 2008					
	Total	Trastorno cognitivo	Trastorno de afectividad	Alteración de conducta	Trastorno mental
Total	3.144	724	1.304	300	816
De 0 a 2 años	0	0	0	0	0
Hombres	0	0	0	0	0
Mujeres	0	0	0	0	0
De 3 a 5 años	1	0	1	0	0
Hombres	1	0	1	0	0
Mujeres	0	0	0	0	0
De 6 a 11 años	17	0	2	13	2
Hombres	14	0	2	10	2
Mujeres	3	0	0	3	0

Población con discapacidad psíquica mental de Palma atendida en el IBAS por sexo y tramos de edad a abril 2008					
	Total	Trastorno cognitivo	Trastorno de afectividad	Alteración de conducta	Trastorno mental
Total	3.144	724	1.304	300	816
De 12 a 15 años	21	3	6	10	2
Hombres	15	3	2	9	1
Mujeres	6	0	4	1	1
De 16 a 30 años	217	33	59	41	84
Hombres	150	26	33	29	62
Mujeres	67	7	26	12	22
De 31 a 45 años	754	56	289	104	305
Hombres	419	38	134	54	193
Mujeres	335	18	155	50	112
De 46 a 64 años	1.144	100	638	100	306
Hombres	479	70	185	55	169
Mujeres	665	30	453	45	137
De 65 y más	987	530	308	32	117
Hombres	278	169	67	9	33
Mujeres	706	359	240	23	84
Sin especificar	3	2	1	0	0
Sin especificar	3	2	1	0	0
Mujeres	2	2	0	0	0
Sin especificar	1	0	1	0	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

En cuanto a la severidad de la enfermedad mental, valorada a través de la calificación de minusvalía, en la tabla siguiente se recogen los datos de la distribución de las personas por grado de discapacidad en el 2008, observando que más de la mitad, el 61,3%, tienen un grado de minusvalía moderado. Es decir, hay un 27,4% de personas con discapacidad mental que supera el 65%, destacando el 13,5% de personas con un grado de minusvalía muy grave. Se observa que las personas con una discapacidad mental con un grado de minusvalía muy grave presentan en la mayor parte trastornos de tipo cognitivo (78,6%).

Población con discapacidad psíquica mental de Palma atendida en el IBAS por grado de discapacidad a abril 2008					
	Total	Nulo	Moderado	Grave	Muy Grave
Total	3.144	354	1.927	438	425
Trastorno cognitivo	724	44	186	160	334
Trastorno de afectividad	1.304	222	947	108	27
Alteración de conducta	300	57	196	33	14
Trastorno mental	816	31	598	137	50

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS

8. Recursos

La elaboración de este apartado del informe se ha llevado a cabo a través de las siguientes acciones:

1. Solicitud de datos y memorias a los servicios especializados con la atención a personas con discapacidad del Ayuntamiento de Palma y del Consell de Mallorca.
2. Fichas con las ventajas del reconocimiento del grado de minusvalía. Centro Base. Conselleria de Presidència i Esports.
3. Relación de Recursos para población con discapacidad, a partir de la selección de aquellas entidades públicas o privadas ubicadas en Palma presentes en la Guía de Recursos Sociales del Consell de Mallorca.

8.1. Procesos y personas con discapacidad. Ayuntamiento de Palma.

La Sección de Calidad y Procesos y Personas con discapacidad (Concejalía Delegada de Servicios Sociales) tiene el encargo de dinamizar y liderar el programa de calidad-procesos de atención y la atención a las personas con discapacidad de la ciudad.

La finalidad de esta Sección es impulsar actuaciones y servicios que mejoren la calidad de vida de las personas con discapacidad.

A continuación mostramos los objetivos programa de calidad-procesos de atención y la atención a las personas con discapacidades de la ciudad y el grado de consecución de los mismos, cuyo análisis realizamos más exhaustivamente en el apartado posterior.

8.1.1. Objetivos del programa y grado de consecución de los objetivos

OBJETIVOS GENERALES	OBJETIVOS ESPECÍFICOS	INDICADORES
Capacitar a los padres/madres en habilidades de crianza y de fomento de la autonomía de los hijos con discapacidad	El 75% de los padres y madres han incrementado las habilidades de crianza y han facilitado la autonomía de sus hijos.	<ul style="list-style-type: none"> • 24 sesiones grupales con una media de 18 padres. • 356 intervenciones individuales
	Grupos estables de padres/madres a nivel central y territorial	<ul style="list-style-type: none"> • A nivel central: 1 grupo, 7 sesiones con una media de padres asistentes de 5. • A nivel territorial: 1 grupo, 17 sesiones con una media de padres asistentes de 13.
	Se han realizado proyectos conjuntos para niños con NEE/discapacidad con Centros educativos	<ul style="list-style-type: none"> • Cuatro proyectos educativos
Facilitar atención a las personas cuidadoras	Concertar plazas de respiro familiar con entidades. 100% de uso de la oferta concertada.	<ul style="list-style-type: none"> • Se ha concertado una plaza diaria de respiro
	El 100% de las personas que cuidan a personas con discapacidad disponen de apoyo profesional	<ul style="list-style-type: none"> • 132 personas han demandado ayudas
	Incremento de las habilidades de autocuidado para cuidadores	<ul style="list-style-type: none"> • 120 cuidadores
Fomentar la participación social de los niños, adolescentes y jóvenes con discapacidad	80% Niños-adolescentes y jóvenes contactados con dificultades de inserción participan en actividades y recursos	<ul style="list-style-type: none"> • De los 170 niños, adolescentes y jóvenes (6 a 18 años), 128 han participado en actividades (75,0%). • Se ha fomentado la participación a través de 13 proyectos
	Mantener e incrementar los grupos de jóvenes y adolescentes y los vinculados a entidades	<ul style="list-style-type: none"> • Los educadores del SIAD han desarrollado 9 proyectos grupales de habilidades sociales dirigidos a jóvenes, con la participación de 82 jóvenes y adolescentes. • 3 proyectos vinculados a entidades.
	100% de ocupación y uso de la oferta concertada con entidades de personas con discapacidad, para actividades de ocio diario, escuela de verano y campamentos y grupo de participación.	<ul style="list-style-type: none"> • Convenio y acuerdo de la oferta de ocio con 5 entidades asociativas, 3 mediante convenio. Han participado 209 personas con discapacidad de Palma, de las cuales 58 son detectadas y derivadas a la red de CMSS (27,7% de la población destinataria del servicio).

OBJETIVOS GENERALES	OBJETIVOS ESPECÍFICOS	INDICADORES
Fomentar las habilidades de autonomía de los jóvenes y adultos con discapacidad	El 70% de los mayores de 18 años con planes individuales ha incrementado sus habilidades de autonomía (toman decisiones sobre su situación personal y social).	<ul style="list-style-type: none"> De los 119 jóvenes de 18 a 30 años con planes individuales, 96 han incrementado sus habilidades de autonomía y toma de decisión, el 80,6%.
Facilitar el apoyo social a las personas con discapacidad con procesos de incapacitación	Apoyo al 100% de las personas con procesos de incapacitación	<ul style="list-style-type: none"> Aproximadamente, el colectivo de personas con discapacidad representan el 10% del total de casos de incapacitación.
Facilitar la incorporación laboral de la persona con discapacidad y necesidades de apoyo	100% de las personas atendidas en los CMSS con necesidades de inserción laboral son orientadas a recursos formativos y de inserción laboral	<ul style="list-style-type: none"> 153 personas con discapacidad se han orientado/derivado a recursos formativos, que suponen el 100% de las personas atendidas. De las cuales 62 personas orientadas a recursos formativos y 91 a recursos de inserción laboral.
	70% Personas con discapacidad atendidas al Palma siglo XXI están contratadas en empresas	<ul style="list-style-type: none"> 70,19% atendidas han tenido un contrato
	40% de las contrataciones de PSXXI son indefinidas	<ul style="list-style-type: none"> 45,20% de los contratos realizados son indefinidos (66)
	Incremento del 50 % en empresas colaboradoras públicas del PSXXI	<ul style="list-style-type: none"> EMAYA y SOIB-Corporaciones locales
	Incremento del 10% empresas colaboradoras privadas que ofertan puestos de trabajo y que son promotoras de oportunidades.	<ul style="list-style-type: none"> Se han incrementado las empresas colaboradoras en un 12%
	Consolidar la colaboración de los programas de inserción laboral de Palma y de Baleares	-
Reconocimiento de calidad para el Programa Palma Siglo XXI	-	
Facilitar la accesibilidad a recursos y espacios de la ciudad	Se incrementan las playas accesibles (de 4 a 5)	<ul style="list-style-type: none"> De 4 a 5 playas accesibles
	Incremento del 20% del uso de las playas accesibles	-
	Incremento de un 25% de las personas con movilidad reducida severa del servicio especial de transporte	<ul style="list-style-type: none"> Se han incrementado las rutas realizadas, pasando de 4 a 6 Se han incrementado el número de personas usuarias: de 60 al 2006 a 75 el 2007. Se han realizado 103 salidas especiales concertadas con entidades.
	Los equipamientos de nuevos servicios sociales están adaptados y son accesibles	<ul style="list-style-type: none"> Se han incrementado las rutas realizadas, pasando de 4 a 6.
Facilitar la atención domiciliaria (SAD, Teleasistencia, Comida a domicilio) a las personas con discapacidad dependientes menores de 65 años	100% de las personas con discapacidad/familias atendidas han dispuesto de información, que tienen necesidades de acceso a viviendas adaptadas, centros de día, centros ocupacionales y recursos residenciales	<ul style="list-style-type: none"> Se ha informado a todas las personas que han realizado una demanda.
	Servicio de ayuda a domicilio: El SAD ha atendido una media mensual de 915 casos, que corresponden a un total de 1.387 personas usuarias a lo largo del 2007	<ul style="list-style-type: none"> El SAD ha atendido una media mensual de 915 casos, que corresponden a un total de 1.387 personas usuarias a lo largo del 2007. Cada caso ha recibido 17,66 horas de atención mensual como media.
	Ayuda a comer: Las personas con discapacidad atendidas han sido 90 (12%) del total.	<ul style="list-style-type: none"> Las personas con discapacidad atendidas ha sido 90 (12%) del total. De los cuales, el 68,88% son mujeres y el 33,11% son hombres
	Teleasistencia: Personas con discapacidad atendidas: 49	<ul style="list-style-type: none"> Personas con discapacidad atendidas: 49 (4% del total) De las cuales, el 87% son mujeres
Personas con discapacidad que han disfrutado de los dos servicios: 13 personas.	<ul style="list-style-type: none"> Personas con discapacidad que han disfrutado de los dos servicios: 13 personas (5,2% del total) 	

8.1.2. Actuaciones de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales del Ayuntamiento de Palma durante el año 2007.

El Ayuntamiento de Palma, a través de su Concejalía Delegada de Servicios Sociales tiene la competencia sobre la prevención y la inserción social, es decir, la actuación de atención social primaria. Así, las actuaciones dirigidas a las personas con discapacidad están enmarcadas en la voluntad de ayudar al colectivo a mejorar su calidad de vida.

La actuación de los servicios sociales municipales en la atención primaria está en coordinación interinstitucional con las actuaciones de los servicios sociales de otras administraciones y de los servicios desarrollados por un importante tejido asociativo de las entidades de personas con discapacidad (iniciativa privada sin afán de lucro).

8.1.2.1. Atención individual y familiar

La evolución de las personas intervenidas desde la Concejalía Delegada de Servicios Sociales ha sido la siguiente desde el año 2005:

Evolución de las personas con discapacidad intervenidas desde la Concejalía Delegada de Servicios Sociales.				
	Total	Hombres	Mujeres	No consta
Año 2005	698	-	-	-
Año 2006	568	205	354	9
Año 2007	607	315	286	6

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

La población intervenida en 2007, se sitúa en los 607 personas afectadas, 39 personas más que en 2006.

Durante el 2007 se ha intervenido con 607 personas del sector de población personas con discapacidad, de las cuales 315 son hombres, que suponen el 51,9%, y 286 son mujeres, que representan el 47,1%.

La distribución de la población según la tipología del diagnóstico se muestra en la siguiente tabla: destaca el predominio de las personas por movilidad reducida y dependencia por enfermedad física/psíquica y sensorial. Y dentro del grupo de discapacidad predominan las personas con discapacidad intelectual.

Dentro del grupo de personas con discapacidad, la discapacidad física tiene una mayor incidencia en las mujeres. De 49 personas, el 63,3% corresponde al sexo femenino.

Personas de atención individual y familiar por diagnóstico. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Dependencia por enfermedad	96	42	54
Dificultades para realizar las actividades de la vida diaria	35	16	19
Discapacidad física	49	18	31
Discapacidad intelectual	92	50	42
Discapacidad sensorial	12	7	5
Movilidad reducida	96	52	44
Necesidades educativas especiales	40	22	18
Enfermedad psíquica	26	17	9
Enfermedad física	29	14	15
Sin determinar	69	24	45

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

Por grupos de edad la mayoría de las personas del sector de población con discapacidad se concentran en el grupo de población adulta (de 30 a 65 años), que supone el 42,33% del total de población.

Por sexo el número de hombres supera al de mujeres, excepto en el grupo de adultos y mayores.

Personas de atención individual y familiar por grupos de edad y sexo. Año 2007				
	Total	Hombres	Mujeres	En blanco
Total	607	315	286	6
Pequeña infancia (0 a 3 años)	2	2	-	-
Infancia (de 4 a 10 años)	28	20	8	-
Preadolescencia (de 11 a 14 años)	25	20	5	-
Adolescencia (de 15 a 17 años)	36	27	9	-
Jóvenes (de 18 a 29 años)	104	57	46	1
Adultos (de 30 a 65 años)	257	166	190	1
Vejez (más de 65 años)	41	19	21	1
No consta	14	4	7	3

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

8.1.2.2. Número de personas con discapacidad atendidas por SIAD año 2007.

El número de personas con discapacidad usuarias de los CMSS atendidas por el SIAD ha ido aumentando desde el año 2005. En el año 2007, han sido atendidas por el SIAD 478 personas, un 12,7% más que en 2006.

Como se observa en la tabla adjunta existen más atendidos por el SIAD que atendidas, seis de cada diez personas atendidas en el año 2007 eran hombres.

Evolución de las personas con discapacidad atendidas por el SIAD.			
	Total	Hombres	Mujeres
Año 2005	330	188	142
Año 2006	424	240	184
Año 2007	478	286	192

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

Se observa que la distribución por CMSS de la población atendida por el SIAD muestra cifras similares.

Personas con discapacidad atendidas por el SIAD por CMSS y sexo. Año 2007			
	Total	Hombres	Mujeres
Total	478	286	192
CMSS Ciutat Antiga	54	35	19
CMSS Litoral	62	38	24
CMSS Llevant Nord	41	19	22
CMSS Est	52	34	18
CMSS Llevant Sud	65	38	27
CMSS Nord	47	24	23
CMSS Estacions	48	30	18
CMSS Mestral	56	38	18
CMSS Ponent	53	30	23

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

En cuanto a las edades, casi un tercio de personas que son atendidas por el SIAD están en el grupo de edad de más de 35 años (el 30,3%), mientras que sólo un 1,3% de los atendidos era menor de 5 años, en el año 2007.

Personas con discapacidad atendidas por el SIAD por CMSS y edad. Año 2007										
	Total	Litoral	Nord	Estacions	Lit Nord	Lit Sud	C. Antiga	Ponent	Mestral	Est
Total	478	62	47	48	41	65	53	53	56	52
2 años	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
3 a 4 años	5	-	-	-	-	-	2	-	1	2
5 a 12 años	82	9	8	14	4	12	3	5	15	12
13 a 16 años	88	9	7	14	6	5	10	7	19	11
17 a 25 años	83	15	2	8	17	11	8	8	4	10
26 a 35 años	74	10	13	6	5	9	9	10	7	5
+ 35 años	145	19	17	6	9	26	23	23	10	12

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

En general, se observa la preponderancia de las personas con discapacidad intelectual (el 31,4%) y con necesidades educativas especiales (23,4%).

Comparando los datos por CMSS es interesante destacar que de los CMSS que en 2007 mostraban mayor número de personas atendidas son: Llevant Sud (13,6%), Litoral (13,0%) y Mestral (11,7%), en cambio Llevant Nord se sitúa en la última posición con un 8,6% del total de población atendida por el SIAD.

Por diagnóstico del tipo de discapacidad, se observa que la discapacidad intelectual predomina en el sector Ponent (16,0%). En el sector Llevant Sud es donde se contabilizan mayores porcentajes de discapacidad física (21,5%) y Mixta (19,5%). La discapacidad sensorial predomina en el sector Este (30,0%). En el sector Litoral donde predomina un mayor número de personas con diagnóstico de Salud Mental (20,3%). Y, finalmente en el sector Mestral donde se contabilizan mayores porcentajes de población atendida con necesidades educativas especiales.

Personas con discapacidad atendidas por el SIAD por CMSS y tipo de discapacidad. Año 2007							
	Total	Intelectual	Física	Mixta	Sensorial	Salud	NEE
Total	478	150	65	82	10	59	112
CMSS Llevant Sud	65	17	14	16	1	7	10
CMSS Nord	47	20	5	9	0	7	6
CMSS Estacions	48	12	2	2	1	5	26
CMSS Ciutat Antiga	54	13	14	14	2	5	6
CMSS Llevant Nord	41	14	0	5	1	11	10
CMSS Est	52	16	5	7	3	7	14
CMSS Ponent	53	24	13	6	0	5	5
CMSS Mestral	56	15	1	11	2	0	27
CMSS Litoral	62	19	11	12	0	12	8

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

Casos trabajados, abiertos y cerrados

Durante el 2007 se han atendido un total de 478 personas con discapacidad. Hay un cierto equilibrio entre los nuevos casos atendidos a lo largo del año y los casos que se han cerrado.

Número de casos trabajados, abiertos y cerrados. Año 2007										
	Total	CMSS Llevant Sud	CMSS Nord	CMSS Estacions	CMSS Ciutat Antiga	CMSS Llevant Nord	CMSS Est	CMSS Ponent	CMSS Mestral	CMSS Litoral
Nombre casos inicio año	261	33	32	27	24	24	24	34	34	29
Nombre casos final año	302	29	32	28	31	24	34	41	40	43
Nº casos abiertos durante el año	219	32	15	21	30	17	28	21	22	33
Nº total casos atendidos	478	65	47	48	54	41	52	53	56	62
Nº de casos cerrados	178	36	15	20	23	17	18	12	18	19

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

Intervenciones realizadas

Las tipologías de intervenciones mayoritarias que los educadores del SIAD han realizado entre los Planes de trabajo se pueden agrupar en:

- Entrevistas
- Coordinación con profesionales internos
- Coordinación con profesionales externos
- Acompañamientos específicos
- Seguimiento de talleres de ocio y tiempo libre
- Intervenciones domiciliarias
- Seguimiento escolar

Las intervenciones establecidas al Plan de trabajo de los educadores del SIAD son las siguientes:

Número de Intervenciones realizadas por el SIAD. Año 2.007										
TIPOS DE INTERVENCIONES	Total	C. A	M	P	L	LI S	LI N	Est	N	E
Entrevistas	1210	119	104	100	188	111	129	164	160	135
Coordinación con profesionales internos	769	77	112	57	74	51	102	99	112	85
Coordinación con profesionales externos	708	87	95	88	54	84	119	12	86	83
Acompañamientos específicos	474	39	69	102	72	40	53	32	28	39
Seguimiento de talleres de ocio y tiempo libre	407	39	48	14	13	34	55	42	85	77
Intervenciones domiciliarias	406	31	78	26	71	23	30	67	59	21
Seguimiento escolar	402	50	93	24	19	14	38	60	72	32
Salidas individuales	309	29	47	28	50	11	41	35	47	21
Seguimiento (USM, Centres de Salut, CAT..)	307	26	44	19	53	10	29	26	80	20
Seguimiento Palma Segle XXI	238	15	25	16	7	24	35	24	54	38
Seguimiento recursos ocupacionales	223	16	47	11	18	7	30	14	52	28
Integración Talleres de ocio y tiempo libre	171	22	45	12	15	15	9	16	9	28
Seguimiento proyectos intersectoriales	151	1	26	21	16	12	19	12	21	23
Seguimiento programas de inserción laboral	107	22	6	19	14	6	2	9	3	26
Integración en campamentos y escuelas de verano	102	8	11	5	11	7	6	10	21	23
Seguimiento escuelas de verano y campamentos	94	8	6	3	6	3	11	29	16	12
Seguimiento talleres ocupacionales	73	14	9	12	3	2	0	11	22	0
Seguimiento cursos de adultos	65	1	5	4	2	12	14	1	24	2
Integración a programas de Inserción Laboral	61	19	4	5	4	7	12	3	2	5
Seguimiento programas de apoyo a la formación	55	7	19	0	17	6	2	4	0	0
Seguimiento cursos de formación ocupacional	38	5	3	6	3	3	0	5	11	2
Integración cursos de adultos	26	1	9	0	2	6	1	1	2	4
Integración a recursos ocupacionales	22	6	2	2	0	1	8	2	0	1
Integración Programa de Apoyo a la Formación	18	0	5	0	4	2	6	0	0	1
Integración cursos de formación ocupacional	14	6	3	0	1	0	3	0	1	0
Integración a Palma Segle XXI	8	0	1	2	1	1	2	0	0	1

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

Se observa que la distribución por CMSS de las intervenciones realizadas por el SIAD muestra cifras análogas.

8.1.2.3. Atención grupal y comunitaria

A partir de las necesidades de las personas con discapacidad y de los jóvenes con NEE, el SIAD ha realizado proyectos grupales y comunitarios.

Atención grupal:

- Grupo de habilitados personales y sociales para adolescentes y jóvenes.
- Grupos formativos específicos (sexualidad, afectividad, autodecisión, autoestima,...).
- Grupos de padres y madres: de apoyo y de autoayuda.
- Grupos de autogestores
- Grupo de emancipación

Atención comunitaria:

- Detectar situaciones de riesgo de niños con discapacidad o con NEE
- Colaborar con centros educativos con alumnos con discapacidad o con NEE de Primaria y secundaria
- Facilitar y acompañar la integración en actividades, talleres, grupos realizados por servicios y entidades territoriales
- Sensibilizar las entidades para que faciliten la integración
- Colaborar en proyectos de prevención de niños y adolescentes realizados por el equipo del centro municipal de servicios sociales

La tipología de proyectos ha sido la siguiente:

- Tiempo libre: con el fin de integrar personas con discapacidad y/o NEE
- Necesidades Educativas Especiales
- Grupo de padres por tal de crear grupos para el seguimiento de la integración social y familiar.

Principalmente, el trabajo del trabajo comunitario se ha desarrollado dentro la línea de creación de recursos y la integración de las personas con discapacidad y /o con NEE. También hace falta destacar los proyectos con finalidad socioeducativa atados a escuelas y AMPAS correspondientes, así como proyectos con grupos de jóvenes.

8.1.2.4. Atención social específica

Palma Siglo XXI

Objetivo: El programa Palma Siglo XXI de inserción laboral de personas con discapacidad es un servicio promovido por la Concejalía de Servicios Sociales del Ayuntamiento de Palma y el Servicio de Ocupación de las Islas Baleares conjuntamente con Amadip-Esment, Coordinadora y Girasol. Está enmarcado en el Pacto Local de la Ocupación de Palma y con un Convenio de colaboración entre el Ayuntamiento de Palma y el SOIB de la Consejería de Trabajo y Formación. El programa va dirigido a personas con discapacidad psíquica (intelectual y de salud mental) que necesitan un apoyo para su incorporación al mercado de trabajo

Principales resultados

- En el año 2007, el número total de usuarios atendidos ha sido 2007 de 208.
- El 65,8% eran hombres y el 34,1% mujeres.
- Respecto a la tipología de la discapacidad intelectual predominan las personas con discapacidad intelectual alrededor de un 75% frente al 22,6% de personas atendidas con diagnóstico de salud mental
- Por edad: El 38,46% de personas atendidas tienen una edad superior a 34 años.
- Del total de atendidos del programa (208), 146 disponen de contrato laboral (70,19%).
- Del total de trabajadores, el 45,20% disponen de contratos indefinidos.
- El 10% de las personas son altas positivas

Personas atendidas Palma Siglo XXI	
Total personas atendidas	208
Según sexo	
Mujeres	71
Hombres	137
Según edad	
De 16 a 24 años	36
De 25 a 29 años	44
De 30 a 34 años	48
De 35 a 45 años	55
Más de 45 años	25
Según discapacidad psíquica	
Personas con discapacidad intelectual: 161	161
Personas con diagnósticos de salud mental: 47	47
Indicadores de inserción laboral	
Número de trabajadores/as	146
Contratos mantenidos	86
Total contratos nuevos	94
Contratos indefinidos	66
Contratos vigentes	129 (13 de autocolocación)
Contratos vigentes	35
Altas positivas	7

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

Mesa de programas para la inserción laboral de personas con discapacidad con necesidades de apoyo

Objetivo: la Mesa para la Inserción Laboral de Personas con Discapacidad con Necesidades de Apoyo nació con la intención de coordinar los programas dirigidos a promover la inserción de personas con discapacidad con necesidades de apoyo y que basan su trabajo en la metodología de Trabajo con Apoyo.

La Mesa para la Inserción Laboral de Personas con Discapacidad con Necesidades de Apoyo está formada por:

- Servicio de Ocupación de las Islas Baleares (SOIB). Consejería de Trabajo y Formación.
- Sección de Atención, Apoyo y Promoción a las Personas con Discapacidad del Instituto de Servicios Sociales y Deportivos de Mallorca (S'Institut).
- Consell Insular de Menorca.
- Consell Insular de Eivissa y Formentera.
- Concejalía de Servicios Sociales del Ayuntamiento de Palma.
- Instituto de Formación y Ocupación de Calvià (IFOC) del Ayuntamiento de Calvià.
- Asociación Mallorquina de Personas con Disminución Psíquica (AMADIP.ESMENT)
- Asociación Mallorquina para la Salud Mental (GIRA.SOL)
- Asociación de Padres y Amigos de Sordos (ASPAS).
- COORDINADORA- Federación Balear de personas con Discapacidad.
- Coordinadora de Minusválidos de Menorca.
- Instituto de Trabajo Social y Servicios Sociales (INTRESS)
- Gestión Sanitaria de Mallorca de la Consejería de Salud y Consumo.
- Taller Ocupacional Isla
- Aproscóm

Servicio de Ayuda a Domicilio

Objetivo: el Servicio de Ayuda a Domicilio es una prestación psicosocial básica del sistema público de servicios sociales por facilitar el desarrollo o el mantenimiento de la autonomía personal, prevenir o retrasar el deterioro individual y promover condiciones favorables a las relaciones familiares y de convivencia,

contribuyendo así a la integración y la permanencia de las personas a su entorno habitual, mediante la adecuada intervención y el apoyo de tipo personal, psicosocial, doméstico, educativo y asistencial.

Servicio de Ayuda a Domicilio. Año 2007	
Total	1.387
Media de horas de atención de cada caso	17,66
Distribución por territorio	
Ciutat Antiga	35
Litoral	154
Llevant Nord	181
Llevant Sud	150
Nord	154
Estacions,	190
Est	148
Ponent	162
Mestral	213

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

Datos relativos al SAD para personas con discapacidad menores de 65 años

- Se ha atendido a 129 personas con discapacidad menores de 65 años (11,92% del total de beneficiarios).
- De las cuales 64 han sido mujeres (49.61%) y 65 hombres (50.38%).

Datos relativos al SAD para personas con discapacidad menores y mayores de 65 años

Distribución de las 2 zonas de Palma:

Zona 1. Intress (CMSS Llevant Nord, Llevant Sur, Litoral, Est y Ciutat Antiga):

- Nº personas con minusvalía atendidas por Sad-Intress: 102 personas (17.29%).
- Edad: la franja de edad predominante dentro del colectivo de personas con discapacidad atendido desde el SAD es la de 41-64 años, que representa el 53.33% de la totalidad del colectivo.
- Aumento significativo de los casos con problemática de salud mental (15 casos durante el 2007).
- La prestación dominante es de carácter asistencial: más de la mitad de los titulares del servicio lo reciben de lunes a viernes (66.27%).
- Tipo de atención: atención personal (45.23%).

Zona 2. Servirecord (CMSS Nord, Mestral, Ponent, Estacions):

- Nº personas con minusvalía atendidas por Sad-Servirecord: 66 personas (11.7%).
- Edad: Entre 41 y 64 años en el 80.3% de los casos.
- El Sad dirigido al colectivo de discapacidades es principalmente un apoyo para las familias cuidadoras.

Servicio de Comida a Domicilio: prestación municipal dirigida básicamente a las personas mayores con problemas de autonomía funcional dentro el hogar y con ingresos insuficientes, aunque también se pueden beneficiar otras personas que se encuentren en situación de carencia de autonomía. Forma de gestión: Contrato de servicios adjudicado a la Cruz Roja.

Personas con discapacidad atendidas: 90

De la cuales, el 68,8% son mujeres y el 33,11 son hombres.

Servicio de Teleasistencia: con la atención personalizada que ofrece el Servicio de Teleasistencia, se cubre el riesgo que tienen las personas que viven o permanecen solas ante situaciones de crisis, pudiendo contactar de forma inmediata con una centralita de alarmas. Es un servicio de apoyo técnico al domicilio, que permite una continuidad de las personas a su entorno, mejorando las condiciones sociales y de atención de las personas beneficiarias. Forma de gestión: Contrato de servicios adjudicado a la Cruz Roja.

Personas con discapacidad atendidas: 49

De la cuales, el 87% son mujeres.

El número de personas con discapacidad que han sido atendidas por los dos servicios (teleasistencia y comida a domicilio) es de 13 personas.

Incapacitaciones –Programa IATA

Objetivo: el Programa Interinstitucional de acción tutelar de adultos de Mallorca (**IATAM**) se crea desde el Ayuntamiento de Palma, el Consejo de Mallorca y el Instituto de Asuntos Sociales (**IBAS**) para colaborar con la I Administración de Justicia en la protección de los derechos y el bienestar personal y social de las personas adultas incapacitadas o susceptibles de incapacidad judicial.

La Fundación Aldaba, entidad sin ánimo de lucro, tiene entre sus finalidades promover los derechos y la protección jurídica y social de las personas en situaciones de dependencia o vulnerabilidad. Por realizar esta tarea, ha firmado un convenio de colaboración con el Ayuntamiento de Palma (en representación de las tres administraciones creadoras del Programa IATAM).

Servicios: Servicios que ofrece el Programa IATAM:

- Asesora familiares o personas que cuidan a personas dependientes.
- Asesora profesionales de servicios sociales, sociosanitarios y sanitarios sobre medidas de protección jurídica y social de personas dependientes.
- Asume la defensa judicial de presuntas incapaces.
- Asume las medidas cautelares que le asignen los jueces por tener cura de los presuntas incapaces.
- Ejerce la tutela de las personas declaradas incapaces para administrar sus propios bienes, lo que supone ayudarlos a realizar algunas actividades de su propia administración.
- Ejerce la tutela de aquellas personas declaradas incapaces, totalmente o parcial, cosa que significa representarlas, velar por su bienestar y cuidado cotidiano, asegurarse de su adecuada atención especializada, procurándolos los medios necesarios por tal que recuperen la capacidad y administrarlos los bienes.
- Informa periódicamente y puntualmente a los jueces de como ejerce las funciones que le encomiendan.

Transporte adaptado: Personas con movilidad reducida

Objetivos y personas beneficiarias: los destinatarios son las personas con discapacidad con movilidad reducida severa (empadronadas en Palma), que tienen la necesidad de un transporte adaptado con asistencia de una tercera persona.

Los centros de destino: Los centros de destino son centros ocupacionales, centros de día y puestos de trabajo.

Tipo de servicios: Tres tipos de servicios:

- Servicios fijos que consisten en la prestación básica del servicio diario de Transporte especial entre los centros de destino y los domicilios respectivos de las personas beneficiarias con autobuses y taxis.
- Servicios especiales de salidas que consisten en transporte puntual que suelen utilizar las entidades y servicios relacionados con el sector de discapacidades, para facilitar el acceso y desplazamiento de personas con movilidad reducida.
- Servicio especial de transporte personalizado en taxi consiste en desplazamientos que la entidad contratista hará esporádicamente a determinados beneficiarios con movilidad reducida severa que lo suelen utilizar. El servicio suele utilizarse por la persona beneficiaria y/o su padre/madre o tutor legal, que será valorada y si hace falta autorizada por los servicios sociales, siempre que haya disponibilidad operativa y presupuestaria. Si la persona beneficiaria necesita un acompañante deberá ser aportado por los familiares.

SERVICIOS FIJOS

- Número de rutas durante el curso 2007/08: 6
- Incremento: 50% respecto al curso anterior
- Destinos de las rutas

- Rutas 1, 2 y 4: Mater Misericordiae, Centro Ocupacional Isla, Centro Ocupacional Águila y CC La Purísima.
- Rutas 5 y 6: Amadiba, Rehacer, CP Jaume I y CC Pedro Póveda.
- Número total de personas con discapacidad que utilizaron el servicio de rutas 2007: 75
- Incremento de usuarios: 25 % respecto al año anterior
- Distribución de personas por rutas:
  - Ruta 1: 13 usuarios (8 autónomos y 5 en silla de ruedas) .
  - Ruta 2: 13 usuarios (9 autónomos y 4 en silla de ruedas)
  - Ruta 3: 13 usuarios (9 autónomos y 4 en silla de ruedas)
  - Ruta 4: 11 usuarios (7 autónomos y 4 en silla de ruedas)
  - Ruta 5: 12 usuarios (9 autónomos y 3 en silla de ruedas)
  - Ruta 6: 13 usuarios (9 autónomos y 4 en silla de ruedas).
- Porcentaje:
  - Menor al 50 %: una persona
  - De 50 a 59%: 4 personas
  - De 60 a 69%: 6 personas
  - De 70 a 79%: 22 personas
  - De 80 a 89%: 20 personas
  - De 90 a 100%: 21 personas
  - No consta porcentaje: 2 personas

Con certificado de Movilidad reducida: 25 personas
Ayuda de tercera persona: 12 personas

SERVICIO DE SALIDAS ESPECIALES

Se han realizado 103 salidas.
Centros que utilizaron el servicio:
Son Tugores, 67 salidas
Rehacer, 3 salidas
Mater Misericordia, 10 salidas
Centro de día Águila, 17 salidas
Otras: 6 salidas

CONSORCI APROP

Objetivo: es un centro residencial y de día para las personas con discapacidad psíquica, gravemente afectadas.

Indicadores:

- Número de beneficiarios: 111, de los cuales 100 son residentes en Palma
- Centro Residencia: 69 beneficiarios, 44 hombres y 25 mujeres
- Centro de Día: 18 hombres y 10 mujeres
- Todas las personas tienen una discapacidad intelectual severa o profunda, que precisa del apoyo de una tercera persona o cuidador. De estas personas 19 también tienen una discapacidad física que precisa de uso de una silla de ruedas
- La edad de las personas abarca desde los 20 a los 70 años

8.1.2.5. Convenios y subvenciones

Se ha convenido y acordado la oferta de ocio para personas con discapacidades de Palma y han sido atendidas en los CMSS 7 entidades asociativas, 4 mediante convenio de colaboración (AMADIBA, Gira-sol, ASPROM, ASPAS y A. CAMÍ) y tres con acuerdo por subvención (AMADIBA, AMITICIA y S'Entreforc).

Se han subvencionado 22 proyectos sociales de entidades de personas con discapacidad.

Convenios y subvenciones realizados por la Concejalía de Servicios Sociales 2007									
NOMBRE ENTIDAD	AMADIBA	AMADIBA	AMADIBA	AMADIP-ESMENT	AMITICIA	ASSOCIACIÓ CAMÍ	GIRA-SOL	ANEM S'ENTREFORC	ASPAS
OBJETIVO/SERVICIO	Escuela de verano	Club de Ocio y Respiros	Escuela de navidad	Servicio de Ocio	Escuela de verano	Tiempo libre	Mejorar la calidad de vida	Actividades integración y ocio de jóvenes de Llevant Sud	Club de ocio y respiros
Nº BENEFICIARIOS	38	9	9	101	65	40	25	21	60
Nº BENEFICIARIOS CMSS	7	3	3	10	16	13	4	15	4
SEXO									
Hombres	60,5%	77,8%	77,8%	60,4%	50,0%	61,5%	48,0%	-	57,0%
Mujeres	39,5%	22,2%	22,2%	39,6%	50,0%	38,4%	52,0%	-	43,0%
TIPO DISCAPACIDAD									
Física	-	-	-	-	10,7%	-	-	-	-
Psíquica	100,0%	100,0%	100,0%	-	55,4%	100,0%	-	100,0%	-
Sensorial	-	-	-	-	-	-	-	-	100,0%
Intelectual	-	-	-	100,0%	-	-	-	-	-
Alteración conducta	-	-	-	-	7,6%	-	-	-	-
Mental Severa	-	-	-	-	-	-	100,0%	-	-
Otros	-	-	-	-	1,5%	-	-	-	-
Sin discapacidad	-	-	-	-	23,0%	-	-	-	-
EDAD									
% Infancia	37,0%	56,0%	95,0%	1,0%	27,7%	-	-	-	45,0%
% Juventud	39,0%	22,0%	5,0%	45,5%	52,3%	38,4%	-	-	32,0%
% Adultos	19,0%	22,0%	-	47,5%	13,9%	61,5%	-	-	20,0%
% Mayores	5,0%	-	-	6,0%	6,2%	-	-	-	3,0%
TOTAL Nº BENEFICIARIOS	368	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL BENEFICIARIOS CMSS	75	-	-	-	-	-	-	-	-

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Concejalía Delegada de Servicios Sociales

El numero de personas beneficiarias ha sido de 368, de los cuales 75, han sido derivados a CMSS, representando un 20,4 del total.

8.2. Personas con discapacidad atendidas por IMAS. Consell de Mallorca

En este apartado se analiza el perfil de las personas con discapacidad atendidas por los servicios gestionados desde el IMAS.

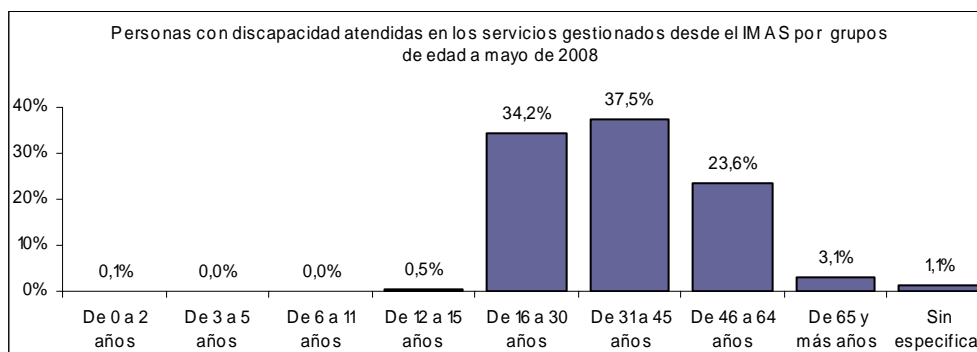
El Instituto Mallorquín de Asuntos Sociales, del departamento de Bienestar Social del Consell de Mallorca tiene entre sus objetivos:

- Planificar, ordenar y gestionar actuaciones en materia de servicios sociales. Desplegar una oferta general y específica de programas, servicios y recursos orientada a la cobertura de las necesidades sociales.
- Desarrollo comunitario e integración.
- Llevar a cabo políticas de protección y atención a personas dependientes.

El IMAS ha atendido durante el año 2008 un total de 811 personas, de las cuales el 55,7% son hombres y 41,6% son mujeres. Las personas con discapacidad menores de 65 años suponen un total de 777, un 95,8% del volumen de atención. Entre los usuarios mayores de 64 años prácticamente la mayoría son hombres, 80,0%.

Personas con discapacidad atendidas en los servicios gestionados desde el IMAS por sexo y grupos de edad a mayo de 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	811	452	337	22
De 0 a 2 años	1	0	0	1
De 3 a 5 años	0	0	0	0
De 6 a 11 años	0	0	0	0
De 12 a 15 años	4	3	1	0
De 16 a 30 años	277	151	116	10
De 31 a 45 años	304	168	133	3
De 46 a 64 años	191	104	80	7
De 65 y más años	25	20	4	1
Sin especificar	9	6	3	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

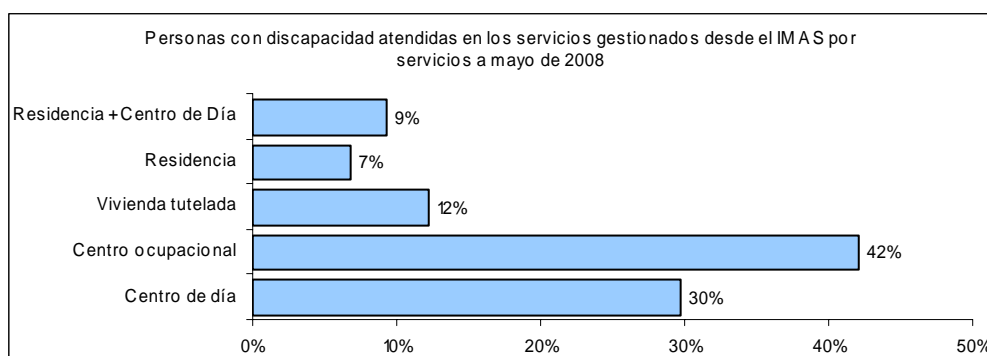

El resultado de esta tabla muestra que el 42% de las personas con discapacidad atendidas por el IMAS son usuarios de centros ocupacionales gestionados por el Consell de Mallorca. Un 29,7 % son usuarios de centros de día, el 12,2% se encuentran en viviendas tuteladas y el resto son acogidos en residencias.

Analizando los servicios en función del sexo de las personas atendidas, se aprecian pequeñas desviaciones, las mujeres prevalecen más en los centros ocupacionales.

Personas con discapacidad atendidas en los servicios gestionados desde el IMAS por sexo y servicios a mayo de 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	811	452	337	22
Centro de día	241	137	96	8
Centro ocupacional	341	169	160	12
Vivienda tutelada	99	59	38	2
Residencia	55	38	17	0
Residencia + Centro de Día	75	49	26	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

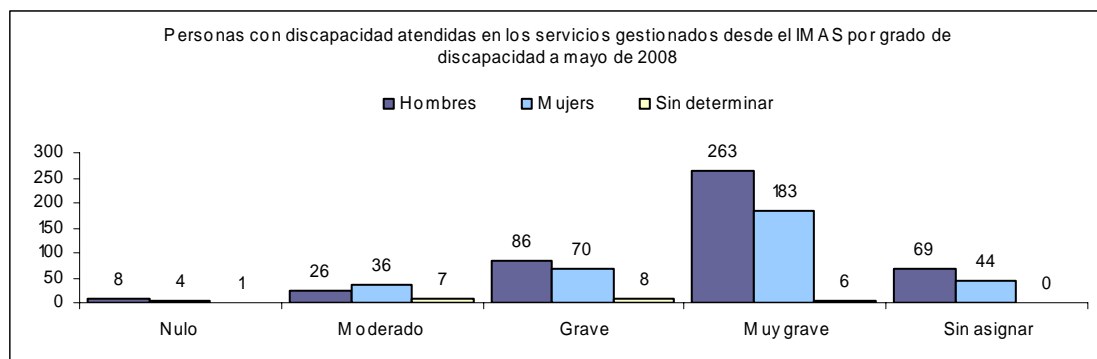
Las discapacidades psíquica son las que presentan una mayor incidencia entre la población atendida por el IMAS, con el 62% de la población atendida. La discapacidad física ocupa el segundo lugar con el 16,3%, mientras que la discapacidad sensorial supone un 3,0%. Las discapacidades múltiples y otras representan el 2,0%. Existiendo un grupo importante de personas donde no se les ha especificado su discapacidad, el 16,8%.

Atendiendo al sexo, destaca el hecho que el grupo de mujeres representan más de la mitad de las personas atendidas con discapacidad múltiple (63,6%) y discapacidad orgánica (66,6%). Sin embargo el grupo de personas con discapacidad de sexo masculino usuarios de los servicios gestionados por el IMAS, los mayores porcentajes se dan en la discapacidad psíquica y de salud mental. En las discapacidades física y sensorial la proporción entre sexos es similar.

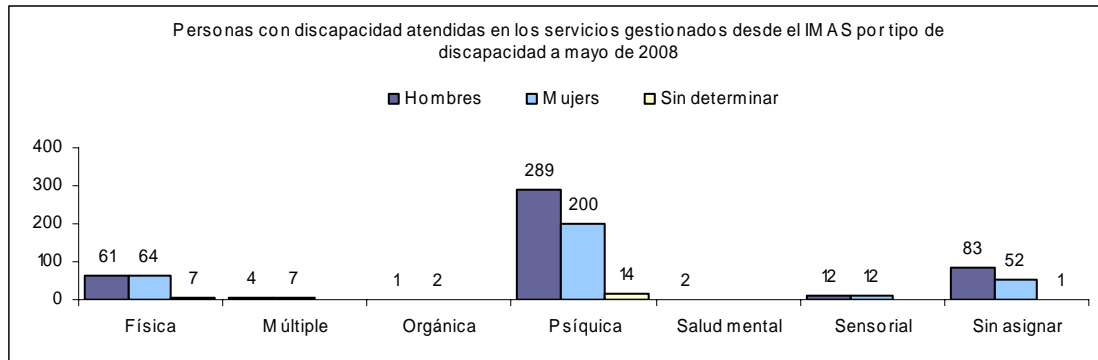
Por grado de discapacidad, la discapacidad muy grave es la de mayor incidencia entre la población usuaria, siendo mayor en el sexo masculino.

Personas con discapacidad atendidas en los servicios gestionados desde el IMAS por sexo, tipo y grado de discapacidad a mayo de 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	811	452	337	22
Física	132	61	64	7
Moderado	24	5	16	3
Grave	17	8	8	1
Muy grave	89	46	40	3
Sin asignar	2	2	0	0
Múltiple	11	4	7	0
Grave	1	1	0	0
Muy grave	10	3	7	0
Orgánica	3	1	2	0
Grave	2	1	1	0
Muy grave	1	0	1	0
Psíquica	503	289	200	14
Nulo	1	0	1	0
Moderado	38	16	18	4
Grave	130	68	55	7
Muy grave	315	195	117	3
Sin asignar	19	10	9	0
Salud mental	2	2	0	0
Grave	2	2	0	0
Sensorial	24	12	12	0
Moderado	2	2	0	0
Grave	7	5	2	0
Muy grave	15	5	10	0
Sin determinar	136	83	52	1
Nulo	12	8	3	1
Moderado	5	3	2	0
Grave	5	1	4	0
Muy grave	22	14	8	0
Sin asignar	92	57	35	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

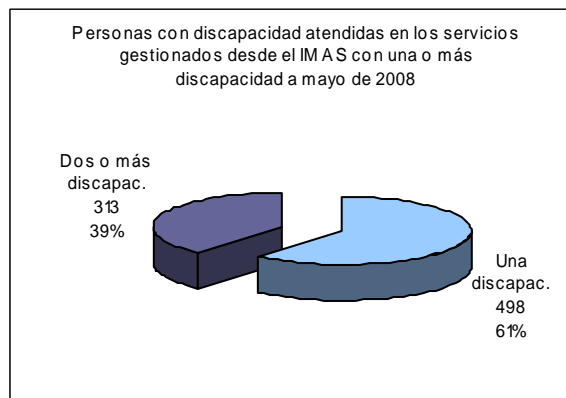
Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

En cuanto a la concurrencia de una o más discapacidades, del total de personas atendidas en el 61,4% de los casos ocurre una sola discapacidad, presentando el 38,6%, más de una discapacidad, teniendo esta característica una gran incidencia sobre la complejidad e intensidad de los servicios requeridos.

Dentro del grupo de personas que presentan dos o más discapacidades esta es mayoritariamente en usuarios de sexo masculino (53, % hombres frente al 43,1% mujeres).

Personas con discapacidad atendidas en los servicios gestionados desde el IMAS con una o más discapacidad por sexo a mayo de 2008			
	Total	Una discapacidad	Dos o más discapacidades
Total	811	498	313
Hombres	452	286	166
Mujeres	337	202	135
Sin determinar	22	10	12

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

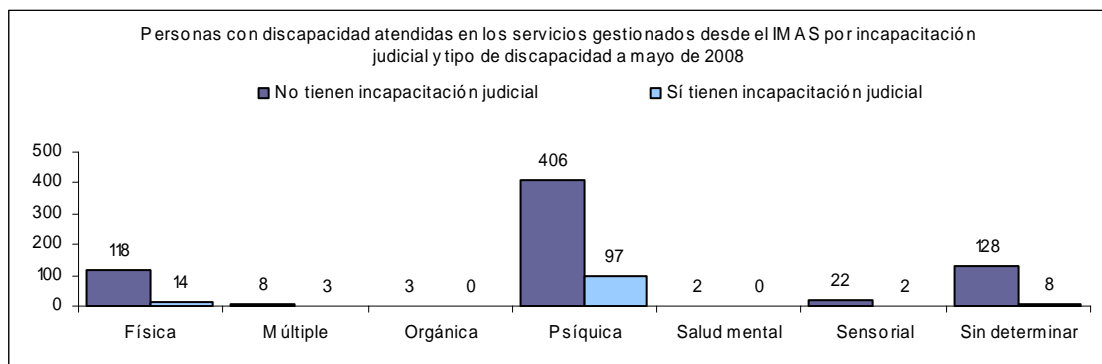

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

En cuanto a la **valoración de incapacidad** judicial, en la tabla siguiente se recoge los datos por sexo y tipo de discapacidad, observando que el 15,3% de los atendidos por el IMAS se les ha privado total o parcialmente de la capacidad de obrar. Y, dentro de este grupo prevalecen las personas con discapacidad psíquica, con el 78,2% del total de este colectivo.

Personas con discapacidad atendidas en los servicios gestionados desde el IMAS por incapacitación judicial, tipo de discapacidad y sexo a mayo de 2008									
	Total	No tienen discapacidad judicial				Si tienen discapacidad judicial			
		Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	811	687	386	280	21	124	66	57	1
Física	132	118	55	56	7	14	6	8	0
Múltiple	11	8	4	4	0	3	0	3	0
Orgánica	3	3	1	2	0	0	0	0	0
Psíquica	503	406	235	158	13	97	54	42	1
Salud mental	2	2	2	0	0	0	0	0	0
Sensorial	24	22	12	10	0	2	0	2	0
Sin determinar	136	128	77	50	1	8	6	2	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

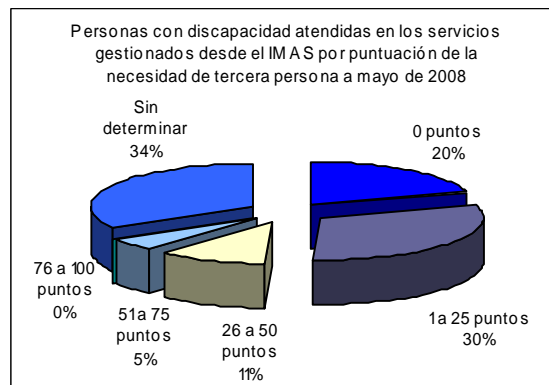

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

Con respecto a las personas con discapacidad que necesitan de una tercera persona decir que, predomina el sexo masculino.

Personas con discapacidad atendidas en los servicios gestionados desde el IMAS por sexo y puntuación de la necesidad de tercera persona a mayo de 2008				
	Total	Hombres	Mujeres	Sin especificar
Total	811	452	337	22
0 puntos	165	77	73	15
1 a 25 puntos	247	138	108	1
26 a 50 puntos	87	42	41	4
51 a 75 puntos	42	25	16	1
76 a 100 puntos	0	0	0	0
Sin determinar	270	170	99	1

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de IMAS

8.3. Ventajas del reconocimiento del Grado de minusvalía

ÁREA	PRESTACIÓN	INFORMACIÓN EN:
EDUCACIÓN	Adjudicación de puntos en la solicitud de plazas escolares.	Oficinas de escolarización Carrer Ruiz de Alda, 4 (971-732880) Marratxí (971.601.089) Calvià (971.681.306) Inca (971.507.265) Manacor (971.555.912)
	Becas, para niños a partir de 3 años, para reeducación pedagógica y de logopedia, según ingresos.	Conselleria d'Educació Carrer Capità Salom, 29 1º (971.176.500) Centros educativos
	Matrícula gratuita en la UIB.	Universitat Illes Balears Carretera Valldemossa Km. 7.5 (971.173.407)
	Plazas reservadas en la UIB.	
	Acceso gratuito a las instalaciones deportivas del campus para estudiantes con discapacidad.	Universitat Illes Balears Carretera Valldemossa Km. 7.5 (971.172.554)
LABORAL	Inscripción al SOIB como desempleado en bolsa de empleo específica para personas con discapacidad.	Oficina del SOIB que le corresponda
	Orientación laboral y búsqueda de empleo para personas con discapacidad.	Centre Base: Servei d'Orientació Laboral Carrer Joan Maragall, 17 A (971.464.600) Xarxa d'Orientació Laboral, SOIB
	Formación para el empleo en la Administración Pública.	FIOPD. Direcció General de Funció Pública. Marratxí. 971176433
	Ayudas a la creación de empresas.	Direcció General de Treball i Formació Carrer Gremi de Teixidors, 38 Polígon Son Castelló (971.176.300)
SEGURIDAD SOCIAL Y SERVICIOS SOCIALES	Prestación familiar por hijo a cargo, menor de 18 años y con discapacidad del 33% o más; para mayores de 18 años con discapacidad del 65% o más.	Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) • Institut Social de la Marina (ISM) • Institut de les Forces Armades (IFAS) • MUFACE • Mutuallidat General Judicial (MUGEJU)
	Certificado de familia numerosa con solo 2 hijos si uno de ellos tiene Certificado de Minusvalía.	Institut de Serveis Socials i Esportius Carrer General Riera, 67 (971.763.325)
	Ayudas individuales para personas con discapacidad.	
	Pensión no contributiva para personas entre 18 y 65 años, con un grado de minusvalía de 65% o más y dependiendo de la situación económica.	Direcció General de Serveis Socials Carrer Via Alemanya, 6 (971.177.000)
	Descuentos en los recibos de Telefónica y EMAYA, dependiendo de los ingresos de la unidad familiar.	Telefónica: 1004 EMAYA: 900200014
	Ayudas sociales a funcionarios de MUFACE, ISFAS y otros organismos.	Organismo correspondiente
	Servicio de ayuda a domicilio y otras prestaciones sociales: servicios sociales de atención primaria	Serveis Socials Ajuntament Palma: 971727071 Servicios Sociales otros municipios: Ayuntamientos correspondientes

AREA	PRESTACION	INFORMACIÓN A:
CENTROS ESPECÍFICOS ATENCIÓN	Posibilidad de solicitar plazas en centros de atención residenciales y Centros de Día para personas con discapacidad.	Institut de Serveis Socials i Esportius Carrer General Riera, 67 (971.763.325)
	Posibilidad de solicitar ingresos en Centros de recuperación de Minusválidos Físicos (CRMF), Centro de Atención a Minusválidos Físicos y Centro estatal de Daño Cerebral.	Centre Base Carrer Joan Maragall, 17 A (971.464.600) Direcció General de Serveis Socials Carrer Via Alemanya, 6 (971.177.000)
VIVIENDA	Adjudicación de puntos en la solicitud de viviendas de protección oficial, para alquiler y compra.	Institut Balear de l'Habitatge Carrer Manuel Azaña, 9 (971.784.291)
	Posibilidad de acceder a las ayudas de rehabilitación de viviendas y eliminación de barreras arquitectónicas.	Direcció General d'Arquitectura i Habitatge Carrer de la Palma, 4 (971.176.680)
TRANSPORTE	Descuentos en la Empresa Municipal de Transportes urbanos. Empadronados en Palma y según ingresos.	PALMA - 5 punts de registre: • Plaça Santa Eulàlia, 9 Bxos. • Edifici S´Escorxador • Sant Ferran (Policia Local) 971.225.521 • Coll d´en Rebassa: C/ Cardenal Rossell, 96 • S´Arenal: C/ Diego Zaforteza, 7 A
	Solicitud de tarjeta de aparcamiento para zonas restringidas de ORA y aparcamientos reservados a minusválidos.	Palma: Policia Local: Avinguda Sant Ferran Carrer Son Dameto s/n (971.225.511) Otros municipios: Ayuntamientos
	Solicitud de espacios reservados para aparcamientos en las vías públicas a minusválidos con graves problemas de movilidad. No son de uso particular.	PALMA - 5 puntos de registro: • Plaça Santa Eulàlia, 9 Bxos. • Edifici S´Escorxador • Sant Ferran (Policia Local) 971.225.521 • Coll d´en Rebassa: C/ Cardenal Rossell, 96 • S´Arenal: C/ Diego Zaforteza, 7 A (Col-legi) Otros municipios: Ayuntamientos
	Excepción del impuesto de circulación sobre vehículos de tracción mecánica.	Ministerio de Economía y Hacienda Carrer Ciudad de Querétaro s/n Casas concesionarias de vehículos
	Excepción del impuesto de matriculación de vehículos.	Ministerio de Economía y Hacienda Carrer Ciudad de Querétaro s/n Casas concesionarias de vehículos
FISCAL	Deducciones en la cuota a pagar en la declaración del IRPF, dependiendo del grado.	Delegacions Provincials del Ministeri d'Economia i Hisenda
	Descuentos en el pago del impuesto sucesorio de transmisiones por herencias, según GM.	Direcció General de Recaptació i Coordinació amb les Hisendes Territorials Carrer Troncoso, 1 (971.176.732)
OCIO	Acceso a viajes del IMSERSO para personas con discapacidad de un grado del 45% o superior, que viajen con sus padres pensionistas.	Direcció General de Serveis Socials Carrer Via Alemanya, 6 (971.177.000)
	Descuentos en la cuota para el uso de las instalaciones de los polideportivos municipales.	Otros servicios administrativos de los Polideportivos municipales.

Fuente : elaboración propia a partir de datos de Centre Base. Direcció General de Serveis Socials (IBAS)

8.4. Relación de Recursos para población con discapacidad

A continuación presentamos una relación de recursos para población con discapacidad clasificados por ámbitos de actuación, a partir de la selección de aquellas entidades públicas o privadas ubicadas en Palma presentes en la Guía de Recursos Sociales del Consell de Mallorca.

La información sobre los recursos existentes ha sido estructurada en los siguientes ámbitos de actuación:

- Formación: formación y problemas socioeducativos.
- Integración social: integración e inserción social.
- Ocio: Ocio, tiempo libre y deporte.
- Orientación, asesoramiento e información.
- Subvenciones y ayudas técnicas: subvenciones, necesidades de ayudas técnicas.
- Trabajo: trabajo.
- Vivienda: centro de estancias diurnas, residencias, viviendas tuteladas.
- Otros: comida, transporte, conflictos y dificultades familiares y comunitarias, desprotección sociojurídica, prevención, desprotección menores.
- Sin especificar: en la guía de recursos sociales no se especifica ámbito de actuación.

Guía de recursos para personas con discapacidad										
Nombre del recurso	Web	Ámbito								
		Ocio	Formación	Trabajo	Orientación, asesoramiento e información	Alojamiento	Subvenciones y ayudas técnicas	Integración social	Otros	Sin especificar
Accions Oloa - ASPAS	http://www.aspasmallorca.com									
Activitats i Serveis FOQUA. Foro per la Qualitat										
Activitats. Associació APADIST										
Ajudes per Adquirir Productes de Primera Necessitat -Targeta Bàsica	http://dgsersoc.caib.es									
Ajudes Tècniques de Creu Roja	http://www.cruzroja.es									
Àrea d'Accessibilitat (ASPROM)	http://www.asprom.net									
Àrea de Formació (ASPROM)	http://www.asprom.net									
Àrea de Salut Mental de Llarga Estada del Hospital Psiquiàtric										
Asociación Balear de Apoyo al Tartamudo (ABAT)										
Asociación Balear del Síndrome X-fragil	http://www.xfragilbalear.org									
Asociación de Familiares de Enfermos de Alzheimer y Otras Demencias de Mallorca	http://www.ajamca.org/contacte/index.html									
Asociación de Familias de Personas con Discapacidades del Centro Ocupacional ISLA										
Asociación de Padres de Niños Autistas de Baleares Gaspar Hauser (APNAB)	http://www.apnab-gh.org									
Asociación de Personas Sordas										
Asociación del Trastorno del Estado de Ánimo de Mallorca	http://www.bipolar.com									
Asociación Luzes - Un Rayo de Luz y Esperanza										
Associació Amiticia	http://www.amiticia.com									
Associació Balear d'Afectats per Cremades (ASBAC)										
Associació Balear de la Malaltia d'Andrade	http://www.andrddebalea.es									
Associació Balear de Malalts Neuromusculars (ASEM - Illes Balears)	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Associació Balear de Salut Mental (ABSM)										
Associació Balear Pro-Persones Sord-Cegues (ABASOC)										
Associació Camí	http://www.mallorcaweb.net/cami/									
Associació d'Ajuda al Malalt Oncològic de Balears (ADAMOB)										
Associació de Pares de Sords (ASPAS)										
Associació de Persones amb Discapacitats Físiques Profundes (AFIPRO)										
Associació d'Esclerosi Lateral Amiotròfica (ADELA)	http://www.aspasmallorca.com									
Associació Mallorca per a la Salut Mental Gira-Sol	http://www.gira-sol.com									

Guía de recursos para personas con discapacidad										
Nombre del recurso	Web	Ámbito								
		Ocio	Formación	Trabajo	Orientación, asesoramiento e información	Alojamiento	Subvenciones y ayudas técnicas	Integración social	Otros	Sin especificar
<u>Associació per a la Rehabilitació Integració Sociolaboral de Persones amb Trastorns Mentals (ARISPAM)</u>										
<u>Associació Solidaritat i Teràpia</u>										
<u>Atenció a les Famílies. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Atenció Psicològica. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Atenció Social. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Ceguera i Deficiència Visual de la ONCE</u>	http://www.once.es									
<u>Centre Base de Persones amb Discapacitat i Dependència (Palma)</u>	http://dgsersoc.caib.es									
<u>Centre de Dia d'Esporles</u>	http://www.ajesporles.net									
<u>Centre de Dia i Rehabilitació d'ABDEM</u>	http://www.abdem.es									
<u>Centre de Rehabilitació de Memoria Mente</u>										
<u>Centre d'Educació Especial - La Purísima</u>										
<u>Centre d'Educació Especial Joan XXIII</u>	http://www.patronatinca.com									
<u>Centre d'Estades Diürnes Consell</u>										
<u>Centre d'Estades Diürnes Elena</u>										
<u>Centre d'Estades Diürnes la Llar de Pere Garau</u>										
<u>Centre d'Estades Diürnes Marratxí</u>										
<u>Centre d'Estades Diürnes Reina Sofia</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Centre d'Estades Diürnes son Alegre 2000</u>										
<u>Centre Especial de Treball CESIBA S.L.</u>	http://www.cesiba.com									
<u>Centre Especial de Treball Es Cafè des Pes de Sa Palla. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Centre Especial de Treball Tenda s'Illa Verda. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Centre Mater Misericordiae (Programa Places Concertades)</u>	http://www.mater-isla.com									
<u>Centro Especial de Empleo Aprocem - Aproscm</u>										
<u>Club Esportiu Blau</u>										
<u>Consultes Externes, Orientació Diagnòstica i Assessorament en Ajudes Tècniques (ASPACE).</u>	http://www.aspaceib.org									
<u>Convocatòria Ajudes Econòmiques Individuals per a Persones amb Discapacitat de l'Illa de Mallorca (IMAS)</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Convocatòria de Subvencions de la Direcció General de Treball</u>	http://dgtrebal.caib.es									
<u>EQUAL: Actuacions per Combatre les Desigualtats i les Discriminacions en el Mercat de Treball</u>	http://www.equalcaib.es									

Guía de recursos para personas con discapacidad										
Nombre del recurso	Web	Ámbito								
		Ocio	Formación	Trabajo	Orientación, asesoramiento e información	Alojamiento	Subvenciones y ayudas técnicas	Integración social	Otros	Sin especificar
<u>Ergon Coordinadora - Treball amb Suport per a Persones amb Discapacitat Física i Plurideficiència</u>	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
<u>Escola d'Infants Son Roca</u>										
<u>Eulen Sociosanitarios S.A</u>	http://www.eulen.com									
<u>Federació Balear d'Esports para Persones amb Discapacitat (FEBED)</u>	http://www.febed.es									
<u>Formació Professional Ocupacional (La Puríssima)</u>										
<u>Fundació ALDABA</u>										
<u>Fundació Balear d'Atenció i Suport a la Dependència</u>										
<u>Fundació Embat</u>	http://www.abdem.es									
<u>Fundació Respiralia</u>	http://www.respiralia.org									
<u>Fundació Tutelar per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual de Mallorca</u>	http://amadipesment.org									
<u>Fundació Vàlids Artesans</u>										
<u>Fundación Tutelar Cian</u>										
<u>Fundosa Social Consulting</u>	http://www.fsc.es									
<u>Habitatge Tutelat Gaspar Hauser</u>	http://www.apnab-gh.org									
<u>Hospitals de Dia</u>										
<u>Inserció Laboral en Centre Especial de Treball. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Inserció Laboral en Empreses Ordinàries. Treball amb Suport. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Itinerari Integral d'Orientació, Formació i Inserció Laboral per a Persones Discapacitat, Psíquica i Sensorial (UNAC)</u>	http://www.unacbalears.com									
<u>Itinerari Integral d'Orientació, Formació i Inserció Social. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Itinerari Integrat d'Inserció - ASPAS</u>	http://www.aspasmallorca.com									
<u>Itinerari Integrat d'Inserció del Centre Ocupacional Migiorn (Ergon)</u>	http://www.intress.org									
<u>Oci i Esport. amadip.esment</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Palma Segle XXI - Programa d'Integració Sociolaboral de Persones amb Discapacitat Psíquica - Intel·lectual i Malaltia Mental</u>	http://www.palmaseglexxi.com									
<u>Pensions No Contributives</u>	http://dqsersoc.caib.es									
<u>Pisos de Respir Familiar</u>										
<u>Pla de Formació Contínua de CCOO</u>	http://www.ib.ccoo.es									
<u>Prestacions de Servicio Público de Empleo Estatal - INEM</u>	http://www.inem.es									
<u>Programa Autogestors. amadipesment</u>	http://www.amadipesment.org									

Guía de recursos para personas con discapacidad										
Nombre del recurso	Web	Ámbito								
		Ocio	Formación	Trabajo	Orientación, asesoramiento e información	Alojamiento	Subvenciones y ayudas técnicas	Integración social	Otros	Sin especificar
Programa Convivència, Respir i Formació (s'Institut)	http://www.sinstitut.net									
Programa de Formació Polivalent (Bugaderia) - Coordinadora	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Programa de Gestió dels Concerts de Reserva i Ocupació de Places a la Xarxa d'Atenció a Persones amb Discapacitat (IMAS)	http://www.sinstitut.net									
Programa de Información y Apoyo a las Familias - Rehacer										
Programa de Inserción Laboral en la Empresa Ordinaria (ASNIMO)	http://www.asnimo.com									
Programa de Rehabilitació Psicosocial i Inserció Social de Reclusos amb Malalties Mentals Cròniques- GREC	http://www.grec.org.es									
Programa de Seguiment Asertiu Comunitari (SAC)										
Programa de Voluntariat - Amadiba	http://www.amadiba.org									
Programa Descobreix les teves Capacitats (s'Institut)	http://www.sinstitut.net									
Programa Despertar els Sentiments (s'Institut)	http://www.sinstitut.net									
Programa d'Inclusió Social en el Temps Lliure - Club Social Bons Amics	http://www.treballamsuport.caib.es									
Programa d'Investigació de la ONCE	http://www.once.es									
Programa d'Oci - Amadiba	http://www.amadiba.org									
Programa Equinoteràpia, Hipoteràpia i Teràpia amb Animals (s'Institut)	http://www.sinstitut.net									
Programa ERGON Itinerari Integral d'Inserció Per A Persones Amb Discapacitat (s'Institut)	http://www.sinstitut.net									
Programa Iladis. Itinerari Integral d'Orientació, Formació Normalitzada i Inserció Laboral per a Persones amb Discapacitat (ASPROM)	http://www.asprom.net									
Programa Interinstitucional d'Acció Tutelar d'Adults a Mallorca (IATAM)										
Programa Ona de Calor- Creu Roja Espanyola	http://www.cruzroja.es									
Programa Respir per a Famílies de Persones amb Discapacitat (UNAC)	http://www.unacbalears.com									
Programes Socials (Obra Social Fundació la Caixa)	http://www.obrasocial.lacaixa.es									
Projecte de Reinserció Social i Laboral (Asociación de Amigos de las Buenas Noticias - Per Lliure)	http://www.agoraediciones.com									
Projecte Equal: IB - Envol	http://www.incaformacio.com									
Projecte Ergon - ASPAS	http://www.aspasmallorca.com									
Projecte INSEX (Asociació Drets Humans de Mallorca)	http://www.dretshumansdemallorca.net									
Projecte Insex (USO)	http://www.usoib.es									
Projectes FIOP (Formació - Integració - Ocupació Pública)	http://interior.caib.es									

Guía de recursos para personas con discapacidad										
Nombre del recurso	Web	Ámbito								
		Ocio	Formación	Trabajo	Orientación, asesoramiento e información	Alojamiento	Subvenciones y ayudas técnicas	Integración social	Otros	Sin especificar
Projectes i Activitats del Centre d'Educació Especial Pinyol Vermell (ASPACE).	http://www.aspaceib.org									
Promoció de l'Accessibilitat a l'Illa de Mallorca (s'Institut)	http://www.conselldemallorca.net/accessibilitat									
Recolzament a la Formació en Contextes Normalitzats .Centres Educatius (UNAC)	http://www.unacbaleares.com									
Recolzament a la Formació en Contextes Normalitzats. Empreses (UNAC)	http://www.unacbalearse.com									
Recolzament en Formació Professional Ocupacional Ordinària (amadip.esment)	http://www.amadipesment.org									
Renda Mínima d'Inserció. Prestació Econòmica (RMI)										
Residència Argenta - Amadiba	http://www.amadiba.org									
Residència Es Viver - Servei Comunitari d'Atenció Residencial (SARC)										
Residència Gaspar Hauser	http://www.apnab-gh.org									
Residència Indigo - Amadiba	http://www.amadiba.org									
Residència Infantil ES CASAL - Programa Places Concertades (s'Institut)	http://www.patronatinca.com									
Residència MAPFRE Quavitaie Balears	http://www.mapfreguavitaie.com									
Servei Concertat Centre de dia de la Residència Mixta La Bonanova	http://www.sinstitut.net									
Servei Concertat Centre de Dia - Aproscm										
Servei Concertat Centre de Dia - Rehacer										
Servei Concertat Centre de Dia amadip.esment.	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Centre de dia Gaspar Hauser	http://www.apnab-gh.org									
Servei Concertat Centre de Dia Magenta - Amadiba	http://www.amadiba.org									
Servei Concertat Centre de Dia Mater Misericordiae	http://www.mater-isla.com									
Servei Concertat Centre de Dia Ses Garrigues d'Amunt	http://www.patronatinca.com									
Servei Concertat Centre de Dia Son Tuigores	http://www.amadip.esment.org									
Servei Concertat Centre Ocupacional (La Purísima)										
Servei Concertat Centre Ocupacional Àguila	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Servei Concertat Centre Ocupacional Estel Nou (Asanideso)	http://www.asanideso.com									
Servei Concertat Centre Ocupacional Migjorn	http://www.intress.org									
Servei Concertat Centre Ocupacional Tallma - Aproscm										
Servei Concertat de Centre de dia ASPACE	http://www.aspaceib.org									
Servei Concertat de Residència Sa Creu	http://www.patronatinca.com									
Servei Concertat de Residència Ses Garrigues d'Amunt	http://www.patronatinca.com									

Guía de recursos para personas con discapacidad										
Nombre del recurso	Web	Ámbito								
		Ocio	Formación	Trabajo	Orientación, asesoramiento e información	Alojamiento	Subvenciones y ayudas técnicas	Integración social	Otros	Sin especificar
Servei Concertat de Residència Son Tugores	http://www.amadip.esment.org									
Servei Concertat de Residència Vuit Vents	http://www.aspaceib.org									
Servei Concertat Habitatge Tutelat - Amadiba	http://www.amadiba.org									
Servei Concertat Habitatge Tutelat Ca Nostra (ASPROM)	http://www.asprom.net									
Servei Concertat Habitatge Tutelat Casa Puigserver - Soler	http://www.intress.org									
Servei Concertat Habitatge Tutelat Pere Lluïl - Aproscm	http://www.patronatinca.com									
Servei Concertat Habitatge Tutelat Sa Creu	http://www.patronatinca.com									
Servei Concertat Habitatge Tutelat Siloé	http://www.patronatinca.com									
Servei Concertat Habitatge Tutelat Son Peretó - Aproscm	http://www.patronatinca.com									
Servei Concertat Habitatges Tutelats de Mater Misericordiae	http://www.mater-isla.com									
Servei Concertat Habitatges Tutelats. amadip.esment.	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Residència Es Vivero amadip.esment.	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Residència Siloé	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Residència Son Castelló	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Residència Son Peretó - Aproscm	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Taller Ocupacional amadip.esment	http://www.amadipesment.org									
Servei Concertat Taller Ocupacional Isla	http://www.mater-isla.com									
Servei Concertat Taller Ocupacional Son Agulló	http://www.patronatinca.com									
Servei d'Ajuda a Domicili	http://www.patronatinca.com									
Servei d'ajuda a Domicili - Cooperativa de Serveis Sociofamiliars	http://www.patronatinca.com									
Servei d'Ajuda a Domicili (SAD) MAPFRE Quavita	http://www.mapfreguavita.com									
Servei d'Ajuda a Domicili de Pollença	http://www.intress.org									
Servei d'Ajuda a Domicili per a la Tercera Edat-T'Ajuda	http://www.tajuda.es									
Servei d'Atenció a Discapacitats En Platges	http://www.cruzroja.es / www.dqersoc.caib.es									
Servei d'Atenció a la Família (SAF)	http://www.policia.es									
Servei d'Atenció i Assessorament a les Associacions Federades. Coordinadora	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Servei d'Atenció Social (ASPROM)	http://www.asprom.net									
Servei d'Autonomia Personal	http://www.once.es									
Servei de Braille de la ONCE	http://www.once.es									

Guía de recursos para personas con discapacidad										
Nombre del recurso	Web	Ámbito								
		Ocio	Formación	Trabajo	Orientación, asesoramiento e información	Alojamiento	Subvenciones y ayudas técnicas	Integración social	Otros	Sin especificar
Servei de Cultura, Oci i Esports de la ONCE	http://www.once.es									
Servei de Menjar a Domicili- Creu Roja Espanyola	http://www.cruzroja.es									
Servei de Respir i Recolzament Familiar - Amadiba	http://www.amadiba.org									
Servei de Teleassistència Domiciliària (Privat) - Creu Roja Espanyola	http://www.cruzroja.es									
Servei de Teleassistència Domiciliària (Públic) - Creu Roja Espanyola	http://www.cruzroja.es									
Servei de Teleassistència Domiciliària, de l'Ajuntament de Palma - Creu Roja										
Servei de Teleassistència Domiciliària, S.A (privat)	http://www.teleasistencia.com									
Servei de Tiflotecnologia de la ONCE										
Servei de Transport Adaptat - Creu Roja Espanyola	http://www.cruzroja.es									
Servei de Valoració i Atenció Precoç	http://dqersoc.caib.es									
Servei d'Educació de la ONCE	http://www.once.es									
Servei d'Informació i Assessorament General - Coordinadora	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Servei d'Informació i Assessorament sobre Accessibilitat .Càrritx- Coordinadora.	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Servei d'Informació, Assessorament i Orientació Jurídica per a Persones amb Discapacitat (SIAOJPD)	http://dqersoc.caib.es									
Servei d'Inserció Laboral (SIL)										
Servei d'Inserció Laboral Taller Ocupacional Alzinar	http://www.presdispollenca.net									
Servei d'Interpretació de Llengua de Signes (IMAS)	http://www.sinstitut.net									
Servei d'Intervenció i Atenció a Persones amb Discapacitat de l'Ajuntament de Palma - SIAD - Coordinadora	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Servei d'Oci i Esportiu - AEDIM										
Servei d'Orientació i Suport a la Formació per a Persones amb Discapacitat - Programa Zenit - Coordinadora	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Servei d'Orientació i Suport a la Inserció Laboral de Joves amb Necessitats Educatives Especials - Programa Trànsit - Coordinadora	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
Servei Municipal de Menjar a Domicili - Palma	http://www.cruzroja.es									
Servei per a la Intervenció Educativa en Medi Obert de Felanitx	http://www.intress.org									
Serveis de l'Associació Balear de Cardiopaties Congènites (ACCAB)	http://www.menudoscorazones.org									
Serveis de l'Associació Balear de Fibrosi Quística (ABFQ)	http://www.respiralia.org									
Serveis de l'Associació Balear de Parkinson	http://www.parkinsonbalears.org									
Serveis de treball de la ONCE	http://www.once.es									

Guía de recursos para personas con discapacidad										
Nombre del recurso	Web	Ámbito								
		Ocio	Formación	Trabajo	Orientación, asesoramiento e información	Alojamiento	Subvenciones y ayudas técnicas	Integración social	Otros	Sin especificar
<u>Serveis de Unió General de Treballadors Illes Balears (UGT)</u>	http://www.ugt.es/baleares/									
<u>Serveis de Vacances per menors i joves (Ajuntament de Palma)</u>										
<u>Serveis i Programes (ASPAYM BALEARS)</u>	http://www.aspaymbaleares.org									
<u>Serveis i Programes de les Entitats FEAPS BALEARS</u>	http://www.feaps.org									
<u>Servicio Concertado Centro de Día (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>Servicio Concertado Centro Ocupacional (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>Servicio Concertado Vivienda Tutelada Sa Lluna (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>Servicio Concertado Vivienda Tutelada S'Estel (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>SERVIRECORD (BALEARES)</u>	http://www.servirecord.com									
<u>Suport al Programa Dinamica Educativa (Coordinadora)</u>	http://www.mallorcaweb.net/coordinadora									
<u>Suport en Habitatge Autònom. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Taller RMI Capacitació Sociolaboral en residus i medi ambient Deixalles Soller</u>										
<u>Taller RMI Projecte d'Inserció per l'Economia en Medi ambient: Deixalles Calvia</u>										
<u>Unidades de Educación Especial (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>Unidades de Transición a la Vida Adulta (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>Unidades Volantes de Apoyo a la Integración - UVAI (ASNIMO)</u>	http://www.asnimo.com									
<u>Unitat Comunitària de Rehabilitació (UCR)</u>										
<u>Unitat de Mitja Estada (UME)</u>										
<u>Unitat de Salut Mental Ib-Salut (USM)</u>										
<u>Unitat d'Hospitalització Breu (UHB)</u>										
<u>Unitat Tècnica de Valoració, Orientació i Avaluació de la Xarxa d'Atenció a Persones amb Discapacitat (IMAS)</u>	http://www.sinstitut.net									
<u>Vàlids Artesans, S.L.</u>										
<u>Valoració i Orientació Laboral. amadip.esment.</u>	http://www.amadipesment.org									
<u>Xarxa d'Orientació Laboral (XOL)</u>	http://treballiformacio.caib.es									
<u>Xino- Xano, Associació de Persones amb Trastorns Mentals Severs</u>										

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos de la Guía de Recursos Sociales del Consell de Mallorca

Anexo

Población con discapacidad de Palma atendida en el IBAS por sexo y grupos de edad de Serveis Socials a abril 2008							
	Total	Física	Psíquica	Sensorial	Orgánica	Múltiple	Sin especificar/ discapacidad
Total	26.591	10.756	5.755	3.715	5.058	99	1.208
De 0 a 3 años	85	21	34	10	18	0	2
Hombres	48	10	20	5	11	0	2
Mujeres	37	11	14	5	7	0	0
De 4 a 10 años	600	116	298	65	72	10	39
Hombres	376	65	210	31	41	8	21
Mujeres	223	51	88	34	31	2	17
Sin especificar	1	0	0	0	0	0	1
De 11 a 14 años	358	57	205	39	27	3	27
Hombres	226	32	142	17	18	2	15
Mujeres	132	25	63	22	9	1	12
De 15 a 17 años	356	53	204	42	22	3	32
Hombres	220	20	137	28	9	2	24
Mujeres	136	33	67	14	13	1	8
De 18 a 29 años	1.688	386	778	250	129	12	133
Hombres	1.025	219	505	139	72	6	84
Mujeres	661	166	272	111	57	6	49
Sin especificar	2	1	1	0	0	0	0
De 30 a 65 años	13.723	5.625	3.157	1.912	2.383	37	609
Hombres	7.226	2.900	1.601	977	1.325	11	412
Mujeres	6.483	2.717	1.555	935	1.054	26	196
Sin especificar	14	8	1	0	4	0	1
Más de 65 años	9.758	4.488	1.076	1.392	2.402	34	366
Hombres	3.889	1.591	317	635	1.103	14	229
Mujeres	5.857	2.891	757	756	1.296	20	137
Sin especificar	12	6	2	1	3	0	0
Sin especificar	23	10	3	5	5	0	0
Hombres	5	1	0	3	1	0	0
Mujeres	13	7	2	2	2	0	0
Sin especificar	5	2	1	0	2	0	0

Fuente: elaborado por el Observatori Municipal de la Igualtat a partir de datos del IBAS